

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_172280

UNIVERSAL
LIBRARY

WORKS BY E. H. PALMER, M.A.

CONCISE ENGLISH-PERSIAN DICTIONARY. With Simplified Grammar of the Persian Language. Fourth Impression. Crown 8vo, 10s. 6d.

PERSIAN-ENGLISH DICTIONARY. Seventh Impression. Crown 8vo, 10s. 6d.

SIMPLIFIED GRAMMAR OF HINDUSTANI, PERSIAN, AND ARABIC. Second Edition. Crown 8vo, 5s.

KEGAN PAUL, TRENCH, TRUBNER & CO., LTD.

A
CONCISE DICTIONARY,
ENGLISH-PERSIAN;
TOGETHER WITH A
SIMPLIFIED GRAMMAR
OF THE
PERSIAN LANGUAGE.

BY THE LATE
E. H. PALMER, M.A.,
*Of the Middle Temple, Barrister-at-Law, Lord Almoner's Reader and Professor of
Arabic and Fellow of St. John's College in the University of Cambridge.*

COMPLETED AND EDITED
FROM THE MS. LEFT IMPERFECT AT HIS DEATH,
BY
G. LE STRANGE.

FOURTH IMPRESSION.

LONDON :
KEGAN PAUL, TRENCH, TRÜBNER & CO., LTD.,
BROADWAY HOUSE, 68-74, CARTER LANE, E.C.
1914.

[All rights reserved.]

LONDON:
PRINTED BY WILLIAM CLOWES AND SONS, LIMITED,
DUKE STREET, STAMFORD STREET, S. E., AND GREAT WINDMILL STREET, W.

CONTENTS.

	PAGE
PREFACE	v
THE SIMPLIFIED GRAMMAR	1
TABLE OF IRREGULAR VERBS	36
TABLE FOR A.H., AND A.D.	41

THE DICTIONARY.

P R E F A C E.

THE full and sympathetic "Life of Edward Henry Palmer" which Mr. Besant has lately brought out exonerates me from adding any biographical notice of my friend to his posthumous work. It will, therefore, only be needful to explain what my task has been in preparing this Dictionary for the press.

On my return to London from the East in November, 1882, I learned that all hope had been abandoned, and that there was no doubt that the three brave men, Gill, Charrington and Palmer, had met their fate in the Wady Sudr. A few weeks later I was requested by Mr. N. Trübner to see through the press this Second Part of the Persian Dictionary, some pages of which had already been set up in type. On consulting Mrs. Palmer as to her wishes, I was happy in being able to obtain her full consent to the proposal of Mr. Trübner, and was immediately placed in possession of the slips which Professor Palmer had prepared, the greater portion of which I found had remained at his house, though some were already in the hands of the Publisher.

As long ago as the spring of 1880, Professor Palmer had shown me many bundles of these slips, and fortunately then explained to me the method he intended to pursue in the compilation of the second, or English-Persian part of the Dictionary.

The basis of the work was the First Part, the Persian-English, a copy of which had been cut up, and each paragraph pasted on a separate slip in order that the *English* renderings might be arranged alphabetically.

In this manner a good stock of words was acquired, but much still remained to be done in the way of elimination and addition, while some considerable alterations also were needed to render the English word-list complete; this last especially, inasmuch as in Persian the number of simple verbs is extremely limited, and further, the majority of the Persian compound verbs would only occur in the reversed Dictionary, under the English noun or participle, *not* under the more appropriate infinitive: *e.g.* 'To advise' would be represented by 'Advice,' because the Persians, to express the verb, make use of the phrase 'To give advice.' In 1880 I discussed this with my friend, and remember his then telling me that he intended merely to indicate in its proper place the auxiliary verb to be used with the noun or participle, avoiding thus the repetition involved by adding separate paragraphs for each compound verb; but I found that up to the time of Professor Palmer's last

ill-fated journey no steps had been taken to indicate these auxiliary verbs, though the word-list proper had been considerably augmented by him.

No one can be better aware than myself of the disadvantages under which the book labours in never having been revised by the hand of its learned author. I have endeavoured to carry out what I believe to have been the intention of my friend. I have made additions to nearly every paragraph for the purpose above indicated, such as he would assuredly have made had he lived; and I have also completed the list of words from my own reading and colloquial knowledge, and from the works of my predecessors, Messrs A. N. Wollaston, A. Bergé, J. B. Nicolas, and others.

The Persian Grammar which stands at the head of this work originally appeared as the second section in the "Simplified Grammars of Hindustani, Persian and Arabic," published in 1882. For this such slight alterations as were needed in the references have been made, and on one or two occasions I have added an explanation of my own in square brackets []. In all other respects this portion is merely a reprint, for the benefit of those who may be learning Persian but not Hindustani and Arabic.

Furthermore, I have written out a Table of the Persian (so-called) Irregular Verbs, and also a short note with reference to the years of the Hejrah.

As regards the transliteration employed in the work—bearing in mind that the object was merely to give the pronunciation, and that the Persian original invariably preceded,—it has been deemed sufficient to use but one dotted letter (*k*), consequently the Persian homophones of the Arab Alphabet have not been indicated. Furthermore, as in Part I., no difference is shown in the Persian character between the *G* and *K*, since the diacritical bar is never written in Modern Persian, while the letter to be pronounced is clearly indicated in the transliteration following.

G. LE STRANGE.

46, CHARLES STREET, MAYFAIR,
LONDON.

September, 1883.

POSTSCRIPT.

MR. N. TRÜBNER has lately called my attention to a work professing to be the composition of Sorabshaw Byramji Doctor, but which is in fact no more than an incorrect reprint of Professor Palmer's Persian-English Dictionary. Mr. S. B. Doctor is "Persian Teacher" in the "Surat High School," and his book is printed at the "Irish Presbyterian Mission Press," at Surat, in the year 1880.

Professor Palmer in 1881 had seen this Dictionary, and had some intention of seeking legal redress, but other matters had occupied him up to the time of his last disastrous journey; and it therefore remains to me, in vindication of the literary honour of my friend, to warn the public of this attempt to take away from Professor Palmer the fruit of his labours. Mr. S. B. Doctor, it is true, does notice Johnson's Persian and Arabic Dictionary, together with some others as having "been consulted in the preparation of this Manual;" and here and there in his work we find some pages so altered as to imply that they were borrowed elsewhere; but there is no mention of the work of Professor Palmer, from which has been copied

at least nine-tenths word for word. It seems to me needless to print long parallel columns of extracts from the two books in proof of the above assertion: but I will quote a passage which had caught the eye of Professor Palmer, where Mr. Doctor had ignorantly copied an orthographical error, for I find in the handwriting of my friend, "MY MISTAKE REPEATED," written on a slip of paper and stuck into the pirated edition of Surat.

Professor Palmer's Dictionary.

- ز
- ز *zain*. Z. The eleventh letter of the Arabic and thirteenth of the Persian alphabets.
- ژ *zhá*. Zh. The fourteenth letter of the Persian alphabet.
- P. ز *zi*. See از.
- A. زابل *zábíl*. Short, dwarfish.
- P. زاج *záj*. Vitriol.
- P.A. زاج ابیز *záj i abyaz*. Alum.
- P. زاج سبز *záj i sabz*. Green vitriol.
- P. زاج كبود *záj i kabúd*. Blue vitriol.
- A. زاحف *záhif*. Fatigued.
&c., &c., &c.

Mr. Doctor's Edition.

- ز
- ز *ze* is the thirteenth letter of the Persian and eleventh of the Arabic alphabets. In the denotation of numbers by the Arabic letters it stands for 7.
- P. ز *ze* (contract. for از). See از.
- P. زابل *zábíl*, *adj.* Short, dwarfish.
- P. زاج *záj*, *s.* Vitriol. زاج ابیز Alum. زاج سبز Green Vitriol. زاج كبود Blue Vitriol.
- A. زاحف *záhif*, *adj.* Fatigued, &c., &c., &c.

It is almost needless to point out that the mistake of Professor Palmer, زاج ابيز (for زاج ابىض) has been copied by Mr. S. B. Doctor, *verbatim et literatim*, as is the manner displayed in the remainder of his work.

G. LE S.

PERSIAN GRAMMAR

SIMPLIFIED.

THE ALPHABET.

THE Persian Alphabet is a modification of the Arabic. It is written from right to left.

NAME.	EQUIVALENT.	PRONUNCIATION.
ا <i>Alif,</i>	<i>a, e, i, o, or u</i>	This is the <i>spiritus lenis</i> of the Greek, a mere prop to rest an initial vowel on.
ب <i>Be,</i>	<i>b</i>	} As in English.
پ <i>Pe,</i>	<i>p</i>	
ت <i>Te,</i>	<i>t</i>	A soft dental <i>t</i> like the Italian.
ث <i>Se,</i>	<i>s</i>	} As in English.
ج <i>Jim,</i>	<i>j</i>	
چ <i>Che,</i>	<i>ch</i>	
ح <i>He,</i>	<i>h</i>	An aspirate strongly breathed out from the chest.

NAME.	EQUIVALENT.	PRONUNCIATION.
خ <i>Khe</i>	<i>kh</i>	Like <i>ch</i> in Welsh or Gaelic, or the German <i>ch</i> as pronounced in Switzerland.
د <i>Dál,</i>	<i>d</i>	A soft dental <i>d</i> as in Italian.
ذ <i>Zál,</i>	<i>z</i>	As in English.
ر <i>Re,</i>	<i>r</i>	A distinctly pronounced <i>r</i> .
ز <i>Ze,</i>	<i>z</i>	As <i>z</i> in English.
ژ <i>Zhe,</i>	<i>zh</i>	Like the French <i>j</i> in <i>jour</i> , or our <i>s</i> in <i>pleasure</i> .
س <i>Sín,</i>	<i>s</i>	} As in English.
ش <i>Shín,</i>	<i>sh</i>	
ص <i>Sád,</i>	<i>s</i>	
ض <i>Zád,</i>	<i>z</i>	
ط <i>Tá,</i>	<i>t</i>	} Properly pronounced with the tongue full against the front part of the palate, but ordinarily pronounced like ت and ز.
ظ <i>Zá,</i>	<i>z</i>	
ع <i>'Ain,</i>	<i>a, etc.</i>	A guttural sound only heard in Arabic: in Persia it is not often pronounced.
غ <i>Ghain,</i>	<i>gh</i>	A guttural sound something like the French <i>r grasseyé</i> .
ف <i>Fe,</i>	<i>f</i>	As in English.

NAME.	EQUIVALENT.	PRONUNCIATION.
ق <i>Qaf,</i>	<i>k</i>	A very guttural <i>k</i> , like <i>ck</i> in <i>thick</i> , only much stronger.
ك <i>Káf,</i>	<i>k</i>	As in English, but <i>g</i> is always hard before all vowels, as كى <i>gí</i> , pronounced <i>ghee</i> , not <i>jce</i> . It is sometimes also pronounced with a slight <i>y</i> sound, like the Cockney mode of pronouncing the <i>g</i> in <i>garden</i> , "gyarden." When it occurs between two vowels it is often sounded like <i>y</i> , as كى <i>eyer</i> .
گ <i>Gáf,*</i>	<i>g</i>	
ل <i>Lám,</i>	<i>l</i>	
م <i>Mím,</i>	<i>m</i>	
ن <i>Nún,</i>	<i>n</i>	As in English: before <i>b</i> or <i>f</i> it is sounded as <i>m</i> .
و <i>Váv,</i>	<i>v</i>	Nearly as in English, but a little inclined to <i>w</i> .
ه <i>He,</i>	<i>h</i>	As in English.
ی <i>Ye,</i>	<i>y</i>	

These are joined to the preceding letter by prefixing a small curve or stroke, and to the following letter by removing the curve with which they all but *alif* end: thus

DETACHED.	INITIAL.	MEDIAL.	FINAL.
ب	ب	ب	ب
ی ن	ی	ی	ی ن

* [In modern Persian, print or MS., the diacritical bar distinguishing *g* from *k* is rarely employed.]

DETACHED.	INITIAL.	MEDIAL.	FINAL.
ح	ح	ح	ح
ص	ص	ص	ص
ع	ع	ع	ع
ف ق	و	ف	ف ق
ك	ك	ك	ك
ل	ل	ل	ل
م	م	م	م
ن	ن	ن	ن

د if deprived of the curve would become unrecognizable ; hence they do not join to the left.

The above letters are all consonants.

The vowels are ـ *u* (as in *bull*), and ـ *a* (pronounced like *u* in *but*), both written above the letter ; and ـ *i* written below the letter.

Combined with ا *a*, و *w*, and ی *y*, these become آ *aa* (*á*), اُ *uw* (*ú*), یِ *iy* (*í*), اَو (pronounced as *ow* in *cow*), یِ *ai* (like *i* in *fine*).*

No word can commence with a vowel in the Arabic character : if it does the vowel is introduced by *alif* ا .

When a syllable begins with a vowel, the mark ـ *hamzeh* is used to introduce it.

But this *hamzeh* being written above the line requires a

* [Sometimes pronounced like *ey* in *they*.]

prop: this in the case of *a* is ا, in the case of *u* it is و,* and in the case of *i* it is ی,* only that in the initial form this last is [often] distinguished from the ordinary *y* by losing its dots: e.g. سؤال *su-ál*, "a question;" مَسْئَل *mas-ul*, "inquired of;" فَايْدَه *fá-idah*, "advantage."

" *Tushdíd* doubles the letter it is placed over.

" *Sukún* shows that the letter it is placed over has no vowel.

" *Waslah* is only used over an initial *alif* in an Arabic word, or over the Arabic article ال *al*, and shows that it is elided.

Maddah is placed over an initial *alif*, and shows that it should be pronounced long, as آمَدَن *ámadan*, "to come."

If the first letter of an Arabic word be a sibilant or liquid the article ال is elided before it, and the consonant itself doubled, as عَوَامُ النَّاسِ *avámmu-nnás*, "common people," عَبْدُ اللَّهِ *'abdu-lláh*, "Abdullah" (the servant of Allah).

[In Persian words و after خ followed by a long vowel is not pronounced, e.g. خَرِش *khísh*, خَوَاسْتَن *khástan*.]

In old Persian, and in the language as spoken in India at the present day, the long و and ی have two sounds, *ú* and *í*, called معروف *ma'rúf*, "known," and *o* and *e*, called مجهول *majhúl*, "unknown." The modern native of Iran does not [often] employ the latter sounds.

* [With or without ؤ.]

THE ACCIDENCE.

THE PARTS OF SPEECH.

Like other languages, Persian contains three parts of speech, namely, Nouns, Verbs, and Particles.

It is useful to bear in mind the meaning of these words.

The Noun is the *name* of a thing (*nomen*); the Verb is the *action word*; and the Particle is a useful word not requiring to be defined by inflection or conjugation, but itself used to define, qualify, or restrict other words.

Old Persian—or rather Zend—had a very elaborate grammatical system. This has disappeared, and we have the relations of words to each other expressed in modern Persian with a simplicity equalled only by our own English.

NOUNS.

CASES OF NOUNS.

The only case-ending for Nouns which has survived is *rá* for the *objective*.

The other relations which the case-ending of other languages imply are expressed by the *izáfat*, and by the use of such prepositions as *ba*, “to,” *bá*, “with,” *az*, “from,” *bar*, “upon,” *dar*, “in,” etc.

Izáfat implies the relation of one person or thing to another, as genitive and dependent, or substantive and adjective.

Of the application of *izáfat* and the use of the objective case I shall speak when I come to treat of the Syntax.

The Vocative is formed by prefixing ای *ai*, as *ai mard*, "O man!" or (poetical) by affixing اُ *á*, as *dústá*, "O friend!"

The language has no article, but a common noun is restricted to unity, expressing *one* (specified or not) of the species and no more, by adding ی *yí*. When this is the یای مجهول *yá-e majhúl* (see p. 5) it makes the word indefinite, whether it be a *noun* or a *verb*.

NOUNS SUBSTANTIVE AND ADJECTIVE.

All nouns are *concrete*, that is, substantive.

A noun only exercises the functions of an adjective by being used in a subservient manner as qualifying another word; *e.g.* مرد خوب *mard i khúb*, "a good man," not as in English (where *good* is abstract and meaningless without the substantive being expressed), but "a man (I mean) a good one:" hence we can use a so-called "adjective" as a substantive, as خوبی *khúbí*, "a good (man)," مردۀ *murdah*, "a dead (man)," whereas in English to say "a good," "a dead," is nonsense. There is, in fact, no such thing as an adjective, though one substantive may be used to qualify another.

NUMBER.

The Plural is formed by affixing

ان <i>án</i> for rational	} creatures ;
and ها <i>há</i> for irrational	

as مردان *mardán*, "men," سنگها *sanghá*, "stones."

When the word ends in silent *h* an euphonic گ *g* is inserted ; as بنده *bandah*, "a slave," بندگان *bandagán*, "slaves." If it end in ا *á*, an euphonic ی *y* is introduced ; as دانا *dáná*, "wise," pl. دانایان *dánáyán*.

Persian, borrowing so much from Arabic, has adopted many plurals from that language. ه at the end of a word, representing the Arabic ه, often becomes ات *át* in the plural, according to the Arabic usage.

In "irrational" words derived from the Arabic, Persians very frequently use the Arabic plural, but they insert a *j* for euphony in the case of the feminine plural in ات *át* ; as قلعه *kal'ah*, "a fortress, pl. قلاع *kilá'*,"* or قلعبات *kal'aját*, "fortresses." They even erroneously transfer this construction to purely Persian words ; as نوشته *navishtah*, "a writing," نوشته‌جات *navishtaját*, "writings;" but this is only done in words implying an irrational being or thing.

* The irregular or "broken" Arabic plurals are treated of in the Arabic Grammar, [and those in common use will be found in the Dictionary].

When the Arabic feminine in ة = ē is affixed to a noun implying a rational object, as معشوق *ma'shúk*, "beloved," معشوقه *ma'shúkah*, "a mistress," it becomes *át*, and not *ját*.

In colloquial Persian ها *há* is used as the plural for nearly all words, rational and irrational alike.

DUAL.

In some words the Arabic dual form is borrowed; as طرف *tarf*, "a side," طرفین *tarfain*, "the two sides" or "parties": this always ends in ین *ain*.

GENDER.

From a grammatical point of view the Persian language has no gender. Of such words as پدر *pader*, "father," مادر *máder*, "mother," the gender is self-evident; and in cases where it is necessary to make the distinction other additional words are used, such as ماده *mádah*, "female," نر *nar*, "male"; thus, گاو *gáv i nar*, "a bull," گاو ماده *gáv i mádah*, "a cow." For human beings, مرد *mard*, "man," زن *zan*, "woman," are added; as پیر مرد *pír i mard*, "an old man," پیر زن *pír i zan*, "an old woman."

Sometimes different words are employed, as in English, to distinguish the sexes; as غوج *ghúch*, "a ram," میش *mísh*, "a ewe" (but in literary Persian میش signifies "a ram"); اسب

asp, "a horse," مادیان *mádiyán*, "a mare," خروس *khurús*,
 "a cock," ماکیان *mákiyán*, "a hen."

PRONOUNS.

The Personal Pronouns are :

من *man*, I, *pl.* ما *má*, we.
 تو *tú*, thou, ,, شما *shumá*, you.
 او *ú*, he, ,, اوشان *úshán*, they (those).
 این *ín*, this, ,, ایشان *íshán*, they (those).

The only thing to notice in من *man* and تو *tu* is that in the objective case they become مرا *měrá* (for *man+rá*), ترا *turá* (for *tú+rá*), the *nasal* ن and the *long vowel* both becoming absorbed.

In این *ín* and او *ú*, and their plurals, we notice that *i* or *y* expresses *near* relation, and *u* or *w* expresses *remote* relation.

این *ín*, "this," آن *án*, "that," make ایشان *íshán* and اوشان *úshán* in the plural for rational beings: but they sometimes form the plural quite regularly, as اینان *ínán** and آنان *ánán** for rational, and اینها *ínhá* and آنها *ánhá* for irrational beings.

* [Obsolete.]

Note.—ب “to” or “by” takes an euphonic *d* before these pronouns; as بدین *badín*=این ب *ba+ín*, “to this,” بدان *badán*=آن ب *ba+án*, “to that.”

The plural forms *are not required* for nouns which merely qualify a plural noun, since the plural termination of the noun itself sufficiently explains it; as مردانِ خوب *mardán i khúb*, “good men.”

AFFIXED PRONOUNS.

The pronouns sometimes take an affixed form, as follows :

م *am*, abbreviated from من *man*, “me or mine.”

ت *at*, „ „ تو *tú*, “thou or thine.”

ش *ash*, “him or his.”

A ش seems to have once belonged to the pronouns, as we may see from the plurals اوشان *úshán*, شما *shumā*, etc.

These affixes are only used of rational beings, and have the usual plural termination in ان *án*, though the final nasal *n* is dispensed in the first person; thus,

ما *má*, “us or our.”

تان *itán*, “you or yours.”

شان *shán*, “them or theirs.”

INTERROGATIVE PRONOUNS.

The sound ك *k* asks a question relative to rational beings; as ك *kih*, “who?” and the corresponding soft sound asks a

question relative to irrational things ; as چه *chih*, "what?" These, with other words which have become absorbed or amalgamated in the form, make up the remaining interrogatives ; e.g. کدام *kudám*, "which?" (of two), the *d* being a survival of دو *dú*, "two;" چگونه *chigūnah*, "how?" (for چه *chi*, "what?" and گون *gūn*, "phase, colour, sort,") and چون *chún*, "how? like what?" (the *و* having a tendency to disappear between two vowels); چند *chand*, "how many" (= چه *chi*, "what?" + اند *and*, "some") (cf. اندك *andak*, "a little") ; کی *kai*, "when?" etc.

REFLEXIVE PRONOUNS.

These are formed by adding the personal pronouns خود *khud*, "self," etc. ; as,

من خود *man khud*, I myself.

تو خود *tú khud*, Thou thyself, etc.

The affixed forms may also be used with خود *khud* ; as,

در خانه خردم *dar khánah-i-khudam*, In my own house.

From خودش *khudash*, "his-self," we get خوش *khúsh* ("his own self, his-self") and خوشتن *khúsh-tan*, "himself." In the last the word تن signifies "body" or "person."

EXAMPLES OF THE PERSONAL PRONOUNS.

The following examples are useful as showing the various uses and combinations of the pronouns :

من که فلان پسر فلانم *man kih fulán pisar i fulánam*, I, so-and-so,
the son of so-and-so.

من که پسر من رفت *man kih pisaram raft*, I whose son went.

تو که پسر تو رفت *tu kih pisarat raft*, Thou whose son went.

او که پسرش رفت *ú kih pisarash raft*, He whose son went.

With *ki* may be compared the *qui* of European languages. It serves for all relatives, but may be defined by other words, as in the above examples.

COMPARISON.

The comparative is formed by adding *tar*, and the superlative by adding *tarín*. A single example will impress this on the reader's mind :

به *bih*, good, بهتر *bih-tar*, better, بهترین *bih-tarin*, best.

Sometimes the Arabic comparative form *af'al* is used in Persian. [But of this form examples are cited in the Dictionary.]

NUMERALS.

The numerical figures are $\begin{smallmatrix} ۱ & ۲ & ۳ & ۴ & ۵ & ۶ & ۷ & ۸ & ۹ & ۰ \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 & 0 \end{smallmatrix}$. They are written from left to right as with us, and are combined in the same way as our own; *e.g.* ۱۸۸۱=1881.

The numerals in Persian are :

1 يك <i>yak</i>	11 یازده <i>yázdah</i>	30 سی <i>sí</i>
2 دو <i>do</i>	12 دوازده <i>davázdah</i>	40 چهل <i>chihil</i>
3 سه <i>sih</i>	13 سیزده <i>sízdah</i>	50 پنجاه <i>panjáh</i>
4 چهار <i>chahár</i>	14 چهارده <i>chahárdah</i>	60 شصت <i>shast</i>
5 پنج <i>panj</i>	15 پانزده <i>pánzdah</i>	70 هفتاد <i>haftád</i>
6 شش <i>shash</i>	16 شانزده <i>shánzdah</i>	80 هشتاد <i>hashtád</i>
7 هفت <i>haft</i>	17 هفتده <i>haftdah</i>	90 نود <i>navad</i>
8 هشت <i>hasht</i>	18 هشتده <i>hashtdah</i>	100 صد <i>sad</i>
9 نه <i>nuh</i>	19 نوزده <i>navázdah</i>	1000 هزار <i>hazár</i> .
10 ده <i>dah</i>	20 بیست <i>bíst</i>	

They are quite regularly compounded, as follows :

بیست و يك *bíst o yak* (20 and 1) 21.

يك هزار و هشت صد و هشتاد و يك *yak hazár o hasht sad o hashtád o yak*, One thousand eight hundred and eighty and one, 1881.

The ordinals are made by affixing *um* ; as,

یک <i>yakum</i> , 1st	چهارم <i>chahárum</i> , 4th
دوم <i>duvum</i> , 2nd	پنجم <i>panjum</i> , 5th,
سوم <i>sivum</i> , 3rd	and so on.
[or سیم <i>seyum</i> .]	

For "first" the word نخستین *nukhustín*,* or the Arabic اول *avval*, may be used.

* [Obsolete.]

The numerals take the noun in the singular; as دو مرد *do mard*, "two men."

We say in English "two head of cattle," and so on. The Persians have several such qualifying words for various objects when used with numerals. The principal are the following:—

Persons, نفر *nafar*, individuals, پنج نفر دوست *panj nafar dūst*, 5 friends.

Horse, cattle, راس *rās*, head, دو راس اسب *do rās asp*,
etc. 2 horses.

Camels, قطار *katār*, } string, سه قطار شتر *sih katār shutur*, 3 camels.
 مهار *mahār*, }

Elephant, زنجیر *zanjir*, chain, چهار زنجیر فیل *chahār zanjir fīl*, 4 elephants.

Jewels & fruit, دانه *dānah*, grain; هفت دانه در *haft dānah durr*, 7 pearls.

هشت دانه سیب *hasht dānah sib*, 8 apples.

In colloquial Persian the word تا *tā* is used as a determinative for most objects; as چهار تا کتاب *chahār tā kitāb*, 4 books. (The word "piecee," as "one piecee man," in Chinese Pigeon English, is a relic of the same use of qualificative or determining words.)

THE VERB.

The Persian Verb consists of a root in combination with various participial affixes and the auxiliary verb "To be," of which the simplest form is the affixed substantive verb.

اَم am, (I) am,	اِیم im, (we) are.
اَی i, (thou) art,	اَید id, (ye) are.
اَد ad, (he) is,*	اَند and, (they) are.

TENSES OF THE VERB.

The root expresses mere action, as *رس ras*, "arriving," hence *راس+ام ras+am*, "I arriving," *راس+ای ras+i*, "thou arriving," *راس+اد ras+ad*, "he arriving," etc., is the simplest tense, or *aorist*, which must be further defined by context or by particles. The prefix *می mi* (or the older form *همی hamí*) does so define it, and gives it a present meaning; as *می+راس mi+rasam*, "I am arriving," etc.

The Root, as the shortest form of the verb, is also used as an imperative, as *رس ras*, "arrive." The prohibitive is made by prefixing *ما ma*, as *مرس ma-ras*, "do not arrive."

* When this is used separately it takes the more regular form *اَسْت ast*, "is." as in Greek or Latin.

Then comes an affix expressing *past* action, which is, as in English, generally a *d* or *t* sound, as “made,” “past.”

In Persian this is, in most cases, preceded by a vowel, as

رسید *ras + i + d*, “arrived.”

شنود *shin + ú + d*, “heard.”

استاد *ist + á + d*, “stood.”

The first, or *i* sound, being the most common. Sometimes the *d* becomes *t*; as خواستن *khústan*, “to wish.” If to the “stem” thus formed we add ن we obtain the infinitive; as رسیدن *rasidan*, “to arrive.” This, further combined with the simple tense in م, ی, د, etc., makes the preterite رسیدم *rasídám*, “I arrived,” رسیدی *rasídí*, “thou didst arrive,” etc. But the affix ی, as we have seen above (p. 7), makes *any word* indefinite. We therefore get again

رسیدمی *rasídámí*, “did I arrive,” or “were I to arrive,”

رسیدیمی *rasídímí*, “did we arrive.”

رسیدی = ی + رسیدی *rasídí*, “didst thou arrive,”

رسیدیدی *rasídídí*, “did ye arrive.”

رسیدی *rasídí*, “did he arrive,”

رسیدندی *rasídándí*, “did they arrive.”

By adding a short *a* to the past form the same idea is expressed with a sense of incompleteness. Thus, in English one says, “I am going—eh—to,” etc., the hesitating “eh” suggesting something to come. This form, e.g. رسیده *rasídah*, signifies

“having arrived,” and is used with those tenses which are formed from auxiliary verbs, without which the sense would be incomplete; as

رسیده ام *rasidah + am*, I have arrived

رسیده ای *rasidah + i*, Thou hast arrived.

رسیده است *rasidah + ast*, He has arrived,

and so on.

THE AUXILIARY VERB “TO BE.”

We must now speak more fully of the Auxiliary Verb “to be,” (بو *bú* (*dan*), “BE(ing),” both being derived from the Sanscrit *Bhuv*. Declining this as far as we can with the affixes given above, etc., we get

Present, بوم *būvam*, I may be.

بوی *būvi*, thou mayest be, etc.

بود *būvad*, he may be.

Past, بود *būd*, he was, etc.

بوده *būdah*, having been.

Again, by combination with the tenses of another verb,

رسیده بودم *rasidah būdam*, one come I was, etc.

رسیده بودمی *rasidah būdami*, were I one come,

and so on.

بودن *būdan* makes its imperative باش *bāsh*. This I shall explain when speaking further on of the “irregular” forms of

the verb: for the present we must assume all the forms to be regular.

Then, by the rules given above, we get باشم *básham*, "I may be," and رسیده باشم *rasídaḥ básham*, "I may have been."

With the verb خواستن *khástan*, "to shall," as an auxiliary the same combination may be made as in English to express the future; e.g. خواهم رسید *kháham rasíd*, "I shall arrive."

There is another auxiliary, شدن *shudan*, root شو *shav*, "to become." This often has the sense of "to go," and is employed to form the passive of an active verb, being analogous in this respect to the English "get," "to get beaten," "get" being connected with "go:" c.f. American, "you get," and our own, "get out."

شدن *shudan* may be inflected throughout like رسیدن *rasidan* or any other verb, and the tenses thus obtained may be combined with those of another verb to make the various tenses of the passive.

If, then, we know the *root* and the *past* form or *stem* of any verb we can, with the assistance of the auxiliary verbs, form any tense we may desire: in other words, conjugate it throughout; e.g.

رس *ras*, "arriving," "arrival."

رسم *rasam*, I arriving.

رسی *rasí*, thou arriving.

رسد *rasad*, he arriving, etc.

می رسم *mi rasam*, I am arriving.

رسید *rasid*, "arrived."

رسیدم *rasidam*, I arrived.

می رسیدم *mi rasidam*, I was arriving.

رسیده *rasidah*, having arrived.

ام رسیده *rasidah am*, I have arrived.

بودم رسیده *rasidah budam*, I had arrived.

رسیدن *rasidan*, "to arrive."

باشم رسیده *rasidah basham*, I may have arrived, etc.

خواهم رسید *khaham rasid*, I shall arrive.

And in the case of an active verb, as کردن *kardan*, "to do," we may further combine it with شدن *shudan* ; as

کرده شدن *kardah shudan*, to be done.

کرده شوم *kardah shavam*, I am done.

کرده می شوم *kardah mi shavam*, I am being done.

کرده شدم *kardah shudam*, I was done.

بودم کرده شده *kardah shudah budam*, I had been done.

خواهم کرده شد *kardah khaham shud*, I shall be done.

and so on.

Other parts of the verb are ان *an* affixed to root="doing," as رسان *rasan*, "arriving ;" اند *andah* affixed to root expressing the agent, as رسنده *rasandah*, "an arriver." With the latter compare the Italian affix *-ante*, having the same meaning.

By prefixing ب *ba*, "to" (see p. 6), we get برسد *ba rasad*, "he is to arrive," *i.e.* "let him arrive," and so on for the other persons of the imperative. This prefix is also used for the "aorist" or indefinite tenses.

Causal verbs are made by inserting ان *án* between the root and the infinitive termination, as رسیدن *rasádan*, "to arrive," رسانیدن *rasánidan*, "to cause to arrive."

PHONETIC LAWS IN PERSIAN.

As in all other languages, certain words in Persian do not appear to follow the ordinary rules of accidentence, and are therefore called irregular. It will be always found in such cases that the apparent anomaly is due to some euphonic change, arising either from a desire to avoid an awkward combination of consonants, or to facilitate pronunciation; or else from the survival in some forms of older radical letters which have for similar reasons disappeared in others.

In Persian both these causes act together, and many consonants are found in the root verbs which differ from those of the stem. To account for these we need only notice a few philological facts relative to euphonic changes which exist in Persian.* An acquaintance with these will not only enable the

* Professor Charles Rieu, of the British Museum, has given an admirable

student to inflect so-called "irregular verbs," but to recognise many common European words in their Persian form. They may be briefly stated as follows:—The Old Persian *z* (pronounced like *th* in "there") frequently becomes in Modern Persian *f* *ف*; cf. the Russian *Feodore* for *Theodore*. *k* *ك* and *p* *پ* before *t* become *kh* *خ* and *f* *ف*.

The two sounds of *k*, namely, *k* and *ch* (as in "kirk" and "church"), account for many irregularities, thus:—*k* passes to *ch*, thence to *z*. *k* and *g*, *d* and *t*, *p* and *b*, are common and more obvious changes.

p is especially liable to be changed into *f* when followed by *r*, as Sanscrit *pra*, Latin *pro*, Persian *فر* *far*; as Sanscrit *prashita*, "sent," Persian *فرشته* *firishtah*, "an angel."

Sanscrit *bh*, which becomes *f* in Latin and *φ* in Greek, becomes simple *b* in Persian; as Sanscrit *bhru*, "a brow," Greek *ὀφρύς*, Persian *ابرو* *abrú*. Sanscrit *bhú*, "to be," Latin *fuit*, Persian *بودن* *bú-dan*.

Sometimes the old Aryan root had an aspirated *d* (*dh*); this becomes either *d* without the *aspirate*, or *h* without the *d*; cf. *دادن* *dádan*, "to give," *داد* *dád*, "he gave," *دِه* *dih*, "give."

exposition of these laws in a pamphlet published by the Philological Society, entitled "Remarks on some Phonetic Laws in Persian," to which I am much indebted for this part of my subject.

The old *d* also changes to *s* before *t* or *d* of the past ; as *بند* *band*, “bind,” past *بست* *bast* for *bandt* (the nasal being lost). Cf. Latin *comedo*, *comestum*.

The old Aryan *d* or *dh* is sometimes softened away to *y*, as *پای* *páy* (Sanskrit *pada*), “a foot,” but the *s* into which it changes remains, as *شوی* *shúy* (Sanskrit *çudh*), “wash,” past *شست* *shust*=*shudht*.

r and *l* interchange indiscriminately. Another change which is exactly paralleled in European languages exists in Persian, namely, *w* or *v* into *gu*, or simply *g*, as Arabic *Wády el kebír*, Spanish *Guadalquiver*, Latin *vulpilla*, French *goupil*. So in Persian we have from the Sanskrit *vrka*, “a wolf,” Zend *vereka*, the Modern Persian *gurg*. *Vistaspa* (Darius Hystaspes), Modern Persian *Gushtasp*. Sanskrit *vrt*, “to turn” or “become,” Latin *vert*, German *werden*, Persian *gard*.

v also occasionally hardens into *p* when preceded in Sanskrit by *ç*, as Latin *equus*, Sanskrit *apva*, Persian *اسب* *asp*, “a horse.”

The changes of the sibilant are somewhat extraordinary at first sight: thus *ç*, in the instance above given, is equal to *q*. Sometimes this becomes *k*, sometimes *c*, and sometimes simply *h*; e.g.

Sanskrit.	Hindustani.	Greek.	Persian.
<i>daça</i> (10)	<i>das</i>	<i>δέκα</i>	<i>deh</i> .
<i>sapta</i> (7)	<i>sát</i>	<i>ἑπτα</i>	<i>haft</i> .

As the Sanscrit *s* becomes *h* in Persian, so, *vice versâ*, *h* often becomes *z*: Sanscrit *sahasra* (1000), Persian هزار *hazâr* for *hazahr*. Cf. Sanscrit *hima*, "snow," Persian *zemistân*, "winter," Latin *hiems*, Slavonic *zima*. *j* also becomes *z*; as

Sanscrit,	Persian.	Greek.
<i>jâta</i> , "born,"	<i>zâdah</i>	
<i>janâ</i> , "a woman,"	<i>zan</i>	γυνή.

IRREGULAR VERBS.

In studying the so-called Irregular Verbs, we have only to keep the above principles in view, remembering chiefly that

1. $\left. \begin{array}{l} \text{ب } b \\ \text{پ } p \end{array} \right\} \text{ become ف } f.$
2. $\text{س } s \text{ becomes ه } h.$
3. $\left. \begin{array}{l} \text{ه } h \\ \text{خ } kh \end{array} \right\} \text{ become ز } z \text{ or س } s.$

کردن "to do" has کن for its root; the Zend or Vedic form was *keren*, and the form کر *kar* became used for the past and کن *kun* for the present forms.

In دادن *ûdan* the *û* becomes ا *â* in the stem; as

بخشودن <i>bakhshûdan</i> (بخشیدن), to bestow,	بخشا <i>bakhshû</i> .
آزمودن <i>âzmûdan</i> , to try,	آزما <i>âzmâ</i> .
گشودن <i>kushûdan</i> , to open,	گشا <i>kushâ</i> .
نمودن <i>namûdan</i> , to show,	نما <i>namâ</i> .
ربودن <i>rubûdan</i> , to rob,	ربا <i>rubâ</i> .

Where the و is a root letter it is retained, but as a consonant *v* ; e.g.

شنودن *shinúdan*, to hear, شنو *shinav*.

شدن *shudan* = شودن *shúdan*, to become, شو *shav*.

When the infinitive ends in یدن *ídan* and the *í* is part of the root the stem is strengthened by adding a nasal ن ; as

آفریدن *áfrídan*, to create, آفرین *áfrín*.

چیدن *chídan*, to collect, چین *chín*.

ختن *khtan* becomes ز *z* (see 3, p. 24), especially after a long vowel :

افراختن *afrákhtan*, to exalt, افراز *afráz*.

آموختن *ámúkhtan*, to learn, آموز *ámúz*.

and sometimes it changes into س *s* or ش *sh* (see 3, p. 24) :

شناختن *shandákhtan*, to know, شناس *shanás*.

فروختن *firúkhtan*, to sell, فروش *firúsh*.

فتن *ftan* in some instances becomes ب *b* or و *v* (see 1, p. 24) :

تافتن *táftan*, to burn, تاب *táb*.

آشفتن *áshuftan*, to disturb, آشوب *áshúb*.

رفتن *raftan*, to go, رو *rav*.

استن *ástan*, ستن *ústan* (*ústan*), and یستن *ístan* become آ *a*, ی *í*, and و *ú* respectively :

آراستن *arástan*, to adorn, آرا *ára*.

زیستن *zístan*, to live, زی *zí*.

جستن *jústan* (*jústan*), to seek, جو *jú*.

Sometimes *stan* ستن become *n* ن or *in* ين ; as

shikastan, to break, شکن *shikan*.

nishastan, to sit, نشستن *nishin*.

Other anomalous changes are *ishtan* شتن into *is* یس ; as

navishtan, to write, نوشتن *navis*.

ashtan اشتن into *ar* ار ; as

dashtan, to have, داشتن *dár*.

ankashtan, to think, انکاشتن *ankár*.

There are a few others which practice and the vocabularie will teach, but the phonetic rules given on p. 24 will be found to cover most of the cases met with.*

In some instances the infinitive and the stem belong to different verbs, just as in English "go" and "went" come from different radical forms :

búdan, to be, بودن *básh*.

pikhtan, to twist, پیچیدن *pich*.

sakhtan, to weigh, سختن *sanj*.

gusikhtan, to break, گسیختن *gusil*.

bastan, to bind, بستن *band*.

* [A list of all such verbs is given at p. 37, *et seq.*]

FORMS OF NOUNS.

These are very numerous and various, but although most may be left to practice and the vocabulary, some may be reduced to rule.

Nouns are either primitive, such as "man," or derivative, such as "manly." The last are formed by adding certain terminations to the first, and as these terminations are generally in their turn derived from verbs, and have a signification of their own, a knowledge of them will greatly assist the learner. The principal are:

1. انه *ánah* = "like;" as

مردانه *mardánah*, manly.

بزرگانه *buzurgánah*, grandly (like a grandee).

2. آور *ávar*, ور *avar*, ار *ár*, all from root آوردن *ávardan*, and signifying "bringing," "producing," "displaying" (cf. English -er, -or), etc.

دلور *dil-ávar*, brave (hearty).

زوراور *zor-ávar*, strong.

سخنور *sukhan-var*, eloquent.

3. بار *bár*, "bearing," "abounding in."

شکر بار *shakar-bár*, sugar-laden.

زنگبار *zangi-bár*, Zanzibár (full of negroes).

4. بان *bán*, وان *ván*, “keeping,” “managing;” as

شتربان *shutūr-bán*, a camel-man.

باغبان *bágh-bán*, a gardener.

پاسبان *pás-bán*, a watchman.

فام *fám* “colour;” as

سیاه فام *siyáh-fám*, blackish.

5. دار *dár*, تار *tár*, “having,” from داشتن *dáshtan* :

فریفتار *faríf-tár*, a deceiver.

خریدار *kharídár* = خرید دار *kharíd-dár*, a purchaser.

خواستار *khástár* = تار خواست *khást-tár* = دار خواست *khást-dár*, a petitioner.

دیدار *didár* = دید دار *díd-dár*, the visual faculty.

6. دان *dán*, “place” or “vessel for;” as

نمکدان *namak-dán*, a salt-cellar.

قلمدان *kalam-dán*, a pen-case.

7. زار *zár*, “place abounding in :”

گلزار *gulzár*, a rose-garden.

8. Similarly سار *sár*; as

کوهسار *koh-sár*, a mountainous country.

شاخسار *shákh-sár*, a place abounding in branches, German *laube*.

سار also signifies “like;” cf.

خاکسار *khák-sár*, like dust (vile).

9. *stán*, "place;" as

gulistán, a rose-garden.

Hindústán, the land of *Hindús* (*Hindústán*).

10. *ش*, *هش* express the abstract idea of the root; as

nikúhish, goodness.

dánish, wisdom.

áráish, adornment.

11. *ك* *ak* expresses the diminutive of rational objects; as

mardak, a little man.

A contemptuous form of diminutive is *ك* *kah*; as

mardakah, a wretched little man.

For irrational objects the *ك* is changed into *چ*, just as in *ك* *kih* and *چ* *chih* (see p. 12), e.g.

bázicheh, a little game.

kaf-cheh, a ladle (*lit.* a little palm of the hand).

12. *كار* *kár*, *گار* *gár*, *گر* *gar*, all expresses *action* or the *actor*, and are connected with the verb *کردن*; as

jafú-kár, cruelty.

dast-gár, skill (*dast*, a hand).

jádú-gar, a conjurer, juggler.

áfridagár, a creator.

ámúz-gár, a teacher.

kám-gár, successful.

گناهگار *gunáh-gár*, a sinner, guilty.

توانگر *taván-gar*, rich (powerful).

13. گین *gín*, "affected with ;" as

غمگین *gham-gín*, grieved.

خشمگین *khashm-gín*, angry.

14. لاه *lák*, "place."

سنگ لاه *sang-lák*, a strong place.

15. مند *mand*, "possessor of ;" as

سودمند *súd-mand*, profitable.

دانش مند *dínish-mand*, wise.

16. ناك *nák* expresses "quality ;" as

هولناك *haul-nák*, frightful.

پرهیزناك *parhíz-nák*, abstinent.

17. A final ی *y* signifies "relation," such as that implied in the English adjective ; as

هندي *hindí*, Indian.

انگلیزی *inglízí*, English.

After this becomes یی *yí* ; as

بندہ *bandah*, a slave.

بندگی *bandagí*, slavery.

خانگی *khánagí*, domestic (for خانه *kháneh*).

The final ی *y*, when it represents the *yâc majhûl* (e), see p. 7, signifies "unity ;" as

مردی *mardí*, one a man.

18. *ní* signifies "duty," "fitness;" *e.g.*

کردنی *kardani*, what is to be done (duty).

خوردنی *khurdani*, good to eat (food).

خریدنی *kharidani*, purchaseable.

COMPOUND WORDS.

Persian is very rich in compound words, the types most in use for Nouns being exactly analogous to such English compounds as "block-head," "tinder-box," "rosy-cheeks," and the like ; *e.g.*

لاله رخ *lalah-rukh*, tulip-cheeked.

گل اندام *gul-andám*, rose-bodied.

سمن بر *saman-bar*, jasmine-bosomed.

Others are made from two verbal roots ; as آمد و رفت *amad o raft*, "coming and going;" or two nouns joined by a preposition, as سر بسر *sar ba sar*, "individually," "altogether," *lit.* "head to head."

The Compound Verbs are very numerous, but are for the most part quite simple, the principal ones being the following .

1. A noun followed by either کردن *kardan* "to do," ساختن *sákhtan*, "to make," نمودن *namúdan*, "to display," فرمودن *farmúdan*, "to order," and the like ; as

انتظار کردن (ساختن) *intizár kardan (sákhtan)*, to expect.

کرم نمودن *karam namúdan*, to be generous.

نهضت فرمودن *nahzat farmúdan*, to start (on a march),
said of a king, etc.

2. A noun followed by آمدن *ámadan*, "to come" (*cf.* Angliçè "become"):

سیر آمدن *sir ámadan*, to become satisfied.

پر آمدن *pur ámadan*, to become full.

پدید آمدن *padíd ámadan*, to become apparent.

3. A noun followed by آوردن *ávardan*, the converse of the last; as

پدید آوردن *padíd ávardan*, to make apparent.

4. A noun followed by خوردن *khurdan*, "to eat," used with words expressing passions or grief; as

غم خوردن *gham khurdan*, to be grieved.

تأسف خوردن *ta-assuf khurdan*, to sorrow.

There are many other compound verbs of this kind, but they will be easily understood when met with, and will be found in the dictionary.

THE SYNTAX.

In *Accidence* we found how each word was capable of certain modifications to express the accidents of person, number, gender, or time.

We now come to Syntax, which, as its name implies, is the putting together of these individual words, or groups of words, to express one complete idea.

The *Accidence* being known, all that we require further is to learn the *usage* of the language in this syntactical arrangement.

This depends first upon the natural order in which ideas occur. Secondly, upon the history, traditions, habits, and disposition of the people using the ideas; *i.e.* on the natural order modified by habits: in other words, *idiom* or *peculiarity*.

THE SENTENCE.

Now, the complete expression of an idea is called a sentence, which in its simplest form is the mention of a person or thing and the telling something about him or it; *e.g.*

Man is mortal. John went;

but if the verb is *transitive*; *i.e.* if, as its name implies, its

action goes on to something else, we must have something else for it to go on to ; *e.g.*

John struck James.

All that can possibly be added to this is : (1) something telling us about the state of John or James,—these are adjectives *added to the person* ; (2) the manner of the striking,—these are *adverbs* added to the verb ; (3) the manner in which, or the thing with which, it was done,—these are instruments ; or (4) the time or place where and when it was done,—these are the locatives.

The Syntax of Persian is as simple as that of English, which it much resembles in construction.

THE CASES OF NOUNS.

As has been noticed above, the only real case-ending which survives in Persian is *را*, *râ* for the objective ; as *مرد را کتاب دادم* *mard-râ kitâb dâdam*, “I gave the man the book,” where *mard* is the object (its position in the sentence calling attention to this fact) ; *مرد را بکتاب دادم* *kitâb-râ ba mard dâdam*, “I gave the book to the man,” attention being chiefly called in the last sentence to “book,” both by the objective affix and by its position in the sentence: the fact that “the man” is in “dative” is then expressed, as in English, by *با*, *ba*, “to.”

CONCORDANCE.

The Concordance of Verbs and Nouns is exactly the same as in English, a singular noun requiring a singular verb, and a plural noun taking a plural verb.

Nouns substantive do not agree with their adjectives or qualifying nouns in number, it being sufficient to mark the plural by the termination in the first named ; as

مردان خوب *mardán i khúb*, good men (see p. 11).

The relation of “substantive and adjective,” as well as that of the “genitive case,” is expressed by the *izáfat* (see p. 6).

اضافت *izáfat* signifies “adding on,” and is expressed by placing a short *i* (*kasrah* or *zír*) between the two nouns ; as

اسب مرد *asp i mard*, the man’s horse.

اسب خوب *asp i khub*, a good horse.

The order of words in Persian is Subject—Object—Verb, all qualifying expressions falling into their natural places ; *e.g.* a word expressing the condition of the subject follows it ; so does a word expressing the condition of the object ; while words or expressions signifying time, place, or other circumstances, find their proper place immediately before the verb.

The only marked peculiarity in the arrangement is that the verb comes generally last.

The description of the “tenses” on pp. 16—21 sufficiently indicates their use.

TABLE OF IRREGULAR VERBS.

The following rules and exceptions tabulate all the irregularities of the Persian Verb, and for comment the student is referred to pp. 24—26.

I. Infinitives in *ودن* *údan* make their Imperative in *ا* *á* ; and in the Present take a euphonic *ی* *y* ; thus :

نمودن *nemúdan*, “to show ;” Imperative, *به نما* *be-nemá* ;

Present, *مینمایم* *mí-nemáyam*.

II. Infinitives in *یدن* *ídan*, *ادن* *údan*, and *ستن* *stan*, form the Imperative by dropping these terminations ; thus :

فرستادن *firistádan*, “to send ;” Imper. *فرست* *be-firist*.

پرسیدن *pursídan*, “to ask ;” Imper. *به پرس* *be purs*.

دانستن *dánistan*, “to know ;” Imper. *بدان* *be-dán*.

III. Infinitives in *دن* *dan*, after *ر* *r* and *ن* *n*, and some few in *تن* *tan*, after *ف* *f*, form their Imperative by dropping the termination *dan*, or *tan* ; thus :

پروردن *parvardan*, “to cherish ;” Imperative *بپرور* *be-parvar*.

کندن *kandan*, “to dig ;” Imper. *بکن* *be-kan*.

بافتن *báftan*, “to weave ;” Imper. *به باف* *be-báf*.

IV. Infinitives in *تن* *tan*, after *خ* *kh*, and *ش* *sh*, form their Imperatives in *ز* *z* ; and *ر* *r* respectively ; thus :

آویختن *ávikhtan*, “to hang ;” Imper. *بیاویز* *biyávíz*.

داشتن *dáshtan*, “to have ;” Imper. *بدار* *be-dár*.

To these rules the following are exceptions :

	INFINITIVE.	IMPERATIVE.
Offend,	آزردن <i>ázurdan</i> ,	آزار <i>ázár</i> .
Disturb,	آشفتن <i>áshuftan</i> ,	آشوب <i>áshúb</i> .
Create,	آفریدن <i>áferídan</i> ,	آفرین <i>áferín</i> .
Come,	آمدن <i>ámadan</i> ,	آ <i>á</i> .
		P. میآیم <i>mi-áyam</i> .
Squeeze,	امشردن <i>afshurdan</i> ,	امشار <i>afshár</i> .
Cook,	پختن <i>pukhtan</i> ,	پز <i>paz</i> .
Carry,	بردن <i>burdan</i> ,	بر <i>bar</i> .
Bind,	بستن <i>bastán</i> ,	بند <i>band</i> .
Be,	بودن <i>búdan</i> ,	باش <i>básh</i> .
		P. میبشد <i>mi-báshad</i> and
		میبود <i>mi-buvad</i> .
Accept,	پذیرفتن <i>pazíruftan</i> ,	پذیر <i>pazír</i> .
Twist,	پیختن <i>pikhtan</i> ,	پیچ <i>pích</i> .
Join,	پیوستن <i>paivastan</i> ,	پیوند <i>paivand</i> .
Shine,	تافتن <i>táftán</i> ,	تاب <i>táb</i> .
Jump,	جستن <i>jastan</i> ,	جه <i>jih</i> .
Search,	جستن <i>justan</i> ,	جو <i>jú</i> .
		P. میجویم <i>mi-júyam</i> .
Pluck,	چیدن <i>chídan</i> ,	چین <i>chín</i> .

	INFINITIVE.	IMPERATIVE.
Get up,	برخاستن <i>bar khâstan</i> ,	برخیز <i>bar khíz.</i>
Wish,	خواستن <i>khâstan</i> ,	خواه <i>kháh.</i>
Give,	دادن <i>dâdan</i> ,	ده <i>deh.</i>
Reap,	درودن <i>derúdan</i> ,	درو <i>derú</i>
	P. مبدروم <i>mí-derevam.</i>	
Run,	دویدن <i>davídan</i> ,	دو <i>do.</i>
	P. میدوم <i>mí-davam.</i>	
See,	دیدن <i>dídan</i> ,	بین <i>bín.</i>
Deliver,	رستن <i>rastan</i> ,	ره <i>reh.</i>
Grow,	رستن <i>rustan</i> ,	رو <i>rú.</i>
	P. میرویم <i>mí-rúyam.</i>	
Spin,	ریشتن <i>rishlan</i> ,	ریس <i>rís.</i>
Go,	رفتن <i>raftan</i> ,	رو <i>ro.</i>
	P. میروم <i>mí-ravam.</i>	
Sweep,	رفتن <i>ruftan</i> ,	روب <i>rúb.</i>
Strike,	زدن <i>zadan</i> ,	زن <i>zan.</i>
Consign,	سپردن <i>sipur dan</i> ,	سپار <i>sipár.</i>
Perforate,	سفتن <i>suftan</i> ,	سنب <i>sumb</i>
Hasten,	شتافتن <i>shitáftan</i> ,	شتاب <i>shitáb.</i>
Become,	شدن <i>shudan</i> ,	شو <i>sho.</i>
	P. میشوم <i>mí-shavam.</i>	

	INFINITIVE.	IMPERATIVE.
Wash,	شستن <i>shustan</i> ,	شو <i>shú</i> .
		P. میشوم <i>mí shúyam</i> .
Break,	شکستن <i>shikastan</i> ,	شکن <i>shikan</i> .
Bloom,	شکفتن <i>shikuftan</i> ,	شکفت <i>shikuft</i> .
Count,	شمردن <i>shumurdan</i> ,	شمار <i>shumár</i> .
Know,	شناختن <i>shinákhtan</i> ,	شناس <i>shinás</i> .
Hear,	شنیدن <i>shanídan</i> ,	شنو <i>shino</i> .
		میشنوم <i>mí-shanavam</i> .
Sell,	فروختن <i>farúkhtan</i> ,	فروش <i>farúsh</i> .
Deceive,	فریفتن <i>firiftan</i> ,	فریب <i>firíb</i> .
Squeeze,	فشردن <i>fishurdan</i> ,	فشار <i>fishár</i> .
Hollow,	کافتن <i>káftan</i> ,	کاو <i>káv</i> .
Do,	کردن <i>kardan</i> ,	کن <i>kun</i> .
Burst,	کسستن <i>kusistan</i> ,	کسل <i>kusil</i> .
Sow,	کشتن <i>kishtan</i> ,	کار <i>kár</i> .
Kill,	کشتن <i>kushtan</i> ,	کش <i>kush</i> .
Beat,	کوفتن <i>kúftan</i> ,	کوب <i>kúb</i> .
Sieze,	گرفتن <i>giriftan</i> ,	گیر <i>gír</i> .
Choose,	گزیدن <i>guzídan</i> ,	گزین <i>guzín</i> .
Burst,	لسیختن <i>gusikhtán</i> ,	کسل <i>gusil</i> .
Become,	گاشتن <i>gashtan</i> ,	کرد <i>gard</i> .

	INFINITIVE.	IMPERATIVE.
Say,	گفتن <i>guftan</i> ,	گو <i>gú</i> .
		P. میگویم <i>mí-qúyam</i> .
Die,	مردن <i>murdan</i> ,	میر <i>mír</i> .
Sit,	نشستن <i>nishastan</i> ,	نشین <i>nishín</i> .
Write,	نوشتن <i>navishtan</i> ,	نویس <i>navís</i> .
Conceal,	نهفتن <i>nihuftan</i> ,	نهفت <i>nihuft</i> .
Let go,	هشتن <i>hishtan</i> ,	هل <i>híl</i> .
Find,	یافتن <i>yáftan</i> ,	باب <i>yáb</i> .

RULES FOR FINDING THE YEAR OF THE HEJRAH.

The best complete tables are those edited by F. Wüstenfeld, for the German Oriental Society. The following dates however will be found useful for rough calculation.

A.H.	A.D.	A.H.	A.D.
1	16th July 622	700 . . .	1300
	= 621.54.	803 . . .	1400
100 . . .	718	900 . . .	1494
184 . . .	800	1009 . . .	1600
300 . . .	912	1100 . . .	1688
391 . . .	1000	1215 . . .	1800
500 . . .	1106	1300 . .	Nov. 12th,
597 . . .	1200		1882

The Moslem year consists of 12 lunar months (see Dictionary, s.v. Month) of 30 and 29 days alternately. Now 100 lunar years nearly equal 97 solar years: and hence, to turn Moslem years into Christian years, we must subtract 3 per cent. from the former.

I. To find the equivalent date A.D. of a year A.H.:—From the year A.H. deduct 3 per cent. (or, more exactly, multiply by

·970225), and to the remainder add 621·54. The sum gives the date A.D. of the *end* of the year A.H.

II. To find the equivalent date A.H. of a year A.D.:—
From the year A.D. deduct 621·54, and to the remainder add 3 per cent.

ENGLISH-PERSIAN
DICTIONARY

ABBREVIATIONS AND EXPLANATIONS.

<i>v.</i> verb.	<i>n.</i> noun.
<i>t.</i> transitive.	<i>a.</i> adjective.
<i>i.</i> intransitive.	<i>pl.</i> plural.
<i>n.</i> neuter.	<i>pr. p.</i> present participle.
<i>a.</i> active.	<i>pa. p.</i> past participle.
<i>p.</i> passive.	

For the pronunciation of the Persian letters, see Grammar, pp. 1—3.

In order to save repetition, when the Persian equivalent of an English Verb is made up of noun (or other part of speech) and auxiliary verb, the auxiliary verb to be used is indicated by an initial (*k. sh.* etc.), and no separate paragraph is given. Thus the verb 'to Advise' is to be sought for *s. v.* 'Advice,' where *nasíhat (qádan)* will be found. After *bídár*, the Persian for 'Awake,' (*k. sh.*) show that 'to Awaken' is *bídár kardan*, and 'to become Awake,' *bídár shudan*. (See Grammar, pp. 31, 32.).

The following letters stand for these auxiliary verbs, and in the transliteration also they are used to save space.

ABBREVIATIONS AND EXPLANATIONS.

<i>a.</i>	<i>ávardan.</i>	<i>gr.</i> ^{gr.}	<i>giriftan.</i>	<i>nh.</i>	<i>nihádan.</i>
<i>an.</i>	<i>undákhtan.</i>	<i>gz.</i>	<i>guzárdan.</i>	<i>r.</i>	<i>raftan.</i>
<i>b.</i>	<i>búdan.</i>	<i>h.</i>	<i>hastan.</i>	<i>rs.</i>	<i>rasídan.</i>
<i>bs.</i>	<i>bastan.</i>	<i>k.</i>	<i>kardan.</i>	<i>rsa.</i>	<i>rasánídan.</i>
<i>d.</i>	<i>dádan.</i>	<i>kh.</i>	<i>khurdan.</i>	<i>s.</i>	<i>súkhtan.</i>
<i>dsh.</i>	<i>dáshtan.</i>	<i>ksh.</i>	<i>keshídan.</i>	<i>sh.</i>	<i>shudan.</i>
<i>f.</i>	<i>farmúdan.</i>	<i>m.</i>	<i>mándan.</i>	<i>y.</i>	<i>yáftan.</i>
<i>g.</i>	<i>gardánídan.</i>	<i>n.</i>	<i>namúdan.</i>	<i>z.</i>	<i>zadan.</i>
<i>gf.</i>	<i>goftan.</i>				

It should furthermore be observed, that in cases of repetition a bar (—) stands for the English word commencing the paragraph; and in the transliteration, under like circumstances, the initial letter of the Persian word is alone given.

pr. p. and *pa. p.* are to be understood as indicating the Present or Past Participle of the *English word*, of which the Persian following is the rendering.

Thus we have

Move, *v.i.*, جنبیدن *jumbídan*, etc.; *pa. p.* (*i.e.* Moved).

متحرک *mutaharrik*; *pr. p.* (*i.e.* Moving), راج *rajj*.

A

CONCISE DICTIONARY.

ENGLISH AND PERSIAN.

A

A, an, يك *yek*Abandon, ترك کردن *tark k.*;*pr. p.* هاجر *hájir*; *pa. p.* متروك *matrúk*; (shameless) بیحیا *bí-hayá*.Abashed, شرمنده *sharmandeh*
(s.) سرافکند *sar afgand*.Abasing, اهانت *ihánat (k.)*.Abatement, تخفیف *takhfíf (k.)*.Abbreviation, اختصار *ikhhtisár*
(k.); ایجاز *ijáz*.Abdication, خلع *khal' (k.)*;
استعفا *isti'fá (d.)*; اعتزال *'iti-zál (n.)*.Abdomen, شکم *shikam*; ته ناف *tah i náf*.Abet, مدد دادن *madad d.*Abhorrence, اكره *ikráh (n.)*.Abhorring, متسفر *mutanaqqir*
(b.); مجنوی *mujtavi (h.)*.Ability, لیاقت *liyákat*; قدرت *kudrat*; فوه *kuvveh*.Abject, خوار و زار *khâr o zâr*
—ness, دونی *dúní*; ذل *zull*
خواری *khári*.Able, زړنك *ziring*. To be —,
توانستن *tavánistan*.Ablution, وضوء *wuzú (k.)*; غسل *ghusl (k.)*.Abode, منزل *manzil*; مكان *makán*.Abolished, منسوخ *mansúkh (k.)*;
مطل *mubtal (g.)*.Abolition, ابطال *ibtál*.Abominable, مستكره *mustakrih*;
شنع *shani*.

Abominate, منفور داشتن *manfúr dsh.*
 Abortion, اسقاط *iskát.*
 Abounding in, مضمور *masmúr.*
 About, (concerning), در خصوص *dar khusús*; در حق *dar hakk.*
 — (around). دور *daur.*
 Above, بالا *bálá*; فوق *fauk*; زیر *zabar*
 Above-named, مذکور *mazkúr*; موصوف *mausúf*
 Abridged, مقتصر *mukhtasar (k.)*; مختصر *mukhtasar (k.)*
 Abridgement, اقتصار *iktisár (n.)*; اجمال *ijmál (k.)*
 Abroad, بیرون *bírún.*
 Abruptly, ناگاه *ná-gáh*
 Abscess, دمل *dumbal*
 Abscond, در رفتن *dar r.*; *pr. p.* متواری *mutawári.* — (slave), ابیق *abík.*
 Absence, غیبت *ghaibat.*
 Absent, غیر حاضر *ghair házir*; غایب *gháiyib (sh.)*. — in mind, متفکر *mutafakkir (b)*; پریشان *parishán.*
 Absolute, مستقل *mustakill*; مطلق *matlak.*
 Absolution, بھل *bihl (k.)*
 Absorption, جذب *jazb (k.)*

Abstain, پرهیز کردن *parhíz k.*; *pr. p.* مجتنب *mujtanib (sh.)*
 Abstinence, ریاضت *riyázat*; پرهیز *parhíz.*
 Abstinent, عقیف *'afif*; ورع *varí.*
 Abstract, *n.* مجمل *mujmal (s.)*; *v.* (to take away) برداشتن *bar dsh.*
 Abstruse, مغلق *mughlak*; دقیق *daqík.* — ness, دقت *dikkat.*
 Absurd, یوچ *púch*; بی معنی *bí-ma'ni*; هرزه *harzeh.*
 Absurdity, بطالت *batálat.*
 Abundance, فراخی *ferákhi*; وفور *vufúr.*
 Abundant, عامر *'ámir*; فایض *fáiz.*
 Abuse, *n.*, فحش *fuhs (d.)*, شتم *shatm.*
 Abusive, زبان دراز *zabán-diráz*, مشامت *mushátameh.*
 Abyssinian, حبشی *habashí.*
 Acacia, مغیلان *mughailán*; سیال *siyál.*
 Acceleration, تعجیل *ta'jíl (k.)*
 Accept, قبول کردن *kabúl k.* *pa. p.* مقبول *maqbúl*; *pr. p.* مجیب *mujib.*

- Acceptable, پذیره *pazírah*,
مستجاب *mustajáb*.
Acceptance (bill), قبولیت *kabú-
liyat* (k.).
Access, آمد و شد *ámád o shud*
(k.); تقرب *takrīb*.
Accession, جلوس *julús*.
Accident, اتفاق *ittifák*; وقوع
vukú.
Accidental, عارضی *árizi*; اتفاقی
ittifáki. — ly, اتفاقاً *itti-
fákan*.
Acclamation, آفرین *áfarín* (k.).
Accommodate, مصالحه کردن *mu-
sálahah* k.
Accompany, همراه رفتن *ham-
ráh r.*; *pr. p.* باتفاق *be-
ittifák*; تشیيع *tashyí* (n.)
Accomplice, شريك *sharik*.
Accomplish, سر آمدن *sar áma-
dan*; *pa. p.* فاضل *fázil*.
Accomplishment, اتمام *itmám*
(rs.); سر براهی *sar beráhi*.
Accordance with, in — , بحکم
be-hukm.
According to, مطابق *mutábik*;
حسب *hasb*.
Account (news), خبر *khabar*
(k.); (money), حساب *hisáb*

- (d.). — book, دفتر *daftar*.
on — of, برای *baráyi*.
Accoutrements, سلاح *siláh*.
Accumulation, جمع *jam'* (k.);
متراكمه *mutarákemeh*.
Accurate, صحیح *sahih*. — ly,
بدرستی *be-durustí*.
Accursed, ملعون *ma'ún*.
Accusation, تهمت *tuhmat* (bs.).
Accuse, شکایت کردن *shí-
káyat* k.
Accuser, مدعی *mudda'i*.
Accustomed, to be — , عادت
داشتن *'adat dsh.*; *pa. p.*
معتاد *mu'tád*.
Ache, درد *dard* (k. kh.).
Acid, ترش *tursh* (k.). — ity
حموضت *numúzat*.
Acknowledging, اقرار *ikrár* (k.);
معترف *mu'tarif* (sh.).
Acorn, بلوط *ballút*.
Acquaint, اطلاع دادن *ittilá d*.
Acquaintance, آشنا *áshná*;
روشناسی *rú-shinási*.
Acquiescence, رضا *rizá* (sh.).
Acquire, حاصل کردن *hásil* k.
یافتن *yáftan*.
Acquisition, تحصیل *tahsil* (k.);
اكتساب *iktisáb*.

Acquittal, خلاص *ibrá (k.)* ; *khalas (k.)*.

Acquittance, فارغ خطی *fáregh khattí*.

Across, عبور *'ubúr* ; از سر بسر *az sar be-sar*.

Act, v., کردن *kerdan* ; n. کار *kár* ; مجلس *fé'el* ; (play), مجلس *majlis*.

Active, چست *chálák*, چست *chust*.

Activity, چستی *chustí* ; چابکی *chábukí*.

Actor, مقلد *mukallid*.

Actual, واقعی *wák'í*. —ly, بالفعل *bilfé'l*.

Acute, سخت *sakht*.

Adapt, ترتیب کردن *tartíb k.*

Add, اضافه کردن *jam' k.* ; اضافه کردن *izáfeh k.*

Adder, مار جعفری *már-i-ja'afarí*.

Address, سر نامه *sar náme*.

Adducing, ایراد *írád (n.)*.

Adhere, چسبیدن *chaspídan* ; *pr. p.* لاصق *lásik*.

Adhesion, لصوق *lusúk*.

Adhesive, چسناک *chaspnák* ; چسپنده *chaspنده*.

Adieu, خدا حافظ *kñudá háfiz* ; الرعاء *alvidá*.

Adjective, صفت *sifat*.

Adjoining, متصل *muttasíl (sh.)*.

Adjournment, بر خاست *bar khást (k.)*.

Adjudicate, دیوان کردن *díván k.*

Adjuster, ناظم *názim*.

Administration, اداره *idárah (k.)*.

Admiral, امیر البحر *amír ul bahr*.

Admire, پسند کردن *pasand k.* ; *pr. p.* متعجب *muta'ajjib (sh.)*.

Admit, راه دادن *ráh d.* ; (agree to), قبول کردن *kabúl k.*

Admonition, نصیحت *nasíhat (d.)* ; تنبه *tambih*.

Adopted (son), متبنی *mutaban-ná (k.)*.

Adoptive, ملسق *mulassak*.

Adoration, عبادت *'ibádat (k.)* ; سجود *sajúd (n.)*.

Adored, معبود *ma'búd*.

Adorn, زینیدن *zibídan* ; *pa. p.* زینده *zibandah*.

Adornment, پیرایش *píráyish* , زیندگی *zibandagi*.

Adult, a., بالغ *báligh*.

Adulterated, مخلوط *makhhlút (k.)*.

Adulterer, زنا کار *ziná kár* , فاجر *fájir*.

Adulteress, زانیه *zāniyeh*; ماجره *fujireh*.

Adultery, زنا *ziná (k.)*; فجور *fujúr*.

Advance, *v.*, پیش رفتن *pish raftan*; *n.* (pay), پیشخور *pish khúr*; *v.* پیش دادن *pish d.*

Advance guard, پیش قراول *pish kerául*.

Advancement, ترقی *tarakki (d.)*.

Advantage, منفعت *manfa'at*; فایده *fá-ideh*.

Advantageous, نافع *náfi*.

Adverb, ظرف *zarf*.

Adversary, دشمن *dushman*; (law), مدعی *mudda'i*.

Adversity, شقاوت *shikávat*; بلا *belá*; نکبت *nikbat*.

Advertisement, اعلان *ilán (n.)*; انتشار *intishár (d.)*.

Advice, نصیحت *nasihat (d.)*; پند *pand (d.)*.

Advocate, *n.*, وکیل *vakil*.

Afar, دور دست *dúr dast*.

Affable, مشفق *mushfik*.

Affability, لطف *lutf*; مهربانی *mihribáni*.

Affair, باب *báb*; کار *kár*; امر *amr*; *pl.* امور *umúr*; کاروبار *kár o bár*

Affection, محبت *muhabbat (dsh.)*; دوستی *dústi (dsh.)*.

—ate, هردان *mihribán*; شفیق *shafík*.

Affianced, نامزد *námzad (f.)*.

Affidavit, قسم *kasm (kh.)*.

Affinity, نسبت *nisbat*; جهت *jihat*.

Affirmation, تصدیق *tasdik (n.)*; اثبات *isbát (gf.)*.

Afflicted, پریشان *parishán (s.)*; غمناک *ghamnák*; (with a malady), مبتلا *mubtalá (h.)*.

To be — in mind, غم خوردن *gham kh.*

Affliction, رنجش *ranjish*.

Affluence, نعمت *nīmat*.

Affluent, دولتمند *daulatmand*.

Affront, *n.*, شتم *shatm*; *v.* بخرمت کردن *bíhurnat k.*

Afraid, to be, ترسیدن *tarsidan*; *n.* خائف *kháif (h.)*.

Afresh, مجدداً *mujaddadan*.

After, پس *pas*; بعد از *ba'ad az*; عقب *'akab*.

Afternoon, عصر *asr*; بعد از ظهر *ba'ad az zuhr*.

Afterwards, بعد از آن *ba'ad az án*.

Again, باز *báz* ; بار دیگر *bár-i-digar* ; دو باره *do báreh*.
 Against, خلاف *khiláf*.
 Age, عمر *umr* ; سن و سال *sinn o sál* ; (time), زمان *zamán*.
 Aged, پیر *pír* (*sh.*).
 Agent, گماشته *gumáshtah* ; وکیل *'vakíl*.
 Ages, دهور *duhúr*.
 Aggravate, بدتر کردن *badtar k.*
 Aggregate, in the, فی الجمله *fíl-jumlah*.
 Agression, ظلم *zulm* ; پیشدستی *píshdastí*.
 Aggressive, دست دراز *dast diráz* (*k.*).
 Agile, چابک *chábuk* ; چست *chust*.
 Agitated (mind), مضطرب *muz-taríb* (*sh.*) ; پریشان *paríshán* ; (body), متزلزل *mutazalzal*.
 Agitation, اضطراب *iztiráb* ; تشویش *tashvish*.
 Agony, سكرات *sakarát*.
 Agree to, راضی شدن *rází sh.*
 Agreeable, دلپسند *díl-pasand*.
 Agreement, قرار *kerár* (*k.*).
 Agriculture, زراعت *zir'at* ; حرث *hirs*.

Agriculturist, دهقان *dehқан* ; حرث *hurrás*.
 Ague, ولزّه *tab o larzeh*.
 Ah ! ای وای *ai wai* ! واه *váh*.
 Ahead, جلو *jelo*.
 Aid, مدد *madad* (*d.*) ; کمک *kumek* (*k.*).
 Aigrette (royal), جیکه *jikah*.
 Aim, قراول *kerául* (*gr.*) ; (mental), مقصود *maqsúd*.
 Air, هوا *havá* ; باد *bád*.
 Airy, هوادار *havá-dár*.
 Alabaster, مرمر *marmar*.
 Alarm, *n.*, خوف *khauf* ; *v.* ترسانیدن *tarsánidan*.
 Alas ! های های *hái ! hái !* دردا *dardá !*
 Alchemist, کیمیا کر *kímiyágar*.
 Alchemy, کیمیا *kímiyá*.
 Alcohol, عرق *'arak*.
 Alcove, طاقچه *tákcheh*.
 Alembic, انبیک *ambík*.
 Alert, چابک *chábuk*.
 Algebra, الجبر والمقابلہ *aljabr walmakábileh*.
 Alien, بیگانه *bigáneh*.
 Alighting, نزول *nuzúl* (*n.*) ; پیاده *piyádeh* (*sh.*) *pa. p.*
 Alike, شبیه *shabih* ; مثل *misl* ; مانند *mánand*.

Aliment, غذا *ghazá* ; قوت *kút*.
 Alive, زنده *zindah*.
 Alkali, قلی *kalí*.
 All, همه *hamah* ; جميع *jamí*.
 Allegation, تقرير *takrír* (n.).
 Allegiance, اطاعت *itá'at*.
 Allegory, تمثيل *tamsíl*.
 Alleviated, مخفف *mukhaffif* (k.).
 Alliance, عهد *'ahd* ; حلف *hílf*.
 Alligator, نهنگ *nihang*.
 Alliteration, تجنیس *tajnís*.
 Allot, تقسیم کردن *takśim k.* ;
 pa. p. مقسوم *makśúm*.
 Allow, روا داشتن *ravá dsh.* ;
 اذن دادن *izn d*.
 Allowable, روا *ravá* ; حلال *halál*.
 Allowance, وظیفه *vazífah*.
 Alloy, عیار *'iyyár* (k.).
 Allure, فریب دادن *farib d*.
 Allusion, اشاره *isháreh* (k.) ;
 تعریض *ta'ríz*.
 Ally, متفق *muttafik*.
 Almanac, تقویم *takvím*.
 Almond, بادام *bádám* ; لوز *lauz*.
 Almost, نزدیک *nazdík*.
 Alms, صدقه *sadaqeh* ; زکات *zakát*.
 Aloe, صبر *sabir*.
 Alone, تنها *tanhá* ; مفرد *mufrad*.

Aloud, با آواز بلند *bá ávázi bu-land*.
 Alphabet, حروف *hurúf*.
 Already, هنوز *hanúz*.
 Also, هم *ham* ; نیز *níz* ; ایضاً *aizan*.
 Altar, مذبح *mazbah*.
 Alter, گردانیدن *gardánidan*.
 Alteration, تغییر *taghayyur* (k.) ; تبدیل *tabdíl* (k.).
 Altercation, مجادله *mujádileh* ;
 کیل و قال *kíl o kál*.
 Alternately, بنوبه *be-nobah*.
 Although, اگر چه *agar cheh*.
 Altitude, ارتفاع *irtifá'*.
 Altogether, جميعاً *jamí'an*.
 Alum, زاج ابيض *záji-abyaz* ;
 زاق *zák*.
 Always, همیشه *hamishah* ; دائماً *dáíman*.
 Amalgam, مخلوط *makhlút*.
 Amanuensis, کاتب *kátib*.
 Amass, جمع کردن *jam' k*.
 Amateur, مفت *muft*.
 Amazed, متعجب *muta'ajjib* (n.) ;
 متعیر *hairan* (sh.) ; متعیر *mutahayyir* (m.).
 Amazement, تعجب *ta'ajjub* (n.).
 Ambassador, ایلچی *ilchí*.

Amber, کاه ربا *káh-rubá*.
 Ambergris, عنبرین *'ambarín* ;
 عبیر *'abir*.
 Ambiguity, اشتباه *ishtibáh*.
 Ambiguous, مشتبه *mushtabih*.
 Ambitious, صاحب دمه *sáhib*
himmat ; هوسناک *havvasnák*.
 Ambling, یرقه *yurkeh* (r.).
 Ambush, کمین *kamin*.
 Amend, درست کردن *durust k.* ;
 تہذیب *tuhzib*.
 Amethyst, یاقوت کبود *yákúti*
kabúd.
 Amity, مهربانی *dústi*, دوستی
mihribáni.
 Ammunition, اسباب *asbáb*.
 Amnesty, عفو نامہ *afv námeh*.
 Among, در میان *dar miyán*.
 Amorous, دلپسته *dilbastah*.
 —ly, عاشقانه *'úshekánah*.
 Amount, مبلغ *mahlagh*.
 Ample, وسیع *vásih* ; فسیح *fasih*.
 Amplitude, توسع *tavassu'* ;
 کشادگی *kushádagi*.
 Amputate, بریدن *buridan*.
 Amputation, قطع *kat'* (k.).
 Amulet, تعویذ *ta'vîz* ; حرز *hirz*.
 Amusement, تفریح *tafarruj*
 (k.).
 Anagram, تحریف *tahrif*.

Analogy, تَجْنِیس *tajnis* ; تطابق
tatábuk.
 Analysis, تجزیه *tajziyah* (k.).
 Anarchy, هرج مرج *harj-marj*.
 Anathema, لعنت *la'nat*.
 Anatomy, تشریح *tashríh* (k.).
 Ancestor, جد *jadd* ; pl. ابا و
 اجداد *abá o ajdád*.
 Ancestral, جدی *jaddi*.
 Anchor, لنگر *langar* (an.)
 —age, لنگرگاه *l. gáh*.
 Ancient, قدیم *qadim* ; کهنه
kuhneh.
 Ancients, n., منقدمین *mutaqad-*
dimin.
 And, و *va, o*.
 Anecdote, قصه *kissah* ; حکایت
hikáyat.
 Anemone, شقایق *shakáik*.
 Angel, فرشته *firishtah* ; مالک
malak ; (of death), ملك الموت
malak ul maut, عزرائیل *'azráil*.
 Anger, خشم *khashm* ; غیظ
ghaiz ; غضب *ghazab*.
 Angered, مغضوب *maghzúb*.
 Angle, زاویه *záwiyah*. Acute
 —, زاویه حاده *z-i háddeh*.
 Obtuse —, زاویه منفرجه *z-i*
munfarijeh. Right —, زاویه
 قائمه *z-i káimeh*.

Angry, خشمناك *khishmnák* (h.);
 To کج خلق *kaj khulk* (b). To
 be — with, از رنجیدن *ran-*
jidan az.
 Anguish, تشویر *tashvîr*.
 Animal, جانور *jánivar*; حیوان
haiván.
 Animate, زنده کردن *zindeh k.*;
pr. p. احیاء *ihyá*.
 Animosity, مخاصمت *mukhá-*
samat.
 Aniseed, رازیانه *ráziyáneh*.
 Ankle, گوزك *gúzak*.
 Anklet, پابرنگان *pábaranján*;
 خلكخال *khalkhál*.
 Annals, تواریخ *tavárikh*.
 Annexation, الحاق *ilhák* (k.).
 Annexed, مضاف *muzáf* (sh.).
 Annihilate, دمار برآوردن از
damár bar ávardan az; *pa. p.*
 نابود *mun'adim* (sh.);
nábúd (k.).
 Annotate, حاشیه نوشتن *háshiyeh*
navishtan.
 Announce, خبر دادن *khabar d.*;
pr. p. مخبر *mukhbîr*.
 Annoyance, ایذا *ízá*; اجماف
ijháf.
 Annual, سنوی *sanavî*.

Annuitant, وظیفه خوار *vazifeh*
khár.
 Annul, باطل کردن *bátîl k.*; *pa. p.*
 مسوخ *mansúkh*.
 Anointing, تمریح *tamríkh k.*;
 تدهین *tadhín* (k.).
 Another, دیگر *digar*; غیر *ghair*.
 One — يك دیگر *yek digar*.
 Answer, جواب *javváb* (d.);
pr. p. مجاوبت *mujávabat*.
 Ant, مورچه *múrcheh*. White —,
 ديمك *dimek*.
 Antagonist, خصم *khasím*.
 Antecedent, متقدم *mutakaddim*;
 ما قبل *má kabal*.
 Antechamber, دالان *dúlán*.
 Antelope, آهو *áhú*.
 Anterior, پیشین *pishín*; سابق
sábek.
 Antichrist, دجال *Dajjál*.
 Anticipate, سبقت گرفتن *sabkat*
gr.
 Antidote, تریاق *teriyák*.
 Antimony, سرما *surmá*.
 Antiquities, عتائی *'atáik*.
 Antiquity, زمان قدیم *zamán*
kadím.
 Antithesis, ضد *zidd*.
 Antler, شاخ *shákh*.

Anus, کون *kún*.
 Anvil, سندان *sandán*.
 Anxiety, اغتراب *iztiráb*. To feel deep —, خون جگر خوردن *khúni jigar kh.*
 Anxious, دل تنگ *diltang*; فکرمند *fikr mand*.
 Any, هیچ *hích*. — one, کسی *kasi*. — thing, چیزی *chizi*. — how, بهر کیف *behar keif*.
 Aorist, مضارع *muzári*.
 Apart, جدا *jedá*.
 Apartments, منزل *manzil*.
 Apathy, سردی *sardí*.
 Ape, کبی *kabi*.
 Aperient, مسهل *mus-hil*.
 Aperture, سوراخ *súrákh*.
 Apex, اوج *auj*.
 Apocopated, محذوف *mahzúf*.
 Apocopation, حذف *hazf*.
 Apologist, معذر *mú'zir*.
 Apologising, اعتذار *i'tizár* (k.).
 Apologue, مثل *masal*.
 Apology, عذر *'uzr* (k.). To demand an —, عذر خواستن *'uzr khástan*.
 Apoplexy, سکنه *sakteh* (z.).
 Apostasy, ارتداد *irtidád* (u.).
 Apostate, مرتد *murtadd*.

Apostle, پیغمبر *paighambar*; رسول *rasúl*. — of Christ, حواری *kavári*.
 Apothecary, دوا فروش *dawá ferúsh*. — shop, دوا خانه *d. kháneh*.
 Apparatus, اسباب *asbáb*; ساز *sáz*.
 Apparent, ظاهر *záhir* (sh.). —ly, ظاهراً *záhiran*.
 Appeal, رجوع کردن *rujút kerdan*.
 Appear, نمودن *namúdan*; pr. p. پیدا *paidá* (sh.).
 Appearance, نمایش *namáyish*.
 Appease, آرامیدن *árámídan*.
 Append, آویز کردن *ávíz k.*
 Appendix, تنما *tatimmá*.
 Appetite, اشتها *ishtihá*; شره *shareh*.
 Applause, آفرین *áferín* (k. gf.).
 Apple, سیب *sib*.
 Application, توجه *tuvaqqjah*.
 Appoint, مامور کردن *maamúr k.*; pa. p. مقرر *mukarrar* (k.); pr. p. تعیین *tá'yin* (u.).
 Appointment, منصب *mansab*, تعین *ta'ayun*.
 Apportion, قسمت کردن *kismat k.*
 Apposite, مناسب *munásib*.
 Appraise, قیمت کردن *kaimat k.*

Apprehend (seize), گرفتن *giriftan*; (fear), ترسیدن *tarsidan*.
 Apprehension, درایت *diráyet*.
 Apprentice, شاگرد *shágird* (s.).
 —ship, شاکردی *shágirdi*.
 Approach, نزدیک آمدن *nazdik ámadan*; *pr. p.* تقارب *taká-rub* (n.).
 Approbation, پسند *pasand*; تحسین *tuhsín* (k.).
 Appropriate, مناسب *munásib*.
 Appropriation, تخصیص *takhsís* (k.).
 Approve, پسند آمدن *pasand ámadan*; *pr. p.* استحسان *istihsán*; *pa. p.* موافقه *muvaqqah*.
 Approximation, قرب *takarrub*.
 Apricot, زرد آلو *zard álú*; شمش *mishmish*.
 Apron, فوطه *fútah*.
 Apt, زرنگ *zaring*.
 Aptitude, شایستگی *sháyistagi*.
 Aquafortis, تیز آب *tíz áb*.
 Aquatic, آبی *ábí*.
 Aqueduct (under ground), قنات *kanát*; کارز *káriz*.
 Arab, عربی *'arabí*; عرب *'arab*.
 Arabia, عربستان *'arabistán*.
 Arabic, عربی *'arabí*; تازی *tázi*.
 Arbiter, ثالث *sális*.

Arbitrary, مطلق *mutlak*.
 Arbitration, ثالثی *sálisí*.
 Arc, قوس *kaus*.
 Arch, n., طاق *ták*; a. (cunning), شاطر *shátir*.
 Archer, تیر انداز *tír andáz*.
 Archery, کمان کشی *kamán keshí*.
 Architect, مهندس *muhindas*.
 Archive, دفتر *daftar*.
 Ardour, غیرت *ghaírat*; همیت *hamíyet*.
 Area, ساحت *sáhat*.
 Arena, میدان *maidán*.
 Argue, مازره کردن *munázarah k.*
 Argument, بحث *bahs* (k.); دلیل *dalil* (s.).
 Arid, خشک *khushk*; بایر *báyir*.
 Arise, برخاستن *bar khástan*.
 Aristocracy, اعیان و نجبا *'ayán o nujabá*.
 Aristotle, ارسطو *Aristú*.
 Arithmetic, علم حساب *'ilmi hisáb*.
 Ark (Noah's), سفینه نوح *safí nahi Núh*.
 Arm, دست *dasi*; (upper), بازو *bázú*; (lower), عضد *'azud*.
 Armed, مسلح *musallah* (k.).
 —silahدار *silahdár*.
 Armenia, ارمن *Arman*.

Armenian, ارمنی *Armaní*.
 Armlet, بازو بند *bázú band*.
 Armour, زره *zireh*.
 Armpit, بغل *baghal*.
 Arms, اسلحه *aslahah (bs.)*; سلاح *siláh*.
 Army, لشکر *lashkár*; عسکر *'askar*.
 Aroma, بو *bú*. — tic, مطیب *mutayyib*.
 Around, دور *daur*, or *dor*.
 Arouse, بیدار کردن *bídár k.*
 Arrange, تدارک کردن *tadárúk k.*;
 درست کردن *durust k.*
 Arrangement, ترتیب *tartib (n.)*;
 تهید *tamhíd (k.)*; نظم *nazm*.
 Array (battle), صف کشیدن *saff' ksh.*; (attire), آراستن *árústan*.
 Arrears, تنه *tetummah*.
 Arrest, حبس کردن *habs k.*
 Arrival, داخل *dúkhil*; وصول *vusúl*.
 Arrive, رسیدن *rasídan*.
 Arrogance, کبر *kibr*, تکبر *takab-*
bur.
 Arrogant, کشتاخ *gustákh*. —ly,
 مغروراً *maghrúran*.
 Arrow, تیر *tír*.
 Arsenal, توپخانه *túpkháneh*;
 سلاح خانه *siláh kháneh*.
 Arsenic, مرک موش *margi músh*.

Art, فن *fenn*; صنعت *san'at*.
 Artery, رگ *rig*; شریان *sharyan*.
 Artful, حيله ساز *híleh sáz*; کریز *gurpaz*.
 Artichoke, اردشاهی *ardasháhi*.
 Article, معرفت *ma'refat*.
 Articulation, تلفظ *talaffuz (k.)*.
 Artifice, حيله *híleh*.
 Artificer, کاریگر *kárigér*.
 Artificial, ساخته *sákhteh*.
 Artillery, توپ خانه *túp kháneh*.
 —man, توپچی *túpchí*.
 Artizan, صنعت کر *san'at gar*.
 Artlessness, سادگی *sádagí*.
 As, چون *chún*; چنانکه *chunánkeh*.
 Ascend, بر آمدن *bar ámadan*.
 Ascension, معراج *mi'ráj*.
 Ascent, صعود *sa'úd (n.)*; عروج *'urúj*.
 Ascertain, تحقیق کردن *tahkík k.*;
pr. p. تشخیص *tashkhís (n.)*.
 Ascetic, درویش *darvish*; زاهد *záhid*. —ism, زهد *zuhd*.
 Ascribe, نسبت کردن *nisbat k.*;
pa. p. منسوب *mansúb (h.)*.
 Ash (tree), اهر *ahar*.
 Ashamed, شرمنده *sharmandah*.
 To be —, سرفرو بردن *sar furú*
burdan.
 Ash-coloured, شهب *shahab*.

Ashes, خاکستر *khákistar*.
 Aside, در کنار *dar kinár*.
 Ask, پرسیدن *pursidan*; *pr. p.* مطالبه *mutálabeh (k)*.
 Asker, طالب *tálib*.
 Askew (aslant), کج *kaj*.
 Asleep, خوابیده *khábidah*.
 Asparagus, مارچوبه *már chúbah*.
 Aspect, صورت *súrat*; سيما *simá*.
 Asperity, خشونت *khushúnat*.
 Aspiring, بلندبین *buland-bín*.
 Ass, خر *khar*; اولاغ *úlágh*.
 Wild —, کور *gúr*. —load, خروار *kharvár*.
 Assafœtida, انقوزه *ankúzah*; حلتیت *hiltit*.
 Assassin, قاتل *kátíl*.
 Assassinate, کشتن *kushtan*.
 Assassination, قتل *katl (k)*.
 Assault (military), حمله بردن *hámleh burdan*. A night —, شبگیر *shabgír*. — and battery, لکد و کوب *lakd o kúb*; (robbery), راهزنی *ráhzani*.
 Assay, عیار کردن *'iyár k*.
 Assayer, عیار گیر *'iyár gír*.
 Assemble, فراهم آوردن *feráhama*; *pr. p.* مجتمع *mujtama' (k)*.
 Assembly, مجلس *majlis*.
 Assent, اجابت کردن *ijábat k*.

Assertion, اقرار *ikrár (k)*.
 Assessment, خراج *khiráj (k)*.
 Assets, جايداد *jáidád*.
 Assiduous, ساعی *sá'i*; مقید *mu-kayyid*.
 Assignee, وکیل *vakíl*.
 Assignment, تنخواه *tankháh (k)*; برات *barát*.
 Assistance, مساعدت *musá'adat (n)*; کومک *kúmak (k.d)*; نصر *nasr*.
 Assistant, نایب *náib*; ناصر *násir*.
 Associate, شریک *sharík*; رفیق *rafík*. To — with, همراهی کردن *hamráhi k*.
 Association, اختلاط *ikhtilát (k)*; تشارک *tasháruk (n)*.
 Assuage, آرام دادن *árám d*.
 Assume, تصور کردن *tasavvur k*.
 Assure, یقین کردن *yukín k*; خاطر جمع کردن *khátir jam' k*.
 Assuredly, یقینست *yakínast*.
 Asthma, ضیق الصدر *zaiqus-sadr*; دما *damá*.
 Astonish, حیران کردن *hairán k*; مات *mát*; متحیر *muta-hayyir (m)*; عجیب *'ajib (h)*.

Astonishment, حیرت *hairat* ;
تغییر *tahayyur*.

Astounded, مانش میرد *mát-ash*
mibarad.

Astringent, زنج *zumukhk*.

Astrolabe, اسطرلاب *asturláb*.

Astrologer, astronomer, منجم
munajjim.

Astronomical, نجومی *nujúmi* ;
ملکی *falaki*.

Astronomy, علم هئت *'ilmi hai-*
at.

Asunder, جدا *jedá*.

Astylum, بست *bast* (gr.) ; ملجا
maljá.

At, نزد *nozid* ; در *dar* ; ب *bi* ;
پیش *pish*.

Atheism, لحد *ilhád*.

Atheist, زندیق *zindik* ; ملحد
mulhid.

Athlete, پهلوان *pahlaván*.

Atmosphere, هوا *havá*.

Atom, ذره *zarrah* ; شمه *sham-*
mah.

Atonement, كفاره *kaffárah* (k.).

Atrocity, ظلم *zalm*.

Attach, آویختن *ávikhtan*.

Attachment, دل بستگی *dil bas-*
tagi.

Attack (illness), نزول *nuzúl* ;
(army, etc.), هجوم *hejúm* (a.) ;
حمله *hamleh* (k.) ; تاختن *tákh-*
tan.

Attainable, ممکن *mumkin*.

Attempt, سعی *sa'i* (k.) ; (evil),
قصد *kasd* (k.).

Attend on, حاضر بودن *házir b*.

Attendance, خدمت *khidmat*
(k.) ; حاضری *házirí*.

Attention, التفات *iltifát* (k.) ;
توجه *tavajjuh*.

Attentive, متوجه *mutavajjeh* (b.) ;
آگاه *ágáh* (b.).

Attesting, تصدیق *tazdík* (n.).

Attire, پوشیدن *púshidan*.

Attorney, وکیل *vakil*.

Attraction, جذب *jazb* (n.) ,
کشش *keshish*.

Attractive, جالب *jálíb* ; جاذب
júzib.

Attribute, n., صفت *sifat* ; v.
نسبت کردن *nisbat k*.

Auction, هراج *harráj*.

Auctioneer, هراجی *harráji*.

Audience (people), حاضرین
házirin ; (interview), حضور
huzúr.

Audit, محاسبه کردن *muhásabeh k*.

Auger, مته *matah*.

Augmentation, فزونی *fuzúni* (k.); زیاد *ziyád* (k.); تکثیر *takáir* (n.).
 Augur, فالگیر *fál-gír*.
 Augury, فال *fál* (gr.).
 August, a., اعظم *a'zam*.
 Aunt (paternal), عمه *'ammah*; (maternal), خانه *khálah*.
 Auspicious, مبارك *mubárah*.
 Austere, عسوس *'abús*; ترشرو *tursh-rú*.
 Authentic, صحیح *sahih*. —ation, تصدیق *tasdíq* (k).
 Author, مؤلف *muallif*; مصنف *musannif*.
 Authority, اختیار *ikhtiyár*, حکومت *hukúmat*.
 Autoeracy, استقلال *istiklál*.
 Autocrat, مستقل *mustakell*.
 Autograph, دستخط *dast khatt*.
 Autumn, خزان *khizán*; فایز *fáiz*.
 Auxiliary, معاون *mu'ávin*; کمک *kumek*.
 Avarice, طمعکاری *tama'kári*.
 Avaricious, خسیس *khasís*.
 Avenge, انتقام کشیدن *intikám ksh.*; pr. p. منقم *muntakim*.
 Avenue, خیابان
 Averse, معرض *mu'riz*.

Aversion, کراهت *keráhat*; نفرت *nafrat*.
 Avert, دفع کردن *daf' k*.
 Avidity, حرص *hirs*; طمع *tama'*.
 Avoiding, تجنب *tajannub* (k.); مجانبت *mujánabat* (k.).
 Avow, اقرار کردن *ikrár k*. —edly, عمدًا *'amdan*.
 Awaiting, منتظر *muntazer* (h.).
 Awake, بیدار *(k. sh.)*.
 Aware, آگاه *ágáh*.
 Awful, مهیب *muhíb*; مهاب *muháb*.
 Awkward, کودن *kaudan*.
 Awl, درفش *darafsh*.
 Awning, سایبان *sáyebán*.
 Axe, طبر *tabar*; تشه *tishah*.
 Axiom, بدیهی *bedihí*.
 Axis, محور *mihvar*.
 Azure, آسمانی *ásmáni*; آبی *ábí*.

B

Babbler, فحول *fuzúl*.
 Baby, بچه *bacheh*. —hood, بچگی *bachegi*.
 Baboon, میمون *maimun*.
 Babylon, بابل *Bábil*.
 Bachelor, عذب *'azab*; نا گفتدا *ná katkhudá*.

Back, *n.*, پشت *pusht*; (again), باز *baz*; پس *pas*. To bring back, باز آوردن *baz a*. To buy back, باز خریدن *báz kharidan*. To come back, باز آمدن *báz ámadan*. To draw back, باز کشیدن *báz ksh*. To give back, باز دادن *báz d*. To hold back, باز داشتن *báz dsh*. To take back, پس گرفتن *pas gr*. To turn back, باز گردیدن *báz gardidan*.

Backbiting, چغلی *chughuli (k.)*.

Backbone, زوره *zaurah*.

Backgammon, نرد *nard*.

Backing out of (a promise), متخلف *mutakhallif*.

Backwardness, تقاعد *taḡáud*.

Backwards, پس *pas*; رو عقب *ru be'akab*.

Backwater, مرداب *murd-áb*.

Bacon, کشت کراز *gusht-i-guráz*.

Bad, بد *bad*; زی-ون *zabún*.

Bad-living, بدزندگانی *bad zindagáni*. Bad-looking, بد نما *bad namá*. Of bad quality, بد کوهر *bad gauhar*.

Badness, بدی *badí*.

Badge, نشان *nishán*.

Baffled, محروم *mahrúm (g.)*.

Bag, کیسه *kisah*; خریطه *kharitah*; (large), جوال *jowál*.

Horse's nose —, توره *túbrah*.

Saddle —, خورجین *khúrjin*,

Carpet —, چننه *chantah*.

Biggage, اسباب *asbáb*; بنه *bonah*.

Bail, *n.*, ضمانت *zamánat*; *v.*

ضامن شدن *zámin sh*.

Bait, دانه *dánah (nihádan)*.

Bake, پختن *pukhtan*.

Baker, نان پز *nán-paz*.

Balance, *n.*, میزان *mízán*, (small), ترازو *tarázú*; (of account), باقی *báqi*.

Balcony, بالا خانه *bálá khánah*.

Bald, کل *kal*.

Bale, *n*, بسته *bastah*.

Ball, گوی *gúi*; (for gun), غلوله *ghalúlah*.

Bamboo, نی هندی *nai-hindi*.

Band (rope), بند *band*; (men), گروه *garúh*.

Band-box, صندوقچه *sandúkcheh*.

Bandit, راه زن *ráh zan*.

Bandy-legged, پا کبج *kaj pá*.

Bang, تراق *tarák (kh.)*.

Banish, بیرون کردن *birún k*.

Banister, دست انداز *dast andáz*.

Bank (river), **کندَر** *kindár*;
(money), **خزانه** *khezánah*.
Banker, **صراف** *sarráf*.
Bankrupt, **مفلس** *muflis* (*sh.*).
—cy, **املاس** *iflás*.
Banner, **علم** *'alam*; **بیداق**
baidák.
Banquet, **مهمانی** *mihmání*;
ضيافت *ziyáfat*.
Baptism, **تعديد** *ta'míd* (*k.*).
Bar (river), **بند** *band*.
Barb, **خار** *khár*.
Barbarian, **اعجم** *d'jam*.
Barber, **دلاک** *dallák*.
Barberies, **زرشک** *zirishk*.
Bare, **برهنه** *barahnah* (*k.*).
Bare-headed (unveiled), **سر**
برهنه *sar barahnah*.
Bargain, **شرط** *shart* (*k.*).
Barge, **زورق** *zaurak*.
Bark (tree), **پشت** *pusht*;
(dog), **عوعو** *'au'au* (*k.*); *v.*
عفيدن *'afidan*.
Barked (tree), **مقشر** *muqash-*
shar.
Barley, **جو** *jau*.
Barn, **خرمن** *khirman*.
Barracks, **سرباز خانه** *sarbáz*
kháneh.

Barrel, **برميل** *barmíl*. Gun —,
لوله *lúlah*.
Barren, **عقيم** *'akím*; **عقير** *'akír*.
Barrier, **سد راه** *saddi ráh*.
Barter, **معاوضت کردن** *mu'avizat*
k.; **تجارت کردن** *tejárat k.*
Base, *a.*, **شنيع** *shani'*; **قبیح**
kabi'.
Based, **متمسك** *mutamassak* (*b.*).
Baseness, **قباحت** *kabáhat*.
Bashful, **خجل** *khijil*. —ness,
خجالت *khijálat*.
Basil, **ريحان** *raihán*.
Basin, **لكن** *lagan*.
Basis, **پايه** *páyeh*; **بنیاد** *bunyád*.
Basket, **سبد** *sabad*; **زنبیل**
zanbíl.
Bass (in music), **بم** *bam*.
Bastard, **حرامزاده** *harámzádeh*.
Bastinado, *n.*, **فلکه** *falakeh*.
To receive the —, **چوب**
خوردن *chúb kh*. To give the
—, **چوب زدن** *chúb z*.
Bastion, **برج** *burj*.
Bat, **شپيره** *shabparah*; (club),
چوگان *chaugan* (*z.*).
Bath, **حمام** *hammám* (*r.*). —
keeper, **حمامچی** *hammámchí*.
Battering, **قمع** *kam'* (*k.*).
Battery, **دمدمه** *damdameh*.

Battle, جنگ *jang*; وقیعت *vaki'at*. Field of —, رزمگاه *razmgáh*.

Battlement, کنکره *kangurah*.

Bawl, فریاد زدن *faryád z*.

Bay (sea), خلیج *khalij*; (colour), گهر *kahar*; (tree), غار *ghár*.

Bayonet, سر نیزه *sar nízeh*.

Bazaar, بازار *bázár*.

Be, بودن *búdan*; هستن *haslan*.

Beach (sea), کناره *kinárah*.

Beal, شبه *shabeh*; مهره *muhreh*.

Beak, منقار *minqár*.

Beam (wood), شاه تیر *sháh tír*. Sun —, پرتو *partav*.

Bean, بامله *bákileh*.

Bear, *n.*, خرس *khirs*; (star), Great —, دب اکبر *dabbi akbar*. Little —, دب اصغر *dabbi asghar*. *v.* بردن *bur-dan*; (fruit), بر آوردن *bar a.*; (children), زادن *zadan*.

Beard, ریش *rish*; *pa. p.* ریشدار *ríshdár*. —less, ساده *sádeh* *rá*.

Bearer, حامل *hammál*; بر بردار *bar burdár*. Cup —, ساقی *sáqí*; Tale —, چغل خور *chughul khúr*.

Beast, بهیمه *bahímah*; وحش *vahsh*. — of burden, مال *mál*.

Beat, زدن *zadan*; کوبیدن *kú-bídan*.

Beating, زد و کوب *zad o kúb*.

Beau, *n.*, قشنگ *kashang*.

Beautiful, خو برو *khúbrú*; خوب خوشگل *khúb súrat*; خوشگل *khúshgil*; قشنگ *kashang*.

Beauty, حسن *husn*.

Because, زیرا که *zirákeh*. — that, بنا بر اینکه *bená bar ínkeh*.

Beckon, اشاره کردن *ishárah kerdan*.

Become, شدن *shudan*; کشتن *gashtun*; کردیدن *gardídan*. To cause to —, گردانیدن *gardánídan*; (to suit), زیبیدن *zíbidan*.

Bed, خواب گاه *khábgáh*; (of river), رود خانه *rúd kháneh*.

Bedchamber, اتاق خوابگاه *otáki khábgáh*.

Bedding, رخت خواب *rakht í kháb*.

Bedfellow, همخواب *hamkháb*.

Bedstead, چارپا *chárpa*.

Bee, زنبور عسل *zambúri 'asal*.

- Beef, گوشت *gushti gáu.*
 Beer, آب جو *ábi-jau.*
 Beetle, سوسک *hamáji*; *súsak.*
 Beet-root, چقدر *chukandar.*
 Befitting, شایسته *sháyesteh*; لایق *láynk.*
 Before, پیش از *pish az*; قبل از *kabl az*; (in front), جلو *jelo.*
 To come before, پیش آمدن *pish ámadan.*
 Befriend, دوستی کردن *dústi k.*
 Beg, التماس کردن *iltimás k.*; (alms), کدای کردن *gedái k.*
 Beggar, کدا *gedá*; فقیر *fakír*; درویش *darvish.*
 Beginner, مبتدی *mubtadí.*
 Beginning, ابتدا *ibtidá (k.)*; شروع *shurú (k.)*; آغاز *ágház (k.)*.
 Beginnings, اوایل *avá-il.*
 Behalf, in, بواسطه *be-vásateh.*
 Behave (well), ادب بجا آوردن *adab bejá a.*; (badly) نرک *tarki adab k.*
 Behead, زدن کردن *gardan z.*
 Behind, عقب *akab*; پشت *pusht.*
 Behold, نگاه کردن *nigáh k.*
 Beholden, همون *mannún (h.)*.

- Being (created), مخلوق *makh-lúk*; (existence), وجود *vujúd.*
 Belch, آروغ *árúgh (k.)*.
 Belief, باور *bávar (k.)*; اعتقاد *itikád (dsh.)*.
 Believer (true), مومن *múmin.*
 Bell, زنگ *zang (z.)*.
 Bellowing, بانگ *báng (z.)*.
 Bellows, مسفح *manfakh.*
 Belly, شکم *shikam*; بطن *batn.*
 Belonging to, متعلق *muta'allak (sh.)*; نسبت *nisbat.*
 Beloved, n., معشوقه *ma'shúkeh.*
 Below, پایین *páyín*; فرو *farú.*
 Belt, کمربند *kamar band.*
 Bemoan, افسوس خوردن *afsús kh.*
 Bend, v. پیچیدن *pichídan.*
 — down, خم شدن *kham shudan.*
 Beneath, زیر *zír.*
 Benediction, تبرک *tabarruk.*
 B. nefactor, نیکوکار *níkú kár.*
 Beneficence, احسان *ihsán.*
 Beneficent, کریم *karím.*
 Benefit, منفعت *manfa'at (h.)*; *pa. p.* مستفاد *mustafád*; *pr. p.* محسن *muhsin.*
 Benevolence, رفق *rifq.*
 Benign, مود *raúf.*

Benignity, رؤفت *raúfat*.
 Bent, خم *kham*, کیم *kaj*.
 Benumbed, افسرده *afsurdeh* (k.).
 Benzoin, سلجنه *salíkkeh*.
 Bequeath, وصیت کردن *vastyyat* k.
 Bequest, وصایت *visáyat*; (for religious purposes), وقف *vakf* (k.).
 Berry, دانه *dánah*; حبه *habbeh*.
 Beseech, التماس کردن *iltimás* k.
 Beside, پهلو *pahlú*.
 Besides, مگر *magar*; سوا *sivá*; جز *juz*.
 Besiege, محاصره کردن *maháserah* k.; pa. p. محصور *mahsúr*.
 Best, بهترین *behtarín*.
 Bestow, بخشیدن *bakhshídan*; pa. p. مبذول *mabzúl*; pr. p. اعطا *‘tá* (n.).
 Bet, شرط *shart* (bs.).
 Betel-leaf, تمبول *tambúl*.
 Betray, خانت کردن *khiyánat* k.
 Betrayer, خائن *kháín*.
 Betroth, عقد بستن *‘akd* bs.
 Betrethel, خطب *khatb* (k.).
 Betrothed, نامزد *námzād* (k.).
 Better, بهتر *behtar* (k.). — than, از *az*.
 Between, میان (در) *dar* *miyán*.

Beverage, شراب *sharáb*.
 Beware! خبردار *khbardár!* (b.).
 Bewitched, مفتن *mufattan* (sh. k.).
 Beyond, آنطرف *án-taraf*; (more), زیاده *ziyádah*.
 Bible, کتاب مقدس *kitábi mukáddas*. O. T., تورات *torát*. N. T., انجیل *anjíl*.
 Bidding (at a sale), سوام *sowám* (k.).
 Bier, تابوت *tábút*; نعش *na‘sh*.
 Big, بزرگ *buzurg*; (pregnant), حامله *hámileh*.
 Bigot, متعصب *muta‘assib* (h.).
 Bigotry, تعصب *tá‘assub* (dsh.).
 Bile, صفره *safráh*.
 Biliouss, صفراوی *safrávrí*.
 Bill (of exchange), برات *barát*; (bird's), نوك *núk*.
 Bind, v., بستن *bastan*.
 Binder, جلدگر *jildgar*.
 Binding (book), جلد *jild* (k.).
 Binocular glass, دوربین *dúr bín*.
 Bird, مرغ *murgh*; طایر *táír*.
 Bird-lime, دبق *dibk*.
 Birth, تولد *tavallud*.
 Birthday, عید مولود *‘idi maulúd*.
 Biscuit, كاك *kák*; بقسومات *bak-súmát*.

Bit (piece), تیکه *tíkeh* ; باره *páreh* ; (of a bridle), دهانه *daháneh* ; لگام *lagám*.
 Bite, گزیدن *gazidan*.
 Bitter, تلخ *talkh*. —ness, تلخی *talkhi*.
 Bitumen, نفت *naft*.
 Black, سیاه *siyáh*.
 Blackberry, شہوت *shaktút*.
 Blackguard, جوالاغي *jovalúghi* ;
 لوطی *harámzádeh* ; حرامزاده *lúti*.
 Blacksmith, آهنگر *áhangar*.
 Blacking, سیاهی *siyáhi*.
 Bladder, شاشدان *sháshdán* ;
 مثانه *masáneh*.
 Blade, تیغه *tighah*. Shoulder—,
 شانه *sháneh*.
 Blame, *n.*, لوم *laum* ; ذم *zamm*
 (*k.*) ; *v.* عیب گفتن *'aib gf*.
 Blameable, مقصر *mukassar* (*h.*).
 Blameless, بیگناه *bigunáh*.
 Bland, ملایم *muláym*.
 Blandishment, ناز *náz* (*k.*).
 Blanket, پتو *patú*.
 Blasphemy, کفر *kufr* (*gf.*).
 Blasts, هوب *hubúb*.
 Blaze, نایره *náireh* ; شعله *sho'leh* ;
 (on a horse), غره *ghurreh*.
 Bleach, گازی کردن *gázurí k.*

Bleed, *v. t.*, خون گرفتن *khún gr.* ;
 خون فسد کردن *fasd k.* ; *v. i.* خون آمدن
khún ámadan.
 Blemish, عیب *'aib* ; لکه *lakkeh*.
 Blessing, برکت *barakat* (*d.*) ;
 درود *durúd* (*gf.*). God bless
 you ! بارک الله *báarak Allah* !
 Blight, زنگ *zang* (*z.*).
 Blind, *a*, نابینا *nábíná* ; کور
kúr (*k.*) ; *n.*, پرده *pardah*.
 Blindfold, *v.*, چشم پوشیدن *cheshm*
púshidan.
 Blindness, کوری *kúrí*.
 Blister, آبله *ábilah*.
 Blockade, محاصره *muhásareh*
 (*k.*).
 Blockhead, کودن *kodan*.
 Blood, خون *khun*.
 Bloodshed, خونخواری *khúinkhári* ;
 قتل *qatl*.
 Bloody, خونی *khúnín*.
 Blooming, شکفته *shiguftah*.
 Blossom, *n.*, شکوفه *shigúfeh* ;
 شکفتن *ghuncheh* (*z.*) ; *v.*, شکفتن
shiguftan.
 Blot, لکه *lakkeh*.
 Blow, *n.*, ضرب *zarb* (*kh.*) ; *v.*,
 وزیدن *vazidan* ; (the nose)
 دماغ گرفتن *dimágh gr.*

Blue, نیله *nēlah*; کبود *kabūd*;
آبی *ābī*.

Blunder, غلط *ghallat (k.)*; خطا
khatá.

Blunt, کند *kund*.

Blushing, خجالت *khijálat (ksh)*.

Boar, خوک *khúk*; گراز *guráz*.

Board, تخته *takhtah*.

Boaster, خود ثنا *khud saná*.

Boasting, خود فروش *khud
farúsh (k.)*; کذاب *guzáf (k.)*;
شیخی *sheikhí*.

Boat, کشتی *keshtí*; لوتکه *lútkeh*.
—man, کشتیان *keshtibán*.

Bodice, سینه بند *sinah band*.

Bodkin, درفش *darafsh*.

Body, تن *tan*; بدن *badan*.
Dead —, لاش *láš*.

Bog, مشیله *mashílah*; مرد آب
murd-áb.

Boil, n., دبل *dumbal*; v. t.,
جوشیدن *júshk*; v. i. جوشیدن
júshidan.

Bold, دلیر *dalír*.

Boldness, جرئت *jur-at*.

Bolt, پسکه *paskullah*; چفت
chift (k.).

Bond, تمسك *tamassuk*.

Bondage, اسیری *asírí*.

Bone, استخوان *ustukhán*.

Bonnet, کلاه *kulláh*.

Book, کتاب *kitáb*. —binder,
جلدگر *jild-gar*. —seller,
فروش کتاب *kitáb farúsh*.

Boon-companion, همشراب *ham-
sharáb*.

Boot, کفش *kafsh*. Top —, چکمه
chekmah.

Booty, غارت *ghárat*.

Borax, بورك *búrak*.

Border, كناره *kináreh*; حاشیه
háshiyeh.

Bore, سفتن *suftan*.

Born, to be, زادن *zúdan*; pa. p.
متولد *mutavallad (sh.)*.

Borrow, قرض گرفتن *karz gr.*;
pr. p. (a thing), استعاره *isti-
árah (k.)*; (money), استقراض
istikráz (k.).

Bosom, سینه *sinah*; آغوش
ághúsh.

Botany, علف چینی *'alaf chiní*.

Both, هر دو *har do*.

Bottle, شیشه *shishah*; (euro-
pean) بطری *butrí*. Water—,
تنگ *tung*.

Bottom, ته *tah*; پائین *páin*;
(sea, etc.) قعر *ka'ar*.

Bough, شاخ *shákh*.

Bound, *v.*, برجستن *bar jastan* ;
n. (perforce) لابد *lá-budd* ;
 (book) مجلد *mujallad*.
 Boundary, حد *hadd* (pl. حدود
hudúd) ; سرحد *sar hadd*.
 Boundless, نامحدود *ná mahdúd*.
 Bountiful, بخشاینده *bakhshúyan-*
deh ; کریم *karím*.
 Bounty, فیض *faiz*.
 Bouquet, گلداسته *guldastah*.
 Bow, *n.*, کمان *kamán*. — shot,
 پرتاب *partáb*. — string, چله
chilleh v., تعظیم کردن *ta'zím*
k. ; سرفرو کردن *sar farú k.*
 Bowels, روده *rúdah*.
 Bowl, جام *jám* ; بادیه *bádiyeh*.
 Box (fight), *v.*, مشت زدن *musht*
z. ; (chest, large) صندوق *san-*
dúk ; (small) قوطی *kútí* ; جعبه
ja'beh. Cartridge—, توشدان
túshdán. Snuff—, انفییه دان
anfíyeh dán. — on the ears,
 سله *sílah (d.)*. — tree, شمشاد
shemshád.
 Boxer, مشت زن *musht zan*.
 Boy, پسر *pisar* ; کودک *kúdak*.
 Bracelet, دست برنجن *dast*
baranjan.
 Braces, شلوار بند *shalvár band*.
 Brackish, شور *shúr*.

Brag, لاف زدن *láf z.*
 Brain, مغز *maghz* ; دماغ *dimágh*.
 Brambles, خزیز *khazíz* ; خار
khár.
 Bran, سیوس *sabús*.
 Branch, *n.*, شاخ *shákh*.
 Branched out, متفرع *mutafarraḥ* ;
 —ing off, منشعب *munsha'ab*.
 Brand, داغ *dágh (k)*.
 Brandy, عرق *'arak*.
 Brasier, مسگر *misgar*.
 Brass, برنج *birinj*.
 Brave, دلایر *diláver* ; دلیر *dalir*.
 Bravery, مردانگی *mardánagi*.
 Bravo! ماشاء الله *shábásh* ;
máshállah ; به به *bah ! bah !*
 Braying, ناهق *náhiḳ (k.)* ; عرعر
'ar'ar (k.).
 Breach, مغاره *magháreh (s.)*.
 Bread, نان *nán* (pronounced
nún). Leavened —, نان خمیری
náni khamírí.
 Breadth, پهن *pahn* ; عرض *'arz*.
 Break, *v.*, شکستن *shikastan*.
 Breakfast, نهار *nahár*.
 Breast, سینه *sínah* ; (woman's),
 پستان *pistán*.
 Breath, دم *dam (z.)* ; نفس *nafas*
(ksh. z.).
 Breeches, شلوار *shalvár*

Breed, اصل *asl*.
 Breeze, نسیم *nasím*.
 Bribe, رشوت *rishvat* (*kh.*).
 Bribery, رشوه خواری *rushveh khári*.
 Brick (unburnt), خشت *khisht*.
 (burnt), آجر *ájur*. — kiln,
 خشت کوره *kúreh*. — maker, پز
 khisht paz. — layer, بنا *banná*.
 Bride, عروس *'arús*.
 Bridegroom, داماد *dámád*.
 Bridge, پل *pul*; (of the nose),
 خیشوم *khaishúm*.
 Bridle, دهنه *dahná* (*k.*); لجام
 lijám; (watering), افسار
 afsár; (rein), جلو *jelo*.
 Brief, کوتاه *kútáh*. —ly, القمه
 alkissah.
 Brigand, راهزن *ráhzan*.
 Bright, تابناك *tábnák*; روشن
 roshan (*k. s.*).
 Brightness, نورانی *núrání*.
 Brilliancy, انارت *ínárat*.
 Brilliant, مجلی *mujallá*.
 Brim, لب *lab*. —full, لبالب
 labálab.
 Brimstone, کبریت *kebrít*.
 Bring, آوردن *ávardan*. — in,
 در رسانیدن *dar rasánidan*.
 — up, پروریدن *parvaridan*.
 — forth, زایدن *záidan*.

Brink, کنار *kinár*.
 Brisk, نشیط *nashít*; جلد *jald*.
 Bristle, مو *mú*.
 Brittle, تنك *tunuk*; نازك
 názuk.
 Broad, عریض *'aríz*; پهنا *pahná*.
 Broadcloth, ماهوت *máhút*.
 Brocade, كمخاب *kamkháb*; زری
 zarí.
 Broiled, بریان *biriyán* (*k.*).
 Broker, دلال *dallál*. —age,
 دلالی *dallálí*.
 Bronze, چدن *chudan*.
 Brook, جوی *júi*.
 Broom, جارو *járu* (*k.*).
 Broth, شوربا *shurbá*.
 Brother, برادر *barúdar*. Adopt-
 ed —, برادر خوانده *b. khánde*.
 Foster —, برادر رضاعی *b-*
 i-rezáí. — -in-law, برادر زن
 b. zan, etc.
 Brotherhood, اخوت *ukhúvat*;
 برادری *barádari*.
 Brown, اسمر *asmar*; سرخ
 surkh.
 Brow, حواجب *havájib*.
 Browse, چریدن *charídan*.
 Bruise, آشردن *áshurdan*; کوفتن
 kúftan.

Brush, *n.*, بروش *brúsh*; *v.* باک کردن *pák k.*
 Brushwood, هیمة *hímeš.*
 Brutish, بهیمی *bahímí.*
 Bubble, حباب *hubáb.*
 Bucket, دلو *dalv*; دولچه *dúlcheh.*
 Buckle, سبك *sagak.*
 Bud, غنچه *ghuncheh*; شكوفه *shekúfeh.*
 Buffalo, گاومیش *gáu mísh.*
 Buff-coloured, بادامی *bádámí.*
 Buffeting, متلاطم *mutalátim* (*k.*).
 Buffoon, مسخره *maskharah*; لوطی *lútí.* — یری, تمسخر *ta-maskhur.*
 Bug, ساس *sás*; شبکز *shabgez.*
 Bugle, شیفور *shaifúr.*
 Bugloss, شكار *shingar*; گاو زبان *gáu zabán.*
 Build, بنا کردن *baná k.*
 Builder, بنا بانی *bání*; بنا *banná.*
 Building, عمارت *'imárat* (*k.*); بنائی *bandí.*
 Bulb, پیاز *piyáz.*
 Bulky, سترک *suturg*; بیلتن *píltan.*
 Bull, نر گاو *nar gáu.*
 Bullet, گلوله *galúleh.*
 Bulwark, سنكر *sangur.*

Bunch, خوشه *khúsheh*; دسته *dasteh.*
 Bundle, بسته *basteh*; بچمه *bughcheh.*
 Burden, بار *bár*; حمل *haml.*
 Burn, *v. i.*, سوختن *súkhtan*; *v. t.* سوزیدن *súzídan.*
 Burnished, مجلی *mujallá.*
 Burst, ترکیدن *tarkídan*; *pr. p.* فتنه *fatk* (*i.*).
 Bury, خاک کردن *khák k.*
 Burying, تدفین *tadfín* (*s.*); دفن *dafn* (*k.*). — place, گورستان *gúristán.*
 Bush, بوته *bútah.*
 Busied, مشغول *mashghúl* (*sh.b.*).
 Business, کار (و بار) *kár* (*o bár*); مشغله *mashghaleh.*
 Important —, مهم *muhimm.*
 Busybody, فضول *fuzúl.*
 Bustard, هوبره *húbareh.*
 But, اما *amma*; بلکه *balkeh*; ولیکن *valíken*; مگر *magar.*
 Butcher, قصاب *kassáb.*
 Butler, ناظر *názer.*
 Butt, *n.*, هدف *hadaf*; *v.*, شامخ زدن *shákh z.*
 Butter, کره *karah*; (clarified), روغن *roghan.* — milk, دوج *dúgh.*

- Butterfly, پروانه *parvāneh*.
 Buttocks, سرین *surín*; كفل *kaft*.
 Button, دکمه or درکمه *dúkmeḥ*.
 — hole, مادی *mádagí*.
 Buy, خریدن *kharídan*.
 Buyer, خریدار *kharídár*.
 Buying, ابتیاع *ibtíyā'* (*k.*);
 اشتراء *ishtirá* (*n.*).
 Buying or selling on credit,
 نسیئت *nasíat*.
 Buzzing, طنین *tanín* (*k.*).
 By, به *be*; با *bá*; از *az*.
 By all means, البته *albattāh*.
 By chance, اتفاق افتاد *ittifák*
 افتاداً *ittifákan*.

C

- Cabbage, کلم *kalam*; کرنب *kurnub*.
 Cabinet, نهانخانه *nihán-khānah*.
 Cable, رسن لنگر *rasani langar*.
 Cæsar, قیصر *kaisar*.
 Cage, قفس *kafas*.
 Cajolery, چاپلوسی *cháplúsí* (*k.*).
 Cake, نان شرین *nāni shirín*.
 Calamity, بلا *belá*; مصیبت *musibat*.
 Calculate, حساب کردن *hisáb k.*

- Calculation, شمار *shumár*.
 Caldron, دیک *díg*; مرچل *mirjal*.
 Calendar, تقویم *takvím*.
 Calf, کوساله *gausáleh*.
 Calico, پیراهن شاهی *pírāhan*
 sháhi; فلمکار *kalamkár*.
 Caliph, خلیفه *khalífeh*; (*pl.*
 خلفاء *khulafá*).
 Call (awaken), بیدار کردن *bídár*
k. — out, صدا کردن *sedá*
k.; داد و فریاد کردن *dád o*
feryád k.
 Calligraphist, خوشنویس *khush-*
navís.
 Calligraphy, خوشخط *khush-*
khatt.
 Called, to be, اسم داشتن *ism*
dsh.
 Calm, ملایم *maláyim*; آرام *árám*
 (*gr.*). —ness, آسودگی *ásúdagí*.
 Calomel, جیوه *jíveh*.
 Calumniator, بد زبان *bad zabán*.
 Calumny, بهتان *buktán* (*bs.*);
 تهمت *tuhmat* (*bs.*)
 Camel, شتر *shutur*. Two
 humped, riding —, هفتی *bukhtí*.
 — driver, شتربان

shuturbán. — litter, تختروان
takhtiraván; کجاره *kajáveh.*
 Female —, ناکه *nákeh.*
 Cameleopard, زراف *zaráf.*
 Camomile, بابونه *bábúneh.*
 Camp, *n.*, لشکرگاه *lashkar gáh*;
 خیمهگاه *khaiméh gáh*; *v.*
 چادرزدن *cháder z.*
 Camphor, کافور *káfúr.*
 Canal, ناشج *nashaj*; کاریز *káriz.*
 Cancelled, منسوخ *mansúkh (k.).*
 Cancer, سرطان *saretán*; هزار
 چشمه *hezár cheshmeh.*
 Candid, صادق *sádíq.*
 Candidate, امیدوار *ummídvár.*
 Candle, شمع *sham'.* —stick,
 شمعدان *sham'dán.*
 Candour, اخلاص *ikhlás.*
 Cane, خیزران *khaizurán.* Sugar
 —, نیشکر *ney-shekar.*
 Cannibal, آدمخوار *ádamkhúr.*
 Cannon, توپ *túp.* Small
 cannon carried on camel-
 back, زنبورک *zambúrak.* —
 ball, گوله *gúleh.* —ade,
v., توپزدن *túp z.* —eer,
 توپچی *túpchí.*
 Canon, قایده *káideh*; قانون
kánún.
 Canopus, سهیل *suheíl.*

Canopy, سایه بان *sáye'h bân.*
 Canter, بیرطمه *yúrtmeh (r.).*
 Canvas, پلاس *palás.*
 Cap, (*n.*), کلاه *kuláh*; *v.*,
 (verses), مشاعره کردن *mu-
shá'ereh k.*
 Capability, اهلیت *ahliyat.*
 Capable, قابل *kábil*; کافی *káfi.*
 Capacity (skill), قابلیت *kábi-
liyat*; (holding), لنگایش
gunjáyish.
 Cape, راس *rás.*
 Capital (stock), راس المال *rás-
ulmál*, or راسمال *rásmál*;
 (town), پایتخت *páitakht*;
 دارالملک *dár ul mulk.*
 Capitulate, تسلیم دادن *taslím d.*
 Capricorn, جدی *jídí.*
 Caprice, خود سری *khud sarí.*
 Captain, سلطان *sultán.*
 Captive, اسیر *asír (gr.).*
 Captivity, گرفتاری *giriftári*;
 حس *habs.*
 Carat, قیراط *kírá't.*
 Caravan, کاروان *káraván*; قافله
káfileh. — serai, کاروانسرای
káravánserai; رباط *ribát.*
 Carcase, جیفه *jífah*; لاش *láš.*
 Card, *v.*, پنبه *pambah z.*
 Cardamums, قاقله *kákullah.*

Carder, پنبه دوز *pambah dúz*.
 Cards, گنجینه *ganjifeh*.
 Care (fear), پروا *parvá (dsh.)* ;
 (attention), اهتمام *ihtimán* ;
 رعایت *ri'ayat* ; (effort),
 اجتهاد *ijtihád* ; (caution),
 زینهار *zinhár* ; (circum-
 spection), احتیاط *ihtiyát (k.)*.
 Take care ! دور باش *dúr*
básh ; خبر دار *khavar dár*.
 Careful خبر دار *khavar dár*
(sh.) ; متوجه *mutavajjeh (b.)*.
 Careless, ذاهل *záhil* ; غافل
gháfil ; بیخبر *bikhabar*.
 Caress, نوازش *navázish (k.)*.
 Carnage, قتل *katl*.
 Carnal, جسمانی *jismání*.
 Cernelion, عقیق *'akik*.
 Carp, ازاد ماهی *azád máhi*.
 Carpenter, نجار *najjár*.
 Carpet (of pile), قالی *kálí* ;
 قالیچه *kálícheh* ; (woven),
 نمد *gilim* ; (felt),
namad ; (at top and bottom
 of room), سر پا *sar*
 and پا *pá* and *andáz*. Prayer —,
 سجاده *sajjádéh*. — spreader,
 فرش *farrúsh*. To spread
 — , فرش انداختن *farsh*
andákhtan (or *kerdan*).

Carraway-seed کرویای *karviyá*.
 Carriage, کالسکه *káliskah*.
 Carrier, حامل *hammál* ; بردار
burdár.
 Carrion, مردار *murdár*.
 Carrion-bird, لاشخور *láshkhúr*.
 Carrot, زردک *zardak* ; گزر *gazar*.
 Carry, بردن *burdan*. — away,
 برداشتن *bar dsh.* — down,
 فرو بردن *farú burden*.
 Cart, عرابه *'arábeh*.
 Cartilage (of the nose), پرده بینی
pardahi bíní ; خیاشیم *khayá-*
shím.
 Cartridge, فشنگ *fishang*.
 Carve, (food), بریدن *burídan*.
 Carving, n., (stoue, etc.), نقش
naqsh (k.).
 Cascade, آبشار *ábshár*.
 Case (legal), دعوا *da'vá* ; (box),
 صندوق *sandúk*. Pen —, قلمدان
kalamdán ; (affair), حال *hál* ;
 امر *amr*. In any case,
 در هر صورت *dar har súrát* ;
 بهر حال *behar hál*.
 Cash, پول نقد *púli naqd*.
 Cashmere, ترمه *tirmah*.
 Casket, حقه *hukkeh*.
 Cassia fistularis, خیار چنبر *khíyár*
, chamber,

Cast, v., انداختن *andákhtan*.
 — in a mould, ریختن *rikhtan*.
 Castle, قلعه *kaľah*; ارگ *arg*.
 Castor oil, روغن کرچك *raughani gerchek*.
 Castrated, خصمی *khasí (k.)*;
 اخته *akhteh (k.)*.
 Casual, اتفاقی *ittifáki*.
 Casualty, سانحه *sániheh*.
 Cat, گربه *gurbah*.
 Catalogue, فهرست *fihrist*.
 Cataract, آبشار *ábshár*. — in
 the eye, ظفرة *zafarat*.
 Catch, گرفتن *giriftan*. — cold,
 سرما خوردن *sermá kh*.
 Catchword, خارجه *khárijeh*.
 Caterpillar, کرم دراخت *kirmi dirákht*.
 Cattle, مواشی *maváshí*.
 Cauliflower, کلم کبی *kalam gul*.
 Cause, موجب *mojib*; جهت *jihat*;
 سبب *sabab (sh.)*; (author), صاحب *sáhib*. For
 this cause, جهت از این *az ín jihat*. Final cause, علت غائی
 'illati *gháí*. Material cause, علت مادی
 'illati *máddíy*.
 Causeless, بیواسطه *bívásiteh*.
 Causeway, خیابان *khiyábán*.

Cautery, کی *kai (k.)*; داغ *dagh (k.)*.
 Caution, احتیاط *ihtiyát*.
 Cautious, خبردار *khavar dár (h)*.
 Cavalcade, موکب *maukab*.
 Cavalier, سوار *souwár*.
 Cavalry, سواران *souwáran*.
 Cave, غار *ghár*; كهف *kahf*.
 Caviller, نكته چین *nukteh chin*.
 Cavilling, عیب جوی *'aib júí (k.)*.
 Cavity, جوف *jauf*.
 Cease, وا ایستادن *vá ístádan*;
 موقوف بودن *maukúf b*.
 Cedar, کاج *káj*.
 Cede, تسلیم کردن *taslím k*.
 Ceiling, سقف *sakf*.
 Celebrated, مشهور *mashhúr*;
 pr. p. (a mistress in verse),
 نسیب *nasíb (k.)*.
 Celery, کرفس *karafs*.
 Celestial, چرخى *charkhí*.
 Cell, نكه *takiyeh*.
 Cellar, زیر زمین *zíri zamín*.
 Cement, n., سربش *sarísh (k.)*.
 v., دوسیدن *dúsídan*.
 Cemetery, قبرستان *kabristan*.
 Censer, مجمر *mijmar*; منقل
mankal.
 Centfoil, مدرك *sadbarg*.

Centipede, هزار پا *hezár pá*.
 Centre, مرکز *markaz* ; مدار *madár*.
 Century, صد سال *sad sál*.
 Ceremonial, رسمی *rasmí*. —
 pollution, جنابت *jenábat*.
 Ceremony, تکلف *takalluf*.
 Master of the ceremonies,
 اشيك اقالی *ishik akási*.
 Certain, یقین *yakín* (*h*). —ly,
 البته *albattah*. —ty, تحقیق
tahkík.
 Certificate, دست آویز *dust ávíz*.
 Cesspool, مزبله *mazbalah*.
 Chafing-dish, منقل *mankal*.
 Chain, زنجیر *zanjír* (*k. bs.*).
 Chair, صندلی *sandali* ; کرسی
kursí.
 Chalk, طباشیر *tabúshír* ; کل سفید
gili safíd.
 Chamber, اتاق *otak*.
 Chamberlain, حاجب *hájb*.
 Chameleon, قلمون *kalamún*.
 Champion, کاری *kári*.
 Chance, اتفاق *ittifák*. By —,
 اتفاقاً *ittifákan*.
 Chandelier, چهل چراغ *chehl chí-
 rágh*.

Change, تبدیل *tabdíl* (*k.*) ; عوض
 'ivaz (*k.*) ; (money), پول خرده,
púli khurdah ; پا. پ., منغیر
mutaghayyir (*sh.*).
 Channel, مجری *mujrá*.
 Chant, ترانه *tiráneh*.
 Chapter, باب *báb*. — of the
 Korán, سوره *súrah*.
 Character (good), نیکنام *níknám* ;
 (bad), بد نام *bad nám* ;
 (reputation), آبرو *ábrú* ;
 (quality), کیفیت *keyfiyat*.
 Characters, رقوم *rukúm*.
 Charcoal, زغال *zughál*.
 Charge (custody), امانت *a' á-
 nat* ; (accusation), شکایت
shikáyat.
 Charity, خیرت *khairat* ; صدقت
sadaqat.
 Charm (written), *n.*, دعا *du'á*.
 Chaste, پاکیزه *pákízah*.
 Chastisement, عقاب *'ikáb*.
 Chastity, عفت *'iffat* ; عصمت
'ismat.
 Chat, گفتگو کردن *guft gú k.*
 Cheap, ارزان *arzán* (*k.*).
 Cheapness, ارزانی *arzání*.
 Cheat, *n.*, حيله کار *híleh kár* ;
 رفتن *v.*, حيله کردن *híleh k.* ;
 firístan.

Checkmate, شاه مات *sháh mát* (k.).

Cheek, رخ *rukḥ*; رخساره *rukḥ-sárah*.

Cheerful, خرم *khurram*.

Cheerfulness, شادی *tarab*; شادی *shádi*.

Cheerless, نا شاد *ná shád*.

Cheese, پنیر *panír*.

Cheeta, فهد *fahd*.

Chemist, کیمیا کر *kimíyá gur*.

Chemistry, کیمیا *kímíyá*.

Cheque, n., برات *barát*.

Cherish, پروردن *parvardan*; *pr. p.*, نواز *naváz* (k.).

Cherry, الوبالو *gílás*; کیلاس *álú bálú*.

Cherub, کروی *karúbí*.

Chess, شطرنج *shatranj*. —man, مهر *mohr*. —board, بساط *bi-sát*. —square, خانه *kháneh*.

The pieces are, king, شاه *sháh*; queen, فرزین *farzín*; bishop, فیل *fíl*; knight, اسپ *asp*, or سوار *sowwár*, castle, رخ *rukḥ*; and pawn, پیاده *piyádeh*.

Chest, صندوق *sandúk*.

Chestnut, شاه بلوط *sháh balút*.

Chew, خائیدن *kháidan*; *pr. p.*, مضغ *mazgh* (k.). —the cud, خویدن *khavídan*.

Chicken, جوجه *jújeh*.

Chicken-pox, زبرک *zabrek*.

Chiding, معاتب *mu'átabat* (k.).

Chief, خان *khán*; سرور *sarvar*. —of village, کدخدا *kedkhudá*.

— of tribe, رئیس *rais*; مقدم *mukaddam*. — of army, سپه *(sipeh)* *sálár*. — of 10,000 men, امیر تومان *amír túmán*. — of nomads, ایلخانی *ílkhaní*. Chief, or head-servant, پیشخدمت باشی *pish-khidmat báší* (this last word can be affixed to most names of offices).

Chiefly, غالباً *ghálíban*.

Chiefship, سروری *sarvarí*; خانی *khání*.

Child, طفل *tift*; بچه *bacheh*.

Childbirth, وضعت *vaz'at*; زائیدگی *zárdagí*.

Childhood, طفولیت *tufúliyat*.

Childish, طفلانه *tifláneh*.

Children, اولاد *aulád*.

Chill, خنک *khunuk*.

Chimney, دود کش *dúd kesh*. —piece, بخاری *bukhárí*.

Chin زنج *zanakh*.
 China (country), چین *Chín* ;
 ختن *Khutan*. — ware, چینی *chíní*.
 Chintz, جامه وار *jámah vár* ;
 چیت *chít*.
 Chip, تراشه *tarásheh*.
 Chisel, اسکنه *askanah*.
 Choice, اختیار *ikhhtiyár* (*k.*) ;
 انتخاب *intikháb* (*k.*).
 Choke, خفه کردن *khufeh k.* (*sh.*).
 Cholera, وبا *vabá*.
 Choose, گردیدن (بر) *guzídan*.
 Chorasmia, خوارزم *khárezm*.
 Chosen, منتخب *muntakhib*.
 Christ, حضرت عیسی *Hazrat-i-Ísá*.
 Christian, نصرانی 'عیسوی *'ísaví* ;
 نصرانی *nasrání*.
 Chronicle, تاریخ *táríkh*.
 Chronicler, مورخ *muvarrikh*.
 Church, کلیسه *kalísah* ;
 کنیسه *kanísah*.
 Churu, *n.*, مشك *mashk* ; *v.*,
 دوغ زدن *dúgh z.*
 Cinder, نیم سوز *khákister* ;
 نیم سوز *ním súz*.
 Cinnabar, شنگرف *shangarf*.
 Cinnamon, دار چینی *dár chíní*.

Circle, دایره *dáireh* ; چنبر *cham-bar*.
 Circumambulating (of the
 Kaabah, etc.), طواف *tawwáf*.
 Circulation, رواج *raváj* (*d.*).
 Circumcised, مختون *makhtún*
 (*sh.*).
 Circumcision, ختنه *khatnah*
 (*k.*).
 Circumference, گرد *gird*.
 Circumspect, محتاط *muhtát*.
 Circumspection, احتیاط *ihtiyát*.
 Circumstance, حال *hál* (*pl.*
 احوال *ahvál*) ; کیفیت *keyfiyat*.
 Cistern, ب انبار *hauz* ;
 آب انبار *áb ambár*.
 Citadel, ارک *arg*.
 Citation (before a court), احضار
ihzár (*n.*).
 Citizen, شهری *shahrí*.
 Citron, ترنج *uranj*.
 City, شهر *shahr*.
 Civil, مؤدب *muaddab* ;
 لطیف *latíf*. — ادب *adab*.
 Civilian, اهل فلم *ahli kalam*.
 Civet, زباد *zabád*.
 Claim, دعوی *da'vá*.
 Claimant, مدعی *mudda'*.
 Clamour, داد فریاد *dád*
yád.

Clandestine, خفی *khafí*.
 Clarified, مصفی *musaffá*.
 Clarify, صاف کردن *sáf k.*
 Clarion, سرنا *sarná*.
 Class (of people), طایفه *táífeh* ;
 (school), صف *sinf*.
 Clause, فقره *fikrah*.
 Claw, چنگ *chang* ; مخلب *mikh-*
lab.
 Clay, گل *gil* ; شل *shul*.
 Clean, پاک *pák (k.)* ; صاف *sáf*
(k.) ; پاکیزه *pákízah (h.)*.
 Cleanness, نظافت *nizáfat*.
 Clear (evident), بین *bayin* ;
 روشن *saríh* ; (bright), روشن
róshan. — profits, انداز
pas andáz. — away, *v.*,
 برداشتن *bar dáshtan*.
 Clearly, آشکارا *ashkárá*.
 Clearness, صراحت *saráhat*.
 Cleave, بریدن *burídan*.
 Clemency, شفقت *shafakat*.
 Clerk, دفتر نویس *daftar navís*.
 Clever, چابک *chábuk* ; زرنگ
ziring. —ness, ذهن *zihn*.
 Climate, آب و هوا *áb o havá*.
 Climb, بر رفتن *bar raftan*.
 Clime (country), اقلیم *iklim*.
 Cling, چسبیدن *chaspidan*.
 Clip, چیدن *c'ídan*.

Cloak, جبه *jubbeh* ; چوخا
chúkhá.
 Clock, ساعت *sá'at (i yek, do,*
etc., one, two o'clock). —
 maker, ساز ساعت *sá'at sáz*.
 Clod, کلوخ *kulúkh*.
 Close, *a.*, نزدیک *nazdík* ; *v.*,
 بستن *bastan*.
 Closet, خلوتخانه *khalvat kháneh* ;
 توشه خانه *túsheh kháneh* ; (a
 privy), ممبرز *mabraz* ; خلا
khalá.
 Cloth, پاجه *pácheh* ; (woollen),
 ماهوت *máhút*. Table — ,
 صفره *sufreh*.
 Clothe, پوشانیدن *púshánídan* ;
pa. p., ملبس *mulabbas*.
 Clothes, رخت *rakht* ; لباس
libás. Bed —, رخت خواب
rakht-i-kháb.
 Clotted cream, قایمق *káímaq*.
 Cloud, ابر *abr* ; —y, گرفته
giriftah.
 Clover, ینبه *yuncheh*.
 Cloves, میحک *mikhek* ; قرنفل
karanful.
 Club, چوب *chúb*.
 Cluster, خوشه *khúshéh*.
 Cly's'er, حاکمه *hakmeh*

Coachman, کالسکهچی *kálishkeh-chí.*
 Coal, زغال *zoghál.*
 Coarse, درشت *durusht*; کلفت *kulúft*; کنده *gundah.*
 Coast, کناره *kináreh*; ساحل *sáhel.*
 Coat, قبا *kabá*; نیمتنه *nímtaneh.*
 Over —, بالا پوش *bálá púsh.*
 — of mail. یلمق *yalmak.*
 Coax, نواختن *navákhhtun.*
 Cobbler, دوز پینه *pínah dúz.*
 Cobweb, پرده عنکبوت *pardahi 'ankabút.*
 Cochineal, قرمز فرنگی *ķirmezi firengí.*
 Cock, خروس *khurús.* Gun —, چقماق *chekmák.* Cistern —, شیر *shír.*
 Cockroach, سوسک *súsk.*
 Cocoa-nut, جوز هندی *jauzi hindí*; نارگیل *nárjíl.*
 Cocoon, پیله *pílah.*
 Code, تنظیم *tanzím.*
 Coeval, همعهد *hamíahd.*
 Coffee, قهوه *kahveh.*
 Coffin, تابوت *tábút.*
 Cog, دندان *dandáneh.*
 Coherent, مربوط *marbut.*
 Cohesion, پیوستگی *paivastagí.*

Coin, سکه *sikkeh*; پول *púl.*
 Base —, قلب *kalb.* — of copper, $\frac{1}{2}d.$, شاهی *sháhi.* — of silver, worth 10d., قران *krán*, or هزار دینار *hezár dínár.* — of gold, 10 *kráns*, ضرب تومان *túmán.* v., ضرب کردن *zarab k.*
 Coincidence, توارد *tavárud.*
 Coiner, ضراب *zarráb.*
 Colchicum, سورنجان *súrinján.*
 Cold, a., سرد *sard*; n., سرما *sarmá*; (illness), رگم *rukám (kh.).*
 Coldness, برودت *burúdat.*
 Colic, قولنج *kúlinj*; پیچ *pích (kh.).*
 Collar, یخه *yakheh*; (ring), طوق *tauḳ.*
 Collating, مقابل *mukábil (n.).*
 Colleague, هم پایه *ham páyeh.*
 Collected, in mind, خاطر جمع *kháter jam'.*
 Collection, جمع *jam' (k.);* فراهم *feráham (a.).*
 Collector of revenue, محصل *muḥassíl*; باجگیر *bájgír.*
 College, مدرسه *madraseh.*
 Collyrium, سرمه *surmah.*

Colocynth, خر زهره *khar zah-rah*. — gourd, حنظل *hanzal*.

Colonel, سر تیب *sartib*. Lieut. — , سر هنگ *sarhang*.

Colour, رنگ *rang* (*k. z.*); *pa. p.* رنگین *rangin*. ملون *mulav-
van* (*sh.*). To change —
(face), رنگ رو پریدن *rangi rú
paridan*.

Colt, کوره *kurrah*.

Column (stone), ستون; (book), جدول *jadval*.

Comb, شانه *shúneh* (*z.*). Curry — , خرخره *kharkhareh*.
Cock's — , ناج خروس *táji
khurús*.

Combat, مقاتله *mukátileh* (*n.*).

Combination, سازش *sázish*.

Combustion, تخریق *tahrík*.

Come, آمدن *ámadan*. — out,
بدر آمدن *bedar a.* — up,
بر آمدن *bar a.* — to pass,
واقع شدن *váki sh.*

Comet, دنباله دمدار *sitárehi dum-
dár*.

Comfort, تسلی *dilásá*; تسلی *tasallá* (*k.*); *pa. p.* تسلی *mu-
tasalli* (*sh.*).

Command, *n.*, حکم *hukm* (*k.*);
حکمرانی *farmán* (*k.*); فرمان

* *hukmrání*; *v.*, فرمودن *far-
múdan*.

Commander-in-chief, سپه سالار *sipeh
sálár*.

Commencement, ابتدا *ibtidá*
(*k.*); شروع *shuru* (*k.*).

Commendable, پسندیده *pasan-
dídah*.

Commendation, مدح *madh*
(*k.*); تحسین *tahsin* (*n.*).

Commentary, شرح *sharh* (*k.*);
تفسیر *tafsir* (*n.*).

Commentator, شارح *shárih*.

Commerce, تجارت *tejárát*.

Commiseration, غمخوار *gham-
khár* (*n.*).

Commission (of sins), ارتکاب *irtikáb* (*n.*); *v.* کماشتن *gu
máshtan*.

Commit, to, سپردن *sipur dan*.

Common, عام *'ámm*; مشهور *mashhúr*. — people, عوام
'avvám.

Commotion, تزلزل *tazalzal*.

Communicate, اظهار کردن *izhár*
(*k.*).

Compact, تعاهد *ta'áhud*.

Companion, رفیق *rafík*; شریک *sharík*. Boon — , ندیم
nadím.

Companionship, مرافقت *mu-ráfikat*.

Company, مجلس *majlis*; صحبت *sukbat*; (of soldiers), دسته *dasteh*.

Comparison, مقابله *mukábileh* (k.).

Comparing, قیس *kais*.

Compass, n., قبله نما *kiblah numá*.

Compasses, پرگار *pargár*.

Compassion, مروت *muruvvat* (n.); شفقت *shafakat* (k.).

Compassionate, دلسوز *dilsúz*.

Compel, بزور کردن *bizúr k*.

Compendium, موجز *mújiiz*.

Compensation, تاوان *táván* (k.); تلافی *taláfi* (k.).

Competence, کفایت *kefáyat*.

Competent, لایق *láik*; کافی *káfi*.

Competition, مجاهده *mujáhedeh* (k.); مسابقت *musábekat* (k.).

Compilation, تالیف *taalíf* (k.).

Compiler, مؤلف *muallif*.

Complain, شکایت کردن *shikáyat k*; pr. p. مشتکی *mushtakí* (sh.).

Complaint, کله *gelleh*; (illness), ناخوشی *nákhushí*; علت *'illat*.

Complaisance, مسامحت *masá-mahat*.

Complete, a., تمام *tammám* (k.). —ly, بکلی *bekullí*.

Completed, to be, بانجام رسیدن *be-anjám rs.*

Completion, اتمام *itmám* (rs.).

Complexion, رنگ رو *rangi rú*.

Compliance, رضایت *rezáyat*.

Complicated, پیچیده *píchídeh* (k.).

Compliments, سلام *salám* (d.); چم و خم *tahniyeh* (k.); *cham o kham*.

Comply, راضی شدن *rázi sh*.

Composer, مصنف *musannif*.

Composing (verses), تنظیم *tanzím* (k.).

Composed of, مترکب *mutarak-kib*.

Composition, (lit.) انشا *inshú*.

Composure, جمیعت خاطر *jamí-'ati khátir*. To get —, آرام گرفتن *árám gr*.

Compound, n., مرکب *murak-kab*; pr. p. ترکیب *tarkíb* (k.).

Comprehending, مشتمل بر *mush-tamel bar*; مدرک *madrik*.

Comprehension, فهم *fahm*.

Comprehensive, جوامع *javámi*.

Compromise, مصالحه *musálehah* (k.).

Compulsion, زور *zúr* ; ظلم *zulm*.

Computation, محاسبه *muhá-sabat*.

Compute, حساب کردن *hisáb k.* ; *pa. p.* محسوب *mahsúb* (h.).

Concave, اجوف *ajvaf*.

Concealed, مستور *mastúr* (h.) ; پنهان *panhán* (k.).

Concealment, کتم *katm*.

Conceit, پندار *pindár*.

Conceited, مغرور *maghrúr*.

Conceive (mental), یاد آمدن *yád ámadan* ; (pregnancy) حامله شدن *hámileh sh*.

Concentred, مرکوز *markúz*.

Concern, دخل داشتن *dakhl dáshtan*.

Concerning, در خصوص *dar khusús* ; در حق *dar hakk* ; نسبت به *nisbat be*.

Concession, اجازه *ijázeh* (d.).

Conciliate, راضی کردن *rází k*.

Conciliatory, ملحت آمیز *mas-lahat ámíz*.

Concise, مختصر *mukhtasir*.

Conclude, بانجام رسانیدن *be-anjám rasánidn*.

Conclusion, عاقبت *'ákibat* ; سرانجام *sar anjám*.

Concoct (a fancy), هوا پختن *havá pukhtan*.

Concord, موافقت *muváfakat*.

Concordance, ساز کاری *sáz kári* ; مطابقت *mutábakat*.

Concubine, متعه *mut'ih* ; میغه *sigheh* ; مدخوله *madkhúleh*.

Concurrence, مرضی *marzí*.

Condemn, نمودن تحکم *tahakkum n.* ; مجرم نمودن *mujram n*.

Condescension, توجه *tavajjuh*.

Condiments, جوارش *javárish*.

Condition, حال *hál* ; حالت *hálát*. One of high —, صاحب عالی شان *sáhib 'álí shán* ; (stipulation), شرط *shart*. —al, شرطی *shartí*.

Condolence, تعزیت پرسی *ta'ziyat pursí*.

Condoling, غمگسار *ghamgúsár*.

Conduct, *n.* (manner), رفتار *raftúr* ; (leading), هدایت *hedáyat* (k.).

Conductor, جلو دار *jelo dár* ; راه نما *ráh nemá*.

Conduit, آبراه *ábráh*.

Confectionary, مربی *murabba*.
 Confectioner, شیرین ساز *shirín sáz*.
 Confederacy, معاهده *mu'áhadeh*.
 Confederated, معاهد *mu'ákid*.
 Confer (discuss), مكالمة کردن *mukálemeh k.* — a favour, منت نهادن *minnat nihádan*.
 Conference, مجالست *mujálisat*.
 Confessing, مقرر *mukírr (sh.)*.
 Confession, اقرار *ikrár (k.)*; اعتراف *i'tiráf (n.)*.
 Confidant, همراز *ham ráz*; محرم *mahram*.
 Confidence, اعتماد *i'timád (d.)*; اعتقاد *i'tikád (b.)*.
 Confidential, معتمد *mu'tamad*.
 Confiding in, متامن *mutaam-min*.
 Confined, محبوس *mahbús*.
 Confines, سرحد *sar hadd*; حدود *hudúd*.
 Confirm, ثابت کردن *sábit k.*
 Confirmation, استقرار *istikrár*.
 Confirmed, موككد *múakkad*.
 Confirming, تصدیق *tasdík (k.)*.
 Confiscate, ضبط کردن *zabt k.*
 Conflagration, احتراق *ihtirák*.
 Conflict, جنگ *jang*.
 Confluence, مجمع *majma'*.

Conformable, موافق *muváfik*.
 Conformity, موافقت *muvafakat (n.)*; امتثال *imtisál (k.)*. In — with, بحسب *behasbi*.
 Confound, برهم زدن *bar ham zadan*; سر کردن *pa. p. sar gardán*.
 Confront, رو برو کردن *rú berú k.*
 Confused, پریشان *parishán (sh.)*; برهم *bar ham (h.)*.
 Confusion, تشویش *tashvish (k.)*; آشوب *áshúb*.
 Confuted, ملزم *mulzam (k.)*.
 Congealed, منجمد *munjamid (sh.)*; پر. پ. جمد *jamd*.
 Congelation, فسردهگی *fusurdagi*.
 Congratulations, مبارك بادى *mubáarak bádi (gf.)*; تهنیت *tahníyat (k.)*.
 Congregation, جماعت *jemá'at*.
 Congruous, منطبق *muntabik*.
 Conjectural, وهمی *vahmí*; قیاسی *kiyási*.
 Conjecture, گمان *gumán (k.)*; تخمین *tukhmín (k.)*.
 Conjoined, ملتمق *multasik*.
 Conjugation, تصریف *tasríf (k.)*.

Conjunction, مقرونیت *maqrúniyat*; (in grammar), عطف 'atf.

Conjurer, حقه باز *huḳḳeh báz* :
جادو گر *jádú gar*.

Connect, پیوستن *paivastan* ;
وصل کردن *vasl k.*

Connected with, متصل *muta-vassil*.

Connections, علائق *'aláik*.

Connivance, چشم پوشی *cheshm púshí* (k.).

Connoisseur of wine, میکسار *mai-gusár*.

Conquer, فتح کردن *fath k.* ;
pa. p. مغلوب *mughlúb* (sh.).

Conqueror, غالب *ghálib* ; ظافر *záfir*.

Conquest, جهان گیری *jehán gírí* ;
ملك گیری *mulk gírí*.

Consecration, تقدیس *takdís* (n.) ;
تخصیص *takhsís* (k.).

Consecutive, مسلسل *musalsal*.

Consent, n., رضا *rızá* (k.) ; قبول *kabúl* (k.) ;
v. راضی شدن *rází shudan*.

Consequence, مامل *maal*.

Consider, فکر کردن *fikr k.* ;
pr. p. متامل *mutaamil* (h.).

Consideration, اندیشه *andishah* (k.) ;
تأمل *taamul* (k.) ;
(importance), اعتبار *i'tibár*.

Consign, سپردن *sipurdan*.

Consignment, تفویض *tafvíz* (k.) ;
حواله کردن *haváleh k.*

Consolation, تسلی *tasallá* (k.).

Console, دلداری کردن *dildárí k.* ;
pa. p. متسلی *mutasalli* (sh.).

Consort, هنیار *hanyár* ; هنیان *hanyán*.

Conspicuous, منجالی *munjálí*.

Conspiracy, سازش *sázish* ; تعهد *ta'ahud*.

Conspirator, هم عهد *ham 'ahd*.

Constant, دائم *nasúh*.

Constanti اسلامبول *Islam-búl*, or
استنبول *Istambúl*.

Constellation, اختر *akhtar*.

Constipated, منقبض *munḳabiz* (sh.). —ness
قبض *ḳabz*.

Constituted, متعین *muta'ayyin*.

Constrained, ملتزم *multazim* (b.)

Construct, بنا کردن *bená k.*

Construction, بنیان *bunyán*.

Consubstantial, همذات *hamzát*.

Consul, بالیوز *báliyúz*.

Consultation, مشورت *mash-varat* (k.).

Consume, صرف کردن *sarf k.*

Consummation, زفاف *zifáf* (d.).

Consumption, هلاس *hulás.*

Contact, اتصال *ittisál.*

Contagion, سرایت *siráyat.*

Contagious, معدی *mun'adí.*

Contained, متضمن *mutazammin* (b.). — in, تو *talv.* Self —, خود داری *khud dári* (k.).

Contaminating, نجس *nejis* (k.).

Contemplated, ملحوظ *malhúz.*

Contemplating, مراقب *murákib.*

Contemplation, ملاحظه *mulá-hezeh* (k.); مشاهده *mushá-hadeh* (n.).

Coutemplative, مترسم *mutaras-sim.*

Contemporary, معاصر *ma'ásir.*

Contempt, تحقیر *tahkír.*

Contemptible, حقیر *hakír;* مخذول *makhzúl.*

Contend, نواستن *navástan;* ستیزیدن *sitizídan.*

Contending, منازع *mandázi* (h.).

Content, a., راضی *rázi;* خرسند *khursand;* pa. p. خوشنود *khushnúd;* فارغبال *fáregh-bál,*

Contention, مجادله *mujádeleh* (k.); کوشش *kúshish* (k.).

Contentious, مجادل *mujádíl.*

Contentment, قناعت *kind'at.*

Contents, مضمون *mazmún.*

Contest, منازعت *mur'ázat,* (poetical), مشاعره *mushá'ereh.*

Contiguity, اتصال *ittisál.*

Contiguous, ملاصق *mulásiq.*

Continence, احسان *ihsán;* پرهیز *parhíz.*

Continent, پرهیزگار *parhíz gár.*

Contingency, وقوع *vuqú.*

Continually, پیوسته *paivastah.*

Continuance, استمرار *istimrar.*

Continuation, توالی *taválí.*

Contortion, پیچش *píchish.*

Contract, قباله *kabáleh;* مقاطعه *mukáta'ah* (k.); شرط *shart* (bs.).

Contraction, تقاص *taqallus;* اختصار *ikhtisár.*

Contradict, بر ضد گفتن *bar zidd gf.*

Contradiction, اختلاف *ikhtiláf.*

Contradictory, مناقض *munáqiz.*

Contrariety, مخالفه *mukhá-lefat.*

Contrary, برخلاف *bar khiláf;* مخالف *mukháláf,*

Contrivance, تدبیر *tadbír* (k.).
 Control, ضبط *zabt* (k.).
 Controversy, منازعه *munázereh*.
 Contumacious, مرید *maríd*.
 Contumacy, عناد *inád*.
 Contusion, نرت *part* (kh.).
 Convalescence, افاقت *ifákat*.
 Convalescent, مفیق *mufík*.
 Convenient, مناسب *munásib*.
 Convent, خانقاه *khánekháh*.
 Convene, هواسیدن *havásídan*.
 Conversation, گفت و گو *guft o gú* (k.); مکالمه *mukálemeh* (k.); گفت و شنید *guft o shaníd* (k.).
 Convert, n., جدید *jadíd*; بدل یافته در یافتہ *badal dar yáfteh*; v., بدل کردن *badal k.*
 Convey, ابلاغ کردن *iblágh k.*
 Convex, محدب *muhaddab*.
 Conviction, الزام *ilzám* (k.).
 Convinced, ملزم *mulzam* (s.).
 Conviviality, مباحثت *mubá-hejat*.
 Convulse, بهم بر زدن *beham bar z.*; متشنج *muta-shannej*.
 Cook, n., آشپز *áshpaz*; v., پختن *pukhtan*.
 Cookery, طباخت *tibákhat*.
 Cool, خنک *khunuk* (k.).

Cooling, میرد *mubarríd*.
 Coolness, خنکی *khunukí*.
 Copious, موفور *maufúr*; فراوان *ferávan*.
 Copper, مس *mis*.
 Copperas, زاج *záj*.
 Coppersmith, مسگر *misgar*.
 Copulate, کایدن *gáidan*.
 Copulation, مجامعت *mujáma'at* (k.); مباشرت *mubásharat* (k.).
 Copulative, وصلی *vaslí*.
 Copy (writing), سر مشق *sari mashk*; (book), نسخه *nus-kheh*. Rough —, سواد *sav-vád*; v., نقل کردن *nakl k.*
 Coquetry, عشوت *'ishvat* (k.).
 Coral, مرجان *marján*; بسد *bis-sad*.
 Cord, ریسمان *rísmán*.
 Coriander-seed, کشنیز *kish-níz*.
 Cork, سر شیشه *sari shíshah*. — screw, پیچ *pích*.
 Corn, گندم *gandum*; غله *ghalleh*.
 Corner, گوشه *gúsheh*; سیغوله *paighúleh*.
 Corporal, ده باشی *deh báší*.
 Corporeal, جسمانی *jismání*.
 Corpse, میت *maiyt*; لاش *lásh*.

Corpulence, جسامت *jasámat*.
 Corpulent, تن آور *tan ávar* ;
 فرد *farbih*.
 Correct, صحیح *sahih* (h.) ;
 درست *durust* (k.).
 Correction, تصحیح *tas-hih*. Under — , زیر جواب *ziri chúb*.
 Correspondence (of species), جنسیت *jinsiyat* ; (by letter), مکاتبات *mukátabat* (k.).
 Correspondent, مترسل *muta-rassil*.
 Corresponding to, مطابق به *mutábik be*.
 Corroborated, مشدد *mushad-dad*.
 Corroboration, تشدید *tashdíd*.
 Corroded, زنگ خورده *zang khurdeh*.
 Corrupt, فاسد *fásid*.
 Corruption, عفونت *ufúnat*.
 Cost, قیمت *kaimat* (d.).
 Costs (law), خرجه *kharcheh*.
 Cosy, کیف *kíf*.
 Cotton, پنبه *pambah* ; قطن *kutn*. — pod, جوزق *jauzak*.
 — carder, نداف *naddáf*.
 — carding, ندن *nadf* (k.).
 Cough, سعال *su'ál* (k.) ; سرفه *surfah* (k.).

Council, مشورت *mashvarat* (k.).
 Counsel, رای *rái* ; نصیحة *nasihat* (d.).
 Counsellor, مشیر *mushir*.
 Count, v., شمردن *shumurdan*.
 Countenance, منظر *manzar* ; رو *ru*.
 Counterfeit (figure), تقلید *taqlíd* (k.) ; (coin), قلب *kalb* (k.) ; ساختگی *sákhtagi*.
 Counterpane, لحاف *laháf*.
 Country, ولایت *viláyat*. Native — , وطن *vatan*. Hilly — , کوهستان *kúhistan*.
 Countryman, هم وطن *ham vatan*.
 Couplet, بیت *bait*.
 Courage, مردانگی *mardánagi* ; دلیری *dalíri*.
 Courageous, شجاع *shujá*.
 Courier (on foot), قاصد *kásid* ; (mounted), چاپار *chápár* ; غلام *gholám*.
 Court (king's), درگاه *dargáh*. Law — , محکمه *mahkamah*. (of house) حیاط *hayát*.
 Courteous, مؤدب *muaddeb*.
 Courtesy, ملاطفه *mulátifeh*, مدارا *mudará*.
 Courtezan, لولی *lúli* ; قبه *kahbeh*

Courtier, مقرب *mukarrib*.
 Cousin, عمه زاده *'ammú zádeh*
 (child of pat. uncle); عمه زاده
'ammeh z. (child of pat.
 aunt); خالو زاده *khálú z.*
 (child of mat. uncle); خاله
 زاده *kháleh z.* (child of mat.
 aunt). Male — پسر عمو *pesari 'ammú*, etc. Fem. —
 دختر عمو *dukhtari 'ammú*,
 etc.
 Covenant, عهده *'uhdeh (gr.)*.
 Cover, *n.*, سر پوش *sar púsh*;
v., پوشیدن *púshidan*.
 Coverlet, لحاف *laháf*.
 Covet, طمع کردن *tamá' k.*
 Covetous, طماع *tammá'*.
 Covetousness, طمع کاری *tamá'*
kári.
 Cow, گاو *gáv*.
 Coward, نامرد *námard*.
 Cowardice, جن *jubn*.
 Co-wife, همشوی *hamshúi*.
 Crab, خرچنگ *kharchang*.
 Crack, *n.*, شکاف *shikáf*; چاك
chák (sh.); *v.*, شکافتن *shi-*
káftan.
 Cradle, گهواره *gahváreh*.
 Craftiness, روباه بازی *rúbáh*
bázi.

Crane, كلنگ *kulang*.
 Craze, شوری *shúrí*.
 Crazy, خشك مغز *khushk maghz*;
 دیوانه *diváneh*.
 Cream, سر شیر *sari shír*.
 Crease, تا *tá (n.)*.
 Create, آفریدن *áfrídan*.
 Created beings, مخلوقات *makh-*
lúqát.
 Creation, خالق *khilqát*.
 Creator, آفریدگار *Afrídgar*.
 — of the World, جهان آفرین
Jehán áfrín.
 Creatures, خلائق *khaláik*.
 Credit, *n.*, (money), نسیه *nasi-*
yat; (honour), اعتبار *ítibár*
(dsh.); *v.*, باور کردن *bávar k.*
 Creditor, قرض خواه *karz kháh*.
 Creep, خزیدن *khazídan*.
 Crepitatio ventris, کوز *gúz*.
 Crescent, هلال *helál*.
 Cresses, تیرك *tízak*.
 Crest, جقه *jikkeh*.
 Crew, حزب *hizb*.
 Cricket (insect), چرغد *chirghad*.
 Crier, جارچی *manádí*; جارچی
járchí; (of mosque), مؤذن
muazzin.
 Crime, گناه *gunáh*; تقمیر
taksír; جریمه *jarímah*.

Criminal, گناه کار *gundāh kār* ;
 مذهب *muznib*.
 Crimson, قرمز *kermez*.
 Cripple, چولاق *chúlāk*.
 Crisis (of disease), بحران *bah-rán*.
 Crisp (hair), جعد *ja'ad*.
 Critic, نکته دان *nukteh dán*.
 Criticism, نکته چینی *nukteh chiní (k.)*.
 Croaking, نعاب *nu'áb* ; نغیق *naghik*.
 Crocodile, تمساح *timsáh*.
 Crocus, زعفران *za'farán*.
 Crooked, کج *kaj* ; خم *kham* ;
 عرج *'avaj*. — ness, کجی *kají*.
 Crop (of bird), حوصله *hauseleh* ;
 (of field), حاصل *hásel* ; حماد *hesád*.
 Cross, چلیپا *chalípa* ; صلیب *salib*.
 Cross-beam, نعمات *na'ámat*.
 Croup, خروسک *khurúsak*.
 Crow, n., کلاغ *kelágh* ; زاغ *zágh* ; v., بانگ زدن *bang z*.
 Crowd, ازدحام *izdihám* ; خرانبار *khar ambár*.
 Crown, تاج *táj*. — of the
 head, امیر سر *afsari sar* ;

pr. p. تکلیل *taklíl (k.)*.
 — property, خالصه *khá-liseh*.
 Crowned, تاج دار *táj dár* ;
 Crucible, بوتہ *bútah*.
 Crucified, مصلوب *maslúb (s.)*
 Crucifixion, تصلیب *taslib (k.)*.
 Crude, خام *khám*.
 Cruel, بیمرور *bí-muruvat*.
 Cruelty, جان آزاری *ján ázárí*.
 Crumb, ریزه *rízah* ; خورده *khur-deh*.
 Crushed, له *lih (k.)* ; خورد *khurd (s.)*.
 Crust, پوست *púst*.
 Crupper, پار دم *pár dam*.
 Cry, n., فریاد *feryád* ; — v.,
 (weep), گریه کردن *geriyeh k*.
 — out, صدا کردن *sedú k*.
 Crystal, بلور *bullúr*.
 Cube, کعب *ka'ab* ; ششدر *shash-dar*.
 Cubit, ذرع *zar'*.
 Cuckold, قورمسا *kurmsák*.
 Cuckoo, کوکو *kúkú*.
 Cucumber, خیار *khiyár*.
 Cue, اشاره *isháreh*.
 Cuff (slap), مشت *musht (z.)*.
 Cuirass, زره *zerah* ; جوشن *júshan*.

Cull, چیدن *chídan*.
 Culpable, تفسیر وار *taksír vár*.
 Culprit, مقصر *mukassar*.
 Cultivated, معمور *ma'múr*; آباد *ábád*.
 Cultivation, زراعت *zirát (k.)*; کشته کاری *keshteh kári*.
 Cummin-seed, کمون *kammún*.
 Cunning, ذو فنون *zú funún*.
 Cup, n., (large tea), پیاله *piyáleh*; (small coffee), فنجان *finján*; (large), جام *jám*; قدح کاسه *káseh*; قدح *kadah*.
 Cupboard, طاقچه *tákcheh*.
 Cupola, گنبد *gumbad*.
 Cupping, حجامت *hajámat (k.)*.
 Cupper, حجام *hajjám*.
 Curable, علاج بذیر *iláj pazír*.
 Curb, لجام *lijám*.
 Curds, ماست *mást*; دوغ *dúgh*.
 Cure, شفا *shifá (d)*; علاج *iláj (k.)*; معالجه *mu'alijeh (k.)*.
 Curiosities, نفیسات *nafísát*.
 Curiosity, استقصاء *istikhsá*.
 Curious, سر جو *sirr jú*; (wondrous), عجب *'ajab*.
 Curl, حلقه *halkeh*; زلف *zulf*.
 Currants, کشمش *kishmish*.
 Currency, ترویج *tarvīj (dsh.)*.

Current (coin), رواج *raváj (dsh.)*; رایج *ráij*; (stream), جاری *jári*.
 Currier, چرم ساز *charm sáz*.
 Currying (leather), دبغ *dabgh (k.)*; (a horse), تیمار *tímár (k.)*.
 Currycomb, فشو *kasho*.
 Curse, لعنت *la'nat (k.)*.
 Cursed, ملعون *ma'ún*.
 Curtailing, ابتار *ibtár (k.)*.
 Curtain, پرده *pardah*.
 Curve, پیچش *píchish*.
 Cushion, بالش *bálish*; متکا *muttaká*.
 Custody (of), حفاظت *hafázat*; حواله *haváleh*. In —, قید *kaid*.
 Custom, رسم *rasm*; عادت *'adat*.
 Customary, رسمی *rasmí*.
 Customs, کمرک *gunruk*. — house, کمرکخانه *gunruk-kháneh*.
 Cut, بریدن *burídan*. — out, تراشیدن *taráshídan*.
 Cuticle, بشرت *basharat*.
 Cut-purse, کیسه بر *kíseh bur*.
 Cutter (of gems), حاک *hakkák*.
 Cylinder, لوله *lúleh*; استوانه *ustuváneh*.

Cymbals, سنتور *sumtúr*.
 Cypher (zero), صفر *sifr*;
 (writing), خط *khatti*
ramz.
 Cypress, سرو *sarr*.

D

Dagger (large), قمه *kammah*;
 (small), خنجر *khanjar*.
 Daily, روزی *rúzi*; هر روز *har*
rúz. — allowance, روزانه
rúzánah.
 Daisy, بابونه *bábúnah*.
 Dale, دره *derreh*.
 Dam, بند *band* (k.).
 Damage, ضرر *zarrar* (rsa.); خل
khallal (k.); عیب *'aib* (k.).
 Damascus, شام *Shám*.
 Damned, ملعون *mal'ún*.
 Damp, n., رطوبت *ratúbat*; a.,
 تم *tarr* (h. k.).
 Damson, الوجه *álúcheh*.
 Dance, رقص *raks* (k.).
 Dancer, رقص *rakkás*.
 Danger, خطر *khattar*; خوف
khauf.
 Dangerous, خطرناك *khattar*
nák; مهلك *muhlik*.
 Dapple-grey, ابرش *abrash*.

Daring, جرئت *jur-at* (dsh.);
 جسارت *jesárat* (n.).
 Dark, تاريك *tárik*; (colour),
 تيره *tíreh*.
 Darkness, تاریکی *tárikí*.
 Darling, محبوب *mahbúb*; عزیز
'azíz.
 Darning, رفو *rafú* (k.).
 Dart, جريد *jeríd*.
 Dash, بهم زدن *biham z.*; pr. p.
 متوج *mutamavvij*.
 Dastardly, بیحمیت *bíhamiyat*.
 Date (fruit), خرما *khurmá*; —
 stone, نوات *navát*; (epoch),
 تاریخ *tárikh*; pa. p. مؤرخ
muarrakh.
 Daughter, دختر *dukhtar*. —
 -in-law, عروس *'arús*.
 Dauntless, بیحجابا *bimuhábá*.
 David, داود *Dáúd*.
 Dawn, بامداد *bámdád*; صبح
 زود *subhi zúd*.
 Day, روز *rúz*. — light, روز روشن
rúzi roshan. Day by day,
 روز بروز *rúz be rúz*. To-day,
 امروز *imrúz*. Day after to-
 morrow, پس فردا *pas fardá*.
 Day-book, روز نامه *rúz náme*.
 Dazzling, چشم خیره *cheshm*
khíreh (k. sh.).

Dead, مرده *murdah* (pl. مردگان *murdagán*).

Deadly, مهلك *muhlik*; هلاكل *heláhil*.

Deaf, كر *kar* (b.). — ness, صم *summ*.

Deal, a great, بسیار *bisýár*.

Dealer, سوداگر *súdagár*.

Dealing fairly, راست کردار *rást kerdár*.

Dear (price), گران *gíran*; (affection), عزیز *'azíz*.

Death, مرگ *marg*; موت *maut*; وفات *vafát*. Angel of —, اسرافیل *Isráfíl*.

Debarred, محروم *mahrúm* (k.).

Debate, مشاورت *mushávarat*.

Debauchee, رند *rind*.

Debilitated, ضعیف *zá'íf*.

Debt, قرض *karz*; وام *vám*.

Debtor, دار قرض *karz dar*.

Decanter, تنك *tung*.

Decapitate, زدن کردن *gardan z*.

Decayed, پز مرده *pazh murdeh*.

Deceased, مرحوم *marhúm*.

Deceit, فریب *firíb*; مكر *makr*; گول *gúl* (kh.).

Deceive, فریفتن *firíftan*; pa. p. مغبون *maghbún* (k. sh.).

Deceiver, خادع *khádi*.

Deception, تخابن *taghábun*.

Decent, متشخص *mutashakhhis*.

Decency, شایستگی *sháyistagi*.

Decision (law), حكم *!akm* (d.); (mental), مقرر *mukar-rar* (dsh.).

Decisive, قاطع *káti*.

Deck, n., عرشه *'arshah*.

Declamation, اشاد *inshád* (k.).

Declaration, اعلان *í'lán* (k. d.).

Declination, تنزل *tanazzul*.

Decline, n., (decay), زوال *zavál*; v., در گذشتن *dar guzashtan*; (refuse), نفی کردن *nafí k*.

Declivity, نشیب *nashíb*; شیو *sheiv*.

Decoction, طبخ *tabíkh*.

Decomposition, انحلال *inhelál*.

Decoration, زینت *zínat* (k.); (order), نشان *nishán*.

Decrease, n., نقص *nakhs*. v., کم کردن *kam k*.

Decree, فتوی *fatvá* (d.); امر *amr* (k.); pa. p. مقدر *mu-kaddar*.

Decrepit, فرتوت *fartút*; هرم *harim*.

Deducing, منتهج *muntahij* (k.).

Deduction, منها *minhá* (k.).

Deed (of gift), هبه نامه *hibbeh námeh*; (of sale), قباله *kābāleh*; (written), حجت *hujjat*.

Deep, گود *god*; عمیق *'amík*.

Deer, آهو *áhu*.

Deface, محو کردن *mahv k*.

Defame, بد نام کردن *bad nám k*.

Defeat, شکست *shikast (d. kh.)*.

Defect, عیب *'aib*.

Defection, معصیت *mu'siyat*.

Defective, مقصر *mukassar*.

Defence, صیانت *siyánat (k.)*; حمایت *himáyat (d.)*.

Defendant, مدعی علیه *mudda'a 'alaih*.

Defender, حامی *hámí*.

Defensive, دفاع *difá'*.

Defer, دفع انداختن *daf' an*; *pa. p.* موقوف *maukúf (sh.)*.

Deference, احترام *ihtirám (n.)*.

Deficiency, نقص *nakhs*.

D. ficient, قاصر *kásir*.

Defile, n., تنگه *tangah*; کتل *kotul*.

Defiled, نجس *nejis (k.)*.

Defilement, ناپاکی *nápákí*.

Definite, محدود *mahdúd*.

Definition, بیان *bayán (k.)*.

Deformed, معیوب *ma'yúb*.

Deformity, زشتی *zishti*.

Defraud, کول زدن *gúl z*.

Defray, خرج کردن *khارج (k.)*.

Degenerate, نا خلف *ná khalaf*.

Degree, درجه *darajeh*; طبقه *tabakeh*.

Deity in, or of, الوهیت *ulúhiyat*.

Delay, تاخیر *taakhír (k.)*; تاخیری *taanní (k.)*; دیر *dír (k.)*.

Delegate, مباشر *mubáshir*.

Deliberately, عمداً *'amdan*.

Deliberation, تدبیر *tadbír (k.)*,

مشورت *mashvarat (k.)*.

Delicacies, مستلذات *mustalazzát*.

Delicacy, لطافت *litáfat*.

Delicate, نازک *názuk*.

Delicious, خوش مزه *khush mazah*.

Delight, حظ *hezz*; خوشحال *khush hál (s.)*.

Delighted, I am, خوشم آمد *khush-am (-at, -ash, etc.) ámad*.

Delirious, مدهوش *madhúsh*.

Delirium, هذی *hezí*.

Deliverance, خلاص *khilús (k.)*; نجات *neját (d.)*.

Delivery, تسلیم *taslím (k.)*.

Deluded, غره *gharrah*.

Deluge, طوفان *túfán*.

Demand, *n.*, درخواست *dar khást*; خواهش *kháresh. v.*, خواستن *talabídan*; *khástan.*

Demolition, هدم *hadm (k.)*; خراب *kheráb (k.)*.

Demon, دیو *div*; جن *jinn*.

Demoniac, مجنون *majnún*.

Demonstration, اظهار *izhár (k.)*; برهان *burhán (k.)*.

Demonstrative, مبرهن *mubárhán.*

Demur, پس و پیش *pas o pish.*

Den, لانه *lánéh.*

Denial, انکار *inkár (k.)*.

Dense, کثیف *kasíf.*

Density, کثافت *kisáfat.*

Depart, روان شدن *raván sh.*

Departure, حرکت *harakat (k.)*; کوچ *kuch (k.)*; رحلت *rihlat.*

Dependence, تعلق *ta'alluq (dsh.)*.

Dependent, متعلق *muta'allaq (b.)*; موقوف *maukúf.*

Depopulate, ویران کردن *vairán k.*

Deposit, *n.*, امانت *amánat (gz.)*.

Depraved, فاسد *fásíd.*

Depravity, تباهی *tabáhi.*

Depredation, غارت *ghárat (k.)*.

Depressing, مکب *mukibb (k.)*.

Deprivation, فقدان *fiqdán.*

Depth, عمق *'umq*; ژرفا *zharfá.*

Deputation, مراسله *muráseleh*

Depute, مأمور کردن *maamúr k.*

Deputy, نایب *náib.*

Derision, استهزاء *istihzá.*

Derivation, اشتقاق *ishtiqáq.*

Derivative, فرعی *far'í.*

Derived, مصدور *masdúr (b.)*.

Dervish, درویش *darvish.* — 's cup, کشکول *kashkúl.*

Descend, پائین آمدن *páin ámadan*; فرود آمدن *farúd á.*

Descendants, اولاد *aulád*; عقبه *'akabah.*

Descent, نزول *nuzúl (k.)*; نشیب *nashíb*; (origin), نسل *nasl*; نسب *nasab.*

Description, تعریف *ta'rif (k.)*; بیان تفصیل *tafsil (k.)*; بیان *bayán (k.)*.

Desert, *n.*, بیابان *biyábán*; روگردانیدن *dasht*; *v.*, *rú g.*

Deserter, فراری *ferári (sh.)*.

Deserving, مستحق *mustaháq (b.)*.

Design, غرض 'azm (k.); نقش gharaz (k.); (drawing), نقش naksh (k.).
 Designer, رسام rassám.
 Desirable, مرغوب marghúb.
 Desire, آرزو árzú (k.); خواهش khāhesh (dsh.); مراد murád; رغبت righbat.
 Desirous, آرزومند arzúmand; مشتاق mushták.
 Desist, دست بردار شدن dast bar dár sh.
 Desolate, خراب kharáb (k.); ویران vairán (s.).
 Desolation, ویرانی vairání.
 Despair, قنوط kunút; نا امیدی ná ummídi.
 Despatch, n., نوشته navishtah; v., روانه کرد raváneh k.
 Desperate, ما یوس máyús.
 Despicable, نکوهیده níkhúhídah.
 Despise, خوار کردن khár k.; pa. p., محقر muhakkar; مهان muhán.
 Desponding, یروش yuvúsh.
 Despot, مستقل mustakill.
 Despotism, استقلال istiqlál.
 Dessert, نقل nuql.
 Desisting, متقاعد mutaká'il.

Destiny, قدر kadar; قسمت kismet; بخت bakht.
 Destitute, بی‌روزی bírúzi; بیكس bíkas.
 Destitution, بیچارگی bíchúregi.
 Destroyed, خراب kheráb (k.); منهدم munhadem (s.).
 Destroyer, یابكار yabábkár.
 Destruction, تهايك tahlík; هدم hadm; اعدام i'dam.
 Destructive, هالك hálík.
 Detach, جدا ساختن jedá s.
 Detail, تفصیل tafsíl.
 Detailed, مفصل mufassal.
 Detain, باز داشتن báz dáshtan.
 Detection, انكشاف inkisháf.
 Detector, كاشف káshif.
 Detergent, منقی munakkí.
 Deterioration, زوال zavál.
 Detestable, مكروه makrúh; كریه karíh.
 Dethronement, خلع khaḥ.
 Detraction, نیمه namímah.
 Detriment, تنقص tanakkus.
 Devastation, تخریب takhríb; پایمال páimál.
 Development, كشف kashf (k.).
 Deviation, انحراف inheráf (k.); تجاوز tajávuuz (n.).
 Device, حكمت hikmat.

Devil, شیطان *iblis*; ابلیس *shaitán*.
 Devilish, خناسی *khannási*.
 Devise, تدبیر کردن *tadbír k.*
 Devoted, فدوی *mukhlis*; مخلص *fidaví*; محب *muhibb*.
 Devotee, زاهد *záhid*; عابد *'ábid*.
 Devotion, عبادت *'ibádat*; عاکف *'ákif*.
 Devouring, ابتلاع *ibtílá' (n.)*.
 Devout, عابدانه *'ábidánah*; معتكف *muta'abbid*; متعبد *mutakif*.
 Dew, شبنم *shabnam*.
 Dewlap, غبغب *ghabghab*.
 Dexterity, معرفت *ma'refat*; زیرنگی *ziringí*.
 Dexterous, چابک *napak*; نابق *chábúk*; زرزك *ziring*.
 Diabetes, سلس البول *salas ul baul*.
 Diagnosis, تشخیص *tushkhís*.
 Dialectics, منطق *mantik*.
 Dialogue, جواب سؤال *jawwáb sowál*.
 Diameter, قطر *katr*.
 Diamond, الماس *almás*.
 Diarrhoea, اسهال *is-hál*.
 Diary, روز نامه *rúz náme*.

Dice, قمار *shishdar*; کمار *kumár*.
 Dictation, املا *imlá (k.)*.
 Dictionary, لغت *lughat*.
 Die, *n.*, سکه *sikke*; *v.*, مردن *murdan*; فوت شدن *faút sh.*; وفات یافتن *vafát y.*
 Diet, غذا *ghizá*; پرهیز *parhíz (k.)*; طعم *ta'm*.
 Difference, تفاوت *tafáwut (dsh. k.)*; فرق *fark (dsh.)*.
 Different, علی حده *judá*; جدا *'alá haddeh*.
 Difficult, مشکل *mushkil*.
 Difficulty, مشکلی *mushkilí*; اشکال *ishkál*.
 Diffident, واهمه *váhimeh*.
 Diffuse, افشاندن *afshándan*.
 Diffusion, نشر *nashr*; بسط *bast*.
 Dig, کاویدن *kandan*; کندن *kávidan*.
 Digested, مهضوم *muhzúm (sh.)*.
 Digestible, کواره *gaváreh*.
 Digestive, هضمی *hazmí*.
 Digestion, تحلیل *tahlil (k. r.)*; هضم *hazm (k. sh.)*.
 Digger, کننده *kanendah*.
 Digging, حفر *hafr (k.)*.

Dignified, مشرف *musharraf* (s.) ; باوقار *báviqár*.
 Dignity, شان *shaan* ; منصب *mansab* ; دولت *daulat*.
 Dilatory, تنبل *tumbul*.
 Diligence, تندی *tandehi* ; اهتمام *ihitimám* (n.).
 Diligent, مقید *mukayyid*. —ly, بعید *be-jidd*.
 Diluted, مخلوط *makhlút* (k.).
 Dimension, مقدار *miqdár*.
 Diminish, کم کردن *kam k.* ; *pr. p.*, تقلیل *taqlil* (k.).
 Diminution, کاست *kást*.
 Diminutive, تصغیر *tasghír*.
 Dimity, دمیاطی *dimyáti*.
 Dimness of sight, غشاوة *ghash-ávat*.
 Dimple, چاه *cháh*.
 Dinner, شام *shám* (kh.).
 Dip, خیسانیدن *khísánidan*.
 Direct, a., راست *rást* ; v., ارشاد راه نمودن *irshád k.* ; *ráh n.* ; *pa. p.*, مهتدی *muhtadí*.
 Direction (of letter), نام و مقام سمت *nám o makám* ; (way), سمت *samt* ; سو *sú* ; (guidance), راهنمای *rah namái* (k.).
 Director, کارکن *kárkun*.
 Dirt, چرک *chirk* (k.).

Deity, چرکین *chirkín* ; کسیف *kasíf* (sh.).
 Disabled, عاجز *'ajiz*.
 Disagree, اختلاف کردن *ikh-tiláf k.*
 Disagreeable, نا پسند *ná pasand*.
 Disagreement, تناقض *tanákuz*.
 Disappeared, نا پدید *ná padid* (sh.).
 Disappointed, نا کام *ná kám* (k.) ; نا مراد *ná murád* (k.).
 Disappointment, نغص *naghas*.
 Disapprobation, نا پسندی *ná pasandí*.
 Disaster, آفت *áfat* ; بلا *balá*.
 Disavowal, انکار *inkár* (k.).
 Disbelieve, باور نه کردن *bávar nah k.*
 Disc, قرص *kurs*.
 Discernment, تفرس *tafarrus*.
 Discharge, v., مرخص کردن *mu-rakhhkas k.* ; (a gun), خالی کردن *kháli k.*
 Disciple, مرید *muríd* ; (Xtian), حواری *havári*.
 Discipline, نظم *nazm* (d.) ; تادیب *tádib* (k.).
 Disclose, کشف کردن *kashf k.*
 Disconcerted, مضطرب *muztarib* (h.).

Discontented, ملول *malúl* ;
دلتنك *diltang*.
Discordant, نا موزون *ná mau-
zún* ; نا ساز *ná sáz*.
Discourse, *n.*, خطاب *khetáb*
(*k.*) ; *v.*, سخن راندن *sukhan*
rándan.
Discover, پیدا کردن *paidá k.*
Discovery, اظهار *iz-hár* (*k.*) ;
استكشاف *istiksháf* (*n.*).
Discrimination, تمیز *tamyíz*
(*k.*) ; تفریق *tafrík*.
Discussion, مذاکره *muzá-
kerh* (*k.*).
Disdain, کبر *kibr*. — full,
مستغنی *mustaghni*.
Disease, مرض *maraz* ; بیماری
bímári.
Diseased, مریض *maríz*.
Disgrace, فزاحت *fazáhat* (*k.*) ;
ذلت *zillat* ; رسوای *rasvái*
(*k.*). — ing one's family,
خانه سوز *kháneh súz*.
Disguise, تبدیل *tabdíl* (*k.*).
Disgust, نفرت *nifrat* (*s.*).
Dish, بشقاب *pushkáb*.
Dishevelled hair, موهای آشفتنه
áshufteh múi.
Dishonourable, بی آبرو *bí ábrú*
(*sh.*).

Dihonoured, بی حرمت *bí hur-
mat* (*k.*).
Disinterested, بیغرض *bí-gharaz*.
Dislike, تنفر نمودن *tanaffur n.*
Dislocated, منفك *munfakk*
(*sh.*) ; در رفته *dar rafteh*.
Disloyal, نمك حرام *namak*
harám.
Disloyalty, نمك بجرامی *namak*
be-harámi.
Dismissal, رخصت *rukhsat* (*d.*).
Dismissed, مرخص *murakhas*
(*k. sh.*) ; معزول *ma'zúl* (*k.*).
Disinount, فرود آمدن *farúd*
ámadan.
Disobedience, نا فرمانی *ná far-
mání*.
Disobedient, نا فرمان *ná far-
mán* ; غیر مطیع *gheyr mutí*.
Disobey, سر در کشیدن *sar dar*
ksh. ; عاق شدن *ákk sh.*
Disorder, تشویش *tashvish* ;
pa. p., (mentally), مخط *mu-
khabbat*.
Despatch, *v.*, فرستادن *firistá-
dan* ; *n.*, نوشته *navishteh*.
Disperse, پراکندن *parágandan* ;
افشاندن *afshándan* ; *pa. p.*,
متفرق *mutafarrik* (*k.*).
Dispension, تفرق *tafarruk*.

Dispensive, نشری *nashrí*.
 Displayed, منكشف *munkashif* (sh.).
 Displaying, مكاشفه *muká-shifah*.
 Displeased, كج خلق *kaj khulk* ;
 دل آزرده *dil ázardel* ; ناخوش *nákhúsh*.
 Displeasing, نا پسند *ná pasand*.
 Displeasure, رنجش *ranjesh* (d.) ; دل کرانی *dil gerání*.
 Disposition (of mind), مزاج *mizáj* ; (of things), ترتیب *tartib* (k.).
 Dispossessed, بیدخل *bidakhl*.
 Disputant, مباحث *mubáhis*.
 Dispute, مباحثه *mubaheseh* (k.) ;
 قيل و قال *kil o kál* (k.).
 Disquietude, تشوش *tashavvush*.
 Disregard, v., چشم پوشیدن *chesm púshidan*.
 Disrespect, بیحرمتی *bíhurmátí*.
 Dissatisfaction, سر کرانی *sar gerání*.
 Dissatisfied, سر کران *sar gerán* (h.) ; غر راضی *ghair rází*.
 Dissection, تشریح *tashrih* (k.).
 Dissemble, نازیدن *názidan*.
 Dissimulation, بهانه *baháneh* (k.) ; مدارات *mudárát* (n.).

Dissipated, منتفی *muntafí*.
 Dissipation, هتك *hatk*.
 Dissolve, كذاختن *gadákhtan*.
 Distaff, دوچه *dúkcheh*.
 Distance, مسافت *musáfat* ;
 دوری *dúrí* ; فاصله *fúsileh*.
 Distant, بعيد *ba'id* ; دور *dúr*.
 Distich, بیت *bait*. Last —
 of ode, شاه بیت *sháh bait*.
 Distil, چکاندن *chakándan*.
 — عرق کتیدن *'arak ksh.* ; pr. p., تقطیر *taqlir* (k.).
 Distiller, آبکار *ábkar*. — y,
 آبکاری *ábkarí*.
 Distinet, متباین *mutabáyin*.
 Distinction, امتیاز *imtiyáz* (k. y.) ; تفاوت *tafávvut* (k.).
 Distinguished, تشخص *tashakh-khus* ; ممتاز *mumtáz* (sh.).
 Distorted, ملوی *malví* (sh.).
 Distracted, پریشان *parishán* (h.) ; آشفته حال *áshuftah hál*.
 To be — شولیدن *shúlidan*.
 Distress, n., مضایقه *mazá-ikeh* ;
 رنجش *ranjesh* (y.) ; بر مانده *dar mándah* ; v. a., رنجانیدن *ranjánidan* ; v. p., فرو ماندن *farú mándan*.

Distribution, تقسیم *taksím* (k.); مساهمت *musáhemat* (n.).
 Distributor, قاسم *kásim*.
 District, چكله *cheklah*; ولایت *viláyat*; كوره *kúrah*.
 Disturbance, فتنه *fitnah*; غوغا *ghaughá*.
 Disturbed, مشوش *mushavvash* (sh.); متغیر *mutaghayyir* (sh.). To be — در آشفتن *dar áshuftan*.
 Disunited, فراق *farák*.
 Disused, منسوخ *mansúkh*.
 Ditch, خندك *khandak*; نهر *nahr*; كود *gaud*.
 Ditto, ايضاً *aizan*.
 Dive, غوطه کردن *ghautah k.*
 Diver, غوطه خور *ghautah khur*.
 Diversion, تفنن *tafannun*; تماشا *tamáshá*; (to one side), انحراف *inheráf* (k.).
 Divided, منقسم *munkasim* (k.); دو قسمت *dú kismat* (k.). — in two, دو نیم *dú ním*.
 Dividend, مقسوم *maksum*.
 Divination, فال *fál* (gr.).
 Divine, الهی *iláhi*.
 Divinity, خدای *khudái*.
 Division, اقتسام *iktisám*; مقاسمه *muqásamah* (k.).

Divorce, طلاق *talák* (d.).
 Divorced woman, مطلقه *mutal-lakeh*.
 Divulged, مشاع *mushá* (k.).
 Divulging, اباحت *ibáhat* (n.).
 Do, کردن *kerdan*; ساختن *sákhtan*; کار کردن *kár k.*
 Dock, v., ابطار کردن *ibtár k.*
 Doctor, طبیب *tabíb*; حکیم *hakím*.
 Doctrine, طریقه *taríkat*; مذهب *mazhab*.
 Document, مستند *mustanad*; کاغذ *kághaz*.
 Dog, سگ *sag*; (pointer), طولہ *túleh sag*; (hound), سگ تازی *tázi*. — شیری *shá'ri*.
 Doleful, غمگین *ghamgín*.
 Doll, عروسك *'arúsek*.
 Dollar, ریال *riyál*.
 Dolphin, دلفین *dulfin*.
 Dolt, كودن *kaudan*; غبی *ghabí*.
 Dome, گنبد *gumbad* (*gumbaz*).
 Domestic, n., نوكر *nokar*; pl., خواص *khavvás*; a., خانگی *khanagí*.
 Dominance, تغلب *taghallub* (n.).

Dominion, استیلا *tasallut*; استیلا *istilá*.
 Donation, انعام *an'am*.
 Donkey, الاغ *ulúgh*; خر *khar*.
 Doom, اجل *ajal*.
 Door, در *dar*; (large), دروازه *darvázeh*. To open the —, دروا کردن *dar vá k*. To shut the —, پیش کردن *písh k*.
 Doorkeeper, دربان *darbán*.
 Dormitory, خوابگاه *khábgáh*.
 Dot, نقطه *nukteh*.
 Double, دو باره *dú báreh*; دوتا *dútá (k)*. — tooth, فرس *zirs*.
 Doubt, اشتباه *ishtibáh*; شك *shakk (dsh)*; گمان *gemán (dsh)*; شبهه *shubheh*.
 Doubtful, مشکوک *mashkúk*.
 Doubtless, بی شك و شبهه *bi shakh o shubheh*.
 Dough, خمیر *khamír*.
 Dove, کبوتر *kabútar*; قمری *kumrí*.
 Down, از پای *az pái*; پائین *páyín*; زیر *zír*.
 Dowry, مهره *mahreh*.
 Doze, چرت *chart (x)*.
 Dracunculus, عاقر قرحا *'ákir karkhá*.
 Dragon, اژدها *izhdehá*.

Dragon's-blood, دم الاخوين *dam ul akhavain*.
 Drain, بدر رو *badar ro*; آبزیر *ábríz*; آبشی *áb shí*.
 Draper, بزاز *bazzáz*.
 Draught (drink), جرعه *jur'ah*; (air), باد *bad*; (writing), سواد *savád (k)*; (money), برات *barát*.
 Draughts, نزد *ñard*.
 Draw, v., (pull), کشیدن *keshí-dan*; (a picture), تصویر کردن *tasvír k*.
 Drawers, زیرشالور *ziri shalvar*.
 Drawing, نقشه *naksheh (ksh)*.
 Dread, خوف *khauf*.
 Dreadful, هولناك *haulnák*.
 Dream, خواب (دیدن) *kháb (didan)*; رویا *rúyá (didan)*.
 Dregs, درد *durd*.
 Dress, n., لباس *libás*; پوشاك *púshák*. — of honour, خلعت *khil'at*. A complete —, يك دست جامه *yek dasti jámeheh*; v., پوشیدن *púshídan*.
 Dried, خشك *khushk*.
 Drill, مشق *mashk (k. d)*.
 Drink, v., خوردن *khurdan*; نوشیدن *núshídan*.
 Drinkable, مشروب *mashrúb*.

Drinking, شرب *sharb*.
 Drinker, نوشنده *núshandeh*.
 Dripping, شرشر *sharshar*; تقاطر *takátur* (k.).
 Drive, v., راندن *rándan*; (away), رد کردن *radd k.*
 Drollery, مسخرگی *maskha-ragi*.
 Drop, n., قطره *katreh*; چكه *chakkeh* (k.); v., چكیدن *chakidan*; pr. p., قطران *katrán*.
 Dropsical, مستسقی *mustaskí*.
 Dropsy, استسقا *istiská*.
 Dross, خبث *khubs*.
 Drought, خشکی *khushki*; خشك سالی *khushk sáli*.
 Drowned, غرق *ghark* (k. sh.).
 Drowsy, وسن *vasin*; خواب آلوده *kháb álúdeh*.
 Drugs, ادویه *adviyeh*.
 Druggist, دارو فروش *dárú ferúsh*.
 Drum, طبل *tabl* (z.); دهل *duhul* (z.); نكارة *naḡḡáreh*.
 Drummer, نكارجی *naḡḡár chí*.
 Drunk, مست *mast*.
 Drunkard, رند *rind*.
 Drunkenness, مستی *mastí*.
 Dry, خشك *khushk* (k.).

Dryness, بوسست *yabúsat*.
 Dual, تشنيه *tasniyeh*.
 Duck, اوردك *úrdak*; بط *batt*.
 Due, حق *hakḡ*.
 Dumb, كنگ *gung*; لال *lál*; بيزبان *bizabán*.
 Dun coloured, اشهب *ashhab*.
 Dunce, بليد *balid*.
 Dung, چركين *chirkin*; ك *goh*; (of cows), سرگين *sargín*; (of sheep), پشگل *pishkil*; (dried-fuel), پاچك *pácheh*.
 Dunghill, مزبله *mazbaleh*.
 Durable, استوار *ustuvár*; پايدار *páídár*; قايم *káim*.
 Duration, دوام *davám*.
 During, مادام *mádám*.
 Dusk, تاریکی *táríki*.
 Dust, خاك *khák*; كرد *gird*; غبار *ghubár*.
 Duty, تكليف *taklif*; (religious), فرض *farz*.
 Dwarf, تنبل *timbal*.
 Dwell, ساكن بودن *sákin b.*; pr. p., مقيم *mukím* (b.).
 Dye, رنگ *rang* (z.); pa. p., منصف *munsabagh*.
 Dyer, رنگ زير *rang ríz*; صباغ *sabbagh*.

Dyeing the hair or nails, خضب *khazb* (k.).

Dying, فوات *favát* (h.).

Dynasty, طبقه *tabakah*; دولت *dauleh*.

Dysentery, جریان شکم *jarayáni shakam*; اسهال *as-hál*.

Dyspepsia, معده سنگی *mīdah sangi*.

E

Each one, هر يك *har yek*.

Eager, آرزومند *árzúmand*; مشتاق *mushták*.

Eagle, عقاب *‘ukáb*; دال *dál*.

Ear, گوش *gúsh*. — ring, گوشواره *gúshvárah*; آویزه *avizeh*. — of wheat, خوشه *khúsheh*. The cavity of the ear, بنا گوش *biná-gúsh*. — wax, چرك گوش *chirk i gúsh*.

Early, زود *zúd*. — in the morning, علی الصباح *‘ala ssa-báh*; صبح زود *subhi zúd*.

Earn, مداخل کردن *mudákhil k*.

Earnest, جداً *jiddan*. — money, بیعانه *bai‘ánah*.

Earth, خاک *khák*; زمین *zamín*.

Earthen, گلی *gilí*. — waro سفالی *sufalí*.

Earthquake, زلزله *zilzilah*.

Earthworms, خراطین *kharátin*.

Earthly, طینی *tiní*.

Ease, آسائی *ásání*; آسودگی *ásúdagí*; آرام *árám* (gr.); آرامش *árámish*.

Easily, آسان *ásán*.

East, مشرق *mashrek*; مطلع *matla’*; شرق *shark*.

Eastern, شرقی *sharkí*.

Eat, خوردن *khúrdan*.

Eatables, خوراکی *khúrákí*.

Eaves, شادروان *shádurván*.

Ebb, جزر *jazr*.

Ebony, آبنوس *ábnús*.

Ebullition, جوش *júsh* (k.).

Echo, بنت الجبل *bintu ‘ljabal*.

Eclipse (sun), کسوف *kusúf*; — (moon), خسوف *khusúf*.

Economical, کمخرج *kam kharj*.

Economy, خانه داری *kháneh dárí*.

Ecstasy, وجد *wajd*; شغف *sháf*.

Eddy, موج *mauj*.

Edge, دم *dam*; لب *lab*.

Edging, سنجان *sanjáf* or نجف *zinjaf*.

Edict, امر *amr*.

Edifice, عمارت *imárat*.

Educate, پروردن *parvardan*.

Education, تربیت *tarbiyet* (k.);
 ترتیب *tartīb* (k.).
 Eel, مار ماهی *már i máhí*.
 Effacement, محو *mahv* (k.);
 ابطال *ibtál* (k.).
 Effect, v., بسر بردن *basar bur-*
dan. To take —, در گرفتن *dar*
giristan; n., تأثیر *taa'sír*.
 Effecting, اجراء *ijrá*.
 Effectual, کارگر *kárgar*.
 Effemacy, نرمی *narmí*.
 Effervescence, جوش *júsh* (k.).
 Efficacious, جایگیر *jáy-gír*;
 پیشرفت *pish-raft*.
 Effigy, صورت *súrat*.
 Effort, جد *jidd*; جهد *jahd*;
 اجتهاد *ijtihád*; کوشش *kúsh-*
ish.
 Effrontery, گستاخ *gustákhí*.
 Effusion, ریزش *rízish*; انزال
inzál; (of blood), سفک *safk*.
 Egg, تخم مرغ *tukhmi murgh*.
 Fried — خاگینه *khágína*. —
 shell, پوست *púst*.
 Egg-plant, بادنجان *bádinján*.
 Egotism, انانیت *anániyet*.
 Egresses, مخارج *makhárij*.
 Egypt, مصر *misr*.
 Eight, هشت *hasht*.
 Eighteen, هژده *hizhduh*.

Eighth, هشتم *hashtum*.
 Eightieth, هشتادم *hashtádum*.
 Eighty, هشتاد *hashtád*.
 Either—or, یا — یا *yá—yá*.
 Eject, بدر کردن *badar k*.
 Ejectment, اخراج *ikhráj* (k.).
 Elapse, گذشتن *guzashtan*.
 Elapsed, مقفی ما فات *má fát*; مقفی
munkazí.
 Elbow, آرنج *áranj*.
 Elder, n., شیخ *sheikh*; a. مهتر
mehtar. — tree, خمان *khu-*
mán.
 Elders, بزرگان *buzurgán*.
 Eldest son, پسر امجد *pisar*
amjed.
 Elected, مجتبی *mujtabá*.
 Election, انتخاب *intikháb* (n.).
 Electricity, کاه ربای *káh-rubái*.
 Elegance, لطافت *latáfat*; جمال
jamál. — of style, انشاء
inshá.
 Elegant, لطیف *latíf*; نغز
naghz; قشنگ *kashang*.
 Elegy, مرثیه *marsíyah*.
 Element, عنصر *'unsur*; pl. عناصر
'anásir; اصول *usúl*. The
 four — اخشیجان *akhshíján*.
 Elementary, عنصری *'unsurí*.

Elephant, فیل *fil*. — driver,
فیلان *fil-bán*.

Elephantiasis, جذام *juzám*.

Elevate, برداشتن *bardáshtan* ;
افراختن *afrákàtan* ; *pa. p.*
مرتفع *murtafî* ; *pr. p.* نص
nass.

Elevation, ارتفاع *irtifû* (*k.*).

Eleven, یازده *yázdah*.

Eleventh, یازدهم *yázdahum*.

Elicit, استدراك کردن *istidrâk k.*

Elision, حذف *hazf*.

Elixir, اکسیر *iksîr*.

Elk, کوزن *gauzan*.

Ell, کر *gaz*.

Elm, نارون *nârvan*.

Elongate, دراز کشیدن *dirâz*
ksh.

Elopement, رم *ram*.

Eloquence, سخن آرای *sukhan-*
ârâi ; فصاحت *fasâhat* ; بلاغت
balâghat ; خوش گفتار *khush-*
guftâr.

Eloquent, فصیح *fasîh* ; سخن دان
sukhan-dân ; بلیغ *balîgh* ; تر
زبان *tar-zaban*.

Emaciated, مهزول *mahzûl*.

Emanation, صدور *sudûr* (*k.*).

Emancipate, آزاد کردن *âzâd k.*

Embalm, تهنیت کردن *tahnîr k.*

Embankment, پابندی *pul-bandi*.

Embark, شوار شدن *sowâr sh*.

Embarrassed, دست پچه *dast*
pâcheh (*sh.*). To be — کیر
افتادن *gîr uftâdan*.

Embassy, سفارت *sifârat*.

Embellishment, پیرایش *pairâ*
yîsh ; آرایش *ârâyîsh*.

Embers, اخگر *akhgar*. Live
— زغال *zughâl*.

Emblem, علامت *'alâmat*.

Embrace, n. آغوش *âghûsh*
(*ksh.*) ; v. معانقه کردن *mu'â-*
nakah k. ; بغل کردن *ba-*
ghal k.

Embrasure, بارو *bârû*.

Embrocation, ضماد *zimâd*.

Embroider, ترازیدن *tarâzîdan*.

Embroiderer, چکن دوز *chakin-*
dûz ; مطرز *mutarrîz*.

Emdroidery, زر دوزی *zar dûzî*.

Embryo, جنین *janîn*.

Emendator, مصحح *musahhîh*.

Emerald, زمرد *zumurrud*. —
coloured, زمردین *zumur-*
rudîn.

Emergy, سنباده *sumbâdeh*.

Emetic, مقی *mu'kaiyî* ; موائی فی
davâ i kay.

Emigration, جلاى وطن *jâlâ i*

- vatan*; نقل مکان *naql i makán (k.)*.
- Eminence (place), تپه *tappeh*.
— (rank), مشارفت *mushárafat*; سر بلندی *sar-bulandi*; سر فرازی *sar-sarází*.
- Eminent, سر بلند *sar-buland*; سر افرز *sar-afraz*; والا *válá*.
- Emission, نطف *natf (k.)*.
- Emolument, مداخل *mudákhil*.
- Emotion, اضطراب *izteráb*.
- Emperor, ایمپراطور *imperátúr*; قیصر شاهنشاه *sháhansháh*; کایسار *kaisár*; خاقان *khákán*.
- Emphasis, تاکید *taakid*.
- Empire, پادشاهی *pádsháhi*; مملکت *mamlakat*; سلطنت *saltanat*.
- Employed, مشغول *mushtaghal (sh.)*; مشغول *mashghúl (k.)*.
- Employment, شغل *shughl (d.)*.
- Empty, تهی *tihí (k.)*; خالی *kháli (k.)*.
- Emulating, موافات *muvátát (n.)*; مجاهده *mujáhadeh (k.)*.
- Emulation, غیرت *ghairat*.
- Enamel, مینا *míná (n.)*.
- Enameller, مینا کار *míná-kár*.
- Enamoured, دل آویخته *dil-ávíkh-tah*; آشفته *áshufta*.
- Encampment, حیمه *haimeh (z.)*; اردو *urdú (z.)*.
- Enchanter, جادوگر *jádúgar*.
- Enchantment, سحر *síhr*.
- Enclosure (place), احاطه *iháteh (k.)*; (letter), ملفوف *mal-fúf*; مندرج *mundrij*.
- Enconium, مداحی *maddáhi*.
- Encounter, قبال *takábul*.
- Encouragement, خاطر داری *khátir-dári*.
- End, اتمام *itmám*; انجام *anjám*; آخر *ákhar*; انتهاء *intihá*; (extremity), غایت *gháyat*; سر *sar*. — of a day's journey, سر منزل *sar i manzil*. — of the month, سالح *salkh*.
- Endeavour, سعی *sá'i (k.)*.
- Endive, کاسنی *kásni*.
- Endless, بیپایان *bípayán*.
- Endorsement, امضا *imzá (k.)*.
- Endowment, وقف *vakf*.
- Endurance, تحمل *tahammul (k.)*; مقاسات *mukását*. May it endure! زال *lá zál*.
- Enemy, دشمن *dushman*; عدو *'adúv*; خصم *khasam*. A secret —, کاشی *kashih*.
- Energy, قوه *kuvvat*.
- Enervated, موهون *mauhún*.

Enfeebled, متضعف *mutaza'if*.
 Enfranchise, آزاد کردن *ázád k.*
 Engage, *v. t.*, معین کردن *mu'ay-
 yan k.* — in, *v.*, تن دادن *tan dúdan*.
 Engaged in, to be, در پیوستن *dar paivastan*.
 Engaged, مشغول *mashghúl* (*sh.*).
 Engagement, کار *kár*; وعده *vá'deh* (*dsh.*).
 Engine, منجنيق *manjaník*.
 English, انگلیز or اسکلیس *In-
 gilis* or *Ingiliz*.
 Engrave, کندن *kandan*.
 Engraver, حکاک *nakkásh*; نقاش *hakkák*.
 Engravings, نقوش *nukúsh*.
 Enigma, لغز *laghz*; معما *mu-
 'ammá*.
 Enjoined (by law), مفروض *mafrúz*.
 Enjoy, بر خوردن *bar khúrdan*.
 Enjoying, متمتع *mutamatti'* (*sh.*); عیش *'aish* (*k.*).
 Enjoyment, تمتع *tamattu'*; حظ *hezz* (*k.*); لذت *lizzat* (*ksh.*).
 Enlarge, بزرگ کردن *buzurg* (*k.*).
 Enlightenment, روشنایی *rúsh-
 náí* (*n.*).

Enlist, *v. t.*, جمع آوری کردن *jam' ávarí k.*; *v. n.*, سرباز شدن *sarbáz sh.*
 Enmity, عداوت *'adúwat*; دشمنی *dushmaní*.
 Ennobled, مشرف *musharraf*.
 Ennobling; تشریف *tashrif*.
 Enough, بس *bas*. It is —, کفایت کرد *kefáyat kard*.
 Enquire, سوال کردن *suál k.*
 Enraged, غضبان *gharzbán*.
 Enshrouding (the dead), تكبفن *takfín* (*k.*).
 Ensign (man), نایب دوم *ná'ib i dúvum*.
 Signs, اعلام *'alám*.
 Entangled, ژولیده *zhúlidadh*.
 Enter, در آمدن *dar ámadon*; داخل شدن *dar sh.*; داخل شدن *dúkhil sh.*
 Enterprize, بسیج *besij*.
 Entertainment, ضیافت *ziyáfat*; مهمانی *mihmání*.
 Euticing, معرض *muharriz* (*n.*).
 Entire, يك دست *yak-dast*; تمام *tammám*; كل *kull*.
 Entirely, بالكل *bilkull*.
 Entrails, روده *rúdeh*.
 Entrance, دخول *dukhúl*.
 Entreat, التماس کردن *iltímás k.*

Entrenchments, استحکامات *istih-kámát*.

Entrust, حواله کردن *haváleh k.* ; سپردن *sipur dan* ; *pa. p.*, مفوض *mufavvaz*.

Entry and exit, ولوج و خروج *vulúj u khurúj*.

Enumeration, تعدید *ta'did*.

Envelope, لفافه *lifáfah*.

Envelop, فرا گرفتن *fará giristan* ; *pa. p.*, ملفوف *malífuf*.

Envied, محسود *mahsúd*.

Envious, حاسد *hásid* ; حسود *hasúd* ; رشك خور *rashk-khur*.

Environs, اطراف *atráf* ; حوالی *hawálí* ; نواحی *nawáhí*.

Envoy extraordinary and minister plenipotentiary, وزیر و مختار *vazír i mukhtár*.

Envy, *v.*, حسد بردن *hasad burdan*.

Ephemeris, زنج *zích*.

Epilepsy, صرع *sar*. Afflicted with —, مصروع *masrú*.

Epistle, نامه *náma* ; مرسله *mur-salah*.

Epitaph, کتابه *kitábeh*.

Epithet, صفت *sifat*.

Eposh, تاریخ *tárikh*.

Equal, *n.*, هم پهلو *ham-pahlú* ;

همتا *ham-tá* ; *a.*, برابر *bará-bar* ; متساوی *savíy* ; متساوی یک انداز *mutasáví yak-andáz*. — *to*, معادل *mu'ádil*.

Equalising, تعدیل *ta'dil (k.)*.

Equality, سوییست *savíyet* ; تسوية *tasvíyet* ; یستیوی *yastaví*.

Equation, مساوات *musávát*.

Equator, خط استواء *khatt i istiawá*.

Equilibrium, موازنة *muvázanat*.

Equipment, تجهیز *tajhíz (k.)*.

Equity, معادلت *mu'ádalat* ; انصاف *insáf*.

Equivalent, همقدر *ham-kadr*.

Equivocation, طفره *tafrih (z.)*.

Era, تاریخ *tárikh*.

Eradicate, کندن از بیخ *az bíkh kandan*.

Erasing, محو *mahv (k.)*.

Erect, *a.*, منصب *muntasab* ; راست *rást* ; *v.*, فرازیدن *furá-zídan* ; *pa. p.*, منصوب *man-súb (sh.)* ; *pr. p.*, نصب *nasb (k.)* ; تعمیر *támír (k.)*.

Erection, عمارت *'imárat (k.)*.

Ermine, قاقم *kákum*.

Errand, پیغام *paighám*.

Error, غلط *ghalat (k.)* ; سهو *sahv (k.)* ; کمراهی *gum-ráhi*.

Eructation, اروغ *jushá'*; *árúgh*.

Erudition, دانش *dánish*.

Eruption (skin), آبله *ábileh*.

Erysipelas, بشور *busúr*.

Escape, v., رستن *rastan*; n., رها *rahá* (y.); نجات *naját* (y.); فرار *ferár* (k.).

Escort, بدرقه *badrakeh*.

Especial, مخصوص *malhsus*.
—ly, خصوصاً *khusúsan*; علی الخصوص *alá'lkhusús*.

Essence, خلاصه *khulásat*; ذات *zát*; جوهر *jauhar*.

Established, قرار داد *qarár-dád*; برقرار *bar qarár* (k.).

Establishing, مثبت *musab-bit* (k.); اثبات *isbát* (n.).

Establishment, اقامت *ikámat*; ایفا *ibkú*. — (household), عیال *'ayyál*.

Estate, مال *mál*; نصاب *nisáb*.

Esteem, اعتبار *itibúr* (dsh.).

Estimate, برآورد *bar-úvard* (k.); اندازه *andázah*; p., مشخص *mushakkkhas*.

Estrangement, دوری *dúri* (k.).

Et cetera, وغیره *vaghairah*.

Eternal, ابدی *ahádí*; خالد

جاوید *kaíyúm*; *khálid*; *abadan*. —ly, ابدأ *abád*.

Eternity, ابد *abad*; خلد *khuld*; سرمد *sarmad*; ازل *azal*; بقاء *baká*.

Ethics, اخلاق *akhlák*.

Ethiopian, زنگی *zangí*.

Etiquette, آداب *ádáb*.

Etymology, اشتقاق *ishtikák*.

Euclid, اولیدس *Iklidas*.

Eulogist, مداح *mádih*; مداح *maddúh*.

Eunuch, خواجه سرا *kh'ája-sará*; خوجہ *khojah*; خصی *khusi*.

Euphrates, فرات *Furát*.

Europe, فرنگستان *Frangistán*.

European, فرنگی *Frangí*.

Evacuation, تخلیه *tákhliyah* (k.).

Evade, کماره جستن *kináreh jastan*.

Evaporation, نشف *nashf* (k.).

Evasion, حیلہ *híleh*; بهانه *bahá-neh*; تجاهل *tajáhu*.

Even (number), هفت *juft*.

Evening, شام *shám*; عشی *'ashiy*.

Event, ما جری *má vaka'*; ما جار *má jará*; سرگذشت *sar-guzasht*; واقعه *hádúsa*; *vákúah*.

Ever (any time), هیچوقت *hích vakt*. — (no time), هرگز *hargiz*. — (all times), همیشه *hamísheh*.

Every, every one, هر *har*.

Every kind, هر جنس *har-jins*.

Everywhere, هر جا *har-já*.

Eviction, دفع *daf* (k.).

Evidence, شاهدت *wazúh*; وضوح *shehádat*.

Evident, آشکار *áshkár*; بدید *padíd*. — ly, ظاهراً *záhíran*.

Evil, بد آلا *balá*; بد کاری *bad-karí*. The king's —, یرقان *yarákán*. — doer, تبه کار *tabah-kar*. — speaker, بدگو *badgú*. — suggestion, اغواء *ighwá*.

Ewe, میش *mísh*.

Ewer, آفتابه *áftábah*.

Exact, صحیح *sahíh*; درست *durust*. — ly, بعینه *bí'ainihi*.

Exacting an oath, تالیف *tahlíf* (k.).

Exactions, تکالیف *takálif*.

Exaggeration, اغراق *ighrák* (k.).

Exalt, آفراشتن *áfráshtan*; افراختن *afrákhtan*.

Exaltation, فرازی *farází*.

Exalted, سرافراز *marfú*; مرفوع *sar-afraz*.

Examination, امتحان *imti-hán* (k.).

Example, مثل *masal*; تمثيل *tamsíl*. To give an — مثل *masal z.* For — مثلاً *masalan*; في المثل *fl'l masal*.

Excavation, حفر *hafr* (k.).

Exceed, از حد گذشتن *az hadd guzashtan*.

Exceedingly, بغایت *bigháyat*.

Excellence, فضیلت *fazílat* (dsh.); براعت *fazl*; فضل *baráat*.

Excellency, جناب *janáb*.

Excellent, افضل *afzal*; ارجمند *arjmand*.

Except, مگر *bajuz*; جز *juz*; بجز *magar*; بغیر *bighair*.

Exception, استثناء *istisná*.

Exceptional, مستثنی *mustasnt*.

Excess, افراط *ifrát*; بیشی *bíshí*; تفريط *tafrit* (k.).

Excessive, مفرط *mufrit*.

Exchange, n. مبادل *ibdál*; مبادل *mubádalah* (k.); عوض *ivaz* (k.).

Excite, انگیزتن *angikhtan*; p.a.p. مولع *múla*.

Excitement, تغیر *taghayyur*.
 Exciting thirst, معطش *mutish*.
 Exclamation, بانگ *bāng* (z.).
 Excluded, محروم *mahrúm* (s.);
 بیدخل *bí-dakhl*.
 Excommunication, لعنت *la'nat*.
 Excoriating, قاشر *káshir*.
 Excrement, کوه *gúh*; غائط
gháit. — of the eye, ششک
shushk.
 Excruciating, دل خراش *dil-
 kharásh*.
 Excusable, معذور *ma'zúr*.
 Excuse, v. t. عذر نهادن *'uzr
 nihádan*. — oneself, عذر
 معذره *'uzr khástan*; n. خواستن
ma'zarah; عذر *'uzr*; پوزش
púzish.
 Execrable, لعین *la'in*; مکروه
makrúh.
 Execration, ملاعنة *mulá'anat*.
 Execute (kill), کشتن *kushtan*.
 Executing a business, اجرای کار
ijrá i kár.
 Executioner, جلاد *jallád*.
 Executor, وصی *vasiy*.
 Exempt from, معافی *barf*; بری
mu'áfá (s.).
 Exercise, مشق *mask* (d.);
 — (walk), گردش *gardesh* (k.).

Exertion, مجاهده *mujáhedeh*
 (k.); کوشش *kúshesh* (k.).
 Exhaling, تنسم *tanassum* (k.).
 Exhausted, خسته *khasteh*
 (sh. k.).
 Exhibition, نمایش *namáyish*.
 Exhilarated, منفرح *munfarih*;
 سرخوش *sar-khush*.
 Exhilaration, تفریح *tafrih*.
 Exhilarating, مفرح *mufarrih*.
 Exhortation, موعظت *mau'izat*,
 (n.); وعظ *va'z* (k.).
 Exigency, اقتضآء *iktizá*.
 Exiling, تغریب *taghrib* (k.).
 Exist, بودن *búdan*.
 Existence, بودنی *búdani*; وجود
vujúd; هستی *hastí*.
 Existent, موجود *maujúd*.
 Exit, مخرج *makhraj*.
 Exorbitant, کذاف *gazáf*.
 Expand, کشادن *gushádan*.
 Expect, منتظر هستن *muntazer h*.
 Expectation, انتظار *intizár*
 (ksh.); ترقب *tarakkub*; توقع
tavakkú (dsh.).
 Expecting, متوقع *muta-
 vakki* (h.).
 Expediency, التزام *iltizám*.
 Expedient, مناسب *munásib*.

Expedite, حرکت کردن *haru-kat k.*

Expedition, ایلغار *elghár.*

Expel, بیرون کردن *birún k.*

Expend, خرج کردن *kharj k.*

Expending, اصراف *isráf (n.).*

Expenditure, انفاق *infúk*; نفقه *nafakah.*

Expense, خرج *kharj*; *pl.* اخراجات *ikhráját.*

Expensive, گران *girán.*

Experience, *v.* آزمودن *ázmú-dan*; *n.* خبرت *khubrat*; وقوف *ázmáyish*; *vukúf*; تجربه *tajribat.*

Experienced, تجربه کار *tajribah-kár*; دیده جهان *jahán-didah.*

Expert, دست سبک *sabuk-dast*; چیره دست *chírah-dast*; چالاک *chálák.*

Expertness, چیره دستی *chírah-dastí.*

Expiation, کفاره *kaffáreh.*

Expiration, انقضآ *inkízá (sh.).*

Explained, مشروح *mashrúh (sh.).*

Explaining, مبین *mubayyin (s);* تبیین *tabyín (k.).*

Explanation, شرح *sharh*; بیان *bayán.*

Explicitly and openly, و شرح *sharh u bast.*

Explode, آتش گرفتن *átesh gr.*

Exploration, استکشاف *istik-sháf (n.).*

Explore, کرائیدن *garáidan.*

Exposition, اظهار *izhár (k.)*

Expressed (juice, &c.), معصور *ma'súr.*

Expression, تلفظ *talaffuz.*

Expulsion, اخراج *ikhráj.*

Exquisite, نفاست *nafásat.*

Extempore, بدیهی *badihi*; مبدعه *mubdah.*

Extend, دراز کشیدن *diráz ksh.*; *pa. p.* ممدود *mamdúd*; پهن *pihn.*

Extension, اطالت *itúlat*; طول *túl (ksh.);* توسیع *madd*; مد *tausi.*

Exterior, ظاهری *záhirí.*

Extermination, استیصال *istísál (k.).*

External, خارج *khárij.* —ly, ظاهراً *záhíran.*

Extinct, منقض *munkariz.*

Extinction, انقراض *inkiráz (y.).*

Extinguish, خاموش کردن *khámúsh k.*

Extol, تعریف کردن *ta'aríf k.*

Extort, بزور گرفتن *bezúr gr.*
 Extortion, سختگیری *sakhtgiri*;
 تعسف *ta'assuf (k.)*.
 Extract, بر هیختن *bar hikhtan*;
 pr. p., استخراج *istikhráj (k.)*.
 Extraction, قلع *kal' (k.)*.
 Extraordinary, عجب *'ajab*.
 Extravagance, سرف *saraf*.
 Extravagant, مسرف *músrif*;
 فضول *fuzúl*.
 Extreme, اقصی *akśá*. —ly,
 بغایت *bi-gháyet*.
 Extremity, پایان *páyán* ; نهایت
 niháyet.
 Exudation, تراوش *tarávis̄h*.
 Exude, تراویدن *tarávidan*.
 Exultant, شاد کام *shád kám*.
 Eye, چشم *chashm*. Evil —,
 بد چشم *chashm i bad*.
 Squint-eyed, لوج *lúch*. The
 eye-ball or pupil, مردمک
mardumak. Eyebrow, ابرو
abrú. Eye-glass, ایناک *ainek*.
 Eyelashes, مژگان *mazhagán*.
 Eyelid, جفن *jafn*.

F.

Fable, فسانه *fasánah* ; حکایت
 hikáyat.
 Fabric, بنه *hiná*.

Fabulous, کاذب *kázib*.
 Fabricated, ساخته *sákhtah*.
 Face, رو *rú*, or روی *rúy*.
 Face to face, روارو *rú-á-rú*.
 Facetious, شوخ *shúkh*. —ness,
 شوخی *shúkhí*.
 Facilitated, میسر *muyassar (h.)*.
 Facility, آسانی *ásáni* ; سهولت
 suhúlat.
 Facing, وبرو *rú be rú* ; مواجهه
 muwájahat ; حقیقت *hakikat*.
 Fact, کار *kár*. In —, الحاق *al*
 hak.
 Factory, کارخانه *kár kháne*.
 Faculty, افتدار *iktidár*.
 Fade, خشکیدن *khushkidan* ; پا
 p., پژمرده *pazhmurdeh (sh.)*.
 Failing in duty, مقصر *mukassar*
 (sh.).
 Faint, بیهوش *bí-húsh (sh.)*.
 Faintness, غش *ghash (k.)*.
 Fair, خوش رو *khush rú*.
 Fair dealing, پاکباز *pák-báz*.
 Fairy, پری *pari*.
 Faith (religion), مذهب *maz-*
 hab. Article of —, عقیده *'akídat*;
 pl. عقائد *'akáid* ;
 (confidence), باور *bávar* ; اعتقاد
 ítikád. Good —, وفا *vafá*.
 — ful, وفادار *vafá-dúr* ; ایماندار

imán-dár. The —ful, مسلمين *muslimín*. —less, بیوفا *bí-vafá*.
Falcon, فوش *kúsh*; شاهین *shá-hín*; شهباز *shahbáz*.
Fall, *n.* سقوط *sukút* (*k.*); *v.* افتادن *uftádan*. — in love, عاشق شدن *áshik sh.*
Fallow, موات *mavát*.
False, باطل *bátíl*; دغل *daghal*; جعلی *ja'lí*. — coin, قلب *kalb*. — politeness, تواضع *tavázú'i* Samar-*kandi*. — reports, اراجیف *arájif*. — hood, دروغ *du-rúgh* (*gf.*).
Falsified, مزور *muzavvar*.
Fame, ناموری *námvarí*. Good — نام نیک *nám i ník*.
Familiar, *a.* مالوف *maalúf*; *n.* مونس *mu'nis*.
Familiarity, الفت *ulfat*; موانست *muvánisat*.
Familiarized, منألف *mutaallif*.
Family, اهل بیت *ahl i beít*; خانواده *khánavádah*; عیال *'iyál*.
Famine, قحط سال *kaht-sál*.
Famous, نامدار *nám-dár*; مشهور *mashhúr*; نام آور *nám-ávar*. To become —, نام آوردن *nám-ávardam*.

Fan, مروحه *mirvahah*; باد بزن *bád-bezan*.
Fanatic, متعصب *muta'assib*.
Fanaticism, تعصب *ta'assub*.
Fancy, *n.* خیال *khayál* (*bs.*).
Fanciful, خیالی *khayáli*.
Far, دور *dúr*. How far? تا کجا *tá kujá*.
Fare, طعام *ta'am*.
Farewell, وداع *vidá'* (*k.*); بدرود *padrúd* (*k.*).
Farm, اجاره *ijárah* (*k.*).
Farmer, مستاجر *mustájar*.
Farrier, نعل بند *na'l band*.
Farrier's twitch, پوز مال *púz-mál*.
Fascinated, مفتون *maftún*.
Fascinating, سحر آمیز *sihramíz*.
Fascination, افسون *afsún* (*k.*).
Fashions, اطوار *atvár*.
Fast, *v.* روزه گرفتن *rúzah giriftan*; *a.* زود *zúd*; (of watch) تند *tund*.
Fastened, مضبوط *mazbút* (*k.*).
Fasting, روزه *rúzah*. To avoid —, روزه خوردن *rúzah kh.* One who fasts, صائم *sáim*.
Fat, *n.* بیه *píyah*; چرب *charb*;

n. فرید *farbih* (s.) ; سمن *samin*.
 Fatal, مهلك *muhlek*.
 Fate, تقدیر *taqdîr*. — and destiny, قضا و قدر *kazá o kadar* ; قسمت *kismet*.
 Fated, مقدور *maqdûr*.
 Father, پدر *pidar* ; بابا *bábá* ; والد *wálid*. A father-in-law, خسر *khusur*. —ly, پدرانه *pidarânah*.
 Fatigue, ماندگی *mândagi* ; خستگی *khastagi* ; تعب *ta'b*.
 Fatigued, مانده *mândah*. To be —, در ماندن *dar-mândan*.
 Fatness, فرهی *farbihí*.
 Fatted, پرواری *parvâri*.
 Fault, نقص *taksir* ; غلط *ghalat* (k.) ; عیب *'aib* ; گناه *gunâh*.
 Favour, انعام *in'âm* ; لطف *lutf* (k.) ; iltifât (y.) ; توجه *tavajjuh*.
 Favourite, صاحب *musâhib*.
 Fawn, آهو بره *âhû-barah*.
 Fayence, کاشی *kâshí*.
 Fear, *n.* ترس *tars*. خوف *khauf* ; بیم *bîm* ; باک *bák* ; *v.* ترسیدن *tarsidan* ; هراسیدن *hirásidan*.
 Fearful, ترسو *tarsú*.

Fearing, هراسان *hirásán*.
 Fearless, بی باک *bî-bák*.
 Feast, ضیافت *ziyâfat*. — at the end of the fast of Ramazán, عید فطر *'id i fatr*. — of the nativity (of Mohammed), عید مولود *'id i maulûd*. — of Sacrifices, عید قربان *'id i kurbân*.
 Feather, پر *par* ; (longest feather in the wing), شہر *shah-par*.
 Feeble, ضعیف *za'if*.
 Feed, *v.* خوراندن *khúrânidan* ; (cattle) چرا کردن *cherá k*.
 Feeling, حس *hiss* (k.). The sense of —, لامسه *lâmisah*.
 Feign, بهانه کردن *bahâneh k*.
 Felicity, سعادت *sa'âdat*.
 Fellow (to), زوج *zauj*. Con- temptible —, مردک *mardak*. — servants, تاش *kh'âjah - tásh*. — villager, همدیہی *ham-dihí*.
 Felt, *n.* نمد *namad* ; *a.* (per- ceived), محسوس *mahsûs*.
 Female, ماده *múdah*.
 Feminine, مؤنث *mu'annas*.
 Fence, احاطه *ihâtah*.
 Fennel, شبت *shebit*.
 Fenu-greek, حلبه *hulbah*.

Fermentation, جوش *júsh* (*k.*).
 Fermented, مخمر *mukhammar*.
 Fern, نمامه *samámeh*.
 Ferocious, وحشی *vahshí*.
 Ferret, راسو *rású*.
 Ferry, گذار *guzár*. — boat,
 کشتی کذاره *keshtí i guzarah*.
 Fertile, خصیب *khasíb*; بارور
bárvur.
 Festival, عید *'íd*.
 Festivity, شادی *shádí*.
 Fetch, آوردن *ávardan*.
 Fetid, کنده *gandah*.
 Fetter, غل *ghull*; پای بند *pái-*
band.
 Fever, تب *tap* or *tab*. High
 —, تب محرق *tap i muhrik*.
 Hectic —, تب دق *tap i*
diqq. Intermittent —, تب
 نوبت *tapi naubat*. Tertian
 —, تب غب *tap i ghibb*.
 Quartain —, تب ربع *tap i*
rub.
 Few, کم *kam*; قليل *kalíl*.
 A —, بعضی *chandí*; *ba'zi*. A — people, *tani chand*.
 Fibre, ریشه *rishah*.
 Fickleness, تلون *talavvun*.
 Fictitious, نقلی *naklí*.
 Fidelity, وفاداری *vafá-dárí*.

Fie! اف *uff*.
 Fief, سیور غال *suyúr-ghál*.
 Field (for sowing), مزرع
mazrá; (sown), کشت *kisht*.
 — of battle, معركة *ma'rikah*;
 نبردگاه *naburd-gáh*.
 Fierce, شرزه *sharzah*; درنده
darrandeh.
 Fiery, آتشی *átishí*.
 Fife, فی *ney*.
 Fifteen, پانزده *pánzdah*.
 Fifth, پنجم *panjum*.
 Fiftieth, پنجاهم *panjáhum*.
 Fifty, پنجاه *panjáh*.
 Fig, انجیر *anjir*.
 Fight, جنگ *jang* (*k.*).
 Figure, شكل *shakl*.
 Filbert-nut, فندق *fanduk*.
 File, سوهان *suhán*.
 Filings, براده *burádah*.
 Fill, پر کردن *pur k*.
 Filling up, املاء *imlá* (*n.*).
 Fillet, کلاغ *kalákh*.
 Filly, کوره *kurreh*.
 Film on the eye, ناخنه *rá-*
khunah.
 Filter, v. افشردن *afshardan*;
 صافی ۱۱. *sáf k.*; صافی
sáfí.
 Filth, چرك *chirk*.

Filthy, چرکین *ghirgín*.

Fin, بال *bál*.

Finally, آخر الامر *ákhír ul amr*.

Finance, مالیات *mālīyát*.

Find, v. پیدا کردن *paidá k*.

Fine, n. جریمه *jarímah*; تاوان *táwán* (k.); v. مصادره کردن *musádarah k*. —, a. باریک *bárik*.

Finger, انگشت *angusht*. Ring —, بنصر *binsir*. Little —, خنصر *khinsar*. Middle —, وسطی *vastí*. —tips, بنان *banán*.

Finis, تم *tamma*.

Finished, تمام *tammám* (sh. k.); منتهی *muntahá* (sh.). To be —, بسر شدن *basar shudun*.

Fir, صنوبر *sanauber*; کاج *káj*.

Fire, آتش *átish*. To set — to, آتش زدن *átish z*. To make a —, آتش کردن *átish k*. To light a —, آتش روشن کردن *átish raushan k*; v. (a gun), آتش خالی کردن *khálí k*. Setting on —, احرأق *ihrák*. —fly, شبتاب *shabtáb*. —lock, چقماقی *chakmáki*. —place, بخاری *bukhári*. —wood, هیزم

heyzum. —worshipper, آتش پرست *átesh parast*. —works, آتش بازی *átesh bází*.

Firm, پایدار *pái-dár*; راسخ *rásikh*. —ly fixed, مگین *makín*. —ness, استحکام *istihkám*.

First, اول *avval*; اولین *avvalín*. —born, بكر *bíkr*.

Fish, ماهی *máhi*. The sign. Pisces, حوت *hút*. Fisherman, ماهی گیر *máhi-gír*. —hook, قلابه *kullábeh*. Fishnet, دام *dám*; طور *túrr*.

Fissure, شکاف *shikáf*.

Fist, مشت *musht*.

Fit, n. غش *ghash*; a. (proper) لایق *láyik*; سزاور *sezávar*.

Five, پنج *panj*. —hundred, پانصد *pánsad*.

Fix, to be in a, کیرافتادن *gír uftádan*; v. ثبت کردن *sabt k*; نشانندن *nishándan*; pa. p., معین *mu'aiyan*; ثابت *sábit*.

Flaccid, ارخی *arkhá*; نرم *narm*.

Flag, بیراق *bairák*; علم *'alam*.

Flagellation, شلاق *shalák*.

Flagon, قراه *karábah*.

Flame, شعله *shu'lah* ; زبانه *zabáneh*.
 Flaming, اشتعال *ishtí'ál* (k.).
 Flashing, بارقه *bárikah*.
 Flask, بغلی *baghalí* ;
 Flat, برابر *barábar* ; مساوی *musávi*.
 Flatterer, چاپلوس *chápłús*.
 Flattery, تملق *tamallak* (k.) ;
 چاپلوسی *chápłúsi* (k.).
 Flatulent, بادی *bádí* ; نفاخ *naf-fákh*.
 Flavour, مزه *mazah*.
 Flaw, کاست *kást* ; نقص *naqs*.
 Flax, کتان *katán*.
 Flay, پوست کردن *púst kandan*.
 Flea, کیک *kek*.
 Flee, گریختن *guríkhthan*.
 Fleeting, فانی *fúni*.
 Flesh, گوشت *gúsht*.
 Flexible, پیچخور *píchkhúr*.
 Flight, گریز *guríz* ; فرار *ferár* (gr.) ; (bird's), پرواز *parváz*.
 Put to —, منهنز *munhazim* (g.) ;
 گریزانیدن *gurízánidan*. Taking —, گریزان *gurízán*.
 Fling, انداختن *andákhtan*.
 Flint (for striking fire), سنگ *sang* ;
 چاقماق *chákmaq*.

Flippantly, با شوخی *bá shúkhi*.
 Flock, گله *gelleh*.
 Flood, سیلاب *sailáb* ; (Noah's),
 طوفان *tufán*. Flood and ebb
 tides, مد و جزر *madd u jazr*.
 Floor, زمین *zamin*.
 Florid, ناضر *názir*.
 Flour, ارد *ard*.
 Flourish, شکوفتن *shikúftan* ;
 pr. p., آبادان *ábádán*.
 Flow, جاری شدن *jári sh*. ;
 pr. p., جریان *jariyán* ; روان *raván* ;
 سایل *sáil* ; (as a river, with noise),
 شاریدن *sháridan*.
 Flower, گل *gul*. — of youth,
 ریعان *raián* ; عنفوان *'un-fuwán*.
 Fluent, زبان آور *zabán-ávar*.
 Flute, نای *náy*.
 Flutter, تپیدن *tapídan*.
 Fluxed, to be, دست آمدن *dast ámadan*.
 Fly, n., مکس *magas* ; v., پربدن *parídan* ;
 pr. p., پران *parán* ; پرنده *parendah*.
 Fly-flap, مکس ران *magás-rán*.
 Foal, گره *kurreh*.
 Foam, کف *kaf* (z.).
 Focus, مورد *maurid*.

Fodder, علف 'alaf.
 Foetus, جنين janín.
 Fog, دود dúd; مه meh.
 Fold, تَه tah (k.); تو tqv. In folds, توتو tú ba tú. Cattle —, اَكل ágel. To fold together, در نورديدن dar navar-dídan.
 Follow, در پی رفتن dar pai r.; عقب رفتن 'aqab r.; pr. p., پیروی pai-raví (k.).
 Follower, پیرو pai-ro; متابع mutábí.
 Folly, حماقت himákat; نوك nauk.
 Fomentation, تكميد takmíd.
 Fondle, بغل کردن baghal k.
 Food, خوراکی khuráki; طعام ta'am; قوت kút; خوردنی khurdaní.
 Fool, ابله ablah; احمق ahmak.
 Foolish, بی‌معنی bí-ma'ní. — ly, بی‌هوده bîhúdeh.
 Foot, پا pá, or پی pai. — soldier, on —, پیاده piyádah (r.). — of a mountain, دامن dáman or دامنه dámaneh.
 Footstep, قدم qadam.
 For, برای baráyi; از برای az baráyi.

Forage, علف 'alaf.
 Forbearance, مصابرت musá-barat.
 Forbearing, بردبار burd-bár.
 Forbid, منع کردن man' k.
 Forbidden, منهی manhí; محظور mahzúr. — things, نواهی naváhi.
 Force, زور zúr; زیر دستی zabar-dastí. By —, زور bazúr.
 Forceps, کلوب kallúb.
 Ford, گذرگاه guzar-gáh; پایاب páyáb.
 Fore-arm, ساعد sá'id.
 Forecast, مال اندیش ma'al-andish.
 Forefather, جد jidd; اجداد ajdád; پیشین pishín.
 Forefinger, سبابه sabbábah.
 Forehead, جبهه jubhah; پیشانی pishání; ناصیه násiyeh.
 Foreign, اجنبی ajnabí.
 Foreigner, بیگانه bigáneh; غریب gharib.
 Foreignness, بیگانگی bigá-nagí.
 Fore-leg, دست dast.
 Foremost, مقدم muqaddam.
 Forenoon, ضحی zuhá; پیش از ظهر pish az zuhr.

Foresighted, پیشاب *pish-yáb*.
 Foreakin, غلفت *ghulfut*.
 Forest, جنگل *jangal*.
 Foretell, پیش گفتن *pish gf*.
 Forge, دمکاه *dam-gáh*.
 Forged, ساخته *sákhteh*.
 Forgery, جعل *ja'l*.
 Forget, فراموش کردن *furá-músh k.*
 Forgetfulness, نسیان *nisyán* (*k.*); فراموشی *farámúshí*.
 Forgive, بخشیدن *bakhshídan*; آمرزیدن *ámurzídan*. — ness, معاف *bakhsháyish*; معاف *mu'áf* (*k.*).
 Forgiving, غفور *ghafúr*.
 Fork, چنگال *chanyál*.
 Form, شکل *shakl*; قالب *kálib*; پیکر *paikar*.
 Formal, رسمانه *rasmáneh*.
 Former, پیشین *pishín*; سابق *sábik*; قدیم *kadím*.
 Formerly, پیشینه *pishínah*.
 Formidable, نژند *nizhand*.
 Formula, دستور العمل *dastúr ul 'amal*.
 Fornication, زنا *ziná* (*k.*).
 Fornicator, فاسق *fásik*.
 Forsake, ترك کردن *tark k.*
 Forsaken, مهجور *mahjúr*

Fort, قلعه *kal'ah*; حصار *hisár*; حصن *hisn*.
 Fortieth, چهلم *chihlum*.
 Fortifications, بارو *báru*.
 Fortified, محصن *mahsún* (*k.*).
 Fortitude, نجات *najdat*.
 Fortnight, دو هفته *do hafteh*.
 Fortunate, مند سعادت *sa'ádat-mand*; طالعمند *táli-mand*; دولتمند *nik-bakht*; دولت *daulat-mand*; برومند *barú-mand*; بختیار *bakht-yár*. May it be —! مبارک باد *mu-bárák-bád*.
 Fortune, بخت *bakht*; دولت *daulat*; نصیب *nasib*. Good —, بختمندی *bakhtmandí*. — teller, فالگیر *fálgír*.
 Fortv, چهل *chehel*.
 Forward, پیش *pish*.
 Foss, خندق *khandaq*.
 Fossil, جماد *jamád*.
 Foster-brother, برادر رضاعی *birádar-i-rízái*. — mother, دایه *dáyeh*. — son, پسر رضاعی *pesari rezái*.
 Foul, نا پاک *ná pák* (*k.*).
 Foul-mouthed, بد زبان *bad zabán*.
 Found, v., وضع کردن *vaz' k.*

Foundation, اساس *asás*؛ بنياد *bunyád*.

Founded, مبني *mabní* (b.).

Founding, تأسيس *ta'sis* (k.).

Founder, مؤسس *mu'assis*.

Foundling, لقيط *lakít*.

Fountain, چشمه *chashmah*, or
عين سر چشمه *sar i chashmah*؛
'ain ; (jet), فواره *favvarah*.

Four, چهار *chekár*.

Fourteen, چارده *chárdeh*.

Fourteenth, چهاردهم *chehar-*
dahum.

Fourth (the), چهارم *chekárum* ;
one —, ربع *rub'*.

Fowl, جوجه *jújah*.

Fox, روباه *rúbáh*. — cub,
روبهك *rúbahek*.

Fraction, كسره *kasreh*.

Fracture, كسر *kasr*.

Fragment, پارچه *párchah* ; ریزه
rízah ; pl., خرده *khurdahá*.

Fragrance, خوش بو *khush-bú* ;
طيب *tih*.

Fragrant, بویا *búyá* ; معطر
mu'attar.

Frame, چار چوبه *chár chúbah* ;
قاب *káb*.

Frank, راست كو *rást gú*.

Frankincense, لبان *lubán*.

Frantic, دیوانه *díváneh*.

Fraternity, مواخات *muwákhát*.

Fraud, خدعه *khud'ah* ; خدیعت
khadi'at ; مكر *makr* ; دغا بازی
daghá-bázi ; تلبیس *talbís* ;
نتیل *natíl*.

Free, آزاد *ázád* ; مبرا *mubarrá* ;
بريء *khalás* (k.) ; خلاص
bari' ; (leisure), فارغ *fárig*h.

Freedom, خلاصی *khalási* ; آزادی
ázadí.

Freewill, اختیار *ikhtiyár*.

Freeze, یخ بستن *yakh-bastan*.

Freight, حمل *haml*.

Frenzy, سرسام *sar-sám*.

Frequent, بسیار *bisýár* ;
— ly, بارها *bárhá* ; v., آمد و شد
کردن *ámád o shud k*.

Fresh, تازه *tázeh* ; (air), خنك
khunuk ; (water), شربون
shirin.

Freshness, تازگی *tázagi* ; تری
tarí ; نضارت *nazárat*.

Fretful, افسرده *afsurdeh*.

Fricassee, قلیه *kaliyah* ; (of
butter, onions, &c.), دو پیازه
dú-piyázah.

Friction, دلك *dalk*.

Friday, روز جمعه *rúz-i-jum'ah*.

Fried, بریان *biryán*.

Friend, دوست *dúst*; یار *yár*;
 رفیق *rafík*; آشنا *áshná*.
 Sincere —, صدیق *sadík*;
 مانوس *ma'nús*.
 Friendless, بی‌کس *bíkás*.
 Friendly, دوستانه *dústánah*;
 یاران *yáránah*.
 Friendship, یاری *yári*; دوستی
dústi; تودد *tavaddud*; و داد
vidád. Sincere —, صداقت
musádaqat.
 Fright, هول *haul*; هولناك *haul-*
nák; ترس *tars*.
 Frighten, ترسانیدن *tarsánidan*.
 Frigidity, سردی *sardi*.
 Fringe, ریشه *ríshah*.
 Frivolous, بوج *púch*; بی‌معنی
bíma'aní.
 Frog, غوك *ghúk*; وزق *vazak*.
 From, از *az*.
 Front, پیش *písh*; روی *rúy*.
 — tooth, ثنیه *saniyet*.
 Frontiers, سرحد *sar hadd*.
 Frost, اریز *aríz*; سرما *sarmá*.
 Froth, رغوت *raghwat*; کف
kaf (k.); زبد *zabad*.
 Frown, n. اخرو *akhrú (k.)*; *
v., روی درهم کشیدن *rúy dar-*
ham ksh.
 Frozen, یخور *yákhvar*; بسته
basteh.

Frugal, خانه دار *kháneh dár*.
 Fruit, میوه *mivah*; (berry),
 فاكهه *fákihah*; ثمر *samar*;
 بر *bar*. Early —, نوباره *nau-*
bárah.
 Fruitful, بار دار *bár dár*; بار ور
bár-var; میوه دار *mivah-dár*;
 مثمر *musmir*.
 Fruition, کامیابی *kám-yábi*.
 Fruitless, بی بر *bí bar*.
 Frumenty, شته *shahtarah*.
 Frustrate, محروم کردن *mah-*
rúm k.
 Fry, بریان کردن *biriyán k.*
 Frying-pan, تابه *tábah*.
 Fuel, هیمة *heimeh*.
 Fugitive, گریخته *guríkhtah*;
 (slave), ابق *ábik*.
 Fulfilment, تکمیل *takmíl (k.)*.
 Full, پر *pur*; مملو *mamlú*;
 مال مال *mál-á-mál*; (of food),
 سیر *sir*.
 Fuller, گذر *gázur*.
 Fulness, پری *purí*.
 Fumigation, دخنه *dukhneh*
 تبخیر *tabkhír (k.)*.
 Function, کار *kár*.
 Functionary, مامور *maamúr*.
 Fundamental, اصلی *aslí*.
 Funeral, جنازه *jenázah*.

- Funny, شوخ *shúkh*.
 Fur, پوست *púst*; كورك *kúrk*.
 — coat, پوستین *pústín*.
 Furious, متهور *zhíyán*; زيان *mutahavvir*; متأسد *muta'as-sad*.
 Furlough, رخصت *rukhsat* (d.gr.)
 Furnace, اتون *atún*; تنور *tan-núr*. Bath —, كلكان *kalkhán*.
 Furnishing, تجهيز *tajhíz* (k.).
 Furniture, زخت *rakht*; اسباب *asbáb*.
 Furrier, پوستپیرا *púst-pírú*.
 Fury, غیظ *ghaiz*.
 Fusilier, تفنگچی *tufangchí*.
 Fusion, ذوب *zaub* (k.).
 Fuss, های های *hái hái*.
 Fustian, کماش *kumásh*.
 Futile, جفناک *jafnak*.
 Future, آینده *áyandah*; مستقبل *mustakbil*. — state, آخرت *ákhírat*. In —, بعد از این *ba'ad az ín*.
 Futurity, عقی *'uqbá*.
 Eye, وای *wái*; وبع *wai*.

G

- Gabble, قیل و قال *kíl o kál*.
 Gabriel, جبرائیل *Jabrá'íl*.

- Gadfly, خر پشه *khar-pashah*; خر مگس *khar magas*.
 Gaiety, بهجت *bih-bakht*.
 Gain, انساب *ghanímat*; غنیمت *iktisáb*; مکسب *maksab*; کسب *kasb*; نفع *naf'*.
 Gaining, تکسب *taksib* (k.).
 Gait, راه *ráh*.
 Gaiters, لچین *labchín*; زنکال *zangál*.
 Galaxy, کهکشان *kah-kashán*.
 Gale, باد *bád*.
 Gall, زرد آب *zard-áb*.
 Gall-apple, مازو *mázú*.
 Gall-bladder, مراره *marárah*.
 Gall-nut, ماجو *májú*.
 Galled, مکار *figár*.
 Gallery, رواق *rivák*.
 Gallin-gale, خولجان *khúlinján*.
 Gallop, n. دو *dú*; v. دویدن *davídan*.
 Gallows, چوب دار *chúb dár*.
 Gamble, قمار باختن *kamár bákhtan*; بازی کردن *bázi k*.
 Gambler, مقامر *mukámír*.
 Gambling, مقامرت *mukámarat*.
 Game (wild), شکار *shikár* ازبچه *said*; (play), بازیچه *bázicheh*. — cock, هروس *khurús i jang*.

Gander, قاز *káz*.
 Gang, طایفه *táifeh*.
 Gangrene, ناسور *násúr*.
 Gaol, زندان *zindán*.
 Gaoler, زندانبان *zindánbán*.
 Gaping, خمیازه *khamyázah* (*k. sh.*).
 Garbled, تحریف *tahríf* (*k.*).
 Garden, باغ *bágh*; بستان *bustán*;
 چمن زار *chaman-zár*.
 Gardener, باغبان *bághbán*.
 Gargle, غرغره *ghar-gharah* (*k.*).
 Garland, اکلیل *iklíl*; یسال *yasál*.
 Garlic, سیر *sír*.
 Garment, جامه *jámah*; لباس *libás*; *pl.*, ملبوسات *malbúsát*.
 Under —, زیر پوش *zír-púsh*.
 Garrison, ساخلو *sákhlu*. In —, متحصن *mutahassin*.
 Garrulous, زیاده کور *ziyádeh gú*.
 Garter, زانو بند *zánú band*.
 Gasp, نفس زدن *nafas z.*
 Gate, در *dar*; (large), دروازه *darvázeh*. — keeper, دربان *darbán*.
 Gather (pluck), چیدن *chídan*.
 — round, گرد آمدن *gird ámadan*.

Gathering, ملقط *múltákit* (*n.*); اجتناء *ijtiná'*.
 Gauntlet, دستوانه *dast-vánah*.
 Gauze, برنجك *birinjak*.
 Gaze at, نگاه کردن *nigáh k.*
 Gazelle, آهو *áhú*.
 Gazette, روز نامه *rúz námeh*.
 Gelding, آخته *ákhteh*.
 Gem, جوهر *jauhar*; (red), یاقوت احمر *yákút i ahmar*; (blue), یاقوت کبود *yákút i kabúd*.
 Gemini, جوزاء *jauzá'*.
 Gender, جنس *jins*.
 Genealogy, حسب و نسب *hasab o nasab*; *pl.*, انساب *ansáb*.
 General (of division), سرتیب *sartíp* *i avval*; (of brigade), سرتیب دوم *sartíp i dúvum*.
 Generally, عموماً *'umúman*.
 Generated, مولود *maulúd* (*sh.*).
 Generation, توالد *taválud*. A single —, نسل *nasl*. From — to —, اباً عن جد *aban 'an jadd*.
 Generosity, جوان مردی *javán-mardí*; فتوت *futúvat*.
 Generous, جوان مرد *javán-mard*.

Genitale Sperma, نطفه *nutfah* ;
 نزاله *nuzálat*.
 Genius, ذهن *zihn* ; ذكأوت *zaká-
 vat* ; (demon), جن *jinn*.
 Gentian, جنطیانه *jintiyánah*.
 Gentle, ملایم *muláyim* ; حلیم
halím.
 Gently, آهسته *áhisteh*.
 Genuine, صحیح *sahíh* ; اصیل
asíl.
 Genuineness, صحت *sihhat*.
 Geography, جغرافیا *jughráfiyá*.
 Geomancy, رمل *ramál*.
 Geometrical, هندسی *handasí*.
 Geometrician, مهندس *muhan-
 dis*.
 Geometry, هندسه *handasah*.
 Germany, نمسه *namsah*.
 Gesture, وضع *vaz'*.
 Get, to, پیدا کردن *paidá k* ;
 گرفتن *giriftan*. — in one's
 grasp, فرا چنگ آوردن *fará
 chang á* ; — up, برخاستن
bar khástan.
 Ghost, عفریت *'afrit*. Holy — ,
 روح القدس *rúh ul kuds*.
 Gibbet, دار *dár*.
 Giddiness, دوار *duvár*.
 Giddy, سرگردان *sar gardán* ;
 گیج *gij*.

Gift, عطا *'atá* (d.) ; عطیه
'atiyeh (k.) ; بخشش *bakhshesh* ;
 سوغات *saughát* ; (to inferior),
 انعام *in'am* ; (to superior)
 پیشکش *pishkesh*.
 Gild, زراوندن *zar gáridán*.
 Gilded, مطلی *mutallá* ; کار
zar-kár.
 Gilding, طلا کاری *tilá-kárí*.
 Gimlet, برماه *barmáh*.
 Ginger, زنجبیل *zanjabíl*.
 Giraffe, شتر کاو پلنگ *shutur-gai
 palang*.
 Gird, بستن *bastan*.
 Girder, تیر *tír*.
 Girdle, منطقه *mantikah* ; هرکبند
kamar band.
 Girl, دختر *dukhtar*. Slave — ,
 کنیز *kaníz*.
 Girth, تنك *tang*.
 Give, هبه کردن *dádan* ;
 hibah k. ; بخشیدن *bakh-
 shidan*. — and take, داد ستد
dád-sitad.
 Giver, دهنده *dihendah* ;
 bakhshandah.
 Glad, مسرور *masrúr* ; شاد *shád* ;
 حظ *hezz* (h.) — tidings ;
 بشارت *bishárat*.
 Gladiator, سلاح شور *siláh-shúr*.

Gladness, شادمانی *shád-mání*;
 خوشی *khurramí*; فرح *farah*;
 خوشی *khushí*.
 Glance, نظر *názar* (k.); نگاه
nigáh (k.).
 Gland, غده *ghuddat*.
 Glanders, سگانو *sakkáu*;
 میشمشه *mishmisheh*.
 Glass, شیشه *shíshah*; زجاج
zujáj; (for drinking), استکان
istakán. Mirror, آینه *áineh*;
 — blower, زجاج *zajjáj*;
 شیشه گار *shíshah-gar*. —
 beads, خرز *kharaz*. — shade
 for candle, لاله *láleh*.
 Glazier, بر شیشه *shíshah bar*.
 Glean, خوشه چیدن *khúshoh chí-*
dan.
 Gleaner, ریزه خور *rízah-khur*.
 Glen, دره *darreh*.
 Glib-tongued, چرب زبان *charb-*
zabán.
 Glibness (of tongue), طلاق
tulákat.
 Glimmer, روشنائی *rúshnái*.
 Glitter, v., درخشیدن *darakh-*
shídan; n., تاب *táb*.
 Glittering, زرق برق *zark-bark*.
 Globe, گوی *kurrah*; گوی *gúy*.
 Gloomy, تیره *tírah*.

Glorifying God, تمجید *tamjid*
 (k.).
 Glorious, مغرور *mufakhkhar*;
 جلیل *jálíl*; مباهی *mubáhi*.
 Glory, فخر *fakhr*; عزت *'izzat*;
 مجد *majd*; مباهات *mubáhát*.
 Glorying, افتخار *iftikhár* (n.).
 Glossary, لغت *lughat*.
 Glossed over, مزخرف *muzkha*
rif.
 Glove, دست کش *dast-kesh*.
 Glowing, سوزان *súzán*.
 Glue, سریش *sirísh*.
 Glutton, بسیار خور *bisýár-khur*;
 شکم بنده *shikam-bandah*.
 Gluttony, شکم پرستی *shikam*
parastí.
 Gnat, پشه *pashshah*.
 Go, رفتن *raftan*; (polite
 form), تشریف بردن *tashríf*
burdan. — down, فرو رفتن
farú r. — out, بدر رفتن
badar r.
 Goal, مقصد *maḡsud*; مدار
madár.
 Goat, بز *buz*; — herd, بزبان
buz bân.
 Goblet, جام *jám*.
 God, الله *Allah*; خدا *khudá*.
 — the Creator, خدا آفرین

khudá-áfrín. — Most High, *hakḱ-ta'álá*. By —, *walláh*; *billáh*; بخدا *ba Khudá*. For God's sake, *khudáerá*. — forbid, *mabádá*; عياداً بالله *'iyá-zán billah*; استغفر الله *astagh-firu 'llah*. — knows best, *walláhu a'alam*. — be praised, الحمد لله *lilláhi 'l hamd*. — preserve you; adieu, خدا حافظ *khudá háfiz*. O —! يا الله *yá 'lláh*; خدايا *khudáyá*. Please —, انشاء الله *inshállah*.

Godliness, زهد *zuhd*.

Gog and Magog, ياجوج وماجوج *yájúj u májúj*.

Gold, طلا *tilá*. Red —, زر سرخ *zar i surkh*. Cloth of —, زر زربفت *zar-baft*. — dust, زرك *zarak*. — embroidery, زر *zarak*. — inlaid with دوزي *zar-dúzi*. Inlaid with —, زر نكار *zar-nigár*. — leaf, زر كاغذ *kághaz i zar*. Plated with —, زر كوفت *zar-kúft*. — wire-drawer, زر كش *zar-kash*.

Golden, زرین *zarín*; طلائی *tilái*.

Goldfinch, سقاجی *sakḱáchí*.

Goldsmith, زرگر *zar-gar*.

Goloshes, چکمه پوش *chekmeh púsh*.

Gong, ناقوس *nákús*.

Gonorrhœa, آتشك *átishak*; سوزاك *súzak*.

Good, خوب *khúb*; نيك *ník*; خير *khair*; نيكو *nikú*. — bye, خدا حافظ *khudá háfiz (gf)*. — nature, حسن خلق *hasn i khulk*; خيرة *khairat*. — works, حسنات *hasanát*. —ness, خوبى *khúbí*; نيكوى *nikúí*; نيكي *nikí*.

Goods, اسباب *asbáb*; مال *mál*; اجناس *amlák*; املاك *ajnáś*.

Goose, قاز *káz*.

Gorgeous, مجيد *mujíd*.

Goshawk, باز *báz*.

Gospel, انجيل *Injíl*.

Gossamer, كنتره *kantareh*.

Gourd, کدو *kaddú*.

Gout, نقرس *nikris*.

Governed (the noun), مضاف اليه *muzáf ilaih*.

Government, حكومت *hukúmat*. دولت *iyálat*; ایالت *(k)*; داولت *daulat*; ریاست *riyásat*.

Governor, والى *wálí*; قائم مقام *káim maqám*; فرمان فرمای *far-mán farmai*; حاکم *hákim*.
 Grace, حسن *husn*; زینت *zínat*. — (of God), توفیق *taufík*.
 Graceful, چالش *chálsh*; جمیل *jamil*.
 Gracious God! سبحان الله *sub-hán Alláh*.
 Gradation, تدریج *t.drij*.
 Grade, مرتبه *martabeh*.
 Gradually, درجه بدرجه *darajeh bedarajeh*; موبو *mú be mú*.
 Graft, قلمه *kalameh* (k.).
 Grain (corn), غله *ghallah*. A single —, دانه *dáneh*; حب *habb*; حبه *habbah*.
 Grammar, نحو *nahv*.
 Grammarian, نحوی *nohaví*.
 Granary, مخزن *makhzan*; انبار *ambár*.
 Grand, عظیم *'azím*. — child, پسر زاده *pesar zádeh*.
 Grantees, عظماء *'uzamá*.
 Grandeur, کبر *kibrat*; کبر *kibr*.
 Grand-daughter, نواسی *navási*.
 Grand-father, جد *jadd*. Maternal —, نانا *náná* Paternal —, جد صحیح *jadd i sahíh*.

Grandmother, جدہ *jaddeh*; Paternal — صحیحہ *jaddah i sahíhah*. Maternal —, مادر مادر *mádar i mádar*.
 Grand-son, نوه *navah*.
 Granite, سماق *sammák*.
 Grant, سند *sanad*; عطا *'atá* (k.); اجازه *ijáze* (k.).
 Grape, انگور *angúr*.
 Grasp, قبض *kabz* (k.).
 Grass, گیاه *giyáh*; علف *'alaf*. — hopper, ملخ *malakh*.
 Grate, بخاری *bukhári*.
 Grateful, نعمت حلال *namak-halál*; شکر کذار *shukr-guzár*; شکور *shakúr*; حق شناس *hakik shinás*; احسانمند *ihsánmand*.
 Gratified, مستعد *mustas'ad*.
 Grating, شبکه *shubakeh*.
 Gratis, مفت *muft*.
 Gratitude, تشکر *tashakkur*; شکر نعمت *shukr i ni'mat*.
 Grave, a., (majestic), وفور *vukúr*; (tomb), n., تربت *turbat*; قبر *kabr*; گور *gúr*.
 Gravel, حصی *hesá*; ریزه *sang-rízah*.
 Gravitation, ثقلات *sakálat*.
 Gravity, سنجیدگی *sanjídagí*.

Gravy, گوشت آب *ab i gūsh*t.

Gray, خاکستری *khákisteri*; قبود *kabud*; سنجابی *sinjábi*; (horse), نیله *nilah*; قزل *kizil*.

Graze, چریدن *charídan*.

Grease, چربی *charbí*.

Greasy, دسم *dasim*; چرب *charb*.

Great, بزرگ *buzurg*; کبیر *kabir*; عظیم *'azím*; جلیل *jalíl*. — ness, بزرگی *buzurgí*; عظمت *'azamat*; مهتری *mihtari*.

Greece, یونان *yúnán*.

Greedy, آزمند *ázmand*; حارص *háris*.

Greek, یونانی *yúdní*.

Green, سبز *sabz*. —grocer, بقال *bakkál*. —ness, سبزی *sabzí*.

Greeting, سلام *salám* (k.).

Greyhound, سگ تازی *sag i tázi*.

Grief, غم *gham*; رنج *ranj*; اندوه *andúh*; تأسف *ta'assuf* (kh.); حزن *huzn*; غمزدگی *gham-zadagí*.

Grievance, شکایت *shikáyat*.

Grieve, غم خوردن *gham kh*.

Grieved, محزون *mahzún*; غمزه *gham-zadah*.

Grill, بریان *biriyán* (k.).

Grim, ترسناک *tars nák*.

Grimace, رو ترش *rú tursh* (k.).

Grind, سائیدن *sáidan*; (corn), آسیاب کردن *ásiyáb k*; (knives), تیز کردن *tiz k*. — stone (mill), سنگ آسیا *sang i ásiyá*; (for knives), سنگ *sang i fisán*.

Gristle, غزروف *ghuzruf*.

Groan, ناله *náleh* (k.); آه *áh* (k.).

Grocer, بقال *bakkál*.

Groin, کش ران *kash i rán*.

Groom, n., مهتر *mehtar*. Head- —, جلو دار *jalo dár*; میر *mir ákhor*.

Groove, ناب *náb*.

Gross, درشت *durusht*; غلیظ *ghalíz*.

Grotto, سرداب *sardáb*; غار *ghár*.

Ground, زمین *zamín*; خاک *khák*; تراب *turáb*. —less, کرایه *bátíl*. —rent, کرایه *kiráyah*.

Grove, درختستان *dirakhtistán*.

Grow, روستن *rustan*; روئیدن

rú'idan. — pale, رنگ پریدن *rang-parídan*. — up, بالیدن *bálidan*; دمیدن *damídan*. —ing, روینده *rúyandah*; روئیده *rú'idah*; نشاء *nashá'*; نمو *namú*. —ing up, نشو نما *nashv-namá*.
 Growth, بالیدگی *bálídagí*; نامیه *námiyeh*.
 Growling, دریغ *darígí* (*kh*).
 Gruel, شوبا *shaubá*.
 Grumble, لند لند کردن *lund lund k*.
 Grunt, مخ مخ کردن *mikh mikh k*.
 Guarantee, کفالت *kafálat* (*k*); n. ضامن *zámin*.
 Guard, بدرقه *badrakah*; قراول *keráúl*; پاس *pás* (*dsh*).
 Imperial, —، نسقچی *nasakchi*.
 Imperial, نگاهبان *nigáh-bán*. —ed, محفوظ *mahfúz* (*s*). — house, خانه قراول *keráúl kháneh*.
 Guardian, مربی *murabbí*.
 Guardianship, محافظت *muhá-fazat*.
 Guarding, احتراش *ihtirás* (*n*).
 Guess, قیاس *kíyás* (*n*).
 Guest, مهمان *mihmán*.
 Guidance, راه نمونی *ráh namúní*; هدایت *hidáyat*.

Guide, بلد *belad* (*h*); راه نما *ráh-numá* (*k*); رهبر *rah-bar*; (spiritual), مرشد *murshid*.
 Guilt, گناه *gunáh*. —less, بیگناه *bígunáh*.
 Guilty, ماثوم *ma'súm*; ملزم *mal-zam*.
 Guinea-worm, ریشته *ríshteh*.
 Guitar, سه تار *sih-tár* or *sih-tárah*; زنبوره *zam-búrah*.
 Gulf, خلیج *khalíj*.
 Gull, شالو *shálú*.
 Gullet, حلقوم *hulkúm*.
 Gulley, تنك *tang*.
 Gulp, جرعه *jur'ah* (*k*).
 Gum, صمغ *samagh*. — amoniac, وشه *washah*. —lac, کوششت *lák*; (of tooth), دندان *gúshtí dandán*.
 Gun, تفنگ *tufang*; (double barrelled), تفنگ دولوله *tufang i do lúleh*. Long rifled —, شمشال *shamkhál*. Swivel —, زنبورک *shutur-nál*; زنبورک *zamburek*.
 Gunner, تویچی *túp chí*.
 Gunpowder, باروت *bárút*.
 Gunsmith, تفنگساز *tufang sáz*.
 Gust, نفحه *nafheh*.

- Gut, معاً *míá* ; روده *rúdah*.
 * Gutter, آبریز *ábríz* ; نآودان *náv-dán*.
 Guttural, حلقی *ha'kiy*.
 Gymnasium, زور خانه *zúr-khánah*.
 Gypsum, آهك *áhek*.
 Gypsy, فرچه *karrehchí* , زنكه *zanganeh* ; سسمانی *susmání*.

H.

- Habit, خو *khú* (gr.) ; عادت *'adat* (k.). Religious —, خرقة *khirkah*.
 Habitant, ساكن *sákin*.
 Habitation, مسكن *maskan* ; مكان *makán*.
 Habitual, مستعمل *musta'mel*.
 Hag, پيرزن *pír-i-zan*.
 Haggard, لاغر *lághir*.
 Hail, v., تركز باریدن *tagarg báriđan* ; n., زاله *zhálah*. — stone, یخچه *yakhcheh*. Hail ! مرچا *varhabá*.
 Hair, مو *mú* ; or موی *múy*. — by —, مو بمو *mú-ba-mú*. — cutter, مو تراش *mú-tarásh*. — dye, حصاب *khizáb*. — pencil, قلم موی *kalam i múí*.

- Half, نیم *ním* ; نصف *nisf*. — caste, دورك *do rag*. — way, راه *ním ráh*.
 Hall, ایوان *aiván* ; دالان *dálán* ; زلار *tálár*.
 Halo, هاله *hálah*.
 Halt, (stay), توقع کردن *tavakku' k*. — (limp), لنکیدن *lan-gídan*.
 Halter, (horse), پالهنك *pal-hang* ; آبخوری *ábkhuri* ; افسار *afsár* ; — (gallows), ريسمان *rismán*.
 Halting-place, فرود كاه *farúd gáh* ; منزل *manzil*.
 Halving, تنصیف *tansíf* (k.).
 Hammer, چكش *chukush*. — (smith's), خایسك *kháyisk* ; بتك *putk*.
 Hamstring, پی کردن *pay k*.
 Hand, دست *dast*. — (of watch), عقرب *'akrab*. From — to —, دست بدست *dast ba dast*. —ful, قبصه *kabzah* ; مشت *musht*.
 Handicraft, دستکاری *dast-káro*.
 Handkerchief, دست *dast-má*.
 Handle, دسته *dastah*.
 Handmaid, كنیز *kaníz*.
 Handsel, دست فال *dast-fúl*.

Handsome, قشنگ *kashang*.
 Handwriting, دستخط *dast khatt*.
 Hang, آویختن *ávíkh-tan*; بردار
 کشیدن *bar dár kesh*. —
 (down), فرو هشتن *farú hish-*
tan.
 Hangings, پرده *pardeh*.
 Hankering, رغبت *righbat* (n.).
 Happen, واقع شدن *vákí sh*. ;
 اتفاق افتادن *ittifák uftádan* ;
 وارد شدن *várid sh*. ; رو دادن
rú-d. ; سرزدن *sar-z*.
 Happiness, فرخندگی *farkhun-*
dagí.
 Happy, مسعود *mas'úd* ; خوشنود
khushnúd ; کامران *kám-rán* ;
 خوش حال *khush-hál*.
 Harangue, خطاب *khitáb* (n.).
 Harass, آزار کردن *ázár k*. ; اذیت
 کردن *azíyat k*.
 Harbour, بندر *bandar*.
 Hard, صلد *sald* ; سفت *sift* ;
 سخت *sakht* (k.). —hearted,
 سنگدل *sang-díl*. —ness,
 قساوت *kasávat*. —ship,
 سختی *sakhtí* ; مصیبت *musi-*
bat.
 Hare, خرگوش *khar gúsh*.
 Harem, اندرون *andarún* ; زنانه
zenáneh.

Harlequin, بمبلی *bambulí*.
 Harlot, جنده *jindeh* ; فحشه
kahbeh.
 Harm, ضرر *zarar* (k.) ; عیب
'aib (h.).
 Harming, ایذا *ízá* (d.).
 Harmony, وفا *visfák*.
 Harness, یراق *yarák* ; ساز *sáz*.
 Harp, بریط *barbat*.
 Harper, بریط سرای *barbat saráy*.
 Harrier, تازی *tázi*.
 Harrow, خاک کش *khák-kesh* ;
 مازو *mázú*. To — the soul,
 جان گندن *ján-kandan*.
 Harsh, درشت *durusht* ; سخت
sakht.
 Harvest, درو *dirau* ; حاصل
hásil ; حصاد *hesád*.
 Hasp, چفت *chift*.
 Haste, تعجیل *ta'jíl* (k.) ; زودی
zúdi ; عجلت *'ajlat*. To
 make — شافتن *shitáftan*.
 Hastening, استعجال *isti'jál*.
 Hastily, عاجلانه *'ajilánah* ;
 شتابان *shitábán*.
 Hasty, تندخو *tund-khú* ; دستپاچه
dast pá-cheh (sh.).
 Hat, کلاه *kuláh*.
 Hatchet, تبر *tabar*.
 Hate, رغم داشتن *raghm dsh*.

—ful, نطیع *natíh*; مگروه *makerúh* (*dsh.*). —ed, بغض *bughz*; کین *kín* (*dsh.*); سخنا *shahná'*.
 Haughtiness, کبر *kibr*.
 Haughty, متکبر *mutakabher*.
 Haul, کشیدن *keshídan*.
 Haunch, کرده *gurdah*.
 Have, داشتن *dáshtan*.
 Haven, بندر *bandar*.
 Hawk, باز *báz*; کوش *kúsh*.
 Hay, علف *'alaf*.
 Hazard, خطر *khatreh*; بخت *bakht*.
 He, او *ú*.
 Head, سر *sar*; كله *kallah*.
 From — to foot, سرا پا *sar-á-pá*. —ache, درد سر *dard*;
 ; sar. —land, راس *rás*.
 —ing, عنوان *anván*. —long,
 خودسر *khud sar*; سرکش *sar kesh*. —stall, افسار *afsár*.
 Healing, علاج *'iláj* (*k.*).
 Health, خیر و صحت *sihhat*; خیر و عافیت *khair u 'áfiyat*. Good
 —, تندرستی *tan-durustí*.
 Healthy, تندرست *tan-durust*.
 Heap, توده *túdah* (*k.*).
 Hear, شنیدن *shanídan*.
 Heard, مسموع *masmú'*.

Hearer, شنونده *shinavenduh*.
 Hearing, سماعت *samá'at*; سمع *sam'* (*k.*). Sense of — مسمع *mismá'*.
 Hearken, دادن گوش *gúsh d.*
 Heart, دل *dil*; خاطر *khátir*.
 To get by —, یاد کردن *yád-kerdan*. To cut to the —,
 بجان رنجیدن *baján ranjídán*.
 —broken, دل شکسته *dil-shikestah*. —less, بی دل *bí-dil*.
 Hearth, بخاری *bukhári*.
 Heartily, بجان *baján*.
 Hearty, قلبی *kalbi*.
 Heat, گرمی *garmí*; تاب *táb*;
 حرارت *harárat*.
 Heathen, کافر *káfir*; بت پرست *but parast*.
 Heaven, بهشت *bihisht*. —ly,
 آسمانی *ásmání*; جنتی *jannati*.
 Heavens, سماوات *samáwát*;
 افلاک *aflák*; آسمان *ásmán*.
 Heaviness, ثقلت *sakálat*; کرانی *girání*.
 Heavy, کران *girán*; ثقیل *sakíl*.
 Hebrew, عبری *'ibriy*; یهود *ya-húd*.
 Hedge, خار بند *khár band*. —
 hog, خار پشت *khár pusht*.

Heel, پاشنه *páshneh*. At the
—s of, در پی *dar-pai*.
Heifer, ماده كوساله *gosáleh*
mádeh; كهره *kahreh*.
Height, بلندی *balandí*; ارتفاع
irtifá; علاء *'alá*.
Heir, وارث *wáris*. —apparent,
ولی عهد *vali 'ahd*.
Heliotrope, افتاب پرست *aftáb*
parast.
Hell, دوزخ *dúzakh*; جهنم *je-*
hannum.
Hellebore, خریق *kharbuk*.
Hellish, دوزخی *dúzakhí*.
Helm, (ship), سکان *sukkán*.
Helmet, مغفر *mighfar*. —
crest, کلاه خود *kuláh khúd*.
Help, کمک *kumek (d.)*; مدد
madađ (k.); یاری *yáráí*.
Helpless, نا چار *ná-chár*; بینوا
bínawá; بیچاره *bí-cháreh*. —
ness, فرو مانده کی *farú-*
mándagi.
Hem, حاشیه *hásniyeh (bs.)*.
Hemistich, مصراع *misrá*.
Hemlock, شوکران *shavkerán*.
Hemorrhage, رعاف *ru'áf*.
Hemorrhoids, بواسیر *bavásir*.
Hemp, n, قنب *kinab*.
Hen, مرغ *murgh*.

Henbane, بنج *banj*.
Hence, (from), اینجا *azinjá*;
(reason), سبب *az ín*
sabab. —forth, بعد از این
ba'ad az ín.
Henna, حنا *hinná*.
Heptagon, مسبع *musabba'*.
Her, او *ú*; (possessive), ش
-esh; مال او *mál i ú*.
Herald, منادی *munádi*.
Herb, نبات *nabát*. pot —, بقله
baklah. Dry —, حشیش
hashish. —age, گیاه *giyáh*;
سبزه *sabzeh*.
Herd, گله *galah*; رده *ramah*.
Herdsman, گله بان *galah bán*.
Here, اینجا *ínjá*. — and there,
جا *já ba já*.
Hereafter, آیند *áyandeh*.
Hereditary, موروثی *maurúsí*.
Heresy, رفض *rafz*.
Heretic, رافضی *ráfizi*; خارجی
kháreji.
Heritage, میراث *mírás*; ارث
irs.
Hermaphrodite, خنثی *khunsá*.
Hermit, زاهد *záhid*; گوشه
gúsheh nishín.
Hermitage, تکیه *takiyeh*.
Hernia, فتق *fatq*.

Hero, کرد *gurd* ; غازی *ghází* ;
پهلوان *pahlaván*.

Heroism, شجاعت *shujáat*.

Heron, ماهی خوار *máhi-khár*.

Herring, شاه ماهی *sháh máhi*.

Hesitate, پائیدن *pá-idan*.

Hesitating, مذبذب *muzabzab*.

Hesitation, تردد *taraddud* (*k.*).

Hexagon, شش گوشه *shash-gúshah* ; مسدس *musaddas*.

Hexagonal, شش جهتی *shash-jihati*.

Hiccough, سکشکه *saksakeh* (*k.*).

Hidden, پنهان *nihán* ; مخفی *makhfí* (*s.*) ; مخفی *mukh-tafí* ; خفیه *khafiyah* ; مستتر *mustatar* ; پوشیده *púshídah* (*k.*) ; پنهان *panhán* (*k.*).

Hide, پوشیدن *púshidan* ; (one self), قایم شدن *káim sh.*

Hide, *n.*, چرم *charm*.

Hiding-place, ممکن *makman*.

Hideous, مکروه *mukrih* ; زشت *zisht*.

High, بلند *buland* ; رفیع *rafí* ; عالی *álíy* ; بالا *bálá*. In — estimation, بعزة *ba'izzat*. — station, عالی مقام *álí mukám*. — and low, شریف و وضع *sharíf u varí*.

sharíf u varí. The Most —, تعالی *Ta'ála*.

Highness (your), اعلا حضرت *a'la hazrat*.

High-road, جاده *jádah*.

High treason, یاغی *yághí*.

Highwayman, راه زن *ráh-zan*.

Hill, کوه *kúh* ; تپه *tappeh*.

Hilly, کوهی *kúhi*. — country, کهنستان *kuhistán*.

Hilt, قبضه *kabzeh*.

Hinderance, منع *man'* (*k.*).

Hindering, مزاحم *muzáhim* (*n.*) ; مانع *máni* (*k.*).

Hindoo, هندی *hindí*.

Hinge, لوله *luleh*.

Hint, اشاره *ishárah* (*k. d.*).

Hippodrome, میدان *maidan*.

Hippopotamus, اسب دریا *aspi-daryá*.

Hips, سرین *surín* ; کفل *kafal*.

Hire, کرایه *keráyeh* (*k. d.*) ; اجاره *ijáreh* (*d.*).

Hired labourer, اجیر *ajír*.

His, مال او ; او *ú* ; اش *ash*. مال او *mál i ú*.

Hiss, سوتک *sútak* (*z.*).

Historian, مؤرخ *muvarrikh* ; راوی *raví*.

History, تاریخ *tárikh*; pl.,
تواریخ *tawárikh*; ماثور *ma'sur*.
Hit, n., ضرب *zarb* (k.); v., زدن
zadan.
Hitherto, تا هنوز *tá hál*; تا حال
tá hanúz.
Hive, مش *mash*.
Hoard, گنج *ganj*.
Hoar frost, اریز *aríz*; پژه *pu-
zheh*.
Hoariness, شیب *shaib*.
Hoarse, صدا گرفته *sedá girifteh*.
Hock, (horse's), پای *pai*.
Hoe, بیل *bíl* (k.).
Hog, خوک *khúk*; گراز *guráz*.
Hold, (contain), v. گنجیدن *gan-
jidan*; (keep), گرفتن *girif-
tan*; نگاه داشتن *nigáh dsh*.
Hole, سوراخ *súrákh*; روزنه
rauzenah.
Holiday, عید *'id*; تعطیل *ta'tíl*.
Holiness, پارسای *pársái*; قدس
kuds.
Hollow, a., اجوف *ajvaf*; خالی
khálí; n., کود *gaud*; کاراک
kávák.
Holsters, قیل *kobol*.
Holy, مقدس *makaddas*; قدوس
kadús. — Ghost, القدس *روح القدس*

rúh ul kuds. — place, قدمگاه
kadam gah.
Homage, بیعت *bai'at* (k.).
Home, وطن *vatan*; خانه *khá-
neh*. To make a —, وطن
کردن *vatan k*. Is so and so
at —? فلان خانه است or
دارد تشریف *fulán kháneh
ast?* or *tashrif dárad?*
Homicide (man), خونی *khúní*;
(action), قتل *katl*.
Homogeneous, مجانس *mujánis*.
Hone, مشد *mishhaz*.
Honest, ایماندار *imándár*.
Honesty, راستی و درستی *rástí u
durustí*; دیانت *diyánat*.
Honey, عسل *'asal*. — bee,
مکس عسل *magas i 'asal*.
— comb, شان *shán*.
Honour, آبرو *ábrú*; حرمة *hur-
mat*; مکرمات *makrumat*;
عزت *'izzat*; ناموس *námús*.
Dress of —, خلعت *khil'at*;
v., تکریم کردن *ta'zím
o takrím k*.
Honourable, مجید *majíd*; معظم
mu'azzam; محترم *muhtaram
(dsh)*.
Honouring, اکرام *ikrám* (n.);
تجلیل *tajjíl*.

Hood, باشلق *báshlík*.
 Hoof, سم *sum*.
 Hook, قلاب *kulláb*.
 Hoop, حلقه *halkeh*.
 Hooping-cough, سرفه سالی *sur-fahi sáli*.
 Hoopoe, هدهد *hudhud*.
 Hope, امید *ummíd* (*dsh.*); امل *amal*; بویه *búyah*; ترصد *tarassud* (*n.*); توقع *tavakku'* (*dsh.*).
 Hopeful, امیدوار *ummídvár*.
 Hopeless, نا امید *ná-ummíd*; نومید *naumíd*.
 Horizon, افق *afak*.
 Horizontal, مسطح *musattah*.
 Horn, شاخ *shákh* (*z.*).
 Horned, شاخدار *shákhdár*.
 Hornet, زنبور مرغ *zambúr i surkh*.
 Horoscope, زائجه *záicheh*.
 Horrible, سهمگین *sahm-gín*; هولناك *haulnák*.
 Horror, هیبت *haibat*; هول *haul*.
 Horse, اسب *asp*; مرکب *markab*; (thorough bred), اصیل *astl*; (pony or half bred), یابو *yábú*. Ambling —, یرغ *yurghesh*. Led —,

يدك *yedek*. — cloth, جل *jull*. — doctor, بیطار *baitár*. — man, سواره *suvárah*. — manship, سواری *suvári*; — shoe, نعل *na'l*. — radish, ترب *turb*.
 Hospitable, مهمان دوست *mih-mán dúst*.
 Hospital, دار الشفا *dár us shefa*.
 Hospitality, مهمانی *mihmání*; مهمانداری *mihmán dári*.
 Host (landlord), میزبان *míz-bán*; (of men), جماعت *jamá'at*.
 Hostage, گرو *garú*; کفیل *kafil*.
 Hostile, عداوت کزین *'adávat guzín*; مخالف *mukhálif*.
 Hostility, عداوت *'adávat*.
 Hot, گرم *garm*.
 Hound, طولہ سگ *túleh sag*.
 Hour, ساعت *sá'at*.
 Houris, حور *húr*.
 Hourly, بساعت ساعت *sá'at ba sá'at*.
 House, خانه *khánah*; دار *dár*; مکان *makán*.
 Household, خانواده *khánevádeh*.
 Householder, دار خانه *khánah-dár*.

Housekeeping, خانه داری *khá-nahdári*.

How ? چگونه *chih taur* ; چگونگی *chigúnah*. — are you ? احوال *ahvál i shumá chih taur ast* ; مزاج شریف *mizáj i sharíf cheh taur ast*. — far ? چه قدر راه *chah qadr ráh*. — ever much, هر چند *har-chand*. — many ? چند *chah qadr cheh qadr*.

Howl, غریو *gharív (k.)*.

Human, آدمی *ádmí*. — being, زاده آدمی *ádmí-zádah*. — nature, انسانیت *insáníyet* ; بشریت *basharíyet*. — race, نوع البشر *beni ádam* ; نوع البشر *nau 'ul bashar*.

Humane, مروت *karím* ; صاحب مروت *sáhib muruvvat*.

Humanity, آدمیت *ádamíyet* ; انسانیت *basharíyet* ; مردمی *insáníyet* ; مردمی *mardumí* ; مروت *muruvvat*.

Humble, فروتن *farú-tan* ; متواضع *khák-sár* ; متواضع *mutavází*.

Humid, رطوبت *rátib*.

Humidity, نمی *namí*.

Humiliation, تحقیر *tahkír (k.)*.

Humility, امتدادگی *uftádagi* ; تواضع *tavázú* ; انکسار *inkisár* ; وضاعت *vazá'at* ; خشوع *khushú*.

Humour (of body), خالت *khilt*.

Hump, کوهان *kúhán*. — backed, کوز پشت *kúz-pusht*.

Hundred, صد *sad*. Two — , دوست *duvíst*. Three — , سصد *sisad*.

Hunger, گرسنگی *gursnagi* ; جوع *jau*.

Hungry, گرسنه *gursnah*.

Hunt, شکار کردن *shikár k*.

Hunter, شکاری *shikarí*.

Hunting, شکار *shikár*. — ground, میدگاه *said-gah*.

Huntsman, میرشکار *mír shikár*.

Hurl, در انداختن *dar andákh-tan*.

Hurricane, طوفان *túfán*.

Hurry, زودی *zúdí*.

Hurt, v., آزاردن *ázárdan* ; n., درد *dard*.

Hurtful, مضر *muzirr*.

Husband, شوهر *shauhar*.

Husbandman, حارث *hâris* ;
کشت مزارع *muzâri* ; کار
kisht-kâr

Husbandry, دهقانی *dihkânî*.

Hush ! خاموش *khámúsh*.

Husk, پوست *púst*.

Hut, کمه *kumah*.

Hyacinth, سنبل *sumbul*.

Hyæna, کفتار *kaftâr*.

Hydrophobia, کلاب *kaláb*.

Hymn, تسبیح *tasbîh*.

Hyocyamus, سیکران *saikerân*.

Hyperbole, مبالغه *mubálaghah*.

Hypochondria, کاه *tihî-gâh*.

Hypocrisy, تزویر *tazvîr* ; نفاق
nifâk ; دورنگی *dú-rangî*.

Hypocrite, منافق *munáfik* ;
ریاکار *riyâ-kâr*.

Hypocritical, سالوس *sálús* ;
دورنگ *dú-rang*.

Hypothesis, فرض *farz*.

Hypothetical, مجازی *mujâzî*.
—ly, فرضاً *farzan*.

Hyssop, زوفا *zúfá*.

I.

I, من *man*. I am, منم *manam*.

I who am, منکه *man kih*.

Ibex, مرال *marál* ; بز *buz*.

Ice, یخ *yakh*. — chest, یخدان
yakhdân. Iced-water, برف
آب *barf-áb*.

Idea, خیال *khiyâl* ; تصور *tasav-*
vur ; فکر *fikr*.

Ideal, معنویه *ma'navíyeh*.

Identical, همین *hamín* ; عینی
'ainí.

Idiom, اصطلاح *istiláh*.

Idiot, گول *gúl* ; ابله *ablah*.

Idiotcy, دیوانگی *divánagî*.

Idiotic, دیوانه *diváneh*.

Idle, هوشا *húshá* ; سست *sust* ;
معل *mu'attal*. — tulk,
یافه داری *yáfah-dârî*. —ness,
بیکاری *bî-kârî* ; تنبلی *tumbulî*.

Idol, بت *but*.

Idolator, بت پرست *but-parast*.

Idolatry, بت پرستی *but-parastî*
(*k*).

Idol-temple, بت کده *but-kedah* ;
بت خانه *but-khánah*.

If, اگر *agar*. — not, اگر نه
agarnah.

Ignite, *v. t.*, سوزانیدن *súzâni-*
dan ; *v. t.*, کشیدن *sho'leh ksh*.

Ignoble, نا جنس *ná-jîns* ; بد رگ
bad rag.

Ignominy, فزاحت *fazâhat*.

Ignorance, نادانی *ná-dání* ;
جهل *jahl* ; جهالت *jahálat*.
Feigning —, متجاهل *muta-jáhil*. The times of —
(before Mohammed), جاهلیت *jáhiliyet*.
Ignorant, ناشناس *ná-shinás* ;
جاهل *jáhil* ; نکر *nakir*. Very
—, جهول *jahúl*. —ly, نادان
ná-dan.
Ill, to be, ناخوش هستن *ná khúsh h.* —disposed, بد
khúsh h. —doing, نهاد *bad-nihád*. —fated,
بد کار *bad-kár*. —ness,
بد بخت *bad bakht*. —ness,
ناخوشی *ná khúshí*. —
tempered, بد خوی *bad-khúy* ;
زشت خوی *zisht-khúy*. —
timed, بی هنگام *bí-hangám*.
—treatment, بد رفتاری *bad*
raftári (k.) ; ظلم *zulm (k.)*.
—favoured, زشت *zisht*. —
starred, بد اختر *bad-akhtar*.
Illegal, حرام ناقص *ná haḡḡ* ; حرام
harám.
Illegitimate-child, حرام زاده
harám zádeh.
Illiberal, بخیل *bakhíl*.
Illuminate, افروختن *afrúkhtan* ;
pa. p., منور *munavvar (k.)*.
Illumination, چراغان *cherághán*
(k.).

Illusion, خواب و خیال *kh'áb u*
khayál.
Illustration, (drawing), تصویر
tasvír ; (in argument, بیان
bayán.
Illustrious, بزرگوار *buzurg-*
vár ; نام آور *nám-ávar*. Most
—, اشرف *ashraf*. — race,
دودمان *dúdmán*.
Image, صنم *sanam* ; صورت *súrat*.
Imagination, توهم *tavakhhum* ;
تصویر *tasavvur* ; واهمه *váhi-*
mah ; خیال *khayál (k.)*.
Vain —, خیال خام *khayál i*
khám.
Imaginations, خیالات *khayálat*.
Imagined, متصور *mutasavvar* ;
موهوم *mauhúm*.
Imagining, مخیل *mukhaiyil* ;
متخیل *mutakhaiyil*.
Imam, امام *imám* ; *pl.*, ائمه
a-immah.
Imbecile, ضعیف العقل *za'if ul*
'aql.
Imitated, مقلد *mukallád*.
Imitation, تقلید (در آوردن)
taklíd (dar a. or k.), تبع
tattabú ; متابعت *mutába'at*.
Imitator, مقتدی *mukṭadí*.
Immature, نابالغ *ná-báligh* ;
خام *khám*.

Immeasurable, نهشمار *nahshu-már*; بحد *bíhadd*.
 Immediately, فی الحال *fi 'l hál*; فوراً *fauran*.
 Immemorial, مستدام *mustadám*.
 Immense, بیکران *bí-girán*.
 Immersed, مغروق *maghrúk*; مستغرق *mustaghrak (sh)*.
 Immersion, تغریق *taghriq (k)*; استغراق *istighrak*.
 Imminent, نزدیک *nazdik*.
 Immobile, قائم *káim*.
 Immodest, بی شرم *bí sharm*; بی حیا *bí hayá*.
 Immolate, قربان کردن *kur-bán k*.
 Immoral, فاسد *fásid*. —ity, فسوق *fusúk*.
 Immortal, لا يموت *lá yamút*.
 Immortality, ابدی *abadí*.
 Immovable, بی حرکت *bí harra-kat*.
 Immunity, آزادی *ázadí*,
 Immutable, بی تغییر *bí taghay-yur*.
 Impale, v. خاروق زدن *kházúk z*.
 Impartial, راست بین *rást-bín*.
 Impartiality, عدل *'adl*.
 Impatience, نا شکیبایی *ná shakíbái*.

Impatient, بیصبر *bí-sabr*.
 Impediment, مزاحمت *muzáha-mat*; سنک راه *sang i ráh*; خار راه *khár i ráh*.
 Imperative, امر *amr*.
 Imperfect, ناقص *nákis*. —ion, قصور *kusúr*.
 Imperial, شهنشاهی *shahan-sháhi*; خاغانی *khákání*.
 Impersonation, تشبه *tashab-buh (k)*.
 Impertinence, گستاخی *gustákhí*; بیهودگی *bí-húdagí*.
 Impetuous, تند رو *tund ro*.
 Impetus, هجوم *hujúm*.
 Impiety, کفر *kufi*.
 Impious, کافر *káfir*; بیدین *bídín*.
 Implement, آلت *álat*.
 Implicate, تهمت بستن *tuhmat bs*.
 Implied, مضمّر *muzmar*.
 Imploring, مستدعی *mustad'í (n)*.
 Import, آمدنی *ámadaní*; مدخل *madkhal*.
 Important, مهم *muhimm*. — affairs, مآرب *ma'árib*.
 Importune, پله کردن *pillak k*.
 Importuning, متقاضی *muta-kázi*.

Importunity, ابرام *ilháh*; ابرام *ibrám*.

Impose on, گول دادن *gúl d.*

Imposition, حيله *hílah*.

Impossibilities, محالات *máhá-lát*.

Impossible, محال *mahál*; غير ممكن *ghair mumkin*; ناشدنی *ná-shudaní*.

Impostor, شياذ *shaiyád*; غابن *ghábin*.

Imposture, دغا *daghá*. Accusing of —, تكذيب *takzíb* (*k.*)

Impotence, تعجز *ta'jíz*.

Impotent, عاجز *'ájiz*; عنین *'anín*.

Impoverished, مفقر *mufkar* (*sh.*); محتاج *muhtáj* (*s.*).

Impregnable, منيع *maní*.

Impreguation, ابستن *abistan* (*s.*).

Impressed, متأثر *muta'assar*; مطبوع *matbu'* (*k.*).

Impression, اثر *asar*; تأثیر *ta'sir*. Making an — on, موثر *músir*.

Imprison, حبس کردن *habs k.*

Imprisonment, قيد *kaid* (*k.*).

Improbable, دور *dúr*; غير معقول *ghair ma'kúl*.

Impromptu, بدیهت *badihat*; بداهت *badáhat*.

Improper, بیجا *bí-já*; نایسته *ná-báyistah*; نامناسب *ná-munásib*; نالایق *ná-láik*.

Improvement, ترقی دادن *taraḡ-kí d.*

Improvvidence, غافلی *gháfíli*.

Improvisator, مبد *mibdah*.

Imprudence, غفلت *ghiflat*.

Imprudent, بی تدبیر *bí tadbír*.

Imprudently, غفلتاً *ghiflatan*.

Impudence, شوخی *shúkhi*; شوخ چشمی *shúkh-chashmí*; وقاحت *vakáhat*.

Impudent, ناداری *ná-dárrí*; وقیم *shúkh-didah*; فضول *vakíh*; فضول *fuzúl*.

Impulse, تحريك *tahrik* (*d.*).

Impunity, with, بیسزا *bísezá*.

Impure, ناپاک *ná-pák*; پلید *palid*; نجس *najis*.

Impurity, نجاست *najásat*.

Imputation, تهمت *tuhmat* (*bs.*).

Impute, نسبت دادن *nisbat d.*

In, اندر *dar*; در *ba*; میان *miyán*; توی *tuy*.

Inability, در ماندگی *dar mán-dagi*.

Inaccessibility, مناعت *maná'at*.

Inaccessible, منیع *muni*.

Inaccurate, نا راست *ná rást*.

Inactive, مست عنان *sust-'inán*.

Inadmissible, نا روا *ná-ravá*.

Inadvertence, غفلت *ghiflat*.

Inadvertent, غافل *gháfil*.

Inasmuch as, از بسکه *az baskih*.

Inattention, تغافل *tagháful*.

Inattentive, غافل *gháfil*.

Inauspicious, نا مسعود *ná-mas'úd*; نحس *nahs*.

Incalculable, بیقیاس *bí-kiyás*.

Incantation, رقیه *afsun*; رکیه *ruk'ah*.

Incapable, ناقابل *ná kábil*.

Incapacity, نا رسانی *ná-rasái*.

Incarnation, تجسم *tajassum*.

Incautions, بیخبر *bí khabar*.

Incendiary, شر انگیز *sharr-angiz*.

Incense, بخور *bakhúr*.

Incessant, دایم *dáim*.

Incessantly, دمبدم *dam ba dam*; پیوسته *paivasteh*.

Incest, فجور القرباه *fujúr al karábah*.

Inch, کره *garah*.

Incident, واقعه *vák'ah*; اتفاق *ittifák*.

Incidental, اتفاقی *ittifáki*.

Incipient beard, خط سبز *khatt i sabz*.

Incision, قطع *kat*.

Incitement, ترغیب *targhib* (k.); اطماع *itmá* (n.).

Incivility, بی ادبی *bí adabi*.

Inclement, سخت *sakht*.

Inclination, ارادت *irádat*; (mental), هیل *meyl*; (leaning), تکیه *takiyeh*; (in prayer), رکعه *ruk'ah*.

Inclined, مایل *máil*; میلان *mílán*; چسبیده *chaspidah*.

Inclining, متمایل *mutamáyil*.

Including, متضمن *mutazammin*; مدرج شامل حال *shámil i hál*; مدرج *mundariz*.

Incoherent, بی موافق *bí mu-váfik*.

Income, حاصل *hásil*; مداخل *mudákhil*.

Incomparable, بیچون *bí-chún*; بی نظیر *bí-nazir*; بی همتا *bí-hamtá*; بیمانند *bí-mánand*.

Incompetent, غیر کافی *ghair káfi*.

Incomplete, نام ناقص *ná-tamám* ;
نام فرجام *ná-farjám*.

Incomprehensible, بی قیاس *bí*
kiyás.

Inconceiveable, نام منصور *ná-*
mutasavvar.

Incongruous, نام ساز *ná sáz*.

Inconsiderate, سر سری *sar-*
sarí; نام سگالیده *ná-sakálidah*.

Inconsistent, منافض *munákiz* ;
منافی *munáfí*.

Inconstant, طیاش *taiyúsh* ;
طایش *táish*; نام استوار *ná*
ustuvár; نام پایدار *ná páidár*.

Incontinence, بد پرهیزی *bad*
parhizi.

Incontinent, بد کار *bad kár*.

Inconvenience, مضرت *mazar-*
rat; Putting to — مکلف *mukallif*.

Inconvenient, دشوار *dushvár* ;
زحمت *zahmat*.

Incorporate, مجسم *mujassam*.

Incorporation, ضمیمه *zamímah*
(*sh*).

Incorrect, نام درست *ná durust* ;
نام صواب *ná saváb*.

Incorrectness, غلط *ghalat*.

Incrruptible (man), پاک دمانی *pák*
damáni; بیغرض *bí*

gharaz; (matter) غیر فنا
ghair faná.

Increase, توفیر *taufír* ;
فزون *fuzún* ; افزایش *afzáyish* ;
افزونی *afzúni*; اضافه *izáfek* ;
ترقی *tarakkí*; v. افزودن *afzú-*
dan.

Increasing, متزاید *mutazáyid* ;
انزون *afzún*.

Incredible, نام واجب اعتبار *ná*
vájibi itibár.

Incrustate, اندودن *andúdan*.

Incumbent, لازم *lázim* ;
اجب *vájib*.

Incurable, لا دوا *lá davá* ;
لا علاج *lá 'iláj*.

Incursion, حمله *hamleh* ;
چپو *chapau (k.)*.

Indebted, مدیون *madyún* ;
مقروض *makrúz*.

Indecency, هرزگی *harzagí*.

Indecent, لا یمنعی *lá yam-*
baghí; نام سزا *ná-sazá*. Speak-
ing —ly, هراء *hurá*.

Indeed, بدرستی *ba-durustí* ;
یقیناً *yakínan*.

Indefinite, غیر معین *ghair*
mu'ayyan.

Indelible, ثابت *adbit*.

Indemnification, تضمین *tazmín*;
مجازات *mujázát*.

Independence, استقلال *istiklál*;
استغناء *istighná'*.

Independent, مستغنی *mus-
taghní*; مختار *mukhtár*; (well
off), خوش باش *khúsh-básh*.

Index, فهرست *fihríst*.

India, هندوستان *Hindústán*; هند
Hind.

Indian, هندی *hindú*; هندی
hindí.

Indicate, اشاره کردن *ishárah k.*;
pa. p. اشاره *mushár ilaih*.

Indication, دلالت *dalálat*.

Indictment, حکم نما *hukm
namá*.

Indifference, غفلت *ghiflat*.

Indifferent, بیزار *bí-zár*.

Indigence, تنگ دستی *tang-
dastí*; بیمایگی *bí-máyagí*.

Indigent, محتاج *muhtáj*; تنگ
دست *tang dast*, or دست
نیازمند *dast-tang*; حاجت مند
hájat-mand; حاجت مند
hájat-mand.

Indigestible, ناکوار *nágavár*.

Indigestion, خامت *vakhámat*;
تخمه *tukmah*.

Indignant, خشمناک *khishmnák*.

Indignation, تنفر *tanaffar*.

Indignity, خفت *khiffat*.

Indigo, نیل *níl* · وسمه *vasmeh*.

Indirect, پیچیده *píchídah*.

Indiscernable, ناپیدا *ná paidá*.

Indiscreet, بی امتیاز *bí imtiyáz*.

Indisputable, بی شک و شبهه *bí
shakk o shubheh*.

Indistinct, ناماف *ná sáf*.

Individual, نفر *nafar*; کس *kas*;
شخص *shakhs*.

Indolence, تکاسل *takásul (n.)*;
سستی *sustí (k.)*.

Indolent, سست *sust*.

Inducement, ترغیب *targhíb
(k.)*; تحریک *tahrík (k.)*.

Indulgence, التفات *iltifút*.

Indulgent, مهربان *mihribán*.

Indulging one's passions, هوس
باز *havvas-báz*.

Industrious, جاهد *jáhid*; ساعی
sá'í.

Industry, کسب *kasb*; اجتهاد
ijtihád; جدوجهد *jidd o jahd*.

Inebriated, مست *mast*.

Ineffable, ما لا کلام *má lá
kalám*, or لا کلام *lá ka-
lám*.

Ineffacious, بیثمر *bí samar*.

Inelegance, بد صورت *bad súrat*.

Inept, بی لیاقت *bí liyákat*.
 Inequality, فرق *fark*.
 Inestimable, بی بها *bí bahá*.
 Inevitable, نا کریز *ná-guriz*;
 چار نا چار *chár ná chár*.
 Inexpedient, نا مناسب *ná munásib*.
 Inexperienced, خام *khám*.
 Inexpert, بی سلیقه *bí-salíkah*.
 In extenso, بالنمام *bittamám*.
 Infallibility, بی خطای *bí khatá-i*.
 Infallible, بلا خطا *bilá khatá*.
 Infamous, بد نام *bad-nám* ; رسوا
rusvá ; مایون *mábún*.
 Infamy, رسوائی *rusvá'í*.
 Infancy, طفولیت *tufúliyat*.
 Infant, بچه *bachah* ; (suckling),
 رضیع *razi*.
 Infantry, سر باز *sarbáz* ; پیاده
piyádeh.
 Infatuate, آشفتن *áshuftan* ;
pa. p., فریفته *firífteh*.
 Infection, سرایت *saráyat (k.)*.
 Infectious, معدی *mu'dí*.
 Inferior, اسفل *asfal* ; زیرین
zírín ; فرودست *farú-dast* ;
 کمتر *kihtar*.
 Inferiority, پستی *pastí* ; دونی
dúní.

Infernal, دوزخی *dúzakhi*.
 Infidel, کافر *káfir* ; *pl.* کفار *kuffár*.
 Infidelity, کفر *kufir*.
 Infinite, بیکران *bigirán* ; نا
 متناهی *ná-mutandhi*.
 Infinitive (verb), مصدر *masdar*.
 Infirm, ضعیف *za'íf* ; نا توان
ná-taván. — *ity*, نا توانی *ná-tavání* ; (*pl.*), اسقام *askám*.
 Inflamed (with love), مشغوف
mashghúf ; (wound), ملتهب
multahib.
 Inflaming, جانسوز *jún-súz*.
 Inflammation, سوزش *súzish* ;
 (wound), التهاب *iltiháb*.
 Inflated, دمی *damí (s.)*.
 Inflexible, سخت *sakht*.
 Inflection, (grammar), تصریف
tasrif (k.) ; صرف *sarf (k.)*.
 Influencing, تاثیر *taasir (k.)*.
 Influenza, زکام *zukám*.
 Inform, اطلاع کردن *ittilá k* ;
 خبر دادن *fahmánidan* ;
khavar d.
 Information, تخبیر *takhbír* ;
 وقوف *vu'úf*. To obtain —,
 رسیدن *wá-rasídan*.
 Informed, مطلع *vákif* ;
muttali. To be —, اطلاع
 داشتن *ittilá dáshtan*.

Informers, نام *namám*;
جاسوس *jásús*.

Infringement, فسخ *faskh* (*k.*).

Infuse, خیسیدن *khísídan*.

Infusion, خسانده *khasándah*,
or خیسانده *khísándah*.

Ingenious, زکی *zakíy*, or ذکی
zakíy; ذهین *zahín*; ظریف
zaríf.

Ingenuity, جودت *júdat*; حذاقت
hizákát and حدائق *hadákát*;
کیاست *kiyásat*; شہامت *sha-*
húmat; (purity), زکات *zaká-*
wat.

Ingenuous, ازکیاء *azkiyá*; صادق
sádík.

Ingot, شوشه *shúshah*; خفچه
khafchah; (of gold), خشت زر
khisht i zar.

Ingratitude, بیوفای *bí-vafú-i*;
کفران *kufrán*.

Ingredient, جز *juz*.

Ingress and egress, درآمد
dar ámad bar آمد *ámad*.

Inhabitant, ساکن *sákin* (*b.*);
(*pl.*), سکناء *sukaná*, or
سکان *sukkán*; باشندہ *báshan-*
dah; (*pl.*), اهالی *aháli*.

Inhabited, آباد *ábád*.

Inhabiting, متوطن *mutavattin*.

Inhale, دم زدن *dam z*.

Inherent, اصلی *aslí*.

Inheritance, ارث *irs* (*gr.*);
میراث *mírás* (*y.*).

Inherited, موروث *maurús*.

Inheriting, وراثت *varásat*.

Inheritor, وارث *váris*.

Inhibition, نهی *nahí* (*k.*).

Inhospitable, لئیم *laím*.

Inhuman, فظ *fazz*; بیمرور *bi-*
muruvvat.

Inimical, معاند *mu'ánid*. —ly,
خصمانه *khasmánah*.

Iniquitous, حرام خور *harám-*
khur. — things, مناکیر
manákír.

Iniquity, فساد *fasád*; فسق *fisk*.

Initial, حرف ابتدا *harf i ibtidá*.

Initiation, دخل *dakhl* (*d.*);
مداخله *mudákhalah* (*n.*).

Injection, تنقیه *tankiyeh*.

Injudicious, پوچ *púch*; بیتدبیر
bítadbír.

Injunction, تاکید *ta'kid*.

Injure, آزدن *ázardan*; ضرر
رسانیدن *zarar rsa*.

Injured, متآذی *muta'azzí*.

Injurious, مضر *muzirr*.

Injury, اذیت *azíyet*; ایذا *ízá*;
گزند *gazand*.

Injustice, ظلم *zulm*; بیداد *bí-dád*.

Ink, مرکب *murakkab*. Indian —, مرکب چین *m-i chin*.

Inkstand, دوات *davát*; (pen and ink case), قلمدان *kalam-dán*.

Inlaid, مرصع *murassa'*; (with gold), طلا کوب *telá kúb*; (with mosaic work), خاظمی *khátimí*; (with tiles), کاشی کاری *káshí kári*.

Inn, کاروان سرای *káraván sarái*; مهمان سرا *mihmán sará*.

Innate, مادر زاد *mádar-zád*; غریزی *gharíziy*; طبیعی *tabí'í*.

Innocence, بی گاهی *bí-gunáhi*.

Innocent, بی گناه *bí-gunáh*; معصوم *má'súm*; عاصم *'ásim*; بری الزمه *barí uz zimmah*.

Innovating, ابداع *ibdá'* (*k.*).

Innumerable, نامحصور *ná-mahsúr*; نامعدود *ná-má'dúd*; بیشمار *bí-shumár*.

Inoculation, کوبی آبله *ábilah kúbí*.

Inodorus, بی بو *bí-bú*.

Inorganic, جمادی *jamá'diy*.

Inopportune, بر وقت *bí vakt*.

Inquest, تفحص *tafahhus* (*k.*).

Inquietude, اضطراب *izteráb*.

Inquire, پرسیدن *pursidan*; و جستن *wá-justan*.

Inquiring, متفیش *mutafattish*.

Inquiry, پرسش *pursish* (*k.*); پژوهش *istifsár*; پیژوهش *pizhúhish*; تفقد *tafakkud*

(*n.*); تفتیش *taftish*; سراغ دزد را سراغ کردند *surágh* (*thus* *dúzd-rá surágh kerdand*, They found the thief).

Strict —, تفحص *tafahhus*.

Subject of —, پرسیدنی *pursídani*.

Inquisitor, مفتش *mufattish*.

Insane, دیوانه *divánah*; جنونی *junúni*; مجنون *majnún*; (with love), مدله *mudallah*.

Insanity, دیوانگی *junún*; دیوانگی *divánagi*.

Inscribe, مرقوم کردن *markúm k.*

Inscription, کتابت *kitábat*; *pl.* خط نوشتجات *navishtaját*; *khatt*.

Inscrutable, بی نشان *bí-nishán*.

Insect, حشرات *hashrat*; جانورک *jánvarak*.

Insecurity, خطر *khatar*.

Insensibility, بی هوشی *bí húshí*.

Insensibly, بتدریج *be-tadrij*.
 Insert, داخل کردن *dákhil k*.
 Insertion, تعبیه *ta'biyeh*.
 Inside, توی اندرون *andarún* ; توی *túy*.
 Insignia, التما *at-tamghá*.
 Insignificance, حق *hakr*.
 Insignificant, نا چیز *ná chiz*.
 Insincere, بیوفا *bí-vafú*.
 Insincerity, منافقت *munáfikat*.
 Insinuation, ایهام *ihám* (n.); اشاره *ishárah* (k.).
 Insipid, بی نمک *bí-namak* ; بیمزه *bí-mazah*.
 Insistence, اصرار *isrár* (k.);
 Insolence, شاهی *sháhidi* ; شوخی *shúkhí*.
 Insolent, شوخ *shúkh*.
 Insoluble, لاجل *lá hall*.
 Insolvent, نا دار *ná-dár*.
 Insomuch as, چندانکه *chan-dánkih*.
 Inspection, نگاه *nigáh* (k.) ; نظارت *mu'áyanah* (k.); ملاحظه *mulá-nazárat* (n.); ملاحظه *mulá-hezeh* (k.).
 Inspector, ناظر *názir*. — general of tents, خیام باشی *khiyám báshí*.
 Inspiration, الهام *ilhám* (n.).

Inspired, ملهم *mulham*.
 Inspiring, تحویف *takhvif* (k.).
 Inspissated juice, رب *rub*.
 Instability, بی قراری *bí-karári*.
 Installation, نصب *nasb* (k.).
 Instalment, قسط *qast*.
 Instance, n., مثال *misál*. For — مثلاً *masalan* ; فرضاً *far-zan*.
 Instant, نفسی *nafasi* ; لمحہ *lamheh*. —ly, در ساعت *dar sá'at* ; بمجرد *bamujarrad* ; دم در *dar dam* ; حال در *dar hál*.
 Instead of, بجای *ba jái* ; عوض *ivaz*.
 Instigating, تحریص *tahrís* (k.).
 Instigation, اغوا *ighvá*.
 Instigator, محرک *muharrik*.
 Instinct, عقل *'akl* ; فراست *fírásat*.
 Institutes, one who, مقنن *mu-kannin*.
 Institution, اختراع *ikhtirá* (k.). —s, آئین *'á'in* ; قانون *qánún*.
 Instruct, یاد دادن *yád d*. —ion, تعلیم *ta'lím* (k.); تربیت *tarbiyat* (n.); تلقین *talkín* (n.).
 Instructor, معلم *mu'allim*.

Instrument, آلت *álat* ; ادات *adát*, pl. ادوات *adawát*. — for boring, مثقب *musakkib*. Musical —, نا انبان *ná-ambán* ; ساز *sáz*. Wind —, نفیر *nafir*. Insubordination, تمرد *tumarrud*. Insufferable, لا تحمل *tahammul*. Insufficient, کم *kam* ; قاصر *kásir*. Insulation (of a wire), خارج *khárij* (k.). Insulator, کرکری *gargari*. Insult, شتم *shatm* (d.) ; دشنام *dushnám* (d.) ; خفت *khiffat*. Insurance, بیمه *bimah* (k.). Insurrection, خاستگی *khástagi* ; شورش *shurish* ; فتنه *fitnah*. Integrity, دیانت *diyánat* ; راستی *rásti* ; صلاح *saláh*. Intellect, عقل *'aql* ; ذهن *zihn*. Acuteness of —, ذکا *zaká*. Intellectual, معقول *ma'kúl*. Intelligence, (news), خبر *khabar* ; (wit), زکات *zakávat*. Intelligent, فهیم *fahim* ; شناس *shinás* ; رمیزه *ramiz* ; عاقل *'ákil* ; هشیار *hushyár* ; درباننده *dar-yábandah* ; خبر با *ba-khabr* ;

روشن گهر *ba khird* ; بخرد *raushan-guhar*. Very —, فهم *fahhám*. Intelligible, مدرک *mudrak*. Intemperance, مستی *masti*. Intemperate, نا معتدل *ná mutadil*. Intend, آهنگن *áhikhtan* ; نصد کردن *kásd k* ; pa. p., منوی *manvíy* ; pr. p., عازم *'ázim*. Intensity, شدت *shiddat*. Intention, قصد *kásd* (k. n.) ; طویت *taviyet* ; زم *zamam* ; پیش *'arzah* ; عمد *'amd* ; نهاد *pish-nihád* ; همت *him-mat* ; pl., هم *himam* ; نیت *niyat* ; آهنگ *áhang*. Intentional, بالقصد *bilkásd*. —ly, عمداً *'amdan*. Inter, دفن کردن *dafn k*. Intercalary, کیسه *kabisah*. Intercept, گرفتن *giriftan*. Intercession, شفاعت *shifú'at* (k.) ; وساطت *vasátat* (k). Intercessor, شفیع *shafí'* ; شافع *sháfí'*. Intercourse, معاشرت *mu'ásharat* ; آمد و رفت *ámad o raft* ; اختلاط *ikhtilát* ; (carnal), مضاجعت *muzájú'at*.

Interdicting, تحریم *tahrīm* (k.); منع *man'* (k.).

Interest (money), سود *sūd*; مرابه *murábahah*; (concern), اعتنا *i'tiná*; علاقه *'alákah*.

Interested, غرض *gharaz*. Self—, غرضمند *gharz-mand*.

Interference in, مداخلت *mudá-khalat* (n.). — with, معارض *mu'áriz* (b.); مزاحم *muzá-him* (sh.).

Interim, اثنا *asná*.

Interior, درون *darún*; بواطن *bavátin*.

Interjection, صوت *saut*.

Interlaced, مشبك *mushabbak*.

Interlocutor, كلیم *kalím*; منكالم *mutakallim*.

Intermarriage, وصلت *vaslat* (k.).

Intermediary, متوسط *muta-vassit*.

Interment, دفن *'dafn*.

Intermingled, مخلوط *makhhlút* (k.).

Intermission, تقطع *takattu'*.

Intermittent fever, تب نوبت *tab-i-naubat*.

Internal, باطنی *bátini*; درونی *darúni*.

Interpolation, مخالطه *mukhá letch* (s.).

Interpose, درمیان آمدن *dar miyán ámadan*.

Interposition, دخل *dakhl* (k.).

Interpretation, تأویل *ta'vil* (n.); ترجمه *tarjumah* (k.); (of dreams), تعبیر *ta'bír* (k.).

Interpreter, ترجمان *tarjumán*; مترجم *mutarjim*; (of dreams and omens), فالگیر *fálgir*.

Interregnum, فتره *fitrat*.

Interrogation, استفهام *istif-hám*.

Interrogate, پرسیدن *pursidan*.

Interrogatively, باستفسار *be-istifsár*.

Interrogator, پرسنده *pursen-dah*.

Interruption, intersection, قطع *kat'* (n.).

Interval, بین *bain*; تفريق *tafriq*; اثنا *asná*. At —s, غباً *ghibban*.

Intervening, طاری *tári*; حایل *háyl*; دخل *dakhl*.

Interview, دیدار *didár*; مواسلت *muvasalat*; ملاقات *mulakát*.

Intestate, بی وصیت *bí vasiyat*.

Intestine, روده *rúdah* (n.); in pl., جگر بند *jigar-band*.

Intimacy, موانست *muvánasat*; دم سر آشنای *sar-áshnáí*; سازی *dam-sází*.

Intimate friend, همدم *ham-dam*; هم‌نشین *ham-nishín*; محرم *muhrim*.

Intimation, اشاره *isháreh* (k.).

Intimidation, تخويف *takhvíf* (k.).

Into, در *dar*; اندر *andar*; توی *tuy*.

Intolerable, غیر متحمل *ghair mutahammel*.

Intoning, ترنم *tarannum*; ترتیل *tartíl*.

Intoxicated, مست *mast*; سر *sar-mast*; سکران *suk-rán*; سرشار *sar-shár*. Like one —, مستانه *mastánah*.

Intoxicating, مسکر *muskir*.

Intoxication, سکر *sukr*; نشه *nash-h*; نشوت *nashvat*; مستی *masfí*.

Intractable, سرکش *sar kesh*.

Intreaty, التماس *illimás* (k.); ایلاج *iljá* (k.).

Intrenchment, سنکر *sangur*; النک *alang*.

Intrepid, فاتک *fátik*; بیباک *bí bák*.

Intrepidity, شجاعة *shajāat*; شیری *shíri*; دلآوری *dilávarí*; دلیری *dilíri*; جانبازی *ján-bází*.

Intricate, ژولیده *zhúlidah*; درهم *dar-ham*; معقد *mu'akkad*. An — business, آشفته کار *áshuftah kár*.

Intrigue, سازش *sázish*; عشق‌بازی *'ishk-bázi*.

Intrinsic, حقیقی *hakikí*; معنوی *ma'naví*; ذاتی *zátí*.

Introducing, ادخال *idkhál*; معرفی *mu'arrafi* (k.).

Introduction (of book), دیباجه *díbabcheh*.

Intrust, سپردن *sipurdan*; تسلیم کردن *taslim k*.

Intrusted, مسلم *musallam*.

Intwine, v. i., پیچیدن *píchidan*; v. t., پیچانیدن *pichánidan*.

Inundation, سیلاب *sailáb*; سیل *sail*.

Invalid, ناخوش *nákhush*.

Invalidate, باطل کردن *bátíl k*.

Invaluable, عزیز *azíz*.

Invariable, دایم *dáim*.

Invasion, تعدی *ta'addi* ; یورش *yúrish* (k.); هجوم *hujúm* (k.).

Invective, زبان درازی *zabán dirázi* ; لعنت *la'nat*.

Inveigle, فریفتن *firiftan*.

Invention, ابتداء *ibtidá'* (k.); ایجاد *ikhtirá'* (k.); اختراع *íjád* (k.); احداث *ihdás* ; نو آورد *nau-ávard*.

Inventor, محدث *muhdis* ; واجد *wájid* ; موجد *mújid*.

Inventory, فهرست *fihrist*.

Inversely, برعکس *bar 'aks*.

Inversion, تقلیب *taqlíb* (k.); عکس *'aks* ; (of letters), تحریف *tahríf*.

Invert, برکشتن *bar gashtan* ; برکردیدن *bar gardídan* ; *pa. p.*, معکوس *ma'kús* ; منعکس *mun-'akis* ; مقلب *muqallab* ; مقلوب *maqlúb* ; نکون *nigún* ; *pr. p.*, متبدل *mutabaddal*.

Investigation, تنقیح *tankih* (k.); تجویز *tajvíz* (k.); بازخواست *báz-kh'ást* (k.); تحقیق *tahkík* (k.).

Investigator, a minute, — , خورده دان *khurdah-dán*.

Investment (of a town), محاصره

mahasereh (k.); (with honours), متقلد *mutakallid* (k.).

Invidious, حاسد *hásid*.

Invigoration, تقویت *takvíyat* (k.).

Inviolable, بی فتور *bí futúr* ; بست *bust*.

Invisibility, غیب *ghaib*.

Invisible, نا پدید *ná-padíd* ; نا دیدنی *ná dídaní*. — things, غیبوب *ghuyúb* ; غائبانا *gháibáná*.

Invitation, دعوت *da'vat* (k.).

Invited, مدعو *mad'ú* (h.).

Invocation, دعا *du'á* (k.).

Invoice, فهرست *fihrist*.

Involuntary, بی اختیار *bi ikhtiyár*.

Involved, مشتمل *mushtamel* (b.).

Invulnerable, معصوم *ma'súm*.

Inward, باطن *bátin* ; درونی *darúní*.

Irascibility, تغیط *taghayyuz*.

Irascible, سرتیز *sar-tíz*.

Iris (flower), زنبق *zambak*.

Iron, آهن *áhan* ; حدید *hadíd* ; (cast), چدن *chadan* ; (for ironing), انو *utú* (ksh.).

Made of —, آهنی *āhaní*;
 آهنین *āhanín*. — mace,
 گوپال *gúpál*.
 Ironclad (ship), زره پوش *zireh
 púsh*.
 Irony, هجو *hajv*.
 Irrefutable, جواب بی *bí javáb*.
 Irregular, بی توزکانه *bí-túza-
 gánah*; بی قیاعده *bí káideh*.
 Irregularity, رسمی بی *bí-rasmí*.
 Irreligious, بد کیش *bad-kísh*;
 بی دین *bí-dín*.
 Irremediable, بی چاره *bí
 cháreh*.
 Irresolute, دو دل *do díl*.
 Irresolution, تردد *taraddud*.
 Irresponsible authority, استقلال
istiklál.
 Irreverence, بی احترامی *bí
 ihtirámi*.
 Irreverent, بی احترام *bí ihtirám*.
 Irrigate, آب دادن *áb d*.
 Irrigation, آبیاری *ábyári*.
 Irritable, کج خلق *kaj khulk*.
 Irritate, رنجیده ساختن *ranj-
 dah s*.
 Irritation, آشفتگی *ashuftagi*.
 Isinglass, سریش ماهی *sirish i
 máhi*.
 Islam, اسلام *islám*.

Island, جزیره *jazirah*.
 Isolated, تکتک *tektek*; مجرد
mujarrad.
 Isolation, تفرید *tafríd*.
 Issue, n., اولاد *aulád*.
 Issuing, صادر *sádir (sh. k.)*;
 اصدار *isdár*.
 Isthmus, تنگه *tangah*.
 It, او *ú*; آن *án*; این *ín*.
 Itch, خارش *khárisht*; خارش
khárish; حکه *hikkat*; جرب
jarab.
 Itching, خارش *kharásh*.
 Item, فرد *fard*.
 Itinerary, راه *ráh*.
 Itself, of —, بنفسه *be-nafsah*.
 Ivory, عاج *áj*; دندان فیل *dan-
 dán-i-fil*.
 Ivy, ویشه *wishah*; لبلاب *labláb*.

J

Jabber, مغلطه کردن *maghlitah
 k*; قیل و قال کردن *kíl o
 kál k*.
 Jackal, شغال *shaghál*.
 Jackdaw, زاغ *zágh*.
 Jacket, نیمتنه *nímtaneh*.
 Quilted silk —, کج اکند

kaj-ágand. Sheepskin —,
پوستین *pústín.*
Jacob, James, یعقوب *Ya'kúb.*
Jade (stone), یشم *yashm.*
Jail, زندان *zindán.*
Jailor, زندانبان *zindánbán.*
Jam, مربا *murabbá.*
Jar (large), خم *khum*; خمره
khumrah; (small), سبو *sabú*;
کوزه *kúzah.*
Jargon, کج زبان *kej zabán.*
Jasmine, یاسمین *yásmín.*
Jasper, یشب *yashb*; (another
kind), یاش *yásh.*
Jaundice, مرض زهره *marzi zah-
rah.*
Javelin, نیزک *nízak.*
Jaw (bone), چانه *chánah* (z.).
Upper —, فك اعلى *fakk i a'lá.*
Lower —, فك اسفل *fakk i
asfal.*
Jealous, غيور *ghaiyúr*; حسود
hasúd.
Jealousy, رشك *rashk*; حسد
hasd.
Jeering, طعنۀ زنان *ta'nah-zanán*
(k.); ریش خند *rish khand* (k.).
Jehovah, هو *hú*; ياهواه *Yáhváh.*
Jerboa, يربوع *yarbú.*
Jerk, تكان *takán* (d. kh.).

Jerusalem, بيت المقدس *Bait
al Mukaddas.*
Jest, لاج *lág*; بزله *bazlah*;
وشيه *vashyah*; لطيفه *latifah.*
— ing, هزل *hazl* (k.).
Jester, مسخره *maskharah.*
Jesus, حضرت عيسى *Hazrat-i-
'Isá.*
Jet (stone), شوه *shavah*; (of
water), فواره *favvâreh.*
Jew, Jewish, يهودى *yahúdí*;
عبرانى *'ibrání.*
Jewel, جوهر *johar*; زيور *zivar*;
(worn in the turban), سربيس *sar-pích.*
Jeweller, جوهرى *jauharí.*
Jockey, چابكسوار *chábuk
sovvár.*
Jocose, شوخى *shúkhi.*
Join, بيوستن *paivastan*; پيوند
کردن *paivand k.*
Joined, منضم *munzamm* (k.);
واصل *vásil* (sh.); مقرون *mak-
rún.*
Joining in a drinking boût,
منادمت *munádamat.*
Joint, بند *band*; شلو *shalv*;
مفصل *mufsal.* — ly, شراكتاً
sharákatan.
Jointure (woman's), مهر *mahr.*

Joists, همون *hamún*; شه تير *shahtír*.

Jokes, هزليات *hazaliyát*.

Joking, مزاح *mazáh* (k.); مزاحه *mazáhat* (n.).

Jollity, شوخي *shúkhí*.

Jolt, تكان *takán* (kh. d.).

Jonas, يونس *Yúnas*.

Joseph, يوسف *Yúsuf*.

Jot, ذره *zarreh*; نکته *nukteh*.

Journal, روز نامه *rúz námeh*.

Journey, سفر *safar*. A day's —, منزل *manzil*.

Jovial, خوشگذران *khúsh guzarán*. — ity, بشاشت *basháshat*.

Joy, سرور *surúr*. فرح *farah*; نشاط *nashát*; مسرة *masarrat*. فرحناك *farah-nák*; خرم *khurram*.

Judaism, يهوديه *yahúdiyeh*.

Judge, n., قاضى *kázi*; pl., قضاة *kuzát*; حاكم *hákím*; v., ديوان کردن *diván k.*

Judgment, فتوى *fetvá*. — hall, محكمه *mahkamah*. The last —, محشر *mahshar*; روز قیامت *rúz-i-kiyámat*.

Judicature, شريعت *shari'at*.

Judicious, با درایت *bá diráyet*; عقى *'akliy*.

Jug, کوزه *kúzah*.

Juggler, حقه باز *hukkah-báz*; بازیگر شعبده باز *shu'bdah-báz*; بازیگر *bázigar*.

Juggling, art of, بازی شعبده *shu'bdah-bázi* (k.).

Jugular vein, ورید *varíd*.

Juice, شیره *shírah*; عرق *'arakh*. Expressed —, عصاره *'usárah*, (of dates, &c.), دوشاب *dúsh-áb*.

Juicy, آبدار *ábdár*.

Jujube fruit, عاب *'unnáb*. — tree, کنار *kunár*.

Jump, n., خیز *khíz* (k.); جست *jast* (k.); v., جستن *jastan*.

Junction, اتصال *ittisál*.

Jungle, جنگل *jangal*.

Junior, اصغر *asghar*.

Juniper, اردج *ardaj*.

Jupiter, مشتری *Mushtarí*.

Jurisdiction, قلمرو *kalam-rav*.

Jurisprudence, فقه *fikh*.

Jurisprudent, فقيه *fakih*; pl., فقهاء *fukahá*.

Just, عادل *'ádil*; منصف *munsif*; حق *hak*. — men, ابرار *abrár*. Most —, عدل *'adal*.

Justice, عدالت 'adálat ; عدل
'adl ; نصفت nisfat ; داد dád.
Justification, ابرار ibrár (n.) ;
تزكيت tazkiyat (k.).
Justly, انصافاً insáfan.
Juvenile, جوان javán.
Juvenility, جوانی javánî.

K

Kaliyan (Persian water pipe),
قلیان kaliyán.
Keen, تیز tíz.
Keep, داشتن dáshtan ; نگاهداشتن
nigáh-dsh.
Keeper, نگهبان nigah-bán.
— of the records, سر دفتر
sar-daftér. — of the seal,
مهر دار muhr-dár. — of a
vineyard, رز بان raz-bán.
Keepsake, یاد کار yád-gár.
Kennel, سگخانه sagkháneh.
Kernel, مغز maghz.
Kestrel, یه yúh.
Kettle, کتری ketrí ; قدر kidr ;
دیکه dig ; (small), دیکچه
dígchek. — drum, کوس
kús ; نقره nakkárah. — —
player, نقارچی nakkárachí.

Key, کلید hilíd ; اقلید ikhlid.
Khosroes, کسری kasrá.
Kick, لکد lakd (z.).
Kid, بزغال buz-ghálah ; هیرک
hirak ; بره barah. White
kid or cotton shoes, کیوه
gívah.
Kidney, کرده gurdah ; کلیه
kulyah.
Kill, کشتن kushtan.
Killed, قتل katil.
Killing (in comp.), کشان kushán.
Kiln, کوره kúrah.
Kind (genus), جنس jins ; گونه
gúnah ; نوع nau' ; pl., انواع
anvâ ; قسم kism ; (friendly),
مهربان mihribán ; شفیق sha-
fik ; لطیف latíf.
Kindle, بر فروختن bar fa-
rúkhtan ; سوزانیدن súzání-
dan.
Kindling, سوزنده súzendah.
Kindness, مهربانی mihribání ;
نوازش navá-
zish ; احسان ihsán.
Kindred, اقربا akribá ; خوش
khish ; پیوند paipand.
King, شاه sháh ; پادشاه pád-
sháh ; سلطان sultán ; ملك
malik. O — ! شها shahá.

- of kings, شاهنشاه *shahan-sháh*. — of the bees, بعشوب *ya'skúb*.
 Kingdom, مملکت *mamlakat* ; ولایت *viláyet*. — of heaven, ملکوت *malkút*.
 Kingfisher, چاق *chillik*.
 Kinsman, ذوالقربی *zu'l kurbá* ; خوشاوند *khishávand* ; pl., اقارب *akárib*.
 Kiss, n., بوس *bús* (d.) ; بوسه *búсах* (d.) ; v., بوسیدن *búsidan*. — ing and hugging, بوس و کنار *bús o kenár*. — ing and licking (as a cat her kittens), مای و موی *mách u múch*.
 Kitchen, آشپز خانه *ásh-paz khánah* ; مطبخ *matbakh*. — garden, پالیز *páliz*.
 Kite (bird), غلیواچ *ghaliwáj* ; or زغن *ghaliwáz* ; زغن *zaghan* ; موش خور *músh-khúr* ; (paper), کاغذ *ká-ghazak*.
 Knapsack, جامه دانه *jámah-dán* ; بقیه *bukchah*.
 Knave, چاره کر *charah-gar*.
 Knead, سرشتن *sirishtan* ; خمیر

- کردن *khamir k.* ; pa. p., معجون *ma'jun*.
 Knee, زانو *zánú* (z.). — to —, همزانو *ham-zánú*.
 Knife, کارد *kárd*. Butcher's —, ساطور *sátúr*. Pen —, قلمتراش *kalamtarásh*. Pocket or clasp —, چاقو *chákú*. Shoemaker's —, نشکرده *nishgirdah*.
 Knit, بافتن *báftan*.
 Knob, قبه *kubbah*.
 Knock, n., ضرب *zarb* ; (at the door), دستک *dastak* ; v., کوبیدن *kúbidan*. — down, فرو کوفتن *farú-kúftan*.
 Knot, گره *girah* (z.) ; عقد *'akd* ; عقده *'ukdah*.
 Knotted, معقود *ma'kud*.
 Know, شناختن *shinákhtan* ; فهمیدن *dánistan* ; fahmídan.
 Knowing, داننده *dánendah* ; عرفان *'irfán*. — for certain, متیقن *mutayakkín*.
 Knowledge, معرفت *ma'rifat* ; علم *'ilm* ; دانستگی *dánistagi* ; اجاهمی *juz-rasí* ; عارفی *agáhi*. — of God, تعریف *ta'arruf*.

Known, معلوم *ma'lúm* (h.);
معروف *ma'rúf*.

Knuckle, بند انگشت *band i angusht*.

Koran, قرآن *kur'án*; فرقان *furkán*.

Krán (one franc), قران *krán*.

L

Label, سر نامه *sar námeh*.

Laborious, محنتی *mihnatí*;
کار کن *kár kun*.

Labour, کار *kár* (k.); عمل *'amal* (k.); محنت *mihnat*; مزدوری *mazdúrí*.

Labourer, عامل *'ámil*; pl., عمله *'amaleh*; (hired), مزدور *mazdúr*. Agricultural —, برزگر *barz-gar*.

Labouring hard, تاجاهد *tajáhud*.

Lac (gum), لك *lak*.

Lace, توره *túrah*; (cord), قیطان *kaitán*; زنجیره *zanjírah*.

Ladder, نردبان *nardubán*; سلم *sullam*; زینه *zínah*.

Ladies' man, عشق باز *'ishk-báz*.

Ladle, کفچه *kafcheh*; چالك *chilk*.

Lady, خانم *khánum*; خاتون

khátún; بیگم *baigam*; كدبانو *kad-bánú*.

Lag behind, باز ماندن *báz mán-dan*.

Lake, دریاچه *daryácheh*.

Lamb, بره *barah*. Fattened —, شیرمست *shír-mast*.

Lame, لنگ *lang* (k.).

Lament, زاریدن *zárídan*; نویدن *navídan*; نالیدن *nálídan*; *pa. p.*, مندوب *mandúb*; *pr. p.*, نالان *nálán*.

Lamentation, زاری *zárí* (k.); شین *shívan* (k.); نوحه *nau-hah* (k.); ندبیت *nudbat*; فغان *fighán*; ناله *nálah* (k.); فریاد *faryád* (k.). Great —, زار زار *zár-zár*.

Lamp, چراغ *chirágh*; سراج *siráj*; مصباح *misbáh*; (Chinese), فانوس *fánús*.

Lampblack, دوده *dúdah*; چراغ *chirágh*; خوال *khuvál*.

Lampoon, جرشتفت *jarshafst*; هجو *hajv*.

Lance, جريد *jaríd*; نیزه *naizeh*.

Lancet, نیشتر *nóshhtar*; نیشتر *nishtar*.

Land, زمین *zamín*. Cultivated —, کشت زار *kisht-zár*.

- and money, ملك و مال *mulk u mál*. — not needing artificial irrigation, دیعی *dími*.
- Landed property, تعلقه *ta'allu-kah*
- Landholder, زمین دار *zamín-dár*.
- Landscape, چشم انداز *cheshm andáz*.
- Land-tax, مال دیوان *mál i díván*.
- Lane, کوچہ *kúchah*; کوی *kúy*.
- Language, لغة *lughat*; زبان *zabán*. Belonging to —, لغوی *laghaví*.
- Languid, مانده *mándah*.
- Languor, فتر *futar*; سستی *sustí*; فتور *futúr*.
- Lantern, فانوس *fánús*; (of a building), مشکوت *mishkút*; منار *minár*.
- Lap, n., کنار *kinár*; v., لیسیدن *lísidan*.
- Lapidary, حجار *hajjár*.
- Lapis lazuli, لاجورد *lájvard*.
- Lapse of time, مرور دهور *murúr i duhúr*. •
- Lapwing, هدهد *hudhud*.
- Lard, چربی خورک *charbí-yi-khúk*.
- Large, بزرگ *buzurg*; کلان *kalán*; متسع *muttasi*.
- Largesse, انعام *in'ám*.
- Lark, عزلاغ *ghazlágh*; چكاوك *chakávak*.
- Lascivious, شهونی *shahvatí*; بد نفس *bad-nafas*. — ness, مستی *masti*.
- Lash, قچی *qamchí*.
- Lasso, کمند *kamand*.
- Last, a., آخر *ákhar*; پسین *pasín*; v., ماندن *mandan*.
- Lasting, دیر پا *dír-pá*; دایم *dáim* (b); بقا *baqá* (dsh.); دوام *davám* (k.).
- Lastly, عاقبة الامر *'ákibat ul amr*.
- Latch, چفت *chift*.
- Late, دیر *dir* (*ámadan*); (deceased), مرحوم *marhum*.
- Luteness, دیری *dírí*.
- Lath, چوب *chúb*.
- Lathe, خراد *kharád*.
- Lather, کف *kaf* (k.).
- Latitude, عرض *'arz*.
- Latter, وا پسین *vá-pasín*; آخر *ákhir*.
- Lattice window, بالکانه *bálkánah*; پنجره *panjareh*.
- Latticed, مشك *mushabbak*.

Laudable, راضیه *raziyeh*; مستحسن *mustahsin*; حمید *hamíd*.
— actions, حمائد *hamáid*.
Laugh, *v.*, خندیدن *khandídan*; *pr. p.*, خندان *khandán*.
Laughter, خندگی *khandagí*; خنده *khandah* (*k.*). Loud —, قهقهه *kahkahah* (*k.*).
Laundress, رخت شو *rakht shú*.
Laundry, رختشو خانه *rakhtshú kháneh*.
Laurel, سرخس *sar khas*.
Lavishing, اسراف *isráf k.*.
Lavishly, مسرفاً *masrúfan*.
Law (of the Koran), شریعت *sharí'at*; شرع *shar'*. Common —, عرف *'urf*. — of retaliation for homicide, قصاص *kisas*.
Lawful, حلال *halál*; مباح *mu-báh*; جواز *jawáz*. Making —, تحلیل *tahlíl* (*k.*). — ness, حلیت *hillíyet*.
Lawless, بیداد *bí-dád*; فاسد *fásid*.
Lawsuit, دعوا *da'vá*.
Lawn, چمن *chaman*.
Laxative, مسهل *mus-hil*.
Laxity, رخوت *rikhwut*.
Lay, *v.*, گذاشتن *guzáshtan*;

نهادن *nihádan*. — eggs, تخم کردن *tukhm k.*
Laziness, سستی *sustí*.
Lazy, تنبل *tambal*; کور دل *kúr-dil*; نا رای *ná-rái*; نفه *nafeh*.
Lead (metal), سرب *surb*; رصاص *rasás*. Red —, سرنج *sirinj*. White —, سفیدا *safídá*; (plummet), بلت *bult*.
Lead, *v.*, بردن *burdan*; دلالت *dalálat* کردن *k.*
Leader, سر دار *sar-dár*; قاید *káid*; پیشوا *píshwá*. — of an army, سر جنگ *sar-jang*. of the Hajj, میر حج *mír i hajj*. — at prayer, امام *Imám*.
Leading into error, مغالطت *mughálatat*.
Leaf (tree), برگ *barg*; (paper), ورق *varak*. The fall of the —, برزى برگ *barg rízi*.
League, معاهدت *mu'ákadat*; عهد *'ahd*.
Leak, *n.*, رخنه *rikhnah*; چکه *chikkeh*; *v.*, تراویدن *tarávidan*.
Lean, *a.*, لاغر *lághar*; نزار *nizár*; نحیف *nahíf*. — ness,

- تکيه زدن *lághirí*; *v.*, *takye* z.
 Leap, *n.*, خیز *khíz* (*k.*); *v.*,
 بر جستن *jāstan*; جستن *bar jāstan*;
 یوزیدن *yúzidan*; *pr. p.*, جهان *jihán*. — year,
 سال کبیسه *sál-i kabisah*.
 Learn, یاد گرفتن *yád-gr.*;
 درس آموختن *ámúkhthan*; درس
 گرفتن *dars gr.*
 Learned, دانا *dáná*; عالم *‘álim*.
 Profoundly —, متبحر *muta-*
bahkir. — man, ملا *mullá*.
 — men, علماء *‘ulamá*; فوazel
fawázil.
 Learner, نوآموز *nau-ámúz*.
 Learning, آموزش *ámúزش*; علم
 ‘ilm; حکمت *hikmat*.
 Lease, اجاره *ijaráh* (*k. gr.*);
 کرایه *keráye* (*k.*).
 Least, ادنی *adná*. At —, اقل
akáll i kalíl.
 Leather, چرم *charm*; جلد *jild*.
 Raw white —, یشمه *yashmah*.
 Soft —, انبان *ambán*. — of
 horse's or ass's hide, کیغخت
kímukht.
 Leathern, چرمینه *charminah*.
 Leave, *n.*, اجازت *ijázat*; ان
izn (*d. gr.*); رخصت *rukhsat*

- (*gr.*), دستوری *dastúri*; *v.*,
 (to quit) پرداختن *pardákhtan*;
 ترک کردن *tark k.* To take
 — of, مرخص شدن *murakh-*
khas sh. — off, ایستادن
vá istádan.
 Leaven, *n.*, مایه *máye*; *v.*,
 ور آوردن *var a.*; *pa. p.*, مخمر
mukhammar.
 Leavings, باقیه *báqiye*. — of
 a meal, بس خور *pas-khur*.
 Lebanon, Mount, لبنان *libnán*.
 Lecherous, شهوت *shahvat*.
 Lecture, درس *dars* (*d.*).
 Lecturer, مدرس *mudarris*.
 Led horse, یدک *yadak*.
 Ledger, دفتر *daftar*.
 Leech, زالو *zálú* (*an.*); زلو
zalú.
 Leek, کندنا *gandaná*; کراث
karrás.
 Left (side), چپ *chap*; یسار
yasár. — handed, چپدست
chap-dast.
 Leg, پا *pá*; ساق *sák*; اشكالك
ishkálang.
 Legacy, میراث *mírás*; ترکه
tarikah; *pl.*, متروکات *maṭrú-*
kát,

Legal, شرعی *shar'íy*; مشروع *mashrú'*.

Legate, ایچی *ilchí*.

Legatee, موصی الیه *muwassá ilaih*.

Legation, سفارت *sefárat*.

Legend, افسانه *afsánah*; حکایت *hikáyat*.

Legerdemain, بازی حقّه *hukkeh bázi*.

Legible, ما یقرا *ma yukrá*.

Legislature, حکمرانی *hukm-rání*; حکومت *hukúmat*.

Legitimacy, حلالزادگی *halál-zúdagí*.

Legitimate, حلال زاده *halál zádeh*.

Leisure, فراغت *farághat*. —ly, آهسته *áhisteh*.

Lemon, لیمو *límu*. —ade, آب آیمو *áb límú*.

Lend (money), قرض دادن *karz d*.

Length, طول *túl*; درازی *dirází*.

At —, آخر الامر *ákhar ul amr*.

Lengthen, دراز کردن *diráz k*.

Lenient, ملایم *muláym*.

Unity, ملایمت *muláymat*.

Lentil, بلسن *bulsun*; چك *ma-*

chak; منجو *manjú*; عدس *'adas*.

Leopard, پلنگ *palang*; نمر *nimr*.

Leper, میروص *mabrús*.

Leprosy, برص *baras*.

Leprous, ابرص *abras*.

Less, (fewer) کم *kam (k.)*; کمتر *kamtar*; (smaller), کوچکتر *kíh-tar*; کوچکتر *ku-chiktar (k.)*.

Lesson, درس *dars (d.)*; سبق *sabk*. Giving —s, مدارست *mudárasat (n.)*.

Lest, مبادا *mabáddá*.

Let (permit), اذن دادن *izn d.*; (on hire), اجاره دادن *ijarah d.* — go, وبل کردن *veil k.* — alone, گذاشتن *guzáshtan*.

Lethargy, پینکی *pínakí*.

Letter (of the alphabet), حرف *harf*; pl., حروف *hurúf*. — by —, حرفاً عن حرف *harfan 'an harf*. — with diacritical point, معجمه *mu'jamah*; (epistle), کاغذ *kághaz*; مکتوب *maktúb*. Short — (between equals, or from superior to inferior—a note), رقعہ *ruk'ah*. — from a prince,

رقم *rakm*; فرمان *farmán*;
(a royal order), شقه *shikḡkah*.
— from a servant, عرض *arz*;
'ariz; عريضه *'arizeh*. — of
recommendation نامه سفارش
sefárish námeḥ. — of apo-
logy, اعذار نامه *'tizár námeḥ*,
etc., etc.

Lettuce, کاهو *káhu*; خس *khus*.
Levee, مجلس عام *majlis i 'ám*.
Level, مسطح *musattah* (s.);
هموار *hamvár* (s.); *pa. p.*,
موطاء *muvaṭṭá*.
Lever, دیلم *dílum*.
Levite, Levitical, لوی *lávīy*.
Levity, سبکی *sabuki*; طیش
taish; (of speech), خطل
khatal; (of conduct), خفت
khiffat.
Levy (of taxes), باج *báj*; خراج
khiráj.
Lewd, شهوتی *shahvatī*. —ness,
شهرت *shahvat*.
Lexicography, علم لغت *'ilm-i-*
loghat.
Lexicon, کتاب لغت *kitáb-i-*
loghat. •
Liar, دروغ کو *kázib*; دروغ
durúgh-gú. A great —,
کذاب *kazzáb*.

Libel, مذمت *muzammat*; هجو
hajv.
Liberal, سخی *sakhúy*; فیاض
faiyáz; سامی *sámih*; جواد
jawwád. —ity, جود *júd*;
سخاء *sakhá'*; سخاوت *sa-*
khávat; ندی *nadá*; کرامت
karámat.
Liberated, خلاص *khilás* (k.);
رها *rastakár* (k.); رها
rahá (k.).
Liberating, منقذ *munkiz* (n.).
Liberation, رهای *rahái*; نجات
naját.
Libertine, رند *rind*; قلاش
kallásh.
Liberty, عتق *'itk*; آزادگی *ázá-*
dagī. Setting —, اطلاق
itlák (k.).
Libidinous, هواس *havvús*;
نیاک *naiyák*.
Libra, میزان *mizán*.
Library, کتب خانه *kutub-khá-*
nah.
License, اجازه *ijázah* (d.).
Lick, لیسیدن *lisídan*.
Lid, پوش *púsh*; سر *sar*.
Lie, n., کذب *kizb*; دروغ *du-*
rúgh (gf); v., — down دراز
diráz sh.

Lieutenant, نایب اول *náib i avval*.

Life, زیست *zist*; زندگی *zin-dagí*; زندگانی *zindagáni*; (حیات) *ján*; حیات (or) *haiyát*. Eternal —, لایقا *dár ul baká*. The next —, زندگانی دوم *zindagáni i duvam*. The present and future —, دو جهان *dú-jehán*. Solitary —, انزوال *inzivál*. —less, بی جان *bí-ján* — time, عمر *umr*.

Lift, بالا کردن *bálá k.* — up, برداشتن *bar dsh*.

Ligature, بستگی *bastagí*; وناق *visák*.

Light (up), بر فروختن *bar fa-rúkhtan*. —, n., روشن *raushan (k.)*; نور *núr*; روشنائی *rúsh-nái*; شعاع *raushani*; روشنی *shuá*. —, a., (not heavy), سبک *sabuk*; خفیف *khafif*; (digestible), هنی *haní*. — headed, سبک سار *sabuk-sár*. — of conduct, خف *khiff*; خفیف *khafif*. — souled, روح *sabuk-ráh*.

Lightning, برق *barq*; صاعقه *sá'ikah*.

Like, چو *chu*; چون *chún*; همچو *hamchú*; مثل *misí*; مشابه *mushábih*; متشکل *mutashak-kil*; بسان *basán*; (in composition), آسا *ásá*; سا *sá*; نای *táy*; v., میل داشتن *moyl dsh*; پسندیدن *pasandidan*.

Likelihood, احتمال *ihtimál*.

Likely, گویا *guyá*; محتمل *moh-tamil*.

Likeness, تشبیه *tashbih (k.)*; تصویر *tasvir*; شکل *shekl*.

Likewise, ایضاً *aizan*.

Lilac, یاس *yas*,

Lily, سوسن *súsan*. Water —, نیلوفر *nailúfar*.

Limb, عضو *'uzv*; pl., اعضا *'a'za*.

Lime, آهک *áhak*; گچ *gach*; (fruit), لیمو *limú*.

Limit, حد *hadd*; pl., حدود *hudúd*; سنور *sinúr*; سینر *sinír*; pa. p., محدود *mahdúd*.

Limp, کیدن *langidan*; pr. p., افتان خیزان *uftán khizán*.

Limpid, صاف *sáf*.

Line, n., سطر *satr*; pl., سطور *sutúr*; خط *khatt*; pl., خطوط *khutút*. Circular —, خط

مستدیر *khatt i mustadír*. Curved —, منحنی *kh*.

munhant. — of demarcation, خط فاصل *kh. i fásil.* Ecliptic —, خط محور *kh. i mihwar.* Meridional —, خط نصف نهار, *kh. i nisf i nahár.* Parallel —, خط متوازی *kh. i mutawázi.* Perpendicular —, خط عمود *kh. i 'amúd.* Right —, خط مستقیم *kh. i mustakim.*

Lineage, نسل *nasl*; نسب *nasab.*

Linen, بز *bazz*; کتان *kattán.*

Linendraper, باز *bazzáz.*

Linguist, زبان دان *zabán-dán.*

Lining (of a garment), آستر *ástar (k.).*; بطانت *bitánat.*

Link, حلقه *halkeh.*

Linseed, بزر الکتان *bizr ul kettán*; کتان *kettán.*

Lintel, آستانه *ástánah.*

Lion, شیر *shir*; (obsolete or poetic), لیث *lais*; هزبر *hizabr*; غزنفر *ghazanfar*; ارسلان *zarsham*; ارسلان *arslán*; اسد *asad*; ببر *babr*; حیدر *haidar.*

Lip, لب *lab*; شفته *shifat.* cracked or ulcerated —, سلیج *silunj.*

Liquefaction, گدازش *gudázish.*

Liquid, مایع *mái*; آب *áb*; *a.* مذاب *muzáb*; ذائب *záib.*

Liquor (spirituous), شراب *sharáb*; عرق *'arak.*

Liquorice, ملیحی *malhati*; سوس *sús.*

Lisp, لکنت *luknat (k.).*

List, فهرست *fihrist*; سیاهه *siyáhah.*

Listen, گوش دادن *gúsh d. ; pr.* آصغاء *istimā (k.).*; *isghá'.*

Listener, مستمع *mustamí.*

Listless, غافل *gháfil.*

Literal, لفظی *lafazi.* — لفظاً *ly, lafzan.*

Literary composition, تصنیف *tasnif (k.).*

Literature, ادب *adab.*

Litigation, تنازع *tanázu' (k.).*; خصومت *khusumat (n.).*

Litter (carried by two mules), تاخت روان *takht-raván*; (two on one mule), کجاوه *kajáveh.* Camel or elephant —, هودج *haudaj*; محانه *maháfah.*

Little (few), قلیل *kalíl*; اندک *andak*; (small), کوچک *kú.*

- chak.* A —, قدری *kadrí*;
برخی *barkhí*.
Live, زیستن *zistan*, or زیستن
zistan; روزگار *rúz-gar*
burdan; (dwell), ساکن بودن
sákin b.; منزل داشتن *manzil*
dsh.
Livelihood, آبخورد *ábkhurd*;
آب و دانه معیشت *ma'ishat*;
áb u dánah.
Liver, جگر *jigar*; کبد *kibd.*
Living, زنده *zindah.* A —
creature, جاندار *ján-dár.*
Lizard, سوسمار *buzmajah*;
súsár; چلباسا *chalpásá*;
نرگ *nizk*; سقنقر *sakunkúr.*
Load, بار *bár (k.)*; حمل *haml*
(k.); (carried on the head),
سر بار *sar-bár.* Ass —,
خروار *karvár*; v., (a gun),
پر کردن *pur k..*
Loadstone, آهنربا *áhan-rubá.*
Loaf, قرص نان *kurs-i-nán.*
Loan (money), قرض *karz*
(d. gr.); (article), عاریت *'ári-*
yet (k.); استعاره *isti'arah (k.)*.
Loathing, نفرت *nifrat (k.)*;
کراهیت *keráhiyat (n.)*.
Lobby, دالان *dálán*; کن
kafsh kun.

- Lobster, خرچنگ *khar chang.*
Lock (of door), قفل *kufi (k.)*;
(of hair), حلقه *halkeh*; زلف
zulf; (of gun), چقماق *chak-*
mák.
Lockjaw, لقوه *lakvah.*
Locksmith, قفل ساز *kufi sáz.*
Locum-tenens, جا نشین *já-*
nishín
Locust, ملخ *malakh.*
Lodging, منزل *manzil.*
Logic, منطق *mantiq.*
Logwood, بقم *bakm.*
Loins, کمر *kamar.*
Loiter, عقب رفتن *'akab r.*
Lonely, تنها *tanhá.*
Long, دراز *diráz*; طویل *tavíl*;
مدید *madíd.* — ago, دیر باز
dír-báz. How — ? تا کی
tá key.
Longing, اشتیاق *ishtiyyák*;
میل *kháhish (n.)*; میل
meyl (k.). — of a pregnant
woman, وحم *wahm.*
Longitude, طول *túl.*
Long-suffering, دیر رنج *dír-*
ranj.
Look, نگاه *nigah*, or نگاه
nigáh (k.); نظر *nazur (k.)*; نگر

- nigar* (k.); *pr. p.*, نكران *nigran*.
Loom, منسج *minsaj*; كارگاه *kár gáh*.
Loose, نا بسته *ná basteh*; باز *báz*; (flaccid), هز *hiz*; سست *sust*. To let —, سر دادن *sar dádan*; سر کردن *sar-k*.
Looseness, رخاوت *rakhávat*.
Loquacious, پرگو *pur gú*.
Lord, خداوند *khudávand*; خان *khan*; *pl.* خوانین *khavánín*; بك *beg*, or بيك *beig*; مولی *maulá*; امير *amír*, *pl.*, (noblemen), امرا *umará*; ارباب *arbáb*; مولانا *mauláná*. The —, رب *rabb*. O our —! ربا *rebbaná*.
Lordship, خداوندی *khudá-vandí*.
Lose, گم کردن *gum k.*; (at play), باختن *bákhtan*.
Loss, زیان *ziyán* (*burdan*); خسارت *hasárat* (*ksh.*). To be at a —, قافیه تنك شدن *káfiyeh i tang shudan*.
Lost, گم *gum* (*k. sh.*); كمراه *gum-ráh*; ضائع *zá'i* (*k.*); مفقود *mafqud*.
Lots, قرعه *kar'ah* (*an.*).

- Lotus*, نيلپر *nilupar*.
Loud, بلند *buland*. — sound-
 ing, بلند بانك *buland báng*.
 — toned, بلند آواز *buland-áváz*.
Louse, قمل *kamal*; شپش *shipish*.
Love, عشق *'ishk* (*dsh.*); محبت *mahabbat* (*dsh.*); صبايت *sabábat*; (for a mistress, &c.), عشق حقيقى *'ishk i hakikíy*. Falling in —, عشق *ta'ashshuk* (*k.*).
Love-sick, شوریده *shurídeh*.
Lover, عاشق *'ashik*; *pl.*, عشاق *'ushshák*; دلدادۀ *dildá-dah*; دلدار *dil-dár*; محب *muhibb*.
Low, پست *past*; فرو *farú* (*k.*); ادنى *adná*. — person, نذل *nazl*.
Lowest, اسفل *asfal*.
Lowing (of cattle), خوار *khuvár*; بانك *báng* (*z.*).
Lowliness, خشوع *khushú*.
Lowly, مسكين *misikin*.
Lowspirited, دل تنك *diltang*.
Loyal, مطيع *mutí*.
Lucerne, يونجه *yúnjeh*.
Lucid, صاف *sáf*.

Lucifer-match, کبریت *kebrít*.
 Luck (good), نیک بختی *ník bakhti*; (bad), بد بختی *bad bakhtí*.
 Lucrative, مفید *mufíd*; نافع *náfi*.
 Ludicrous, مضحك *muz-hik*.
 Luggage, اسباب *asbáb*; بنده *bonah*.
 Lukewarm, نیم گرم *ním-garm*; ملول *malúl*.
 Lumbar, صلبی *sulbíy*.
 Luminous, درخشنده *dirakh-shandeh*.
 Lump, کنده *kundah*.
 Lunacy, دیوانگی *divánagí*.
 Lunar, قمری *kamariy*.
 Lunatic, دیوانه *divánah*.
 Lungs, سل *sull*; شش *shush*.
 Lurk, کمین کردن *kamín k*.
 Luscious, لذیذ *lazíz*.
 Lust, هوا و هوس *shabak*; شبق *shabak*; *lavá u havvas*; هوای نفسانی *havá i nafsání*; شهوت *shahvat*.
 Lustful, پرست شهوت *shahvat parast*.
 Lustre, روشنائی *raushnáí*.
 Lute, بربط *barbat*; يشكرده *yashkardah*; چنگ *chang*.

A small Turkish lute with three strings, یونغار *yún-ghár*.
 Luxuriance, کثرت *kesrat*.
 Luxuriant, فراوان *faráván*.
 Luxurious, عیاش *ayyúsh*.
 Luxury, عشره *ishrat*; عیاشی *'ayyáshí*.
 Lying, دروغ گو *durúgh gú*.
 Lying-in (woman), زاجه *zá-cheh*.
 Lying in ambush, کامن *kámin*.
 Lynx, سیاه گوش *siyáh-gúsh*.

M.

Mace (spice), بزر باز *bazbáz*; کرز *basbásah*; (club), *gurz*; چماق *chumák*.
 Maco-bearer, چوبدار *chúb-dár*.
 Macerate, آغاریدن *ágháridan*.
 Machination, مکر *makr*.
 Machine, منجنیق *manjaník*; آلات *álát*.
 Mad, شیدا *shaidá*; مجنون *maj-nún (s.)*; دیوانه *diváneh (s.)*; شیفته *sheiftah*.
 Madam, خانم *khánum*.
 Made (artificial), ساخته *sákhtah*; مصنوع *masnú*.

Madness, خبط *khabt* ; شیدای *shaidái* ;
شوریدگی *shúridagí*.

Magazine, مخزن *makhzan* ;
خزانه *khezánah* ; in comp.,
باروت خانه, as, powder —, باروت خانه,
bárút kháneh.

Magian, مجوس *majús* ; مجوسی
majúsi ; گبر *gabr*. —
(religion), مجوسیه *majúsiyet*.

Magic, سحر *sihr* ; نفات *na-*
fásat ; جادو *jádú* ; (natural),
سیمیا *símiyá*.

Magician, جادوگر *jádú-gar* ;
سحار *sakhár*.

Magistrate, حاکم *hákim* ;
(one who gives a فتوی *fatvá*),
مفتی *muftí*.

Magnanimous, بزرگ همت *buzurg-*
himmat.

Magnet, آهن ربا *áhan-rubá* ;
مغناطیس *áhan-kesh* ; آهنکش
maḡnátis.

Magnificence, بزرگواری *buzurg-*
wári ; اجلال *ijlál* ; زرنك
zarank.

Magnificent, معظم *mu'azzam*.

Magnified, مفتخ *mufakhhkam*
(s.) ; مشرف *musharraf* (s.).

Magnitude, بزرگی *buzurgí*.

Magpie, کلاغ جیکو *kilágh i*
jíku.

Maid-servant, کنیز *kaníz*.

Mail (coat of —), جوشن
jaushan.

Maimed چولاق *chúlák (k.)* ;
افلیج *iflíj*.

Maintenance, معیشت *ma'ishat*.

Maize, ذرت *zurrat*.

Majesty, حفرة *hazrat, pl.*
حضرات *hazarát* ; جلال *jalál* ;
جلالت *jalálat*. Your — !
قبله *'álá hazrat* ; عالی حضرت
عال *kiblah i 'álam*.

Major, یاور *yáver*.

Make, ساختن *sákhtan* ; کردن
kerdan ; سازیدن *sázídan*.

Maker, سازنده *sázendah*.

Malady, مرض *maraz* ; علت
'illat.

Male, نر *nar* (as شیر نر *shír i*
nar, — lion) ; ذکر *zakar* ;
زکورت *zukurát*. — and
female, نر ماده *nar-mádah*.

Malediction, لعنت *lu'anat*.

Malefactor, مجرم *mujrim*.

Malevolence, بد خواهی *bad*
kháhi.

Malice, کینه *kinah* ; شر *sharr*

Malicious, بد اندیش *bad-andish*; شتر کینه *shutur-gínah*.

Malignancy, خیر کی *khíragí*.

Malignant, خیره *khírah*.

Malleable, نرم *narm*.

Mallet, میخ کوب *míkh-kúb*; (for clods), کلخ کوب *kulúkh-kúb*.

Man, مرد *mard*, *pl.* مردان *mardán*; نفر *ádam*; نفر *nafar*; مردمان *mardumán*; *in pl.* (people), مردم *mardum*. Village head —, خدا ده *dih-khudá*. Wealthy —, دنیا دار *dunyá-dár*. Worthless —, دنی *daníy*.

Manacles, دست بند *dast band*.

Management, تدبیر *tadbir*; نظارت *nazárat*.

Manager, پیش کار *písh-kár*; کار پرداز *kár-pardáz*.

Mandate, فرمان *farmán*.

Mandragora, یبروج *yabrúj*, or *yabrúh*.

Mane (horse's), یال *yál*.

Manful, دلیر *dalír*.

Mange, کر *gar*.

Manger, معلف آخر *ákhór*; معلف *ma'laf*.

Mango, انبه *ambah*.

Manhood مردی *márdí*; باوخت *bulúghat*.

Manifest, *a.*, مبین *mubín*; ظاهر *záhir*; باهر *báhir*; *pa. p.*, منصور *mansús*; *pr. p.*, اظهار *musarrih*; *izhár* (*k.*).

Manifestation, ابراز *ibráz*.

Manikin, مردمک *mardumak*.

Mankind, بشر *bashar*; انسان *insán*; انس *ins*; (men and devils), انس و جان *ins va jánn*; ناس *nás*. All —, كافه انام *káfah i anám*.

Manly, مردانه *mardánah*.

Manliness, مردی *mardí*.

Manna, شیر خشت *shír-khisht*; ترنجبین *taranjubín*; (sweet-meat), کز *gaz*.

Manner, طور *taur* or *túr*; اسلوب *uslúb*; چگونگی *chigúnagí*; نمط *taríkah*; طریقه *nimt*. In such a —, بنوعی *ba-nau'í*; بر وجهی *bar vajhí*. Every —, هر صورت *har-súrat*. In this —, همچنین *ham-chunín*, or همچین *ham-chín*. In that —, همچنان *ham-chunán*. In no —, هیچگونه *hích-gúnah*.

In the same — همیجان *hamiján*.
 Manners, آداب *ádáb*.
 Mansion, سرای *saráy*; دار *dar*.
 Thus: the — of peace, (Bagdad,) دار السلام *dár us salám*; the — of perdition, (hell), دار البوار *dár ul bavár*; the — of safety (the towns of Kúman or Kirman, etc.), دار الامان *dár ul amán*.
 Mantle, ردا *ridá*.
 Manual, دستی *dustí*; (book), رساله *risáleh*.
 Manufactory, کارخانه *kár kháneh*.
 Manumission, اعتاق *i'ták* (k.).
 Manure, زبل *zibl*.
 Manuscript, دستخط *dast khatt*; نسخه *nuskheh*.
 Many, خیلی *bisýár*; بسی *khailí*; کثیر *kasír*; بسی *basí*; متعدد *basá*; متعدد *muta-*
'addid. How —؟ چند *chánd* چه قدر *chekh qadr*?
 Map, نقشه *naqshah*.
 Maple-wood, سارمه *sármah*.
 Marble, مرمر *marmar*; رخام *rukham*.

March (of an army), کوچ *kúch* (k.); رihlat (k.); رحلت *rihlat* (k.); راحل *rahíl*; پیچ *pasích*.
 Marches, سرحد *sar hadd*.
 Mare, مادیان *mádiyán*; (one having a yearling colt), مفلی *mufli*.
 Margin, حاشیه *háshiyeh*; کران *karán*; کرانه *karánah*.
 Marginal lines, جدول *jadval*.
 Marine, بحری *bahrí*; دریای *daryái*.
 Mariner, ملام *malláh*.
 Marjoram, سعتار *sa'tar*.
 Mark, نشان *nishán* (k. d.), or نشان *nishánah*; (stain), داغ *dágh*; عیار *'iyár*; رسم *vasm*; آثار *asar*; in pl., مآثر *ma'ásir*; آثار *ásár*.
 Marked, مرسوم *marsúm*; موسوم *mausúm*; معلم *mu'lam*.
 Market, بازار *bázár* (k.); سوق *suk*; یامپالو *yampalú*. Belonging to a —, بازاری *bázarí*.
 Marriage, عروسی *'arúsí* (k.); نکاح *kat-khudái*; ازدواج *izdiváj* (n.); مناکحه *munákahat*. — feast, ولیمه *válímuh*. عرس *urs*. — portion, مهر *muhr*. —

settlement, کابین *kábín*;
 صدق *sadák*.
 Married (man), منکوح *man-
 kúh*; زوج *zauj*; (woman),
 زوجه *mankúhah*; زواجه
zaujah.
 Marrow, لب *lubb*; مغز *maghz*.
 Spinal —, نخاع *nukhá*; حرام
 مغز *harám-maghz*.
 Marrowless, بی مغز *bí-maghz*.
 Marry, زن کردن *zan k.*; زن
 خواستن *zan gr.*; زن گرفتن
zan kh.; *pr. p.* تاهل *ta'ahkul*
 (s.); (betrothing), خطب
khatb (n.).
 Mars (planet), مریخ *Mirríkh*;
 بهرام *Bahrám*.
 Marsh, مرد آب *murd áb*; شیلہ
mashilah.
 Marshmallows, خطمی *khatmíy*.
 Marshal, امیر نظام *amir i nizám*.
 Marten, سوسر *súsar*.
 Martin, پرستک *parastuk*.
 Martingale, زیر بند *zír-band*;
 تعلیمی *ta'limí*.
 Martyr, شهید *shahíd*, pl.,
 شهدا *shuhadá*.
 Martyrdom, شهادت *shahádat*
 (y.). Place of —, مشهد
mushhad.

Marvel, عجب *'ajab*.
 Marvellous, عجیب *'ajíb*.
 Masculine, مذکر *muzakkar*;
 تذکیر *tazkír*.
 Mason, بنا *banná*; معمار
mí'már.
 Masonry, معماری *mí'márí*.
 Mass, جمعلی *jumlagí*;
 جماعت *jamá'at*.
 Massacre, n., قتل *qatl* (k.);
 مقاتله *muqáteleh* (k.); v.,
 کشتن *kushtan*.
 Massive, ضخیم *zakhím*. —ness,
 ضخامت *zakhámat*.
 Mast (of a ship), تیر کشتی *tír i
 kishtí*.
 Master, صاحب *sáhib*; اقا *áqá*;
 مولی *maulá*; تاش *tásh*; (of
 a family), کتخدا *kat-khudá*.
 Generous —, خداوند نعمت
khudávand i ní'mat.
 Masticate, جایدن *jáidan*; خایدن
kháidan.
 Mat, حصیر *hasír*; بوریا *búryá*.
 Match (lucifer), کبریت *kebrit*;
 بتیل (for a lamp, a linstock),
patíl; (equal), برابر *barábar*
 (sh.).
 Matchlock, شمشال *shamkhál*.
 —man, تفنگچی *tufangchí*.

Material, (essential), مادی *máddiy*; هیولانی *haiyulání*; (stuff, etc.), قماش *kumásh*.
 Materiality, جسمانیت *jismání-yet*.
 Materials, اسباب *asbáb*.
 Maternal, مادری *mádarí*. — aunt, خاله *khálah*. — uncle, خالو *khálú*.
 Mathematician, مهندس *mu-handis*.
 Mathematics, ریاضی *riyázi*.
 Matrimony, نکاح *nikáh*.
 Matrix, یوکان *yúgán*; رحم *rihm*.
 Matron, مخدره *mukhaddarah*.
 Matter, what is the —, چه چیز *ch eh chíz ast*. No —, عیب نیست *'aib níst*; (pus), قیغ *kaih*; (adhering to the corners of the eyes), کیغ *kígh*. —, (the first principle of everything), هیولا *haiyulá* (ή ὕλη).
 Mattock, کند *kuland*.
 Mattress, دوشک *dúshék*; بستر *bistar*.
 Mature, بالغ *báligh*; مننش *manish*.
 Maturity, رسیدگی *rasidagí*.

Matutinal, سحری *saharí*.
 Maxim, پند *pand*.
 May be that, شاید که *sháyad-keh*. — it not be, مباحش *ma-básh*. — it do you good, (said when anyone eats, etc.), عافیت شما باشد *'áfiyat-i-shumá báshad*.
 Me, to me, مرا *mará*; (affixed), م *-am*.
 Meadow, چمن *chaman*; مرغزار *murgh-zár*; راغ *rágh*.
 Meal (flour), آرد *árd*; (repat), خوراکی *ta'am*: *khúrákí*.
 Mean, a., ذلیل *zalíl*; کمین *kamín*; سفله *kamínah*; نا ستوده *siflah*; رذیل *razíl*; فرو مایه *farú-ná-sitúdah*; خسیس *máyah*; دون *dún*; حقیر *khásís*; *hakír*. Most —, احقر *ahkar*. Of — intelligence, خیره رای *khírah-rái*. — persons, خسان *khásán*.
 Meaning, معنی *ma'ní*. —less, ما لا یعنی *má lá ya'ní*.
 Meanness, مغر *sughr*; ناکسی *ná-kasí*; سفل *saft*: *khissat*.
 Means, واسطه *vásitah*; رسایط

vasáit ; وسیله *vasilah* ; توسل
tavassul. — of living, معاش
ma'ash. By all —, بهر حال
ba har hál. By no —,
 به هیچ وجه *be hich vajh*.
 Meanwhile, در این اثنا *dar ín*
asná.
 Measles, سرخه *surkhak* ; سرخچه
surkhichah ; حصه *hasbat*.
 Measure, *n.*, وزن *vazn (k.)* ; *pl.*,
 اوزان *auzán* ; پیمایش *paimá-*
yish (k.) ; پیمانه *paimánah* ;
 کیل *kafíz* ; (of grain), قفیز
kail ; *v.*, پیمودن *paimúdan* ;
pa. p., مگیول *makyúl* ; *pr. p.*,
 مکیل *mukáil*.
 Measurement, مساحت *masá-*
hat.
 Measurer, پیمای *paimá*. Land
 —, مساح *masáh*.
 Meat, گوشت *gúsht* ; (roasted),
 کباب *kebáb*.
 Mechanics, مئجینیک *manjaník*.
 Medal, تغمه *tughmeh*.
 Meddle, *v.*, پیش کردن *pas o pish k*.
 Meddler, فزول *fuzúl*.
 Mediation, توسط *tavassut (k.)* ;
 وساطت *vasátut (n.)*.

میانچی *vasit* ; وسط *miyánchí*.
 Medical, طبی *tabbiy*. The —
 art, طب *tibb*.
 Medicine, دوا *davá, pl.*, ادویه
adviyah ; دارو *dárú*. —
 snuffed up, نفوخ *nufúkh* ;
 نشوع *nasshú'*.
 Mediocrity, اوسط *ausat*.
 Meditation, فکر *fikr (k.)* ; تفکر
tafakkur (k.) ; اندیشه *andi-*
sheh (k.) ; تأمل *taammul*
(k.).
 Medlar, ازگل *azgal* ; زعرور *za-*
rúr.
 Meek, حلیم *halím* ; ملایم *mulá-*
yim. —ness, حلم *hilm*.
 Meeting (with), ملاقات *mulá-*
kát (k.) ; وصال *visál (n.)* ;
 (interview), چار چشم *chár-*
chashm (sh.) ; دو چار *du-chár*
(sh.) ; ملتیقی *taláki* ;
 ملتقی *multaki* ; جلسه *jalsah*
 (séance) ; مجلس *majlis*.
 Melancholic, سودامی *saudái*.
 Melancholy, شوریده خاطر *shúrí-*
dah-khátir ; سودا *saudá* ;
 کابت *kábit* ; مالخویا *málíkhú-*
liya.
 Mellifluous, شیرین *shírím*.
 Mellow, رسیده *rasidah*.

Melodious, خوش ادا *khush-adda*.

Melody, ترانه *taránah*; نغمه *naghmat*; سرود *surúd*; لحن *lahn*.

Melon, خربوزه *kharbúzah*; خربزه *kharbuzah*. Water —, هندوانه *hinduváneh*.

Melt, گداختن *gudákhtan*; pr. p., تسبیک *tasbík* (n.).

Melter, ساک *sabbák*.

Member (partner), شریک *sharík*; رفیق *rafík*; (limb), عضو *'uzv*, pl., أعضاء *'a'zá*.

Membrum virile, کیر *kír*; آلت *álat* i mubásharat; نرّه *narah*.

Memoir, تذکره *tazkerah*.

Memorandum, یاد داشت *yád-dásht*.

Memory, یاد *yád* (dsh.); حفظ *hifz* (k.). Retentive — (the word قوت *kúvvat* being understood), حافظه *háfizah*.

Mend, تعمیر کردن *tá'mír k.*; (clothes), رفو کردن *rafv k.*

Mendicant, گداه *gedá*; فقیر *fakír*.

Menial, نوکر *naukar*.

Menses, حض *haiz*.

Menstruous woman, هایضه *háizeh*.

Mensuration, مساحت *musá-hat*.

Mention, ذکر *zík* (k.); pa. p. مذکور *mazkúr*; مزبور *mazbúr*. — above, مومی الیه *mú'má ilaih*.

Mentor, لاله *lalah*.

Mercenary, موقتجر *mu'tajar*; (hired-labourer), اجیر *ajír*.

Merchandise, سوداگری *saudá-garí*; تجارت *tijárat*.

Merchant, تاجر *tájir*, pl., تاجران *tujjár*; سوداگر *saudágar*; بازرگر *bázargar*.

Merciful, رحیم *rahím*; رحمان *rahmán*; بخشایشگر *bakhshá-yishgar*. Most —, ارحم *arham*; بیرحم *bírahm*.

Merciless, بیدریغ *bí-dirígh*.

Mercury (metal), سیماب *símáb*; زبیک *zibek*; (planet), عطارد *'utárid*.

Mercy, رحمت *rahmat*; رحم *rahm*.

Merely, محض *mahz*.

Meridian, هجیر *hajír*; ظهر *zuhr*.

Merit, سزاواری *liyákat* ; *sezávárí.*
 Meriting, استحقاق *istihkák* (k.).
 Meritorious, سزاوار *sezávár* (b.) ; لایق *láyik* (sh. h.).
 Merry, دلشاد *dilkhúsh* ; دلشاد *dilshád* ; خرم *khurram.*
 Mesh, شبکه *shabakeh.*
 Mesopotamia, الجزیره *Aljazíreh* ; دیار بکر *Diyár Bekr.*
 Message, پیغام *paighám* ; پیغم *paigham* ; پیام *paiyám* ; بیم *paiyam.*
 Messenger, فرستاده *feristádeh.*
 Foot —, قاصد *kásid.*
 Mounted —, چاپار *chápár.*
 — from heaven, رسول *rasúl* ; پیامبر *paiyámbar*, etc.
 Messiah, مسیح *masih.*
 Messmate, رفیق *rafik.*
 Metal, فلز *filizz.*
 Metallic, فلزی *filizzíy.*
 Metamorphosis, مسخ *maskh.*
 Metaphor, مجاز *mijáz* ; استعاره *isti'áreh.* — ical مجازی *ma-jázi.*
 Metaphysics, الهیات *iláhiyat.*
 Metempsychosis, تناسخ *taná-sukh.*
 Meteor, شهاب *shiháb.*
 Metheglin, شهد آب *shahd-áb.*

Methinks, گویا *guyá.*
 Method, سلیقه *salíkah*, in pl. اسالیب *asálíb.* Without —, بی سرویا *bí-sar u pá,*
 Metre (measure), مقیاس *mik-yás* ; وزن *vazn* ; (verse), بحر *bahr.*
 Metropolis, پای تخت *páitakht* ; دار الخلافت *dár ul khiláfat.*
 Mew (cat's), مو مو *mau mau* (k.),
 Midday, ظهر *zuhr* ; تیمروز *ním-rúz.*
 Middle, میانه *miyánah* ; میان *miyán* ; اوسط *ausat* ; وسط *vast.*
 Middling, مقارب *mukárib.*
 Mid-night, نیم شب *ním-shab* ; دل شب *dil i shab.*
 Midst, انشاء *asná* ; قلب *kalb.*
 Midsummer, قیظ *kaiz* ; تابستان *tábistán.*
 Midway, نیمه راه *nimah-ráh*
 Midwife, قابله *kábilah.*
 Mien, صورت *súrat.*
 Might, بائس *bá's.* —y, قادر *kádir* ; عظیم *'azim.*
 Migration, نقل *nakl* (k.) ; انتقال *intikál* (k.).

Mild, حلیم *halím*; ملایم *mulá-yim*. —ness, لینة *línat*; حلم *hilm*.

Mildew, پرمك *purmik* (z.).

Military, عسكری *'askarí*.

Milk, n., شیر *shír*; (sour), دُغ *dúgh*; شیردوغ *shír-dúgh*. Sour skimmed —, ماست *mást*. — and water, يلدك *yaldak*; v., دوشیدن *dúshídan*.

Milker, دوشنده *dushendah*.

Milk-pail, دوشنه *dúshanah*.

Milky way, کهکشان *kahkashán*.

Mill, آسیا *ásyá*. Hand —, رَحی *rahá*.

Miller, آسیا بان *ásyá-bán*.

Millet, ارزن *arzan*.

Millstone, آسیا سنگ *ásyá-sang*.

Mimicing, تقلید *taklíd*. To be — some one, در آوردن *taklíd dar a*.

Mimosa, سنط *sant*.

Minaret, مناره *minárah*.

Minced meat, قیمة *kimah* (k.).

Mind, n., خاطر *khátir*; عقل *akl*; ذل *zamír*; ذل *díl*. Of two —s, دو ذل *dú-díl*.

Soothing the —, دل نواز, *díl-naváz*. Worldly —ed, دنیا

پرست *dunyá-parast*. Afflicted in —, دل خسته *díl-khastah*. Ease of —, خاطر جمعی *khá-tir-jam'i*; v., ملنفت *multafet h. (sh.)*.

Mindful, خبردار *khavar dár*.

Mine, n., معدن *má'dan*; کان *kán*; (military), نقب *naqb* (z.); v., کندن *kandan*.

Miner, معدنچی *má'danchí*.

Mineral, کانی *kání*; معدنی *má'dani*, pl., معادن *má'ádin*; جمادات *jamádát*.

Minister (of State), وزیر *vazír*, pl. وزرا *vuzará*; کار فرما *kár-farmá*, ارکان دولت *arkán i daulat*; اولیاء الدولة *aulyá ed daulat*. Prime —, صدر اعظم *sudr i a'zam*. — resident, وزیر مختار *vazír mukhtár*.

Ministry, وزارت *vizárat*.

Minor, n., صغیر السن *saghír ussinn*; نا بالغ *ná báligh*.

Minstrel, خنیاگر *khunyá-gar*.

Mint (house), دار الضرب *dár uz zarb*; ضراب خانه *zarráb-khánah*; (herb), نعنع *na'na'*; پودینه *pudunah*; پودینه *pú-dínah*.

Minute, *n.*, دقیقه *dakīkah*

A few —s, دمی چند *damī chand*; *a.*, (small), خرد *khurd*. —ly, بدقه *bedikhat*.

Miracle (performed by a prophet), معجزه *mu'jizah*, *pl.*, معجزات *mu'jizat*; (which happens), کرامت *kerāmat*; خارق عادت *khārik i 'adat*; خرق عادت *khirk i 'adat*. A — of beauty, نکر عالم *nigār i 'alam*.

Mirage, سراب *sarāb*.

Mire, خلاب *khalāb*.

Mirror, آئینه *ā-inah*; آبکینه *ābgīnah*; مرآت *mirāt*; — holder, (a court officer), آئینه دار *ā-inah-dār*.

Mirth, شادمانی *shādmānī*; انبساط *imbisāt*. —ful, شاد *shād*; خوش *khūsh*.

Misadventure, بلا *balā*.

Misanthropy, حوشیه *hūshīyet*.

Misapprehension, غلط *ghalat*.

Misbehaviour, بدرفتاری *bad raftārī*.

Miscarriage, اسقاط *iskāt* (*k.*).

Mischief, شراره *sharārat*.

Mischievous, شریر *sharīr*.

Misdeeds, ذمیمه *zamímeh*, *pl.*, ذمائم *zamāim*.

Miser, بخیل *bakhīl*; زکور *zakūr*; جوگی *júki*.

Miserable, نکد *nakid*; منکوب *mankúb*; بیچاره *bichāreh*.

Misery, اضطراب *iztirār*; شقاوت *shakāvat*.

Misfortune, نكب *nakb*; مصائب *musibat*, *pl.*, مصائب *masāib*; بلیه *balīyet*, *pl.*, بلیات *balīyāt*; آفت *āfat*, *pl.*, آفات *āfāt*; وبال *vabāl*; شومی *shumī*.

Miss, *v.*, خطا کردن *khatá k.*; *pr. p.*, گم *gum* (*sh.*).

Mission (embassy), سفارة *so-fárat*.

Missionary, کشیش *keshish*.

Missive, مراسله *murásaleh*.

Mist, دود *dúd*; بخار *bukhár*.

Mistake, غلط *ghalat* (*k.*); خطا *khatá* (*k.*).

Misletoe, کالی *kávalí*.

Mistress (sweetheart), دل آرام *dil-árām*; شاهد *shāhid*; ماه پاره *mah-pārah*; (of house), خانم *khānum*.

Mistrustful, بد گمان *bad gumán* (*k.*).

Misty, پرمه *pur mih*.

Misunderstanding, سهو *seh*

(*k.*); (quarrel), مجادله *mujá-deleh* (*k.*).

Mix, در گذاشتن *dar-guzáshtan*; آمیختن *sirishstan*; *ámikhtan*; آشوردن *ás:úr-dan*. — up, بر آمیختن *bar ámikhtan*; *pa. p.*, ممتاز *mumtazaj*; ممزوج *mamzúj*; (blended), مخلوط *makhlút*; *pr. p.*, مزج *mazaj*; آمیز *ámiz*. — together in society, مخالطة *mukhálatat*.

Mixture, خلط *khalt*; میزك *mízak*; آمیزش *ámizish*.

Moan, ناله *náleh* (*k.*).

Moat, کودال *gaudál*.

Mob, ازدحام *hangámeh*; ازدحام *izdihám*.

Mocker, ساخر *sákhir*.

Mockery, ریشخند *rish khand*.

Mocking, تضحك *tazahhuk* (*n.*).

Mode, روش *ravish*; نمط *namat*; سیاق *siyákat*; اسلوب *uslúb*, *pl.* اسالیب *asalib*; وضع *vaz'*, *in pl.* (fashions), اطوار *atvár*.

Model, نمونه *namúnah* (*k.*).

Moderate, وراعی *varrá*; معتدل *mutadíl*.

Moderation, میانه روی *miyánah-raví*; اعتدال *étidál*.

Modern, حالی *hálí*; جدید *jadíd*, *pl.* (people), متاخرین *muta'ákhkharín*.

Modest, شرمسار *sharm-sár*; پرده نشین *pardah-nishín*. —ly, آهیز *áhíz*.

Modesty, شرم *sharm*; شرمساری *sharm-sári*; حیا *hayá*; حجاب *hijáb*; آرم *ázarm*; انفعال *inf'ál*.

Modification, تعدیل *ta'díl* (*k.*).

Modulation, نوا *navá*.

Mogul, or Mongolian, مغل *mughal*.

Mohammedan, محمدی *muham-madí*; مسلمان *musalmán*. — religion, مسلمانی *mussalmáni*; اسلام *islám*.

Moist, نم *nam* (*k.*); نمناك *nam-nák*; نمکین *nam-gín*; نملو *namlú*; سیر آب *sir-áb*; رطب *ratb*; تر *tar* (*k.*).

Moisten, آغاریدن *ágháridan*; آغشتن *ághashtan*.

Moisture, رطوبت *rutúbat*; ندات *nadávat*; آب *áb*.

Mole (animal), موش کور *músh é kúr*; (on face), خال *khál*.

Molest, آزاردن *ázárdan*.

Molester, سرکوب *sar-kúb*.
 Moment, لحظه *lahzat*; لمحہ *lamhah*. At that —, هماندم *hamán-dam*. One —, یکدم *yak-dam*.
 Momentary, یکساعت *yak-sá'at*.
 Monarch, پادشاه *pádisháh*.
 Monarchy, پادشاهی *pádisháhi*.
 Monastery, خانقاه *khánkáh*; دیر *dair*; صومعه *súmi'ah*.
 Monasticism, رهبانیت *ruhba-niyet*.
 Monday, دو شنبه *dú-shambah*.
 Money, پول *púl*; (cash), بول نقد *púl-i-naqd*. — paid in advance, سلم *silm*; رمون *ramún*; عربون *'arbún*. — and goods, نقد و جنس *naqd u jins*. Ready — purchase, خرید خوش *khush-kharíd*.
 Small —, change, خرده *khur-dah*. False —, قلب *kalb*.
 A sum of —, مبلغ *mablagh*. — changer, صراف *sarráf*.
 Mongrel, دورگه *du-ragah*.
 Monitor, ناظم *násih*; واعظ *va'iz*. — of a school, خلیفه *khalífah i kuttáb*.
 Monk, راهب *ráhib*, pl. رهبان *ruhban*.

Monkey, بوزنه *búzinah*; كرد *kird*; میمون *maimun*.
 Monopolist, مختكر *muhtakir*.
 Monopoly, انحصار *inhisár*.
 Monotheist, موحد *muvahhid*.
 Monsoon, موسم *mausum*.
 Monster, عفریت *'afrit*.
 Monstrous (size), عظیم *'azim*.
 Month, ماه *máh*; شهر *shahr*, pl. شهرز *shuhúr*. The Moslem (lunar) months are 1st, محرم *muharram*; 2nd, صفر *safar*; 3rd, ربيع الاول *rabi' ul avval*; 4th, ربيع الاخر *rabi' ul ákhir*; 5th, جمادى الاولى *jumádi ul avval*; 6th, جمادى الثاني *jumádi ussáni*; 7th, رجب *rejab*; 8th, شعبان *sha'bán*; 9th, رمضان *ramazán*; 10th, شوال *shavvál*; 11th, ذو القعدة *zu'l ka'dah*; 12th, ذو الحجة *zu'l hijjah*. The ancient Persian (solar) year is used for the crops. It begins at *No rúz*, the Vernal Equinox (21st March). 1st, فروردین *farvardín* (April); 2nd, اردیبهشت *árdi bihisht* (May); 3rd, خرداد *khur-dád* (June); 4th, تیر *tír*

(July); 5th, مرداد *mardád* (August); 6th, شهربر *shah-rír* (Sept.); 7th, مهرماه *mihr-máh* (Oct.); 8th, آبان *ábán* (Nov.); 9th, آذر *ázur* (Dec.); 10th, دی *dai* (Jan.); 11th, بهمن *bahmán* (Feb.); 12th, اسفندارمز *asfandármuz* (ending 21st of March).

Monthly, ماهیانده *máhiyánah*; ماهوار *máhwár*; ماه بهماه *máh ba máh*. — allowance, مشاھره *musháharah*. — wages, ماهانه *máhányah*; ماهواری *máhvári*.

Monument, یادگار *yád-gár*.

Mood (tense), میغه *síghah*, pl. سیغ *siyagh*.

Moon, ماه *máh*; قمر *mah*; قمر *kamar*. New —, ماه نو *máh i nau*. Crescent —, هلال *hilál*. Full —, بدر *badr*. Little —, ماهچه *mahcheh*. — faced, ماهرو *máh-rú*. Beautiful as the —, مهوش *mah-vash*. — light, مهتاب *mah-táb*; ماهتاب *máh-táb*.

Moral, ا. صالح *sálih*.

Morality, صلاح *saláh*.

Morals, اخلاق *akhlák*,

More, بیش *bish*; بیشتر *bish-tar*; زیاده *ziyádeh*; اکثر *aksar*.

Moreover, علاوه برین *'aláveh bar-in*.

Morning, صبح *súbh*; صباح *sabáh*; بامداد *bámdád*; بامگاه *bám-gáh*; (dawn), فجر *fajr*. Next —, بامدادان *bámdádán*.

Morocco leather, ادیم *adim*.

Morose, سخت *sakht*. —ness, درشتی *durushtí*.

Morrow, to-, فردا *farád*. The day after to-morrow, پس فردا *pas-fardá*; پسین فردا *pasín-fardá*.

Morsel, نواله *niválah*.

Mortal, n., فانی *fání*; a., مهلك *muhlik*. —ity, فنا *faná*.

Mortar (plaster), گچ *gach*; (for pounding), هوان *haván*; هاون *hávan*. Pestle and —, هوان دسته *haván dastah*.

Mortgage, رهن *rahn* (gz.).

Mortgaged, رهن *rahín*.

Mortgagee, مرتن *murtahin*.

Mortgager, رهن *ráhin*.

Mortification (of passions), ریاضت *riyázat*; (of matter),

- عفونت *'ufūnat*; (of mind),
 زحمت *zahmat* (*ksh.*).
 Mortify (a wound), کندیده شدن
gandideh sh.; (passions),
 ضبط کردن *zabt k.*; (a person),
 آزار دادن *ázár d.*
 Mortmain, وقف *vakf.*
 Mosaic (wood), خاتمی *khátimí.*
 Moslem, مسلمان *musalmán*;
 مسلم *muslim.*
 Mosque, مسجد *masjid, pl.,*
 مساجد *masájid.* The great
 — of a city, جامع *jámí.*
 Mosquito, پشه *pashah.*
 Moss, پوزه *púzhah.*
 Most, بیشترین *bishtarín.* —ly,
 اغلب *aghlab.*
 Mote, ذره *zarreh.*
 Moth, پروانه *parvánah*; فراش
farásh. — eaten, بید خورده
bíd khúrdah.
 Mother, مادر *mádar*; ماما
mámá; ام *umm*; والدۀ *váli-*
dah. — in law, خوشدامن
khush-dáman; مارندَر *máran-*
dar; خشو *khushú*; خش
khash, or *khush.* — of pearl,
 صدف *sadaf.*
 Motion, حرکت *harakat*; جنبش
jumbish; تحرک *taharruk.*
 —less, ساکن *sákin.*
- Motive, دست آویز *dást áviz*;
 مقصود *maksúd*; تقریب *taq-*
rīb; غرض *gharaz.*
 Motto, علامت *'alámat.*
 Mould (form), قالب *kálíb*;
 (soil), خاک *khák.*
 Mouldy, زنگ زده *zang zadeh.*
 — ness, زنگ *zang.*
 Moulting, نسل *nusúl* (*k.*).
 Mound, تپه *tappeh.*
 Mount (rise), بر شدن *bar shu-*
dan; (a horse), سوار شدن
sorvár sh. — on, بر نشستن
bar nishastan.
 Mountain, کوه *kúh*; جبل *jebel.*
 — ous, کوهسار *kúh-sár*;
 کوهستان *kuhistán.*
 Mourn, امسوس خوردن *afsús kh.*;
 گریه کردن *geriyeh k.*
 Mourner (hired), نوچه کر *nau-*
hak-gar.
 Mournful, دلتنگ *dil-tang*;
 غمناک *ghamnák.*
 Mourning, تعزیه *ta'ziyeh* (*k.*).
 Belonging to —, ماتنی *má-*
tumí.
 Mouse, موش *músh.* Field —,
 موش دشتی *músh i dashti.*
 Mouth, دهان *dahan*; دهان
dahán; فم *fam*; فو *fú, pl.,*

افواه *afvāh*. — of a firearm,
 لوله *lūlah*. Inside of the —,
 نج *naj* or *nuj*. Parts round
 the —, پوز *pūz*. —ful لقمه
lukmah.
 Movables, اسباب *asbāb*.
 Move, *v. i.*, جنبیدن *jumbīdan*;
v. t., جنبانیدن *jumbānidan*;
 تکانیدن *takānidan*; *pa. p.*,
 متحرک *mutaharrik*; *pr. p.*,
 راج *rajj*.
 Movement, حرکت *harakat*
 (*d. kh*); تکان *takān* (*d.*).
 Mover, محرک *muharrik*.
 Mow, درویدن *diravīdan*.
 Mower, درونده *diravandeh*.
 Much, بسا *basā*; خیلی *khaili*;
 بسیار *bisayār*; فراوان *farāvan*;
 از بس *az bas*. As —, so —,
 چندان *chandān*; چندین
chandin. Too —, زیاد *ziyād*.
 Mucus (of the nose), مخاط
mukhāt.
 Mud, گل *gil*; خلاب *khalāb*.
 Muddy, گل و شل *shul o gil*;
 تار *tār*.
 Mulberry, توت *tūt*.
 Mulet, تاروان *tāwān*; غرامت
gharāmat. — for man-
 slaughter, دیت *diyat*.

Mule, قاطر *kátir*; استر *astar*;
 بغل *baghl*.
 Muleteer, قاطرچی *katirchí*;
 چاروا دار *charvā-dār*.
 Multiplication (in arithmetic),
 ضرب *zarb* (*k.*).
 Multiply, افزائیدن *afzáidan*.
 Multitude (crowd), انبوه *am-
búh*; (number), تعدد *ta'ad-
dud*.
 Mummy, مومیای *múmiyái*.
 Mundane, دنیوی *dunyávi*.
 Munificence, بخشندگی *bakh-
shandagí*; بذل *bazl*.
 Munificent, سخنی *sakhí*; جواد
javvād.
 Murder, قتل *katl*. Charged
 with —, خون گرفته *khún-
giriftah*. Fine for —, خون
 بها *khún-bahá*.
 Murderer, خونی *khúni*; قاتل
kátíl.
 Murmur, زمزمه *zemzemeh*.
 Murmuring (complaint), کله
gilah (*k.*); شکوا *shakvā* (*k.*).
 Muscle, عضله *'azalat*. (fish),
 صدف *sadaf*.
 Mushroom, چترمار *kárch*; چتر
chatar i már; سماروغ *samá-
rúgh*.

Music, موسیقی *músíqí*. —
gallery, نوبت خانه *naubat-khánah*.

Musical scale or gamut, برده *pardah* i *ilhán*. — instrument, ساز *sáz*.

Musician, مطرب *mutrib*.

Musk, مشک *mushk*. A pod ce —, نافه *náfah*. — rat, کرموش *kar-músh*. — scented, مشک بو *mushk-bú*; مشکین *mishkín*.

Musket, تفنگ *tufang*; بندوق *bandúk*; توبك *topak*. — eer, بندوقچی *bandúkchí*.

Muslin, ململ *malmal*; اقابانو *akábánú*.

Mustachios, بروت *burút*.

Mustard, خردل *khardíl*. — seed, سرشف *sarshaf*.

Mutability, تغیر *taghayyur*.

Mutable, or Mutation, تبدیل *tabdíl* (k.); تغییر *taghyír* (k.).

Mute, لال *lál*.

Mutilated, ابتر *abtar*; چولاق *chúlák*.

Mutineer, یاغی *yághí* (sh.); عامی *'ásí* (sh.).

Mutiny, یاغی کری *yághí gerí* (k.); فساد *fasád*.

Mutter, رکیدن *rakídan*. — in a rage, زکیدن *zakídan*.

Mutton, گوشت کوسفند *gúsh-ti-gúsfand*.

Mutual, جانبین *jánibain*. — ly known, متعارف *muta'árif*.

Muzzle (dog), دهن بند *dahan band*; (of gun), دهن *dahan*.

Myrobalan, هلیلہ *halílah*.

Myrrh, مر *murr*.

Myrtle, آس *ús*; مورد *múrd*.

Mysterious, مخفی *makhfí*. — ly, سرا *sirran*.

Mystery, راز *ráz*. Divine —, حكمة الهی *hikmat i lláhi*. Skilled in —, رموز دان *rumúz-dán*.

Mystic, n., صوفی *súfí*. — al, باطن *bátin*. — ism, تصوف *tasavvuf*.

Mythological, موهوم *mauhúm*.

Mythology, موهومات *mauhú-mát*.

N

Nail (finger), ناخن *nákhun*; (peg), مسمار *mismár*; میخ *míkh*.

Naked, برهنه *barahnah*; لوخت *lúkht*; عاری *'uryán*; 'ári. —ness, برهنگی *barahnagi*.

Name, *n.*, نام *nám* (*d. gz.*); اسم *ism* (*nh.*), *pl.*, اسمی *asámí* and اسماء *asmá'*. The name showing descent is called کنیه *kunyah*; the title is لقب *laqab*; the "nom de plume" is تخلص *takhallus*. In the — of God, بسم الله *bismillah*; *v.*, نامیدن *námí-dan*; *pa. p.*, مسی *musam-má* (*n.*). —ly, یعنی *ya'ni*. —sake, سی *samíy*.

Nap (sleep), چرت *churt* (*z.*); (of cloth), كلك *kuluk*.

Nape (of the neck), قفا *kifá*.

Naptha, نفت *nift*.

Napkin, دستمال *dast-mál*.

Narcissus, نرکس *nargis*; نسترن *nastaran*; عبهر *'abhar*.

Narcotic, مخدر *mukhaddir*; مسکر *muskir*.

Narration, وصف *vasf* (*k.*).

Narrative, تقرير *takrír* (*n.*).

Narrator, راوی *ráví*.

Narrow, تنگ *tang*. — place, مضیق *muzik*, *pl.*, مضایق *mu-*

záik. — minded, تنگ دل *tang-dil*. —ness, تنگی *tangi*.

Nasty, نا پاک *nápák*; کسيف *kasíf*. —ness, کسافت *kisá-fat*.

Nation, قوم *kaum*; ملت *millat*. — al, ملتی *millatí*.

Native (of), متوطن *mutavattin*. — place, مولد *maulid*; وطن *vatan*.

Nativity, ميلاد *milád*; ولاد *vilád*; ولادت *viládat*.

Natural, ذاتی *záti*; طبعی *tab'iy*; طبیعی *tabi'iy*; شمایی *shamái*; خلقی *khalki'y*.

Naturalized, محسوب *mahsub* (*s.*).

Nature, طبع *tab'*; طبیعت *ta-bi'at*; فطرت *tínat*; طینت *fitrat*; نهد *nihád*; نجر *nujár*; جبلت *jibilat*; سمجة *sajhat*; سرشت *sirisht*. Dame —, مادر روزگار *mádar i rúz-gár*. Good —, نیک خو *ník-khú*.

Naughty, بد *bad*. — ness, سگیت *sagi'yet*.

Nausea, تهوع *tahavvú'*.

Nautical, Naval, بحری *bahrí*.

Navel, ناف *náf*; ناخ *nákh*.

Navigator, جاشو *jáshú*.

Navy, بحریه *bahriyah*.

Near, نزدیک *nazdík*; نزد

nazd; قریب *karíb*. —ly,

عنقریب *taqríban*; 'an-
karíb.

Neat, تمیز *temíz*. —ness,

نظامت *nizáfát*.

Necessaries, لوازم *lavázim*;

حوائج ضروریات *zarúriyát*;

haváij.

Necessarily, لابد *lá budd*;

لا جرم بالضرورة *bizzurúrat*;
lá jaram.

Necessary, n., ضروری *zarúrí*;

لازمی *lázimí*; نافکات *nafakat*;

واجبی *vájihí*; در کار *dar kár*.

That which is —, لازم *má lazam*. It is —, باید *bá-*

yad; لازم است *lázem ast*;

واجب ضرور است *zurúr ast*;

واجب *vájib ast*. To be —,

بایستن *báyistan*.

Necessitous, حاجت مند *hájat-*

mand; محتاج *muhtáj*.

Necessity, ضرورت *zarúrat* (n.);

لزم *luzúm*; التزام *iltizám*.

Neck, گردن *gardan*; عنق *'anq*;

رقبه *raqbat*. —cloth, or tie.

بند کردن *gardan band*.

Necklace, گلرَبند *gulú-bánd*.

Nectarine, شلیل *shalíl*.

Need, احتیاج *ihtiyáj* (*dsh.*).

Needle, سوزن *súzan*. — case,

سوزندان *súzandán*. — work,

چکن *chakin*; فلابدوزی *kulláb*

dúzi.

Needless, بیجهت *bíjihat*.

Needy, محتاج *muhtáj*.

Nefarious, فاضح *fazih*.

Negation (in logic), سلب *salb*.

Negative, نفی *nafiy*. —ly,

نفیاً *nafíyan*.

Neglect, اهمال *ihmál* (n.); غفلت

ghíflat (k.).

Negligence, غفلت *ghaflat*;

تکاهل *kh'ábídagi*;

تغافل *takáhul*. Wilful —, tagháful.

Negligent, غافل *gháfil* (sh.);

مهمل *muhmil*; متهاون *muta-*

hávín.

Negotiation, کار و بار *kár o bár*;

معامله *mu'ámeleh* (k.).

Negro, حبشی *habashí*; زنگی

zangí.

Neighing, شیهه *shíhah* (k.);

سهیل *sahíl* (k.).

Neighbour, همسایه *hamsáyeh*;
مجاور *mujávir*; جار *jár*, *pl.*
همجوار *jírán*; همجوار *ham-*
javár. —s and dependants,
جار و بالجار *jár o báljár*. A
next door —, همدیوار *ham-*
dívár. —hood, همسایگی
ham-sáyagí; نواحی *jivár*; نواحی
naváhi; مجاورت *mujávarat*.

Neither, nor, نه *nah nah*.

Nephew, برادر زاده *birádar*
zádeh; پسر برادر *pesari birá-*
dar; (sister's son), خواهرزاده
kháher zádeh, etc., *pl.* بنی عم
bení 'amm.

Nerve, عصبه *'asabeh*; عضلت
'azlat.

Nervous, ترسان *tarsán*.

Nest, آشیان *áshyán*; آشیانه *ásh-*
yánah; کاشانه *káshánah*.

Net, شبکه *shabakeh*; دام *dám*;
طور *túr*.

Nettle, کزنه *gaznah*.

Neutral, بیطرف *bítaraf*.

Never, هرگز *hargiz*; قطعا
ka'tan. —theless, اما *amma*.

New, نو *nau*, or *no*; (fresh), تازه
tázah; (modern), جدید *ja-*
díd; نوپیدا *nau-paidá*. —
comer, نو آینده *nau-áyendah*.

New year's day, نوروز (عید *'id*
i) *nau-rúz*.

News, خبر *khabar*; اخبار *akh*
bár. Good —, نوید *navíd*;
مژده *muzhdah*. Announcing
—, مستبشر *mustabshir*.
—paper, روز نامه *rúznámeh*.

Next (to), متصل *muttasil*;
پیوسته *paivasteh*; (after),
بعد *ba'ad*; پس *pas*. — day,
روز دیگر *ruz-i-dígar*. — year,
سال آینده *sal í áyandeh*.

Nib of a pen, نوک قلم *nauk i*
kalam.

Nice, قشنگ *kashang*; نیک *ník*.

Niche, طاقچه *tákcheh*.

Niece, دختر برادر *dukhtar i birá-*
dar; برادر زاده *birádar zádeh*;
(sister's daughter), دختر
dukhtar i kháhar, etc.

Niggard, بخیل *bakhíl*; لئیم
layím, —liness, بخل *bukhl*,
—ly, خسینس *khasís*.

Nigh, قریب *karíb*.

Night, شب *shab*; لیل *lail*.
To —, امشب *imshab*. Last
—, دیشب *dí-shab*. The —
before last, پریشب *parí-*
shab. — and day (inces-

ٲly, هر شب *har shab*. —
 after —, شباشب *shabá-shab*. — time, or at —,
 شبانگاه *shabángah*; شب کا *shab-gáh*; شب هنگام *shab-hangám*. Dark —, شب دیمور *shab i daijúr*. Travelling
 by —, شب رو *shab-ro*. —
 attack, شب خون *shab-khún*;
 شبگیر *shab-gír*. Vigilant
 during the —, شب زنده دار *shab-zindah-dár*. The —
 watch, شب کرد *shab-gard*.
 — gown, پراهن شب *piráhan i shab*.
 Nightingale, بلبل *bulbul*;
 هزار *hazár*.
 Nightmare, کابوس *kábús*; نیدل
nídul; بارخفج *barkhafch*.
 Nightshade, کاکنج *kákenj*.
 Nimble, چابك *chábuk*; چالاک
chálák.
 Nimrod, نمرود *nimród*.
 Nine, نه *nuh*. —teen, نوزده
núzdah. —teenth, نوزدهم
núzdahum. —ty, نود *navad*.
 Ninth, نهم *nuhum*.
 Nippers, انبر *ambur*.
 Nipple, پستان *pistán*; (gun),
 خروسك *khurúsak*.

Nitre, نطرون *natrún*.
 No, not, نه *na*; خیر *khair*, or
kheyr; نه غیر *nah kheyr*. —
 (with the imperative), مه
mah. It is —, نیست *níst*.
 No! no! not at all, فی فی *nai-nai*.
 Noah, نوح *Núh*.
 Nobility, نجابت *najábat*; شرفیت
sharfíyet; شرف *sharaf*.
 Noble, نجیب *sharíf*; نجیب
najíb; مآجد *májíd*; مکرم
mukarram. Of — race, بزرگ
buzurg-zádah. — and
 plebian, خاص و عام *kháss u-
 'ámm*. —ness, نباهت *nabáhat*.
 —man, امیر *amír*; امیرزاده
amírzádah.
 Nobles, بزرگان *buzurgán*; اشراف
ashráf; شرفاء *shurafá*;
 اعیان *a'yán*; امراء *umará*;
 نجباء *nujabá*; اکابر *akárim*.
 Great —, امآجد *amájíd*.
 Nobly, بزرگانه *buzurgánah*.
 Nobody, هیچکس *híchkas*.
 Nod, اشاره *ishárah* (*k*).
 Noise, آواز *aváz* (*k*); صدا *seda*
 (*k*); بانك *báng*; (uproar),
 غوغا *ghaughá*; نژغار *nazh-
 ghár*; ولوله *valvalah*. To
 make a —, هنگامه کردن *han-*

- gámah k.* —less, خاموش *khámúsh*.
 Nolens volens, خواهنخواه *kh'áh na kh'áh*; طوعاً و كرهاً *tau'an o kurhan*.
 Nomad, ايل *íl*, *pl.* ايلييات *íliyát*.
 Nom-de-plume, تخلص *takh-allus*.
 Nominal, اسمی *ismí*. —ly, اسماً *isman*.
 Nomination, تسمية *tasmíyet* (*k.*).
 None, هيچ *hích*.
 Nonsense, بوج *púch* (*gf.*); حرف مفت *harf i muft*.
 Noon, ظهر *zuhr*.
 Noose, خم كمند *kham-kamand*; كمند *kamand* (*an.*).
 Nor, نه *nah*.
 North, شمال *shimál*.
 Nose, بینی *bíní*. —bag, توبره *túbrah*. —gay, گلدسته *gul-dastah*; دسته كل *dastah i gul*.
 Nostril, منخر *minkhar*; برده بینی *parrah i bíní*.
 Not, نه *nah*; غير *ghair*. —at all, اصلاً *aslan*; هيچ *hích*.
 Notch, ناب *náb*; (of an arrow),

- سوفار *súfár*; (in a blade), دمريزه *damrízah*.
 Note (letter), كاغذ *kághaz*; حاشيه *ruk'ah*; (in book), حاشيه *háshiyeh*; (of music), مقام *maqám*. Modulated —, الحان *alhán*. —book, كتابچه *kitábcheh*.
 Nothing, هيچ *hích*. This generally requires another negative, as هيچ نمی دارم *hích na mí daram*, I have nothing.
 Notice (of), اطلاع *ittilá* (*d.*), خبر *khavar* (*d.*). To take — of, نگاه كردن *niqáh k.*
 Notification, اعلان *ílán* (*k.*).
 Notion, خيال *khiyál*; ظن *zann*.
 Notoriety, شهرت *shuhrat*.
 Notorious, مشهور *mashhúr*; معروف *ma'rúf*. —ly, مشهوراً *mashhúrán*.
 Notwithstanding, باوجود *bá-vujúd*; باوصف *bá-vasf*; باآنكه *bá-ánkih*.
 Noun, اسم *ism*.
 Nourish, پروردن *parvardan*. —er, پرور *parvar*. —ment,

طعام *ta'am* ; قوت *kút* ; خوراك *khúrák*.
 Novel, *a.*, نو *nau*, or *no.* —*ty*,
 حدوث *hudús* ; حادثه *hádisah* ;
 نو آگین *nau-á'in*.
 Novice, نو آموز *nau amúz*.
 Now, حالا *hálá* ; الحال *al hál* ;
 الان *al-án* ; اکنون *aknún* ;
 کنون *kanún*.
 Nowhere, هیچ جا *hích já*.
 Noxious, مـوـذی *mu'zí* ; ضار *zárr*.
 Nubile, بالغ *báligh*.
 Nude, عاری *'arí*, عریان *'uryán*.
 Nugatory, باطل *bátíl*.
 Nuisance, اذیت *azíyat* ; وبال *vabál*.
 Null and void, ابطال *ibtál* (*k.*).
 Nullity, نیستی *nístí*.
 Numb, بی حس *bí hiss* (*s.*) ; سست *sust* (*sh.*).
 Number, عدد *'adad* (*k.*), *pl.*,
 اعداد *a'dád*. —*ed*, معدود *ma'dúd* ;
 شمرده *shumurdah* ;
 معدت *mutúdd*.
 Numeral, هندسه *hindiseh*.
 Numeration, عد *'add*.
 Numerous, بسیار *bisýár* ; خیلی *khaili* ;
 متوافر *mutaváfir*.
 Nun, راحبه *ráhibeh*.

Nurse, دایه *dáyah*. Wet
 شیر ده *shír-dah*.
 Nurture, پرورش *parvarish* (*k.*).
 Nut, جوز *jauz* ; (filbert), فندق
fanduk. Wall—, گردو *girdú*.
 —shell, پوست *púst*. —meg,
 جوز بویا *jauz i búyá*.
 Nutricious, مغذی *mughazzí*.
 Nux vomica, جوز القي *jauz ul*
kai.

O

O! ای *ai* ! یا *yá* !
 Oak, بلوط *ballút*. —apple, مازو
mázú.
 Oakum, نجب *nabj*.
 Oar, خاده *khádah* ; پارو *páru*.
 Oath, سوگند *saugand* (*kh.*) ;
 قسم *qasm* (*kh.*), *pl.*, اقسام
aksám ; یمین *yamín* (*k.*),
pl., ایمان *aimán* ; حلف *half*
 Oats, زن *zann*.
 Obdurate, سنکدل *sangdil*.
 —ness, سختی *sakhtí*.
 Obedience, طاعت *tá'at* ; اطاعت
itá'at (*k.*) ; استطاعت *ta'at* ;
istitá'at (*n.*) ; اذعان *iz'an* ;
 تبعیت *tab'iyet* ; مطاوعه *muta-*
va'ah ; انقیاد *inkiyád* (*r.*).

Obedient, مطیع *mutí* (sh.); حکم انداز *mumtasil*; فرمان بردار *far-mán-bardár* (sh.).

Obeisance, کورنش *kúrnish*; تعظیم کورنشات *kurnishát*; تآزیم *tá'zím* (k.).

Obey, سر نهادن *sar nihádan*. I —, ام بر آن *bar án am*; *pa. p.*, متبوع *matbú* (sh.); مطاع *mutá*; مخدوم *makh-dúm*.

Object (seen), مظهر *muzhar*; مقصد منظر *manzar*; (mental), مقصد *maksad*; مقصود *maksúd*; مراد *murád*; نیت *niyyat*. — to, *v.*, مخالف کردن *mu-khálif k.*

Objection, اعتراض *í'tiráz* (k.).

Obligation, منت *minnat* (dsh.); وجوب *vujúb*; امتنان *imti-nán*. Imposing an —, من *mann* (k.). — in writing, مچلک *muchalkah*.

Obligatory, لازم *lázim*.

Obliged (to do so and so), ملزوم *malzúm*; (to a person), ممنون *mamnún* (h. s.).

Obliging, مشفق *mushfik*.

Oblique, کج *kaj*.

Obliterate, قلم در کشیدن *kalam dar kashídan*; *pa. p.*, مندرس *mundaris*; *pr. p.*, ماحی *máhi* (k.); نسخ *naskh* (k.).

Oblivion, ذهل *zuhúl*; نسیان *nisyán*.

Oblivious, ذاهل *záhil*.

Oblong, مستطیل *mustatíl*.

Obloquy, بهتان *buh tán*.

Obscene, فاحش *fáhish*; خبیث *khabís*; شطاح *shattáh*.

Obscenity, فحش *fuhsh* (gf.); خانو *khanv*; هرزگی *harzagí*.

Obscure (dark), تاریک *tárik*; شت رنگ *shab-rang*; (in language), غامض *ghámiz*.

Obscurity, تیرگی *tíragí*.

Obsequies, تدفین *tadfin*.

Obsequious, موء تمر *mu'tamar*; فرو نئی *darúb*. — ness, فرو نی *farú taní*.

Observance, مراقبت *muráka-bat*. — of justice, حق بین *hak-k-bín*.

Observation (of the stars), نجم *tanajjum* (k.).

Observatory, رصد گاه *rasad-gáh*.

Observe (stars), رصد کردن *rasad k.*; (look at), ملاحظه *muláhezeh k.*

Observer, راقب *rákib*; راصد *rásid*; رصاد *rassád*. Superficial — ظاهر پرست *záhir-parast*.

Obsolete, منسوخ *mansúkh*.

Obstacle, مانع *máni*; سد *sadd*.

Obstinacy, معاندت *mu'ánadat*; اصرار *isrár*.

Obstinate, خرمست *khar-mast*; سر *khud-sar*; عاند *ánid*.

Obstructed, مسدود *masdúd* (s.).

Obstruction, سد *sadd*; سده *saddah*.

Obtain, یافتن *yáftán*; پیدا کردن *paidá k*.

Obtuse, کودن *kaudan*. —ness, حماقت *himáqat*.

Obvious, پیدا *paidá*; بدید *padíd*; آشکار *áshkár*. —ly, ظاهراً *záhirán*.

Occasion, باعث *bá'is*; محل *mahall*; (leisure), فرصت *fursat*; (cause), سبب *sabab*.

Occasionally, اتفاقی *ittifák*.

Occult, مبهم *mubham*.

Occupant, متصرف *mutesarrif*.

Occupation, کسب *kasb*; کار *kár* (k.); شغل *shughl* (dsh.), pl., اشتغال *ashghál*; اشتغال *ishtighál*.

Occur, واقع شدن *váki sh.*; سر *sar z.*; روی نمودن *rúy n.*

Occurrence, سرگذشت *sar guzasht*; واقعه *váki'ah*; in pl., مواقع *maváki'*.

Occurring (to the mind), خطور *khutúr*.

Ocean, دریای محیط *darya i muhít*.

Ochre, زرد گل *gil i zard*.

O'clock, ساعت *sá'at*.

Octagonal, مئمن *musamman*.

Ocular, چشمی *chashmí*.

Oculist, کحال *kukhál*.

Odd (not even), طاق *ták*; (queer), غریب *gharíb*.

Ode, قصیده *kasídah*, pl., قوائد *kasáid*.

Odious, مستقیم *mustakbih*; مکروه *makrúh*.

Odium, تنفر *tanaffur*.

Odoriferous, معطر *mu'attar*; مشوم *'amberbár*; بار *mashmúm*. — ریحین *riyáhín*.

Odour, بوی *búy*; رایحه *ráihah*, pl. روائح *raváih*; نَشَق *nashk*; نشوت *nashvat*.

Of, از *az*.

Off, far, دور *dúr*.

Offal, مردار *murdár*.
 Offence, تقصیر *taksír*; جرم *jurm*. To take — خشم گرفتن *khishm gr*.
 Offend, شتم کردن *shatm k.*; رنجانیدن *ranjánidan*; *pa. p.*, (at); کجخلق *kajkhulk* (*b.*).
 Offender, خاطی *kháti*.
 Offensive, کاریه *karíh*.
 Offer, تقدیم *takdím* (*k.*); (a sacrifice), ذبح *zibh* (*n.*).
 Offering, *n.*, (sacrifice) قربان *kurbán*; (present), پیشکش *pishkesh* (*k.*).
 Office, عهده *'uhdah*; منصب *mansab*. — of Imam, امامت *imámat*. — of a Vizier, وزارت *vizárat*; (room), دفتر خانه *daftar khánah*.
 Office-holder, منصب دار *man-sabdár*.
 Office-keeper, دفتری *daftari*.
 Officer, عهده دار *'uhdah-dár*; صاحب منصب *sáhib mansab*. — of cavalry, دفتدار *daf-dár*. Superior —, وکیل اول *vakíl i avval*. First non-commissioned —, وکیل *vakíl*; بیک زاده *beg-zádah*; حوالدار *haváldár*. Second

non-commissioned, وکیل دوم *vakíl i dúvum*. Police — who examines weights, etc., محاسب *muhtasib*. — of state, دیوان بیگی *diván begí*; (controller), مستوفی *mustaufi*.
 Officially, رسماً *rasman*.
 Officious, گستاخ *gustákh*. — ness, چالاکي *chálákí*.
 Offspring, موالید *maválid*. A beloved —, نودره *naudarah*.
 Often, بارها *bárhá*; اكثر *aksar*.
 Ogling, غمزہ *ghamzah* (*k.*).
 Ogre, غول *ghúl*.
 Oh, ا ای *ai* یا *yá*. — God, اللهم *Allahumma*!
 Oil, روغن *raughan*.
 Oiled paper, چیه *charbah*.
 Oilman, روغن فروش *raughan ferúsh*.
 Oilpresser, عصار *'assár*.
 Oily, روغنی *rauganí*; چرب *churb*.
 Ointment, مرهم *marham*.
 Old (ancient), کهنه *kuhnah*; قدیم *kadím*; بارینه *párinah*; دیرینه *dirínah*; غتی *'atik*; (worn), کهن *kuhn*; زنده *zhandah*; پیر *pír*.

Very —, سال خورده *sál-khúrdah*; سال بزرگ *buzurg-sál*. — age, پیری *píri*. — man, پیر *pír*. Like an — man, پیرانه *pírdánah*. A decrepit — man, زرفان *zarfán*; خرف *kharif*.
 Oleander, خر زهره *kar zahrah*.
 Olive, زيتون *zeitún*.
 Olive-oil, زيت *zeit*; کوکو *kúkú*.
 Omelet, نیمرو *nímru*.
 Omen, فال *fa'l* or *fál* (*gr.*).
 Of happy —, نیک فال *ník-fál*. Taking a good —, تیفال *tafávul* (*k.*); تیمن *tayammun* (*n.*).
 Omission, سهو *sahv* (*k.*).
 Omit, درگذشتن *dar guzashtan*.
 Omnipotence, جبروت *jubrút*.
 Omnipotent, قدیر *jabbár*; قدیر *qadír*.
 Omniscience, همه بینی *hamah bíní*.
 Omniscient, غیب دان *ghaib-dán*.
 On, بر *bar*; بالا *bálá*; روی *rúyi*. — foot, پیا *píyádeh* (*sh.*). — horse back, سواره *sovváreh* (*sh.*).
 Onager, گور *gúr*.
 Once, یکبار *yak-bár*; باری

bári. At —, یکبارگی *yak-báragí*. All at —, یکبار *ba yekbar*.
 One, یک *yek*; (somebody), یکی *yakí*; (sole), یکانه *yagánáh*; یک *yakkah*; (single), یکان *yagán*; (an unit), احد *ahad*; واحد *váhid*. — by —, یکایک *yekáyek*.
 One another, یکدیگر *yek dígar*.
 Oneself, خود *khud*.
 Onion, پیاز *piyáz*; بصل *basal*.
 Only, همین *hamín*; همان *hamán*; (merely), فقط *fakát*.
 Onset, هجوم *hujúm*.
 Onwards, پیشتر *pishtar*.
 Onyx, عقیق *'akík*.
 Ooze, گل *gil*.
 Opal, عین الهه *'ain ul hirreh*.
 Open, باز *váz* (*k. sh.*); باز *báz* (*k. sh.*); و *vá* (*k. sh. n.*); v., کشادن (*bar*) *kushádan*; کشودن (*bar*) *kashúdan*; ر *fará z.* — a vein, رگ *rag z.*; پا. پ., مفتوح *maftúh* (*sh. k.*); منفرج *mun-farij*.
 Opening, n., تفتح *taftíh*; کشف *kashf*; کشایش *kushú-yish*.

Openly, آشکارا *áshkárá.*
 Opera, تماشا *tamáshá.*
 Operation (surgical), جراحی *jarráhi (k.).*
 Operative, کاریگر *kárigar.*
 Operator, جراح *jarráh.*
 Ophthalmia, چشم‌درد *chashm-dard*; رمب *ramad.*
 Opiate, معجون *majún.*
 Opinion, مذهب *zann*; مذهب *mazannah*; رای *rái*; فکر *fikr*; زعم *za'm*, or *zu'm*. In my —, نزدمن *nazdiman*.
 To give an —, رای دادن *rái-d.*
 Opinionated, خود رایی *khud-rái.*
 Opium, افیون *afiyún*; تریاک *tariyák.*
 Opponent, مخالف *mukhálif*; مضاد *muzádd*; ازداد *azdád.*
 Opportune, به جا *be-já.*
 Opportunity, فرصت *fursat*; قابو *kábú.*
 Oppose, مخالفت نمودن و کردن *mukhálifat n., k.*; معارض *mu'áriz k.*; معترض *mu'tariz*; متعوض نمودن *muta'ariz n.*
 Opposite, روبرو *mukábil*; مقابل *rú be rú*; بر خلاف *bar khiláf*; محاذی *muhází.*

Opposition, خلاف *khiláf*; معارضة *mazáddat*; معارضت *mu'árazat*; تعارض *ta'áruz*; تعرض *takháluf*; اعتراض *ta'arruz*; i'tiráz.
 Oppress, ظلم کردن *zulm k.*; pa. p., ستم دیده *sitam-dídah*; مظلوم *mazlúm*; pr. p., مظلالم *tazálum.*
 Oppression, ستم *sitam*; دراز *diráz dasti*; ظلم *zulm*; مظلمت *mazlamat*; نظام *tazal-lum*; بدعت *bid'at.*
 Oppressor, جفاکار *jafá-kár*; جفاگر *jafá-gar*; ظالم *zálim.*
 Opprobrious, شوخ *shúkh*; بد زبان *bad zabán.*
 Opprobrium, فحیحت *fasihat.*
 Optical, بصری *basari.*
 Optics, علم بصر *'ilm i basar.*
 Option, اختیار *ikhtiyár.* —al, اختیاری *ikhtiyári.*
 Opulence, مالداري *máldári*; غنا *ghaná*; توانگری *tavángarí*; ثراء *sará*; تمول *tamavvul.*
 Or, یا *yá.*
 Oracle, وحی *vahí.*
 Oral, شفاهی *shifáhi.*
 Orange, نارنج *náranj*; نارنگ *nárang*; پرتغال *purtughál.*

Mandarine —, نارنگی *nárangí*.
 Oration, خطاب *khitáb*; کلام *kalám*.
 Orator, سخن سرا *sukhun-sarâ*; سخن کو *sukhun-gû*.
 Oratory, نماز گاه *namâz gâh*.
 Orb, جرم *jirm*.
 Orbit, دوران *daurân*.
 Orchard, دوحه *dauhat*; باغ *bâgh*.
 Order (arrangement), انتظام *intizâm* (n.); ترتیب *tartîb* (k.); نظم و نسق *nasak*; نظم *nazm o nasak*. To be put in —, آراستن *arástan*; pa. p., مأمور منتظم *muntazam*; مأمور *ma'múr*. —, (command), فرمایش *farmáyish* (d.), pl. قدغن *farmáyishát*; kadaghan (k.); حکم *hukm* (n.); امر *amr* (n.); v., فرودن *farmúdan*.
 Ordinal, فرعی *far'í*.
 Ordinance (of God), فریضه *farízah*; شرع *shar'*.
 Ordinary (usual), رایج *ráij*; (common), عام *'ámm*. —ly, عادتاً *'ádatan*.
 Ordination, نصب *nasb* (k.).

Ordnance, توپخانه *túpkhâneh*.
 Ordure, گره *gûh*, or گد *guh*.
 Ore, فلز *filizz*.
 Organ, آلت *âlat*.
 Organization, نظام *nizâm* (d.).
 Organism, ترکیب *tarkib*.
 Oriental, شرقی *sharkí*.
 Orifice, سوراخ *súrákh*. — of the ear, سماخ *simákh*.
 Origin, اصل *asl*; بنیاد *bunyád*; نژاد *bíkh*; نژاده *nizhád*; نژاده *nizhádah*; ماروک *ma'rúk*.
 Of good —, نیک ذات *ník zât*.
 Original, a., اصلی *aslí*. The — of anything, n., ماخذ *ma'khaz*. —ly, اولاً *avvalan*.
 Orion, جبار *jabbâr*.
 Ornament, n., زینت *zínat* (d.); آرایش *aráyish*; طراز *taráz*; تزیین *pairáyah*; تزیین *tazayyun* n. —al, زوری *z'varí*; v., آراستیدن *aráúidan*; آراستن *arástan*.
 Ornamented with a wreath, مکلل *mukallal*. — with jewels, مرمع *murussa*. — with a scarf, موشع *muwashshah*.
 Ornaments, زیور *zivar*.

Orphan, یتیم *yetím*, ایتام *aitám*; یتامی *yatáma*.
 Orpiment, زرینک *zarníkh*.
 Orthodox, رشید *rashíd*; راشد *ráshid*; متدین *mutadaiyin*.
 — teaching, مسترشد *mustarshid*.
 Orthodoxy, صدق *sidq*.
 Orthography, املاء *imlâ*.
 Ortolan, پرگیری *pargirí*.
 Oscillation, تکان *takán* (n.).
 Osprey, نسر *nísr*.
 Ostensible, ظاهر *záhir*.
 Ostentation, کبریا *kibriyâ*.
 Ostentatious, خود بین *khud-bín*.
 Ostrich, شتر مرغ *shutur-murgh*; نعام *na'am*.
 Other, دیگر *dígar*; غیر *ghair*.
 Otherwise, ورنه *varnah*; واکر نه *va agar nah*; والا *va illâ*.
 Otter, سگ آبی *sag i ábí*; کربده *gurbah i ábí*.
 Ottoman, عثمانی *'osmání*.
 Ought, باید *báyad*; شاید *sháyad*, بایست *báyist*. As it — to be, کما ینبغی *kamá yambaghi*; (anything), چیزی *chízí*; (cypher), صفر *sifr*.

Ounce, وقیه *vukíyat*; اوقیه *úkiyah*; (animal), یوز *yúz*.
 Our, مان *i-mán*.
 Ours, مال ما *mál i má*.
 Out, بیرون *bírun*. — of oors, بدر *badar*.
 Outer side (of a garment), ابره *abrah*.
 Outcast, مردود *mardud*.
 Outlet, مفر *mafarr*.
 Outline, دایره *dáireh*.
 Outpost, قراول *karávuł*.
 Outrage, v., تعدی کردن *ta'addi k*.
 Outside, خارج *khárij*. — the door, دم در *dam i dar*.
 Outwardly, ظاهراً *záhiran*.
 Oval, بیضوی *baizaví*; بادامی *bádámí*.
 Oven, تنور *tannúr*; اتون *atún*.
 Over, زبر *zabar*; بر *bar*; عبور *'ubúr*; (more) (across), زیاده *ziyádeh*; (remaining), باقی *báki* (m.).
 Overcast, گرفته *girifteh*.
 Overcoat, بالا پوش *bálá púsh*; بارانی *bárání*.
 Overcome, شکست دادن *shikast d*; غلبه کردن *ghalabah k*; pr. p., مستولی *mustaulí* (n.).

Overflowing, سيلان *sailán* (sh.).

Overhead, بر سر *bar sar*.

Overhearing, تسمع *tasammú* (n.).

Overlooking (a fault, &c.), چشم قطع نظر *kaṭ' i nazr* (n.); چشم پوشی *cheshm púshí* (k.).

Overnight, شبانه *shabáneh*.

Overplus, ما بقى *má baqá*.

Overreach, کول زدن *gúl z.*

Overseer, ناظر *názir*; داروغه *dáruḡah*. — of the kitchens, بقاول *baqával*.

Oversight, سهو *sahv*.

Overtaking, فايز *fúiz* (n.).

Overthrow, شکست *shikast* (y.); افکن *hazímat*; هزیمت *afgan*.

Overturn, وارونه کردن *várúnah* k. (sh.).

Overwhelm, غرق کردن *ghark k*.

Owe, بده *karz dsh*; قرض داشتن *bidih dsh*.

Owl, بوم *búm*; چغند *chughd*.

Own, خود *khish*; خویش *khud*.

Owner, مالك *málik* (b.); صاحب *sáhih* (k.). Rightful —, حق دار *haḡk-dár*.

Ox, گاو *gáv*.

Ox-goad, گاو شنگ *gáu-shang*.

Oxus (river), جيخون *jaihún*.

Oxymel, سدنجهين *sikenjabín*.

Oyster, صدف *sadaf*.

P.

Pace, گام *gám* (r.); قدم *qadam* (r. z.); رفتار *raftár*. Quick —, زلط *zalt*. Quick-paced, خوش گام *khush-gám*.

Pacific, سليم *salím*.

Pacification, مصالحت *masálahat*.

Pacifying, تسكين *taskín* (k.); آرام *árám* (d.).

Pack (mule), بار *bár*; v., — up, بر بستن *bar bs*.

Packing-needle, جوال دوز *juvál-dúz*.

Pack-saddle, بالان *pálán*.

Packthread, بندور *bundúr*.

Packet, بسته *bastah*.

Pad, خوگیر *khú-gír*; v., حشو کردن *hashv k*.

Paddock, چراگاه *charágáh*.

Padlock, قفل *kuf*.

Pæderast, کونی *kúni*.

Pagan, بت پرست *but parast*. —ism, کفر *kuf*.

Page (leaf), صفحه *safhah*, *pl.*,
صفحات *safahát*; (boy),
غلام *pish-khidmat*; پیشخدمت
gholám.

Pageant, تماشا *tamáshá*.

Pagoda, بت كده *but-kedeh*;
بت خانه *but-khánah*.

Pail, دلو *dalv*; دول *dúl*.

Pain, درد *dard*; ایذا *ízá*; وجع
vaj, *pl.*, آلام *álám*; زحمت
zahmat (*ksh.*). In —, موجع
mujá.

Painful, درد آلود *dard álúd*;
الیم *alím*.

Paint, *n.*, رنگ *rang*; *v.*, نکاشتن
nigáshtan; (a picture),
تصویر کشیدن *kashídan*; کشیدن
tasvír ksh; (lay on
colour), رنگ کردن *rang k.*;
pa. p. منقش *munakḡash*;
pr. p., رنگ آمیزی *rang-ámízi*.

Painting and ornaments, نقش
ونگار *naksh o nigár*.

Painter, قلم مصور *musavvir*;
رنگساز *kalām-kár*; *rang-*
sáz; صورت گر *súrat-gar*.

Painting, نقش *naksh* (*k.*);
تصویر *tasvír* (*k.*).

Pair, زوج *zauj*, *pl.*, ازواج
azváj; جفت *juft* (*k. gr.*).

Pairing (of birds), جفتی *juftí*.

Palace, قصر *kasr*; كوشك
kúshk; ایوان *aiván*; دولت
خانه *daulat-khánah*.

Palanquin, تخت روان *takht*
raván.

Palatable, گوار *guvár*.

Palate, حنك *hanak*; مذاق
muzák.

Pale, کم رنگ *ním-rang*; کم رنگ
kam-rang; اصفر *asfar*. —
faced, زرد رو *zard-rú*; روی
rúy zard. To turn —,
رنگ رو پریدن *rang i ró*
parídan.

Palliation, معاف *mu'áf* (*k.*);
تخفیف *takhfíf* (*n.*).

Palm (hand), كف *kaff*; كف
kaff i dast; (tree),
نخل *nakhl*; خرما *khurmá*.

Palpably, ظاهراً *záhiran*.

Palpitate, تپیدن *tapídan*.

Palpitation (of the heart).
خفكان *khafakán*.

Palsied, افلج *aflaj* (*h.*); رعشه
ra'shah (*dsh.*).

Palsy, فالج *fáliz* (*dsh.*).

Paltry, دون *dún*.

Pampered, پرورده *parvardeh*.

Pamphlet, رساله *risáleh*.

Par, دیزی *hasín* ; حسین *dízi* ;
 Frying —, تاجن *tájin*. The
 knee —, سر زانو *sar i zánú*.
 Pane (of glass), جام *jám*.
 Panegyric, مدح *madh*.
 Panegyrist, مداح *maddáh*.
 Panel, تخته *takhtah*.
 Pang, درد *dard*.
 Panic, هزیمت *hazímat*.
 Panniers (for fruit), لوده *lau-*
dah ; (for persons), کجاوه *kajáveh*.
 Pant, نفس زدن *nafas z*.
 Panther, پلنگ *palang* ; یور *yúz*. Young —, یوزک *yúzak*.
 Paper, کاغذ *kághaz* ; قرطاس *kirtás*. A — kite, باد کاغذ *kághaz i bád*.
 Papyrus, حفا *hafá*.
 Parable, مثال *misál*.
 Parade-ground, میدان *maidan*.
 Paradise, جنت *jannat* ; بهشت *bihisht*. The sublime —, خلد برین *khuld i barín*.
 Paradisiacal, بهشتی *bihishtí*.
 Paradox, لغز *laghz*.
 Paragraph, فصل *fasl*.
 Parallax, اختلاف منظر *ikhtiláf*
i manzar.

Parallel, استواء *istivá* ; متوازی *mutavázi* ; مساوی *masávi*.
 Paralysed, مفلج *mufallaj* (*sh*).
 Paralysis, فله *falj*.
 Paralytic, شل *shal* ; مشلول *mashlúl* ; مفلوج *maflúj*.
 Paramour, عاشق *áshik*.
 Parapet, کنکره *kangurah*.
 Paraphernalia, اسباب *asbáb*, جهیز *jahiz*.
 Paraphrase, تفصیل *tafsíl* (*n*).
 Parasang (a league), فرسخ *far-sakh* ; فرسنگ *farsang*.
 Parasite (man), طفیلی *tufailí*.
 Parasol, چتر *chatr* ; آفتابگیر *áftáb-gír*.
 Parboiled, نیم پخته *ním-pukhtah*.
 Parcel, بوغچه *búghcheh*.
 Parch, برشتن *birishtan*. To be —ed, خوشیدن *khúshídan*.
 Parchment, پوست *púst*.
 Pardon, مغفرت *maghfírat* (*n*) ; عفو *afv* (*k*) ; غفران *ghufrán* ; بخشیدن *bakhshídan*. To beg —, عذر خواستن *úzr khástan*. I beg your —, بفرمائید *mu'df bifar-máyíd*. I ask — of God استغفر الله *astaghfiru 'Ulah* ;

pa. p., معاف *mu'áf* (k.)
 مغفور *maghfúr*.
 Pardoner, غفار *ghaffár*.
 Pare (nails), ناخن گرفتن *ná-khun gr.*; (hoofs), سم تراشیدن *sum taráshídan* (gr.).
 Parentage, نسب *nasab*; اصل *asl*.
 Parenthetical, معترض *mo'tariz*.
 Parents (both), والدین *váli-dain*.
 Paring, تراشه *tarásheh*.
 Parley, مکالمه *mukálemeh* (n.).
 Parliament, دار الشورا *dár ush shúra*.
 Parody, تقلید *taklíd*.
 Parole, قول *kaul*.
 Paroxysm, طغیان *tughyán*.
 Parrot, توتی or طوطی *tútí*.
 Parry, دفع کردن *daf k.*
 Parse, ترکیب کردن *tarkíb k.*
 Parsee, کبر *gabr*.
 Parsimonious, مقتدر *muktir*;
 لایم *layím*; خسیس *khasís*.
 Parsimony, بخل *bukhl*; امساک *imsák*;
 بخیلی *bakhílí*.
 Parsley, کرفس *karafs*.
 Parsnip, گز *gazar*.
 Parson, کشیش *keshísh*.

Part, قسم *kism*; پاره *páreh*;
 تکه *tikkah*; بهره *juz'*; جز *juz*;
 bahrah; بخش *bakhsh*; جزوی
juzví. For the most —
 بیشتر *bíshtar*. On his —
 ز جانب *'an kibalih*; عن قبله
 او *az jánib-i-ú*; v., جدا کردن
jídá k.
 Partake, شراکت داشتن *shirákat*
dsh.
 Parterre, خبابان *khiyábán*.
 Partial, طرفدار *taraf-dár*;
 متعصب *muta'assib*.
 Partiality, جانبداری *jánib-dári*;
 پاسداری *pás-dári*.
 Partially, قدری *qadrí*.
 Participating, بهره مند *bahrah-*
mand; مداخله *mudákheleh*.
 Participle (active), اسم فاعل
ism-i-fá'il; (passive), اسم
 مفعول *ism-i-maf'úl*.
 Particle, خرده *khurdah*; شمه
shammah; (in grammar),
 حرف *harf*.
 Particular, مخصوص *kháss*;
 makhsús. —ly, علی الخصوص
'alá-l-khusús.
 Particularity, خصوص *khusús*,
pl., خصوصیات *khusúsíyát*.
 Parting (leaving), ودع *vad*
 (n.); (of hair), فرق *farq*.

Partitioning (division), *اقتسام* *iktisám* (n.).

Partly, *پاره* *páreh*.

Partner, *شریک* *sharík*, pl., *شُرکاء* *shuraká'*; *مُساهم* *musá-him*; *مُشترک* *mushtarík*; *انباز* *ambáz*.

Partnership, *مُشارکت* *mushárat*; *انبازی* *ambázi*; *اشتراک* *ishtirák*.

Partridge, *کُتک* *kabk*. Francolin —, *دُررَاج* *durráj*. Small — or quail, *تِه‌پو* *tíhú*.

Parturition, *نتاج* *nitáj*.

Party, *گروه* *gurúh*; *جَمِیعَة* *jami'at*. Dinner —, *مِهمانی* *mihmání*.

Pass (in mountains), n., *تَنک* *tank*; *راه* *tang i ráh*; *کُتُل* *kotul*; *کُردن* *gardan*; v., *کُشتن* *guzashtan*.

Passage (of a river, etc.), *عبور* *'ubúr* (k.); *کُذر* *guzar* (k.); *راه کُذار* *guzár* (k.); (an escape), *رَاح-کُذار* *ráh-guzár*; *مُنْفَذ* *manfaz*; (of time), *مُرور* *murúr*; (in a book), *عبارت* *'ibarat*.

Passenger, *عابِر* *'ábir*; *مُساهِم* *musáfir*

Passion (to get in a), *بَهِم آمدن* *báham ámadan*.

Passionate, *خُشْمَناک* *khashm-nák*; *تَنَد مزاج* *tund mizáj*. —ly, *عُضَباً* *ghazaban*.

Passive, *مُتَحَمِّل* *mutahammil*; (verb), *مُفْعُول* *maf'úl*.

Passport, *کُذر نامہ* *guzar-námah*; *رَہ داری* *ráh-dári*; *تَعلِیقہ* *ta'líqah*.

Past, *مُنْقَضِی* *guzashtah*; *مُنْقَضِی* *munkazí*; *سَابِقہ* *sábíqah*. The —, *ما سَلَف* *má salaf*; *ما تَقَدَّم* *má takaddam*. — tense, *مَاضِی* *mázi*.

Paste, *سَرِیش* *sirísh*; *خَمِیر* *khamír*.

Pasteboard, *دَفْتِین* *daffataín*; *کَاغِذ وَصَلِی* *kághaz i vaslí*.

Pastern, *وَظِیف* *vazíf*.

Pastimes, *مَلَاهِی* *maláhi*.

Pastor, *کَلہ بان* *galah-bán*.

Pastoral care, *کَلہ بانی* *galah-bání*.

Pasturage, or Pasture, *مَرعی* *mar'á*; *چَرَا کاه* *chará-gáh*; *عَلَف زار* *alaf-zár*; *چَریدن* *charídan*.

Pasty, *سَنبُوسک* *saml ... k*.

Patch (of cloth, etc.), پینه *pínah*; لدام *ladám*. — upon —, رقع بر رقع *ruk'ah bar ruk'ah*.

Patcher, پار دوز *párah dúz*.

Patched, مرقع *murakka'*.

Paternal, پدری *pidrí*. — love, عشق مجازی *'ishk i mujázíy*.

Path, معبر *mi'bar*, pl., معابر *ma'ábir*. A mountain —, شعب *sh'ib*.

Pathetic, دلسوس *dilsús*.

Patience, صبری *sabr*; صبوری *sabúrí*; شكيب *shakib*; شكيبای *shakibái*.

Patient, بردبار *burdbár*, صابر *sábir*; صبور *sabúr*. To be —, شكيبیدن *shakibídan*; (sick man), مريض *maríz*. —ly, صبراً *sabran*.

Patriot (word not used in Persian), حبيب الوطن *habib al vatan*. —ism, حب الوطن *hibb ul vatan*.

Patrol, راه دار *ráh-dár*; پاسبان *pásbán*.

Patron, پشت پناه *pusht-pandá*; ولی نعمه *valí nimat*.

Patronage, دستگیری *dast-girí*.

Patronymic, نسبت *nisbat*.

Pattern, نمونه *nimúnah*.

Paucity, کمی *kamí*.

Paunch, بطن *batn*.

Pauper, مسکین *miskín*.

Pause, وقف *vakf* (*k.*).

Pavement, سنگفرش *sangfarsh*.

Pavilion, سرا پرده *sará-pardah*.

Paw, پاچه *páchah*; پنجه *panjah*.

Pawn (at chess), بیدق *baidak*, or بیذق *baizak*; (pledge), رهن *rahn* (*gz.*); گرو *giro* (*gz.*).

Pay (wages), مواجب *mavájib*; مزد *muzd*; موظف *muwazzaf*.

Paymaster, بخشی *bakhshí*. — general, میر بخشی *mír-bakh-shí*.

Payment, ادا *adá* (*k.*); کرایه *kiráyah* (*d.*); اجرت *ujrat* (*n.*).

Pea, نخود *nukhúd*; ماش *másh*.

Peace, سلامت *salámat*; سلام *salám*; آشتی *ásh'tí*; صلح *sulh* (*k. d.*); هدنت *hudnat*.

Peaceable, سهل جو *sahl-jú*.

Peach, شفتالو *shaftálú*; هلو *hullú*.

Peacock, طاووس *tá'ús*. Like a —, طاووسی *tá'úsí*.

Peak, سر *sar* ; نوك *nauk*.
 Pear, كلاي *gullábí*.
 Pearl, مرواريد *marváríd* ; لؤلؤ *lū'lu'* ; در *durr* ; درر *durar*.
 Unique —, در یتیم *durr i yatím*.
 Peasant, رعيب *rā'iyat* ; دهقان *dehkán*.
 Pebbles, ریزه سنگ *sang-rizah*.
 Peculation, تصرف *tasarruf*.
 Peculiar, مخصوص *makhsús*.
 Peculiarity, اختصاص *ikhtisás* ; خاصگی *khássagi*.
 Pedant, فضیلت فروش *fasílat ferúsh*. —ry, فصیلت فروش *fasílat ferúshí*.
 Pedestrian, راجل *rájil*.
 Pedigree, تنسل *tanassul* ; حسب و نسب *hasab o nasab*.
 Pedlar, پیلور *pílavar*.
 Peel, پوست *púst* ; pa. p., مقشور *makshúr* ; منقشر *mun'kashir*.
 Peep, نظر *nazar* (k.).
 Peevish, کج خلق *kaj khulk*.
 Peg, میخ *mikk*.
 Pelican, سرخه *saríkhah*.
 Pelisse, کرک *kurk*.
 Pellucid, شفاف *shifáf*.

Pen, قلم *kalam* ; كلك *kilk* ; خامه *khámah*. The piece of wood for nibbing pens on, خامه زن *khámah-zan*. —case, قلم دان *kalam-dán*. —knife, قلم تراش *kalam-tarash*.
 Penalty, جریمه *jarímah*.
 Pencil, مداد *midád*.
 Pendulous, آویزه *ávizah*.
 Pendulum, لنگر *langar*.
 Penetrate, سرایت کردن *siráyat k.* ; pr. p., نفذ *nafz* (k.) ; نافذ *náfiz* (b) ; نفوذ *nufúz* (n.).
 Penetration, بینش *bínish* ; ذهن *zihn*.
 Peninsular, جزیره *jazíreh*.
 Penis, کیر *kír*. Penem magnum habens, خر نفسه *khar-nafsah*.
 Penitence, کفارت *kafárat* , توبه *taubah*.
 Penitent, مستغفر *mustaghfir* ; پشیمان *pashímán* ; نادم *nádim*.
 Pension, وظفه *vazífah* ; راستاد *rástád* ; (in lands), جاكبر *jágír*. —er, وظیفه خوار *vazífah khár*.

Pentagon, پنجم گوشه *panj-gúshah*. —al, مخمس *mukhammas*.

Pentateuch, توریت *taurít*.

Penurious, طمعكار *tama' kár*; حرص *layím*. —ness, حرص *hirs*; بخل *bukhl*; خسیست *khasísat*.

Penury, بینوائی *bí-navá-t*.

People, مردمان *mardumán*; امم *umam*; خلق *khalk*, in pl., طوائف *taváif*. Common —, عوام *'avvám*. Great —, اكابر *akábir*. Intelligent —, عقلاء *'ukalá*. — of the world, زمانیان *zamáníyán*; عالمیان *'álamiyán*. — of former times, شدگان *shúdagán*; v., آباد کردن *ábád k*.

Pepper, فلفل (*z.*). Long —, دار فلفل *dár-filfil*.

Peppermint, نعنع *na'na'*.

Per cent, فی صد *fí shad*.

Per pound, فی من *fí man*.

Perambulation, طواف *taváf* (*n.*).

Perceive, دریافتن *dar-yáftan*; *pa. p.*, محسوس *mahsús* (*k.*).

Perception, ادراك *idrák* (*n.*); دریافت *dar-yáft* (*n.*).

Perch (roost), چكس *chakas*; چوب *chúb*.

Perchance, شاید *sháyad*; كویا *gúyá*.

Percolation, وقوب *vuqúb* (*n.*).

Percussion (gun, etc.), طرقة *tarakeh*.

Perdition, هلاك *halák*; هلاکت *halákat*; تہطر *tahattúr*.

Peremptory, قاطع *káti'*; موكد *muakkad*.

Perfect, كامل *kámil*; تمام *ta-mám*; مكمل *mukammal*; (tense), ماضی *mázi*. More or most —, اكمل *akmal*; اتم *atamm*. —ly, هیچمدان *hich-madán*; بالكل *bil-kull*.

Perfecting, تكميل *takmíl* (*k.*); اكمال *ikmál* (*n.*).

Perfection, كمال *kamál*; اتمام *itmám*.

Perfidious, غدار *ghaddár*.

Perfidy, غدر *ghadr*; خیانت *khiyánat*; غل *ghill*.

Perforate, سنبیدن *sumbídán*; سفتن *suftan*.

Perforation, نقب *sakb* (k.);
سوراخ *suft* (k.);
súrákh (k.).

Perforce, جبراً *jabran*.

Perform, بجا آوردن *bajā a*;
گذاشتن *guzárdan*; کردن
kardan. Bound to —,
مستمسك *mustamsik* (h.).

Performance (act), کار *kár*
(k.); عمل *'amal* (k.);
(finishing) اتمام *itmám*
(rsa.); (of a promise), استیفاء
istífá' (n.); اجرا *ijrá* (k.);
نجز *najz* (n.); (play), تماشا
tamáshá.

Performer, عامل *'ámil*; فاعل
fá'il. Musical —, رامشگر
rámish-gar.

Perfume, عطر *'itr*, pl., عطریات
'itríyát; بخور *bukhúr*; خوشبو
khush bú; نکهت *nak-hat*;
دستنبوده *dastambúyah*.

Perfuming, تغیر *tabkhír* (k.).
— one's self, تبخیر *tabakh-*
khur (n.).

Perfumed, معطر *mu'attar*. —
pastille, شمامه *shamámah*,
pl., شامام *shamámim*. — with
ambergris, معبر *ma'amber*.

Perfumer, عطاری *'attár*.

Perfunctory, غافل *gháfil*; کاهل
کاهل *káhil*.

Perhaps, شاید *sháyad*; مگر
magar; باشد که *báshad keh*.

Peril, خطر *khatar*; باک *bák*;
بیم *bím*.

Perilous, خطرناک *khatar-*
nák; مهلك *muhlik*.

Period, مدت *muddat*; دوره *nau-*
beh; دورة *daurah*.

Perish, نیست شدن *níst-sh.*;
هلاک شدن *halák sh.*; pr. p.,
تهلكه *tahlikah* (n.); نفق
nafak (b.). —able, زایل
zá-il.

Perjury, قسم زور *kasam-i-zúr*
(kh.); سوگند دروغ *saugand i*
durúgh (kh.).

Permanence, قیام *kayám*; بقاء
baqá.

Permanency, استدامت *isti-*
dámat.

Permanent, پایدار *páidár*; قائم
kaim; باقی *báqí*.

Permeating, سرایت *siráyat* (k.).

Permission, اذن *izn* (d. *khás-*
tan); رخصت *rukhsat* (d.
khástan); اجازت *ijázat* (*khás-*
tan); پروانگی *parvánagi*,

Permitted (allowed), ماذون *ma'zún*; حلال *halál*; جائز *já'iz*; روا *ravá*. — to go, مرخص *murakkkhas*.

Permitting, روا دار *ravá-dár*.

Permutation, تبدل *tabaddul*.

Pernicious (anything), مفسدت *mafsadat*.

Perpendicular, مستقيم *mustakím*.

Perpetration, ارتكاب *irtikáb* (n.); اجرا *ijrá* (k.).

Perpetrator, مرتكب *murtakib*.

Perpetual, دائم *dáim*; استمراری *istimrári* (k.); مستدام *mustadám* (n.); واتن *wátin*. May it be —! دام *dáma*; thus: دام اقباله *dáma ikbáluhu*. May his prosperity continue —ly! همواره *hamvárah*.

Perpetuate (may he), ادام *adáma*; thus: may God prolong his days, ادام الله ايامه *adáma 'Uláhu aiyámahu*.

Perpetuation, ادامت *idámat* (k.); تأييد *ibká* (n.); تاييد *ta'bíd* (k.).

Perpetuity, دوام *davám*; دایمی *dáimí*; مداومت *mudávamat*.

Perplexed, حیران *hairán* (k.);

متردد *mutahayyir* (h.); متارaddid *(k.)*; پریشان *parishán* (s.). To be —, شوریدن *shúridan*.

Perplexity, اشكال *ishkál* (dsh.); اضطراب *iztiráb*; کشاکش *kashákash*.

Perquisite, مداخل *mudákhil*; مزد *muzd*.

Persecution, ستم *sitam* (k.); ظلم *zulm* (k.); تعاقب *ta'á-kub* (n.).

Persecutor, ظالم *zálim*.

Persepolis, اصطخر *Istakhar*.

Perseverance, اصرار *isrár* (n.); مقاومت *mukávamat* (n.); مواظبت *muwázabat*.

Persevering, مصر *musirr* (h.); مقاوم *mukávim* (b.).

Persia, ایران *Írán*; عجم *'Ajam*.

Persian, ایرانی *Írání*; عجمی *'Ajamíy*; (language), فارسی *Fársí*. Ancient —, پهلوی *Pahlaví*; دری *Darí*.

Persistence, استبداد *istibdad*.

Person, کس *kas*; نفر *nafar*; اشخاص *shakhs*, pl. اشخاص *ashkhás*; تن *tan*. Every —, همکنان *ham-kunán*.

Unmarried —, عزب *'azab*.

Noble —, ذات شریف *zat i sheríf*. —s of distinction, خامان *khássan*. Intelligent —, 'عرفا' *'urafá*.

Personality, ذات *zát*.

Personally, فی نفسه *fi nafsihí*.

Personification, تشبیه *tashbih* (k.).

Perspective, منظره *manzareh*.

Perspicacious, دیده ور *dídah-var*.

Perspicacity, ذهن *zihn*.

Perspicuous, مبین *mubín*.

Perspiration, عرق *'arak* (k.).

Perspire, خریدن *kh'aydan*.

Persuasion, اغوا *ighvá* (k.); تحريك *tahrik* (k.); رای *rái* (z.).

Pert, كستانه *gustákh*.

Pertinacious, مصر *musirr*; مداوم *mudávim*.

Pertinacity, استقرار *istikrár*.

Pertinent, موافق *muwáfik*.

Pertness, شوخی *shúkhí*.

Perturbation, آشفتگی *áshuf-tagi*; تشویش *iztiráb*; آشوب *tashvish*.

Perusal, ملاحظه *muláhezeh* (h.); مطالعه *mutálé'eh* (k.).

Pervading, ساری *sári* (h.).

Perverse, طبع *kaj-tab'*; خود سری *lajuj*. —ness, خود سری *khud sarí*.

Perversion, انحراف *inhiráf* (k.); احباط *ihbát* (k.).

Perverted, معوج *mu'avvaj* (g.).

Pest, وبال *vabál*; آفت *áfat*.

Pestilence, وبا *vabá*; طاعون *tá'un*.

Pestle, دسته *dastah*.

Pet, عزیز *'azíz* (k.).

Petal, برک *barg*.

Petition, عرض *'arz* (k.); عرضی *'arzi* (dsh.); داعیه *dá'iyeh*; التماس *itimás* (k. n.); (in writing), عریضه *'arízah*, pl., عرضداشت *'aráíz*; عرائض *'arz-dásht*. —er, عارض *'áriz*.

Putrefaction, تخریب *tahajjur* (k.).

Petroleum, مومیا *múmiyá*; نفت *naft*.

Petticoat, فستان *fistán*.

Petty charges, بعضی خرج *ba'zí-kharch*.

Petulance, بطر *batar*; افسردگی *afsurdagí*.

Petulant, كج خلق *kaj khulk*.

Pewter, روح *rúh*.

Phantom, طیف *taif*; خیال *khí-yál*.

Pharaoh, فرعون *Fir'aun*.

Pharmacy, ادویه *advīyeh*.
 Pheasant, قرقاول *karkául*.
 Philosopher, فیلسوف *feilasúf*,
pl., فلاسفه *falásifeh*; حکیم
hakím, *pl.*, حکماء *hukamá*.
 Philosophy, فلسفه *falsafah*;
 حکمت *hikmat*; علم *'ilm*.
 Phlebotomy, فصد *fasd (k)*.
 Phlebotomist, فصاد *fassád*;
 رگ زن *rag-zan*.
 Phlegm, بلغم *balgham*; (mucus),
 نخاعت *nukháat*.
 Phoenix, سیمورخ *simurgh*; رخ
ruk; هما *humá*.
 Photograph, عکس *'aks (k)*.
 —er, عکاس *'akkás*. —y,
 عکسی *'aksí*.
 Phrase, اصطلاح *istiláh*.
 Phraseology, محاوره *muhávarah*.
 Physic, دارو *dárú*; دوا *davá*.
 Art of —, پزشکی *pizishkí*.
 Physical, طبیعی *tabí'í*.
 Physician, حکیم *hakím*; طبیب
tabīb, *pl.*, اطباء *atibbá*;
 پزشک *pizishk*; پزشك *bizishk*.
 Physiognomy, قیافه *kayáfah*.
 Physiology, موجودات *maujúdat*.
 Pick out, واچیدن *vá-chídan*.
 Pickaxe, کلند *kulund*.

Pickle, ترشی *turshí (an.)*; آچار
áchár.
 Picquets, قراول *karávuł*; ملایه
taláyah.
 Picture, تصویر *tasvír*; نقش
naksh; نگار *nigár*. —
 gallery, نگارخانه *nigár-
 kúánah*.
 Piebald, ابلق *ablak*; ابرق *abraḳ*.
 Piece, قطعه *ḳat'ah*; پارچه *pár-
 cheh*; پاره *párah*; تکه
tikkeh. — goods, قماش
ḳumásh.
 Pierce, سبختن *sabúkhtan*;
 سفتن *suftan*; *pr. p.*, همز
hamz (k); *pa. p.*, مشقوب
maskúb.
 Piety, تقوی *takvá*; تقاوت *takú-
 vat*; نusk. Man of
 —, زنده دل *zindah-díl*; صاحب دل
sáhib-díl.
 Pig, خوک *khúk*; خنزیر *khinzír*.
 Wild —, گراز *guráz*.
 Pigeon, کبوتر *kabútar*; کفتر
kaftar.
 Pile (of velvet, &c.), خاو *kháv*;
 (heap), توده *túdah*.
 Piles (hemorrhoids), بواسیر
bavásír.

Pilfering, or Pilferer, دزدی *duzdí* (k.).

Pilgrim (to Mecca), حاج *hájj*; حاجی *hajjî*, pl., *hajjaj*; (to other shrines), *hajjaj*; زوار *zavvâf*. — age (to Mecca), حاج *hajj* (k.); (to other places), زیارت *ziyarat* (k.).

Pill, حب *habb*, pl., حبوب *habûb*. — box, قوطی *kútî*.

Pillage, غارت *gharat* (k.); چپاو *chápau* (k.).

Pillar, ستون *sutún*, pl., اساتین *asátín*; ركن *rukn*, pl., ارکان *arkán*; عماد *imád*; عمدة *'umdat*; قوام *kavám*, pl., قوايم *kawáim*.

Pillory, دو شاخه *dú-shákhah*.

Pillow, متکا *muttaká*; تکیه *takyeh*; بالش *bálish*; بالین *bálín*; وساده *vasádah*, *visádah*, *vusádah*; وساد *vasád*, *visád*, *vusád*. A soft —, ناز بالش *náz-bálish*.

Pilot, ناخدا *nákhudá*; کشتی بان *kishtí-bán*.

Pimp, قلمبان *kaltabán*; قورماق *kurmsák*.

Pimple, بثره *basrah*; کورک *kúrk*.

Pin, سباج *sanják*.

Pincers, انبر *ambúr* (gr.); منقاش *minkásh*.

Pinch, نشکیم *nishkunj*.

Pine (tree), صنوبر *sinaubar*, (cedar), کاج *káj*; (juniper), نازو *názhu*. v., — away, کاهیدن *káhidan*. — cone, چلغوزه *chilghúzah*.

Pink (flower), میخک *mikhek*; (colour), گرنک *gulrang*.

Pinnacle, قله *kullah*.

Pioneer, پیش رو *pish rau*.

Pious, پارسا *pársá*; صالح *sálíh*, تقی *takí*. — men, انقیاء *atkiyá*.

Pipe (smoking), چبوق *chibúk*. — stem, چوب چبوق *chúb i chibúk*. Water —, قلیون *kaliyún*; (tube), نی *nay*; لوله *lúlah*; زیش *zish*.

Piper, نی زن *nay zan*.

Piscis, حوت *hút*.

Piss, شاشه *sháshah* (k.); بول *baul* (k.).

Pistachio, پسته *pistah*; فستق *fustuk*.

Pit, چال *chál*; کودال *gaudál*; مغاک *maghák*. — of the

chin, چاه زنج *cháh i zanukh*;

زنجدان *zanukh-dán*.

Pitch, قير *kir*.

Pitcher, كوزه *kúzah*.

Piteous, جگر سوز *jigar súz*.

Pith, لب *lubb*.

Pitiful, رحمان *rahmán*.

Pitiless, بیرحم *bírahm*.

Pitted with small pox, آبله خورده *ábileh khurdeh*.

Pity, مرحمت *marhamat (n.)*;

رافت *ráfat*; رقت *rikkat*;

ترحم *tarahhum (n.)*. To have

— on, بخشودن *bakhshúdan*.

It is a —, حیف است *haif*

ast. —ing, راحم *ráhim*.

Pivot, مدار *madár*.

Place, مقام *makám*; مکان *ma-*

kán, *pl.*, اماکن *amákin*;

جا *já*; جای *jáy*; محل *ma-*

hall; موقع *mauzi*; موقع *maukí*;

در *jú-dád*; داد *dar-gáh*. A desolate —,

خرابه *kharábah*. — of wor-

ship, سجده *sijdah-gáh*.

— where four roads meet,

چهار سواره *chehár-suvárah*.

— for rubbish, خاک دان *khák-dán*.

Market —, چهار *chehár-sú*.

In —, بجا

ba-já; بر جا *bar-já*; —v., نهادن

nihádan; نهیدن *nahidan*;

pa. p., موضوع *mauzú*.

Placid, حلیم *halím*; سلیم *salím*.

Placenta, مشیمه *mashímah*.

Plagiarism, سرقة *sarkat*.

Plague, وبا *vabá*; طاعون *tá'un*.

Plain (ground), میدان *maidán*;

جلفه *fazá*; صحراء *sahrá*;

جولگاه *julghah*. — for exercising

horses, جولانگاه *jaulán-gáh*.

Extensive uncultivated —,

دق و لقی *daḡ o laḡ*; (level),

هموار *hamvár*; (clear), بین

baiyin; (artless), ساده *sá-*

dah. —ly, آشکارا *áshkára*.

Plaint, دعوی *da'vá*; نالش

nálsh; شکایت *shikáyat*.

Plaintiff, مدعی *mudda'iy*; داد

خواه *dád-kh'áh*. — and

defendant, متخاصمین *muta-*

khasimain.

Plait, بافتن *báftan*.

Plaits, چین *chin*.

Plan (map), نقشه *nakshéh*;

(mental), تدبیر *tadbir*.

Plane (superficies), بسیط *bastt*.

Joiner's —, رنده *rundah (z.)*.

— tree, چنار *chendár*.

Planed, منجور *manjúr*.

Planet, سیاره *saiyárah*.
 Plank, تخته *takhteh*.
 Plant, *n.*, نبات *nabát*; سبزی *sabzi*. Young —, نهال *nihál*; *v.*, (flowers) تولک کردن *túlak k.*
 Plantain, موز *mauz*.
 Plantation, درختزار *dirakhtzár*.
 Plaster (dressing), مرهم *marham*, *pl.*, مرهم *maráhim*. — of Paris, گچ *gach*; (lime), آهک *áhák*; *v.*, دوسیدن *dúsidan*.
 Plate, پوشقاب *púshkáb*.
 Plated, ملمع *mulamma'*.
 Platform (mud), سکو *sakú*; (wooden), تخته *takhtah*.
 Plato, افلاطون *Aflátún*.
 Platter, طبق *tabak*.
 'lay, بازی *bázi* (*k.*); لعب *la'b* (*k.*); لهو *lahv*; (gambling), تمثيل *kimár*. Stage —, تمثيل *tamsíl*; *v.*, باختن *bákhtan*; بازیدن *bázidan*. — on an instrument, نواختن *navákh-tan*; *pr. p.*, ملاعبت *mulá-'abat* (*n.*); (on an instrument), نوازندگی *navázandagi*.
 Player (gamester), لاعب *lá'ib*;

بازنده *bázandah*; (instrumental), نوازنده *navázandah*.
 Playfellow, همدم *hamdam*.
 Playful, دلخوش *dilkhúsh*.
 Plaything, بازیچه *bázicheh*.
 Plead, دعوی کردن *da'vá k.*
 Pleasant, فراخوی *ferákh-rúí*; دماغ خوش *khush-dimágh*; خوش آید *khush-áyendah*.
 Plesantry, بذله *bazlah*; بزله *bazlah*; لطیفه *latifah*.
 Please, خوش آمدن *khush áma-dan*; پسندیدن *pasandídan*.
 Striving to —, رضا جوی *rizá-júí*; *pa. p.*, راضی *rázi*; سرخرو *surkh-rú*. If you —, زحمت کشیدید *zahmat kashídíd*. If it — God, انشاء الله *inshá 'alláh*.
 Pleasure, عشرت *khushí*; لذت *'ishrat*; عیش *'aish*; حظ *hazz*. To take — in, حظ کردن *hazz k.*
 Pledge, گرو *girau* (*gz.*); رهن *rahn* (*gz.*); *pa. p.*, مرهون *marhún*; رهین *rahín*.
 Pleiades, ثریا *Suraiyá*; پروین *Parvín*.
 Plenipotentiary, وزیر مختار *vazír mukhtár*.

Plenteous, Plentiful, وافر *váfir* ;
 فراوان *feráván*.
 Plenty, مومور *maufúr* ; وافر
váfir ; فرط *fart*.
 Plethoric, دموی *damaríy*.
 Pleurisy, جرسام *jirsám* ; برسام
bar-sám.
 Pliant, پیچ خور *pích-khur*.
 Pliers, انبر *ambur*.
 Plot (against), معاهده *mu'áhe-*
deh ; سازش *sázish*.
 Plough, خیش *kulbah* ; قلبه
khísh (k). — man, ران *rán*
kulbah-rán. — share, کار آهن
gáu i áhan — tail, هس
hish ; v., شیاریدن *shiyáridan* ;
 سباریدن *sabáridan*.
 Pluck, v., چیدن (بر *bar*) *chí-*
dan.
 Plug, دسام *disám* ; سر *sar*.
 Plum, آلو *álu* ; آلوچه *álu'cheh*.
 Plumbago, سرمه *surmah*.
 Plumb-line, شاهول *sháhúl* ,
 بلد *balad*.
 Plume, طره *tarrah*.
 Plump, چاق *chák*.
 Plunder, n., یغما *yaghma (k)* ;
 نهب *nahb (k)* ; نهیبی *na-*
híbí ; v., توزیدن *túzidan* ;

pr. p., توز *toz* ; نهیب *nahíb* ;
pa. p., منسلب *munsalib*,
 Plunderer, سالب *sálib* ; یغمائی
yaghmaí.
 Plunge, غوطه *ghautah (kh)*.
 Plural, جمع *jam'*.
 Plush, مخمل *makhmal*.
 Pneumatic, هوای *havái*.
 Poach (game), v., شکار دزدیدن
shikár duzdídan.
 Poached (egg), نیمرو *nímru*
(k).
 Pock-marked, آبله دار *ábileh*
dár.
 Pocket, جیب *jíb*. — hand-
 kerchief, دستمال *dastmál*.
 Pod, پيله *pílah*.
 Podex, کون *kún*.
 Poem, نظم *nazm*. — consist-
 ing of rhyming couplets,
 مثنوی *masnaví*.
 Poet, شاعر *shá'ir, pl.*, شعراء
shu'ará.
 Poetry, شعر *shí'r* ; اشعار *ash'ár*.
 The art of —, شاعری *shá'irí*.
 Point (dot), n., نقطه *nuktah* ,
 (end), سر *sar*. The four car-
 dinal points, خوافق *khaváfik*.
 To — out, اشاره کردن *ishá-*
reh k.

Poison, زهر *zahr* (d.); *pa. p.*,
مسموم *masmúm*.

Pole (star, etc.), قطب *ḡutb*.

Telegraph —, etc., تیر *tír*.

Pole (Polish), له *lah*.

Police, شهنکی *shahnagi*; كشيك *kashik*. — man, لشيکچی *kashikchi*.

Polish, *v.*, زودن *zúdan*, *n.*,
(lustre), صیقل *saikal*; جلا *jílá* (d.); *pa. p.*, مصقول *mas-kúl*.

Polisher, جلا کر *jalá-gar*;
ماقل *sákil*.

Polite, ادیب *adib*; مودب *mu-addab*; فرهیخته *farhikhtah*.
—ness, ادب *adab*.

Politic, مفید *mufid*.

Politics, Polity, سیاست *siyásat*.

Pollute, آلودن *álúdan*; نجس کردن *najis k.*; آغاشتن *ághash-tan*; *pa. p.*, منجس *munajjas* (k.); ملوث *mulavvas* (k.).

Pollution, آلودگی *álúdagí*;
آلایش *áláyish*.

Poltroon, بیدل *bídíl*.

Polytheism, شرك *shirk*.

Polytheist, مشرك *mushrik*.

Pomade, روغن *roghan*.

Pomegranate, نال *nár*; انار

anár. — blossoms, كلنار

gulnár. — tree, نارین *nár-bun*.

Pommel (saddle), قروس *ḡarbús*;
(sword), قبضه *ḡabzah*.

Pomp, شوکت *shaukat*; شکوه *shikúh*; بجمال *tajammul*;
احتشام *ih̄tishám*; حشمت *hashmat*; جاه *jáh*; طمطراق *tamturák*; طنطنه *tantanah*;
دبدبه *dabdabah*.

Pond, اصطخر *istakhr*; دریاچه *daryácheh*.

Ponder, فکر کردن *fikr k.*

Ponderous, ثقیل *sakíl*, —
ness, ثقلت *saklat*.

Pony, یابو *yábú*.

Pool, حوض *hauz*; آبگیر *ábḡír*.

Poor, مفلس *muflis*; شقی *shakíy*; درویش *darvish*; مقل *mukill*; غریب *gharíb*, *pl.*,
غرباء *ghurabá'*; مسکین *miskín*;
pl., مساکین *masákin*; فقیر *fakír*;
فقراء *fukará*.

Poorly, فقیرانه *fakiránah*.

Poplar (white), سفیدار *safídár*;
(oriental), چنار *chánár*.

Poppy, خشخاش *khaskhásh*,
کوکنار *kúknár*.

Populace, عوام *'avvám*.

- Population, معموری *ma'marí*.
 Populous, آباد *ábád (k.)*; آبادان *ábódán*.
 Porcelaine, چینی *chíní*.
 Porcupine, خارپشت *khár-pusht*.
 Pores (skin), مسام *masám*.
 Pork, خوک *gúsh-t-i-khúk*,
 or euphemistically, گوشت *gusht-i-bulbul*.
 Port, بندر *bandar*; دریا بند *daryá-band*.
 Portal, باب *báb*.
 Portent, طالع *táli*.
 Porter (carrier), حامل *ham-mál*; بارکش *bár kesh*;
 (doorkeeper), دربان *dar-bán*. — at a caravanserai,
 دارالان *dálán-dár*.
 Portfolio, جزدان *juz-dán*.
 Portico, دهلیز *dihliz*; پیشگاه *pish-gáh*; رواق *rivák*.
 Portion, بهره *bahrah*; باره *párah*;
 جز *juz*, pl., اجزاء *ajzá*;
 نبذة *nubzat*; نبذی *nubzí*. — of a farm re-let,
 کتکنه *kaṭ-kenah*.
 Portrait, تصویر *tasvír*.
 Position, وضع *vaz'*.
 Positive, یقین *yakín (ḡ)*. —

- injunction, توکید *taukid*.
 —ly, یقیناً *yakínan*.
 Possess, v., داشتن *dáshtan*,
 یافتن *yáftan*; pr. p., متصرف
mutasarrif. Termination
 signifying "possessed of,"
 مند *-mand*; وار *vár*; ور *var*;
 دار *dár*.
 Possession, تصرف *tazarruf*
(k.); ملاکت *malákat*, in pl.,
 املاک *amlák*; تصرفات *tasarrufát*. To gain — of,
 بدست آوردن *badast a*.
 Possessive case, اضافت *izáfut*.
 Possessor, صاحب *sáhib*.
 Possibility, احتمال *ihtimál*;
 امکان *imkán*.
 Possible, ممکن *mumkin*; شدنی
shundani.
 Possibly, شاید *sháyad*.
 Post (on horse), چاپار *chápár*;
 (on foot), قاصد *kásid*. —
 (office), منصب *mansob*;
 (stake), چوپ *chúb*.
 Posterior, موخر *mu'akhkhar*.
 Posteriors, دبر *dubr*.
 Posterity, اعقاب *a'káḡ*; اولاد
aulád.
 Postponement, توقف *tavaḡ-*
kuf (k.).

Postscript, ذیل *zail*.

Pot (metal), ديسك *dig* ;
(earthen), كوزه *kúzah*. —
companion همكاسه *ham-*
kásah ; همقدح *ham-kadah*.

Potage, آش *ásh*.

Potash, قلیا *kilyá*.

Potation, نوشت *núsht*.

Potato, سیب زمین *sib-i-zamín*.

Potent, قادر *kádir*.

Potsherd, خرف ریزه *khazf-*
rízah.

Potter, سفالگر *sufálgar* ; كوزگر
kúzar ; خزاف *khazzáf* ;
خزفی *khazafi*.

Pouch, کیسه *kisah* ; کیف *kíf*.

Poultice, پخته *pukhtah*.

Pound (sterling), لیره *lirah* ;
کوبیدن *áshúrdan* ; آوردن
kúbidan.

Pour, ریختن *rikhtan* ; *pr. p.*,
مفیز *mufíz* (*n.*).

Poverty, مسکینی *miskíní* ;
فقری *maskinah* ; مسکینه
fakírí ; مفلسی *muflísi* ;
درویشی *darvishí* ; ناداشتی
ná-dáshti.

Powder, سفوف *sufúf*. Gun
—, باروت *bárút*. — flask,
باروندان *bárút dán*. —

magazine, باروت خانه *bárút-*
khánah.

Power, قدرت *kudrat* ; قوت
kuvvat ; طاقت *tákat* ; زور
zúr ; توان *taván* ; توانائی
tavánái ; دست رس *dast-*
ras ; دستگاه *dast-gáh* ; مجال
majál ; مکنات *maknat* ;
(authority), اقتدار *iktídár*.

Powerful, توانا *taváná* ; قدیر
kádir ; مقتدر *muktadír* ;
ممکن *muhtashim* ; محتشم
mutamakkin ; زور آور *zúr-*
ávar ; زبردست *zabár-dast*.

Powerless, ناچار *náchár* ;
rendering —, اعجاز *íjáz*.

Pox (the small-), آبله *ábilah* ;
(syphilis), کوفت *kúft*.

Practicable, شدنی *shudani* ; کردنی
kardani.

Practical, عملی *'amalíy*.

Practice, استعمال *istímál* (*k.*) ;
ممارست *mashk* (*k.*) ;
mumárisat ; عادت *'adat*.

Practise, *v.*, افکنندن *tarh*
afgandan ; *pa. p.*, مسلوك
maslúk ; مستعمل *musta'mal*.

Praise (to a man), مدح *madh* ;
نعت *na't* ; نیایش *niyáyish* ;
آفرین *áfrín* ; ثنا *sand'* ;

Praise, ستایش *sitáyish*; (to God), حمد *hamd*; تسبیح *tasbīh*; تحمید *tahmīd*; تهلیل *tahlīl*. — be to God, الحمد لله *al-hamdu lillāh*; v., ستائیدن *sitáidan*; ستودن *sitúdan*.
 Praises (one who), واثق *vas-saf*; واثق *vásif*.
 Prating, هرز گوئی *harzah gúí*.
 Prayer, نماز *namáz* (*gf.*); صلات *or* صلوٰت *salát* (*gf.*), *pl.*, صلوات *salavát*. The call to —, اذان *izán*. The crier to —, موزن *muezzin*. — niche, محراب *mihráb*. A place of —, مصلی *musallá*. — carpet, سجاده *sajjádéh*. One whose — is heard مستجاب *mustajáb ud da'vát*. One who prays, دعا گوئی *du'á-gúí*.
 Preacher, واعظ *vá'iz*; خطیب *khatib*.
 Preaching, وعظ *va'z* (*k.*); مواعظ *muwá'izeh* (*k.*); مواعظ *mau'izat* (*n.*).
 Preamble, سرآغاز *sar-ágház*; مقدمه *mukáddameh*.
 Precaution, تدارك *tadárúk*; تدبیر *tadbír*.

Precede, پیش رفتن *pish r.*
 Precedence, سبقت *sabkat*; مبادرت *sadárat*; مبادرت *mubádarat*.
 Preceding, سابق *sábik*; سلف *salaf*; مبادر *mubádir*. That which precedes, ما سبق *má sabak*.
 Precept, اندرز *andaraz*; وصیت *vásiyet*, *pl.*, وایا *vasáyá*.
 Preceptor, معلم *mu'allim*; موعظ *mu'addib*.
 Precinct, حد *hadd*.
 Precious, ارجمند *arjmand*; عزیز *'azíz*; نفیس *samín*; نفیس *nafís*. — stone, جوهر *jauhar*.
 Precipice, پرتگاه *partgáh*.
 Precipitation, غور *tahavvur*; شتابزدگی *shitáb-zadagi*.
 Precipitous, پرت *part*; سرایش *saráshih*.
 Precise, صحیح *sahih*.
 Preclude, مانع کردن *máni' k.*
 Preconception, پیش اندیشی *pish andishi* (*k.*).
 Predecessors, سابقین *sábikín*.
 Predestination, قضا *kazá*; تقدیر *taqdir*.

Prediction, كهانت *kahánat* (gf.).

Predilection, ميل *meyl*.

Predominance, استيلا *istilá*.

Predominant, مستولى *mustauli*.

Pre-eminence, برآمدگی *bar-ámadagi*.

Pre-eminent, ممتاز *mumtáz*.

Preface, ديباچه *dibácheh*; عنوان *'unván*; مقدمه *mukaddamah*.

Preferable, راجح *rájih* (h.).

Preference, ترجيح *tarjih* (d. *dsh.*); مراجعت *murájahat n.*

Preferred, مقتفی *muktafá*.

Pregnancy, حمل *haml*.

Pregnant, آبسته *ábistah*; آبست *ábist*; حامله *hámilah* (b.).

Prejudice, v., متعصب ساختن *muta'assib s.*

Prejudicial, مضر *muzirr*.

Premature, بیوقت *bi-vakt*.

Premeditation, تدبیر *tadabbur* (k.).

Premises (logical), مقدمات *mukaddamát*.

Preparation, تدارك *tadárük* (k.); ترتیب *tartib* (s. d.).

Prepare, آمادگی *ámádan*; درست *durust k.*; سچیدن *sichidan*; pa. p., مسعد *mus-*

ta'idd (sh.); مهیا *muhaiyd* (k.); حاضر *házir* (h. k.).

One who —s, مہی *muhyi*.

Preponderance, استيلا *istilá* (n.).

Preposition, حرف جر *harf jarr*.

Prepossession, رغبت *righbat*.

Preposterous, بیهوده *bihúdah*.

Prepuce, غلاف *ghalaf*.

Prerogative, حق *hakik*.

Presage, فآل *faal*.

Prescription (doctor's), سنه *nuskheh* (d.).

Presence, حضور *huzúr* (dsh.); قبل *kibal*. In the — of, رو برو *rú-ba-rú*; بحضور *bahuzúr*.

Present (not absent), حاضر *házir*. At —, الحال *al hál*; حالا *hálá*; الآن *al-án*. (gift), بخشش *bakhshish*; دهش *dihish*; تحفة *tuhfat*; سوغات *saughát*; (to inferior), انعام *in'am*; (to superior), پیشکش *pish-kesh*. A wedding — (from the bridegroom), رونما *rú-numá*. Asking for a —, مستوہب *mustauhíb*.

Presenting, اقدام *ikdám* (n.).
 Preservation, محافظه *muháfzezh* (k.).
 Preserved, مأمون *ma'mún*.
 Preserves (fruit, &c.), آچار *áchár*; مربا *murabbá* (s.).
 Preserving, وقاء *vaká'*. — one's self from sin, اعتصام *itísám*.
 President, صدر نشین *sadr nishín*. — of the republic, رئیس دولت جمهور *raís i daulat i jamhúr*.
 Press (wine or oil), برشك *barshak*; مصر *ma'sar*; v., افشردن *shikanjidan*; شکنجیدن *afshurdan*.
 Presumed (it is to be), احتمال *ihtimal-i-kulli* *míravad*.
 Presumption, تجاسر *tajásur*; تصدی *tasaddí*.
 Presumptuous, مغرور *sáíl*; مغرور *maghrúr*.
 Pretence, بهانه *bahánah*.
 Pretender, داعی *dā'í*.
 Pretending, ادعاء *iddi'á* (k.).
 Pretension, دعوی *da'vá*, pl., دواعی *davá'í*.
 Pretext, بهانه *bahánah*.

Pretty, خوشبگل *khush-gíl*; خوبصورت *khúbsúrat*.
 Prevalent, اغلب *aghlab* (b); غالب *gháleb* (sh.); رواج *raváj* (dsh.).
 Prevarication, تناقض *tanákuz* (gf.).
 Prevention, منع *man'* (k.); دفع *daf'* (k.).
 Preventive, مزاحم *muzáhim*.
 Previous, مقدم *mukáddam*; اسبق *asbak*; سابق *sábik*.
 Prey (plunder), یاغمه *yághmah*; (game), صید *said* (k.).
 Price, قیمت *kaimat*; بها *bahá*; ارز *arz*; ارز *arj*; ثمن *saman*; (hire), اجاره *ijárah*. — current, نرخ *nirakh*.
 Prick, خلیدن *khalídan*; جلانیدن *khalánídan*; آزدن *ázadan*.
 Pride, غرور *ghurúr*; ابراح *ibráh*; مغروری *maghrúrí*; رعونت *istikbár*; استکبار *ru'únat*; نخوت *nakhvat*; تعظم *ta'azzum*. — and egotism, مائی و منی *má'í u maní*.
 Priest, پیش نماز *pish-namáz*.
 Chief — of the Magi, پیر *pír* i *mughán*. Christian —, کشیش *kashish*.

Prime, مهتر *mehtar*.

Priming, چاشنی *chashni* (n.).

Primitive, پیشین *pishín*.

Prince, شاهزاده *sháhzádah* ;
(title after the name), میرزا
Mírzá.

Princess, شاهزاده خانم *sháh-
zádeh khánum*.

Principal, اصلی *aslí* ; اول *avval* ;
(money), سرمایه *sar máyeh*.
—ly, غالباً *gháliban*.

Principle, اصل *asl* ; ماده *mád-
dah* ; منشاء *manshá'*.

Print, v., چاپ کردن *cháp k.* ;
طبع کردن *tab' k.* ; pa. p., مطبوع
matbú'.

Printer, طابع *tabbá'*.

Printing, طباعت *tibá'at*.

Prior, مقدم *mukaddam* ; اقدام
akdam.

Priority, تقدیم *taqdim* ; تقدم
taqaddum ; قدامت *kadamat*.

Prison, زندان *zindán* ; سجن
sijn ; محبوس خانه *mahbús
khánah*,

Prisoner, محبوس *mahbús* ; قیدی
kaidí, pl., زندانیان *zindáni-
yán*. — of war, اسیر *asír*.

Privacy, خلوت *khalvat*.

Private (soldier), سرباز *sar-
báz*. — apartment, خلوت
خانه *khalvat khánah*.

Privately, نهانی *nihání*.

Privation, عطل *'utál*.

Privative, عدمی *'adamíy*.

Privilege, استحقاق *istihkák*.

Privy, مبرز *mabraz* ; مزله
maz-balah ; خلا *khalá*.

Prize, انعام *in'ám*.

Probability, احتمال *ihitmál*.

Probable, محتمل *mukhtamíl*.

Probably, کویا *guyá*.

Probation, امتحان *imtihán*.

Probe, میل *míl*.

Probity, صدق *sídk*.

Problem, مسئله *mas-aleh*.

Proboscis, خرطوم *khartum*.

Proceed, روارو کردن *ravá-rav
k.* ; رفتار کردن *raftár k.*

Proceedings, حرکات و سکنات
harakát o sakanát ; (of a
lawsuit), رو بکاری *rú-ba
kárí*.

Process, وضع *vaz'*.

Procession, طواف *tavváf*.

Proclaimed, مشتهر *mushtahar
(h.)*.

Proclaiming, تشهیر *tash-hí' (n.)*.

Proclamation, ندا *nidá* (k.);
 صلاح *salá* (k.); اشتها *ishti-*
hár (d.).

Procrastination, لیت و لعل *lait*
o la'al (k.); تعلل *ta'allul*
 (n.).

Procurable, دستیاب *dást-yáb*.

Procure, بهم رسانیدن *baham ra-*
sánidan; پا. پ., پیدا *paidá*
 (k.); حاصل *hásil* (k.).

Procuress, دلاله *dallálah*.

Prodigal, a., مبذر *mubazzir*;
 مصرف or مسرف *musrif*; n.,
 تالاف *talaf-kár*.

Prodigality, اسراف *isráf*; تبذیر
tabzír.

Prodigious, عظیم *'azím*.

Prodigy, اعجوبه *u'júbah*. —
 (fem.) of beauty, عجب *'ajbá*.

Produce, n., ما حاصل *má hasal*;
 حاصل *hasil*; حصول *husúl*;
 پیدایش *paidáyish*; v., در
 آوردن *dar a.*; پر. پ., ابداع
ibdá' (n.); احضار *ihzár* (k.).

Products, حاصلات *hásilát*.

Production, پیدا *paidá* (k.).

Profanation, تدنیس *tadnís*
 (k.).

Profane, فاسق *fúsik*. —ly,
 پلیدانه *pilídáneh*.

Profanity, نفاق *nifák*.

Profess, اظهار کردن *izhár k.*

Profession (trade), صنعت
san'at; پیشه *píshah*. — of
 faith, تشهد *tashahhud*.

Professor, استاد *ustád*; مدرس
mudarris.

Proffer, تقدیم *taqđím* (k.).

Proficiency, قابلیت *kábiliyat*.

Proficient, قابل *kábil*.

Profit, منفعت *manfá'at*; فائده
fi'idah; بهره *bahrah*; استفاده
istifádah; ربح *ribh*; سود
súd (y.); حاصل *hásil* (gr.).

Profitable, سود مند *súd-mand*;
 مفید *mufid*; فائده مند *fáiduh-*
mand.

Profligacy, فسق *fisk*; فجور
fujúr.

Profligate, n., رند *rind*.

Profound learning, بحر *tabah-*
hur.

Profuse, موفر *muvaftar*; غایت
gháyat.

Progenitor, جد *jadd*.

Progeny, نسل *nasl*; ذریه *zar-*
riyet; سلالة *sulálat*.

Progress, فرا روی *fará raví*. To
 make —, ترقی کردن *ta-*
raḳki k.

Prohibit, *v.*, داشتن *vá dâsh-*
tan; *pa. p.* ممنوع *mamnû*;
 مجبور *mahjûr*; متمنع *mum-*
tana. Things —ed, محرمات *muhramât*;
 مناهي *mandhî*; *pr. p.*, ناهي *nâhî*; تحریم
tahrîm (*n.*).
 Prohibition, منع *man* (*k.*);
 مانع *mâni* (*k.*); نهی *nahî*
 (*k.*); ممانعت *mumâna'at*.
 Projecting, ميفاء *mífâ'*; اختراع
ikhtirâ (*k.*).
 Prolix, مفصل *mufasssal*.
 Prolixity, اطاب *itnâb*.
 Prolongation, امتداد *imtidâd*
 (*k. y.*).
 Prolonging, متعادی *mutamâdî*.
 Promenade, سير *sair* (*k.*).
 Promise, *v.*, دست دادن *dast d.*;
 زبان دادن *zabân-d.*; *pa. p.*,
 موعود *mau'ûd*; *pr. pa.*, واعد
vâ'id; *n.*, عهد *'ahd* (*k.*);
 وعده *vâdah* (*k.*); پيمان
paimân; موع *mau'id*.
 Promontory, شناخ *shinâkh*;
 راس *râs*.
 Promotion, ارتقاء *irtiqâ* (*d.*);
 ترقی *tarakkî* (*d.*).
 Promptitude, شتاب *shitâb*;
 زودی *zûdî*.

Promptly, زود *zûd*.
 Promulgated, شایع *shâyi* (*k.*).
 Prong, چنگ *chang*.
 Pronoun, ضمیر *zamîr*.
 Pronunciation, تلفظ *talaffuz*
 (*k.*).
 Proof, برهان *burhân*; دلیل
dalîl; حجت *hujjat*; ثبوت
subût; خشنه *nakhshah*. A
 decisive —, دلیل قاطع *dalîl*
i kâti.
 Prop, پشتیان *pushtibân*; عمود
'amûd.
 Propagation, انتشار *intishâr*
 (*d.*).
 Propensity, میل *mail*; مراغبت
murâghabat.
 Proper, مناسب *munâsib*; واجب
vâjib; سزاور *sezâvar*. Not
 —, نباید *na-bâyad*.
 Property, مال *mal*; املاك *im-*
lâk; مملوكة *mamlûkat*;
 ملك *milk*. A man of —,
 مایه دار *mâyah-dâr*. — and
 effects, مال و متاع *mâl u*
m-tâ'; (quality), خاصیت
khâssiyet, *pl.* خصائص *khar-*
sâis.
 Prophecy, نبوت *nuburvat* (*n.*);
 کھانت *kahânat*.

Prophet, نبی *nabíy*, *pl.*, انبیاء *ambiyá*; رسول *rasúl*; پیغمبر *paighamber*.

Propinquity, قرب *kurb*.

Propitiation, تَكْفِير *takfir* (*k.*).

Propitious, خجسته *khujisteh*.

—ness, مساعدت *musá'adat*.

Proportion, مقدار *mikdár*; نسبت *nisbat*.

Propose, پیش گرفتن *pish-gr*.

Proposition, مسئله *mas-aleh*.

Proprietaryship, مالکیت *má-likíyet*.

Proprietor, مالك *málik*.

Propriety, شایستگی *sháyistagi*; درستی *durustí*; صلاحیت *salá-hiyet*.

Prose, نثر *nasr*.

Prosecution, *n.*, پیروی *pai-raví*; مراجعت *muráfáat* (*k.*).

Proselyte, جدید *jadíd*.

Prosody, عروض *'arúz*.

Prospect, منظر *manzar*.

Prosper (him, may God), روزی *rúzi* کناد *kunád*.

Prospering, موفق *muvaqqik* (*n.*).

Prosperity, اقبال *ikbál* (*n.*).

May his — be lasting, دام برکت *dáma ikbáluhu*;

barakat; فرخی *farrukhi*;

بِسَارَت *maimanat*;

یَسَارَات *yasárat*; افلاح *ifláh*.

Prosperous, اقبالمند *ikbálmand*;

دُست کام *dúst* مفلح *muflih*;

کامیاب *kám-yáb*;

Prostitute, قحبه *kahbah*;

روسی *rúspí*; لوند *lavand*;

سلیطه *salíteh*;

زَنجِه *zanicheh*;

جنده *jindeh*.

Prostitution, جنَدکی *jindegi*.

Prostrate, ساجد *sájid*;

برجا *barjá*;

افتادن *uftádan*.

Prostration, استلام *istilám*, *in*

pl., سجدات *sijdat*.

Protected, محروس *mahrús* (*k.*).

Protection, حمایت *himáyet*

(*d.*); سایه *zinhár* (*k.*); زَنهَار (*k.*);

سایه *sáyah* (*n.*); پناه *panáh* (*d.*);

امانی *amání* (*d.*); پرورش *par-varish*.

Protector, پرورنده *parvarendah*.

Protégé, پرورده *parvardeh*.

Protest, اشتها *ishtihád* (*k.*).

Protestation, ایضاح *izáh*.

Protracting, ابطاء *ibtá* (*k.*)

Protracted, دراز *diráz*.

Protraction, تمادی *tamadí*

(*n.*).

- Proud, مغرور *maghrúr*; متكبر *mutakabbir*; مستكبر *mus-takbír*; کردن فراز *gardan-faráz*.
- Prove, v., ثابت کردن or شدن *sábit k. or sh.*; تصدیق نمودن *tasdík n.*
- Provender, علوفه *ulúfah*.
- Proverb, امثال *masal, pl., amsál*.
- Proverbial, ضرب المثل *zarb ul masal*.
- Provide, درست ساختن *durust s.*
- Providence, رزاق *Razzák*; رازق *Parvardagár*; پروردگار *Ráziq*.
- Provident, آخرین *ákhir-bín*; دور اندیش *dúr-andísh*.
- Province (small), کوره *kúreh*; (large), مملکت *mamlakat*.
- Provision (for a journey), توشه *túshah*; زاد (راه) *zád (i ráh)*; رسد *rasad, pl. خوردنی khur-daní*; ذخیر *arzák*; زکھر *zukhr*.
- Provocation, تحریک *tahrík (k.)*.
- Provoke, خیزانیدن *khizánídan*.
- Prow, راس *rás*.
- Prowess, دلوری *dilávarí*.
- Proximity, نزدیکی *nazdíkí*.

- Proxy, وکیل *vakíl*.
- Prudence, هشیاری *hushyári*; هوشمندی *húshyári*; خرد منشی *húsh-mandi*; کھیراد-منیشی *khírad-manishí*.
- Prudent, هوشمند *húsh-mand*; لیب *labib*; آخرین *ákhir-bín*. —ly, اختیاطاً *ikhtiyátan*.
- Prune (plum), الو بخارا *álú bu-khárá*; v., خشودن *kha-shúdan*; خطاب کردن *hitáb k.*
- Prurience, هوس *havas*.
- Prurient, هوسمند *havasmand*.
- Prying, تفتیش *taftísh (k.)*.
- Psalms (of David), زبور *zabúr*.
- Puberty, بلوغ *bulúgh*.
- Public, the, ملا' *malá'*; مردم *mardum*. — audience, بار *bár i 'ám*; (notorious), عام *bár i 'ám*; عرفی *'urfí*; جهراً *jahran*. — life, علانیه *'alániyet*. To be made — بر ملا' افتادن *bar malá' uftádan*. —ly, آشکارا *ásh-kára*; سیھاراً *siháran*.
- Publication, ابراز *ibráz*; اشتھار *ishtihár*; انشاء *ifshá*; اعلام *ilám*; اعلان *ilán*.

Publishing, ابانت *ibánat* (k.);
 شیع *ibáhat* (k.); شیوع
shuyú (dsh.).
 Pudendum virile کیر *kír*;
 آلت *dlát*; ذکر *zakar*. —
 muliebre, کس *kus*; فرج
farj; چوز *chúz*.
 Puerility, طفلی *tifli*.
 Puff, پوف کردن *púf k.*
 Pugnacious, لجوج *lajúj*.
 Pull, کشیدن *kashídan*. — out
 hairs, etc., نتف کردن *natf*
k.; نتش کردن *natsh k.*
 Pullet, جوجه *jújuh*.
 Pulley, غرغره *gharghareh*.
 Pulp, مغز *maghz*.
 Pulpit, منبر *minbar*.
 Pulsation, نبض *nabz* (gr.).
 One —, نبضت *nabzat*.
 Pulse (pea), کرسنه *karsaneh*.
 Pump, طلمبه *tulumbeh*.
 Pumpkin, کدو *kaddú*.
 Pun, تجنیس *tajnis*; لطیفه *lati-*
fah.
 Punctual, بالوقت *bilvaqt*.
 Puncture, خلیدگی *khalídagí*;
 ابر *abr*.
 Pungent, تیز *tíz*.
 Pungency, تیزی *tizí*,

Punish, v., سیاست کردن *siyá-*
sat k. — by mutilating the
 criminal, نسق کردن *nasak k.*
 Punisher, معاقب *mu'ákib*.
 Punishment, عقوبت *'ukúbat*
 (n.); معاقبت *mu'ákabat*;
 نکال *nakál*; نكمت *nakmat*.
 Puny, یکوجی *yek vajabí*.
 Pupil, یتمان *yatmán*; شاکرد
shágird. — of the eye,
 مردمک چشم *mardumak i*
chashm.
 Puppet, لبة *la'bat*. — show,
 لعبت بازی *la'bat bázi*.
 Puppy, توله *tuleh*; بچه *bacheh*.
 Purblind, روز کور *rúz-kúr*;
 شب کور *shab-kúr*.
 Purchase, v., خریدن *kharídan*;
 اشترا کردن *ishtirá k.*
 Purchaser, مشتری *mushtarí*;
 خریدار *kharidár*.
 Pure, پاک *pák*; خالص *khális*;
 نظیف *náb*; طاهر *táhir*; نازیف
nazif; نقی *nakíy*; صفی
safíy; سارا *sará*; صمیم *sa-*
mim; (holy), منزّه *munaz-*
zah; (in colour), ناصع *nási-*
zah.
 Purgation, تنقیه *tankíh* (n.).
 Purgative, مسهل *mus-hil* (gr.);
 جلاب *julláb*,

Purgatory, اعراف *i'ráf*.

Purged, مسهل *mus-hal* (*sh.*).

Purging, اسهال *is-hál* (*gr.*).

Purification, تصفيه *tasfiyeh*

(*n.*); (before prayer), وضو

vuzú (*k.*); (with sand or

dust, when water cannot be

had), تیمم *tayammum* (*k.*).

Ceremonial —, طهارت *tahá-*

rat (*k.*); تطهير *tathir* (*k.*).

Purified, مبرور *mabrúr*; مجهر

majhúr.

Purifier, مطهر *mutahhir*.

Purity, صافی *sáfí*; پاکی

pákí; صفاء *safá'*; صفوت

safvat; خلوص *khulús*; نقاوت

nakávat; تزکیة *tazkíyat*;

تنقی *tanakki*.

Purple, ارغوان *arghaván*; فرمز

kirmiz.

Purport, مطلب *matlab*.

Purpose, عمد *'amd* (*k.*); قصد

kasd (*k.*); مقصود *maqsud*;

عزیمت *'azímat*. On —,

عمداً *'amdan*; قصداً *kasdan*.

Purring, خرخر *khar-khar* (*k.*).

Purse, کیسه *kísah*; سرة *surrat*;

همیان *himyán*. Cut —, طرار

tarrár.

Purslain, خرفه *khurfah*.

Pursue, عقب رفتن *'akab r.*;

دربی رفتن *dar pai r.*

Pursuit, تعقب *ta'akhub* (*k.*).

Pus, ریم *rím*; هپر *hapar*.

Push, هول *húl* (*d.*); تكان

ta-kán (*d.*).

Pusillanimous, بیدل *bí-dil*.

Pustule, كرك *kurk*.

Put, *v.*, گذاشتن *guzáshtan*;

نهادن *nihádan*; نهستن *nihis-*

tan. — anything on the

back of a beast of burden,

ترک بستن *tark bastan*. —

out the light, چراغ کشتن

chirágh-kushtan. — in mo-

tion, جنبانیدن *jumbánidan*.

— on garments, ملبوس کردن

malbús k.

Putrified, پوشیده *púshídeh*;

گندیده *gandideh*.

Putrify, گندیدن *gandidan*.

Putrid, ریم *ramím*. Becoming

—, تعفن *ta'affun* (*n.*).

Puzzle, *n.*, رمز *ramz*; لغز

lughz; *v.*, سر بسر گذاشتن

sar-ba-sar guzáshtan.

Pyramid, هرم *haram*.

Q

Quack. عيار 'ayyár.

Quadrangular, مربع murabba'.

Quadruped, چهار پایه chehár-páyah; چار پایه char-páyah; ذوات الاربع chárva, pl. ذوات الاربع zavát ul arba; دواب da-vább.

Quaff, نوشیدن núshidan.

Quail, n., سمانه sumánah; بلدرچین bildarchín.

Quaking, هراسان harásán (sh.).

Qualified, متمف muttasif.

Qualifying, توصیف tausíf (k.).

Quality, صفت sifat, pl. صفات sifat; خصلة khaslat, pl. خصال khisál; حالة hálát, pl. حالات hálát; وصف vassf, pl. اوصاف ausáf. Innate — شمایل shamáil. Best — (goods), فرد اعلی fard i a'la.

Quantity, کمیت kamíyet; قدر kadr; انداز andáz; موازی muvází.

Quarrel, جنگ jang (k.); نزاع nizá (k.); شتم shutulum.

Quarrelsome, جنگجو jang-jú; ستیزنده sitizendeh; فسادí fasádí.

Quarry (stone), کان kán.

Quarter (fourth), ربع rub'; چهار يك chehár yek; (side), جانب jánib; (granted to an enemy), امان amán. Town — محله mahallah, pl. محلات mahallát. Four —s of the world, چهار دانك chehár-dáng.

Quatrain, رباعی rubá'iy.

Quay, بندرگاه bandar gáh.

Queen, ملکه malikah. — at chess, فرزین fárzin.

Queer, غریب gharib.

Quell, تسلی کردن tasallí k.

Quench (thirst), تسکین دادن taskín d.; (fire), خاموش کردن khámúsh k.; طفو کردن tufú k.

Question, n., سؤال su'al (k.); پرسش pursish; مسأله mas-alah, pl., مسائل masáil; v., پرسیدن pursidén.

Quibble, ایهام íhám.

Quick, زود zúd; جلد jald; سریع sari; مسرع musri; (hasty), عاجل 'ajil. —ly, بزودی bizúdí. — lime, کس kils; آهک áhak.

Quickness, زودی *zúdi*. — of apprehension, باریک بینی *bárik-bíní*.

Quicksand, دزدريك *duzd-rig*.

Quicksilver, آب سیم *sim-áb*; جیوه *jívah*; زیق *zibak*.

Quiescence (of a letter), سکون *sukún*.

Quiescent (ditto), ساكن *sákin*.

Quiet, *n. a.*, مرفه *muraffah*; راحت *ráhat*; آسایش *ásáyish*; *v.*, آرام دادن *árám d.*; ترفیه *tarfiyeh k.* — ly, یواش *yavásh*.

Quilt, توشك *túshak*; لحاف *laháf*.

Quilting, سوزنی *súzeni*; بخیه *bakhyah*.

Quince, به *bih*; سفرجل *safarjal*.

Quinine, کینه *kineh*.

Quinsy, خناق *khunák*.

Quintessence, ذات *zát*.

Quire, دسته *dastah*.

Quit, گذاشتن *guzáshtan*; فرو *farú-guzáshtan*.

Quite, بالكل *bilkull*.

Quittance, برات *barát*.

Quiver, تبر دان *tír dán*; چوبه

ja'bah; ترکش *tarkash*; مقوس *mikvas*.

Quotation, ایراد *irád (k.)*.

Quoted (from the Korán), مقتبس *muktabas*.

Quoting (from the Korán), اقتباس *iktibás (k.)*.

Quotient, حاصل *hásil*.

R.

Rabbit, خرگوش *khar-gúsh*.

Race, اصل *asl*; نپسل *nasl*; نسب *nasab*.

Race-course, میدان *maidán*; شرط *shart*.

Racing, مسابقت *musábakat*.

Rack, شکنجه *shikanjah (k.)*.

Radiance, سطع *sat*.

Radiant, منور *munavvar*.

Radical, اصلی *aslí*. — ly, اصلاً *aslan*.

Radish, ترب *turb*; فجل *fujul*.

Radius, نیم قطر *nim kutr*.

Raft, کک *kalak*.

Rafter, تیر *tir*.

Rag, پاره *páreh*.

Rage, تهر *kahr*; غیظ *ghaiz*; خشم *khishm*.

Ragged, پاره پاره *páreh pároh*.

Rai (the ancient Rhagis), ری

Rai.

Railer, عذال 'azzál.

Railroad, راه آهن *ráh-i-áhan.*

Raiment, لباس *libás.*

Rain, *n.*, باران *bárán*; بارش *bárish*; *v.*, باریدن *báridan.*

Rainbow, قوس قزح *kaus i kuzah.*

Rainy, مطير *mutír.*

Raise, بر آوردن *bar ávardan*; بکردن *bálá k*; *pr. p.*, تاشید *tashyíd (n.)*; رافع *ráfi (k.).*

Raiser, فرازنده *farázendeh.*

Raisins, کشمش *kishmish*; مویز *maviz.*

Rake, خاک کش *khák kesh.*

Ram, غوچ *ghúch*; قوچ *kúch*; (sign of the Zodiac), حمل *hamal*; *v.*, آكندن *ákandan.*

Rambling (in speech), درهم *dar ham bar ham.*

Rampart, بارو *bárú.*

Ramrod, میل *míl.*

Rancid, تریقی *tursh.*

Rancour, کین *kin.*

Random (at), بیمه نمود *bí mak-súú.*

Rank (degree), مرتبه *marta-bah*; قدر *kadr*; پایگاه *pái-gáh*; رتبه *rutbat.* Of elevated —, والا جاه *válá-jáh*; (file), صف *saff*, *pl.* صفوف *sufúf*; *in pl.* (soldiers), مصاف *masáff.* Breaking the —, صف در *saff-dar.*

Ransom, *n.*, فدیہ *fidyah* سر بها *sar-bahá (d.).*

Rapacious, درنده *darandeh.*

Rapacity, طمع *tama'.*

Rape, زنا *ziná (k.).*

Rapid, تند *tund.* —ity, تندى *tundi.*

Rapine, غارت *ghárat (k.)*; نهب *nahb (k.).*

Rapture, بخودی *bi-khudi.*

Rare, نادر *nádir*; کمیاب *kam-yáb.* — things, نوادر *navádir.*

Rarity, ندرت *nudrat*; طرفگی *turfagi*; نادره *nádirah*, *pl.* تحفجات *tuhfaját*; تحائف *tahá'if.*

Rascal, جوولاغی *jauvalághi*; اوباش *aubásh.*

Rash, بی تحاشا *bí-taháshá.*

Rashness, دل بازی *dil-bázi.*

Rasp, سوهان *suhán (k.).*

Bat, موش *músh*.

Rate, اندازه *andázeh*. The market —, نرخ بازار *nirakh i bázár*. At any —, بهر حال *behar hál*.

Rather, بیشتر *bíshtar*.

Ratification, تصدیق *tasdík* (n.).

Ratified, قرار دار *kerár dár*.

Ratio, مقدار *mikdár*.

Rationally, عاقلانه *'áqilánah*.

Rations, جیره *jíreh*.

Ratsbane, سم الفار *samm ul fúr*.

Ravage, تاراج *táráj* (k.).

Ravelled, زده برهم *bar ham zadeh*.

Raven, غراب *ghuráb*.

Ravenous, درنده *darandah*.

Ravine, تنك *tang*.

Raving, شوریده *shúrideh*.

Ravished, مفتضح *muftazah* (k.).

Ravisher, رباننده *rubánindah*.

Ravishing, دلستان *dilsitán*.

Raw, خام *khám*.

Rawness, خامی *khámí*.

Ray, پرتو *partav*; شعاع *shu'á*, pl., اشعه *ashí'ah*.

Raze, منهدم کردن *munhadim k*.

Razor, موسی *músá*

Reach, n., اندازه *andázah*; v., دست بردن *dast burdan*.

Read, خواندن *khándan*.

Readiness, آمادگی *ámádagí*; تهیه *tahíyeh*; تیاری *taiyúri*.

Reading, خواندگی *khándagí*; (the Kōrān), قراوت *kirá'at*; تلاوت *tilávat* (k.).

Ready, حاضر *házir*; آماده *ámá-dah*; تیار *taiyár*; مهیا *mu-haiyá*; در حضور *dar huzúr*; کمر بسته *kamar-bastah*.

Real, عینی *'ainí*.

Reality, حقیقه *hakkiyet*. In —, واقعاً *vaki'an*; در حقیقت *dar hakikat*.

Realm, مملکت *mamlakat*.

Reap, خسوردن *hasúrđan*; درو کردن *diro k*; درویدن *diraví-dan*; درودن *durúdan*; pr. p., حصاد *hisád*, or *hasád* (k.).

Reaper, درونده *diravendah*; حصاد *hassád*.

Reaping-hook, داز *dáz*.

Rear (of an army), چندانول *chandávul*; v. t., (a child), پروردن *parvardan*; v. i., (a horse), سگزدن *sikízidan*; pr. p. (a horse), چراغ پا *chirágh-pá* (sh.).

Reason (wit), عقل *'aql* ;
(cause), سبب *sabab*. By
— that, برای آنکه *beráyí*
ánkeh.

Reasonable, معقول *ma 'qúl*.

Rebeck, رباب *rabáb*.

Rebel, طاغی *tághí (sh.)* ; باغی
bághí ; عاصی *'ásí (sh.)*, *pl.*
عصاة *'usát* ; *v.*, سرکشیدن *sar-*
ksh. ; سر بر داشتن *sar bar*
dsh. ; کردن کشیدن *gardan ksh.*

Rebellion, عصیان *'isyán (k.)* ;
بغی *baghy* ; معاصات *mu'ását*
(n.) ; بغاوت *baghávat* ;
اغتشاش *ightishásh* ; طغیان
tughyán.

Rebellious, مستعصی *musta'sí*.

Rebuke, زجر *zajr (n.)*.

Receipt (discharge), قبض
الوصول *kabz ul vusúl* ;
(medical, etc.), نسخه *nus-*
kheh ; (getting), باز یافت
bázyáft ; رسید *rasíd* ; (entry
in an account), داخله *dá-*
khilah. — and disburse-
ment, دخل و خرج *dakhl u*
kharch.

Receipts, مداخل *mudákhil*.

Receive, گرفتن *giriftan*.

Receiver, کاسب *kásib.* — of
good news, مبشر *mubtashir*.

Receiving a bribe, راشی *ráshí*.

Recent, تازه *tázeh*.

Recess, گوشه *gúsheh*.

Recitals, تقاریر *taqárír*.

Recite, بر خواندن *bar khándan*.

Reciter of stories, سرای
دستان *sarái*.

Reckon, شمردن *shumurdan* ;
شماریدن *shumáridan*.

Reckoning, شمار *shumár (k.)* ;
احتساب *ihtisáb*.

Reclining, تکیه *takiyeh (z.)*.

Recluse, زاهد *záhid, pl.* زهاد
zuhád ; مجرد کردن *tajarrud-*
guzín ; خلوت نشین *khalvat-*
nishín ; لوق *khalvatí*.
Like a —, زاهدانه *záhi-*
danah. The life of a —,
زاهدی *záhidi*.

Recognition, تشخیص *tashkhís*
(d.).

Recollect, یاد آوردن *yád a*.

Recollection, یاد *yád*.

Recommend, سپاریدن *sipáridan*.

Recommendation, سفارش *sifá-*
rish (k.) ; توصیه *tausíyeh*
(k.).

Recompence, پاداش *páddash* ;
 عوض *'ivaz* (d.) ; مكافات *mu-*
káfát (k.) ; مزد *muzd*.
 Recompensed, ماجور *ma'júr* ;
 مثاب *musáb*. ●
 Recompensing, مثنوب *musvib*
 (n.).
 Reconciliation, صلح *sulh* (k.) ;
 تصفيه *tasfiyeh* (n.).
 Reconnaissance, جاسوسى *já-*
súsi (k.).
 Record, v., نط کردن *sabt k.* ; n.,
 دفتر *daftar* ; سجل *sijil*.
 Recourse to, متوسل *mutavassil* ;
 رجوع *rujú'* (k.).
 Recover (find), باز یافتن *báz y.*
 Recovery (of health), افاقت *ifákat*
(y.) ; شفا *shifá* (y.).
 Recreation, تفرج *tafarruj*.
 Recrimination, ملامت *malá-*
mat (k.).
 Recruit, جديد *jadíd*.
 Rectifier, مصلح *muslih* ; مقوم
mukavvim.
 Rectifying, مصداق *misdák* (n.).
 Rectitude, راستى *rástí* ; سداد
sadád ; صواب *saváb* ; صلاح
saláh ; رشد *rushd* ; قدوى
kadóh ; استقامت *istiká-*
mat.

Rector (of a University), رئيس
 مدرسه دارالعلوم *raís i madrasah*
i dar ul 'ulúm.
 Recurrence, مراجعت *murá'ja'at*
 (k.).
 Red, سرخ *surkh* (k.) ; احمر
ahmar ; قرمز *kirmiz*.
 Redeem, وا خریدن *vá-kharídan*.
 Redeemer, نجات دهنده *niját*
dihundeh.
 Redemption, رهاى *riháí*.
 Red-lead, شنگرف *shingarf*.
 Redness, سرخى *surkhí* ; حمى
humrat.
 Redolent, معطر *mu'attar*.
 Redoubt, قلعه *kal'uh*.
 Redoubtable, مهيب *muhíb*.
 Redress, چاره *cháreh*. Seeking
 —, استغاثه *istighásah*. — of
 grievances, فرياد رسى *faryád-*
rasi.
 Redresser (of grievances), فرياد
 رس *faryád-ras*.
 Reduce, كم کردن *kam k*.
 Reduced (to poverty), مفتقر
muftakar. To be — to beg-
 gary, در بدر شدن *dar ba dar*
shudan.
 Redundancy, فضله *fazlah*, pl.
 فضلات *fazalát*.

Redundant, زاید *záid*.
 Reed, نی *nai*; قصب *kasab*. A place where —s grow, نیستان *naiyistán*.
 Reedy, نئین *na'in*.
 Reel, *n.*, بیلی *píli*; *v.* (totter), بله شدن *yaleh sh*.
 Refer, نسبت کردن *nisbat k.*; رجوع کردن *rujú' k.*
 Reference, مراعات *muráfa'at* (*n.*); نسبة *nisbat*.
 Refine (butter, etc.), صاف کردن *sáf k.*; (metals), قال کردن *kál k.*
 Refinement, تربیت *tarbiyat*.
 Refiner, قالگر *kálgar*.
 Reflection (thought), فکر *fikr* (*k.*); امعان *im'án* (*n.*); (shadow), عکس *'aks*.
 Reform, *v.*, اصلاح کردن *isláh k.*
 Reformer, مصلحت جو *maslihat-jú*.
 Refraction, انحراف *inhiráf* (*n.*).
 Refractory, عنید *'aníd*; بد *bad-mast*; سرکش *sar-kash*. Being — نرد *tamar-rud*. —ness, سرکشی *sar-kashí*.

Refrain, *v.*, ایستادن *vá is-tádan*.
 Refreshing, روان اسا *raván-ásá*.
 Refreshment, غذا *ghizá*.
 Refrigerator, یخچال *yakh-chál*.
 Refuge, پناه *panáh*; بست *bast* (*gr.*); معاذ *ma'áz*; مأمن *ma'man*. Taking —, ملتجی *multají* (*n.*); التجاء *iltijá* (*k.*). A place of —, مفر *mafarr*. We seek — in God, نعوذ بالله *na'úzu billáhi*. God is my —, معاذ الله *ma'áz Alláh*.
 Refund, باز دادن *báz d.*
 Refusal, انکار *inkár* (*gf.*); نفی *nafí* (*k.*).
 Refuse, *n.*, فضلہ *fazleh*.
 Refusing, رافض *ráfiz*.
 Refutation, رد کلام *radd i kalám* (*k.*).
 Regal, شہوار *shahvár*.
 Regard (affection), احترام *ihtirám* (*k.*); التفات *iltifút* (*k.*); (look), نظر *nazar* (*k.*). With — to, در باب *dar báb*. —less, غافل *gháfil*.
 Regency, حکومت *hukúmat*.

Regent, نایب السلطنت *náib us Sultanat*.

Regiment, فوج *fauj*.

Region, مرز *marz*; اقليم *iklím*.

Register, دفتر *daftar*; سجل *sijil*, pl. سجل *sujül*; جریده *jaridah*, v.; to — a letter, سفارش کردن *sefáresh k.*

Regret, غم *gham (kh.)*; افسوس *afsús (kh.)*; حسرت *hasrat*; مكننت *tahassur*; فكننت *fuknat*.

Regretting, متأسف *muta'assif (h.)*.

Regular, مستمری *mustamirrí*.

Regularity, نظام *nizám (d.)*.

Regulating, مدبر *madabbir (k.)*; انتظام *intizám (n.)*.

Regulation, قاعده *á-in*; آئین *ká'idah*; دستور العمل *dastúr ul 'amal*.

Rehearsal, تکرار *takrár (k.)*.

Reign, پادشاهی *pád-sháhi (k.)*; حکمرانی *hukmrání (k.)*. (time), جاوس *júlús*.

Reinforcements, امداد *imdad (d.)*.

Reins, عنان *'inán*; جلو *jilau (ksh.)*.

Reiteration, تاکید *taakid (n.)*.

Rejection, رد *radd (k.)*.

Rejoice, شاد شدن *shád sh*; تهلل کردن *tahlíl k*; *pr. p.*, منبسط *mubhij (n.)*; منبسط *mumbasit*. — at another's misfortunes, شمات *shamá-tat (k.)*. — at good news, ابشار *ibshár (n.)*.

Rejoiced (with good news), مبشر *mubashshar (h.)*.

Rejoin, باز آمدن *báz ámadan*.

Rejoinder, رد جواب *radd i javáb*.

Relapse, نكس *nuks (k.)*.

Relate (a story), آوردن *ávar-dan*.

Related, منسوب *mansúb*; نسبی *nisbatí*.

Relation (story), حکایت *hiká-yat*; (reference), نسبه *nisbat*; (relative), رشته دار *rishtah-dár*; قریب *karíb*.

Relations (kindred), خویشان *khishán*; اقارب *akárib*; قراء *kurabá*.

Relationship, قریبی *kurbá*; خویشی *karábat*; خویشی *khíshí*; مقرب *mukrabat*.

Relator, محدث *muhaddis*.

Release, *n.*, خلاص *khilás* (*d.*);
v., رهاندن *rahándan*; رها
 کردن *rahá k*; *pa. p.*, مستخلص
mustakhlás.
 Relenting, رحم *rahm* (*k.*).
 Reliable, معتمد *mu'tamad*.
 Reliance, وثوق *vasúk*; اعتماد
'itimád; اتکا *ittiká*.
 Relied (upon), معول *mu'avval*.
 Relief, عون *'aun*.
 Relieve, فارغ کردن *fárig h k*.
 Religion, دین *dín*, *pl.* ادیان
adyán; مذهب *muzhab*; ملت
millat, *pl.*, ملل *milal*; کیش
kish. Of the same —,
 همکیش *ham-kish*. Promoter
 of —, پرور *dín-parvar*.
 Belonging to —, دینی *diní*.
 Religious, خدا مشرب *khudá*
mashrab; دین دار *dín-dár*.
 A — life, زهدات *zahádat*.
 Relinquishing, ترك *tark* (*k.*).
 Relinquishment, فرو گذاشت
farú-guzásht.
 Relish, مزه *mazah*; *pr. p.*,
 متلذذ *mutalazziz*; مزه دار
mazah-dár.
 Reluctance, ابا *ibá*.
 Reluctant, ابی *abí*.
 Relying upon, متکی *muttakí*.

Remain, ماندن *mándan*. To
 — fixed in the memory, یاد
 بودن *yád búdan*.
 Remainder, ماباقی *mábákí*; ما
 بقی *má bakí*; باقی *bákí*; بقیه
bakíyeh.
 Remains (of victuals), نیم خورد
ním-khurd; الش *alush*;
 ألوش *alúsh*.
 Remand, موقوف *muvaqqaf* (*n.*).
 Remark, نظر کردن *nazar k*.
 Remarkable, غریب *gharíb*.
 Remedy, چاره *chárah*; علاج
'iláj; درمان *darmán*. Ap-
 plying to a —, مداوات *mu-*
dávát (*n.*); معاج *mu'álíj* (*n.*).
 Remember, یاد داشتن *yád-*
dáshtan.
 Remembrance, یاد آوری *yád*
ávárí; یاد کاری *yád-garí*;
 ذکر *zikh*.
 Remind, یاد دادن *yád-d*.
 Remission, معافی *mu'áfí*.
 Remissness, مواهنت *muváha-*
nat; تراخی *tarákhí*.
 Remit (sin, etc.), آمرزیدن
ámurzídan.
 Remittance, ارسال *irsál* (*n.*).
 Remnants, بقیه *bakíyatí*.

Remonstrance, مواخذة *muwá-khazat* n.; معارضه *mu'áreze*h (k.).

Remorse, ارمان *armân*; تاسف *taassuf*.

Remote, دور *dúr*; مقصى *muksá*. —ness, دورى *dúrí*.

Removal (from office), عزل *'azl* (k.); خلع *khal'* (k.).

Removing (to a distance), تباعد *tab'íd*; ابعاد *ib'áb*.

Remuneration, اجرت *ujrat*.

Remunerative, مفيد *mufíd*.

Rend, دریدن *darídan*.

Render, پس دادن *pas d*.

Rendezvous, میعاد *mí'ád*. — for troops, عرضگاه *'arz-gáh*.

Renegade, مرتد *murtadd*.

Renewal, تجدید *tajdíd* (k.).

Renewing, مجدد *mu'jaddid* (n.).

Rennet, مایه شیر *máyah i shír*; پنیر مایه *shír-máyah*; پنیر مایه *panír-máyah*.

Renounce, انکار کردن *inkár* k.

Renown, نيك نامی *ník námí*.

Renowned (person), مشهور *mash-húr*, pl., مشاهیر *mashá-*

Rent (fissure), چاك *chák*. — (hire), کرایه *kiráyah*; جیره *jíreh*; اجاره *ijáreh* (d.). —

free, لاخراج *lá kharáj*. — roll, هست و بود *hast u búd*.

Renunciation of one's kindred, قطع (رحیم) *kat' (i rahím)*.

Repairing, مرمت *marammat* (k.); تعمیر *ta'mír* (k.); رتب *ratk* (n.).

Reparation, تدارك *tadáruk*.

Repairs, اصلاح *isláh*.

Repartee, لطیفه *latífeh*.

Repeal, نسخ *naskh* (k.).

Repeat, باز گفتن *báz gf.*; *pa. p.*, مکرر *mukarrar* (k.).

Repeatedly, مکرراً *mukarraran*.

Repelling, نافی *náfí* (k.); رادع *rádi*; استرداد *istirdád* (n.).

Repentance, توبه *taubeh* (k.); انابت *inábat*; پشیمانی *pashí-mání* (k.); ندامت *nadámát* (ksh.).

Repenting, تائب *ta'ib*.

Repetition, اعاده *í'ádat*.

Replete, مملو *mamlú*.

Repletion, امتلاء *imtilá*.

Reply, جواب *javáb* (d.); *v.*, باز گفتن *báz gf*.

Report, آواز *ávázah* ; شهرة *shukrat*, or *shukrah* (*d.*).

Reporter, ناقل *nákíl*. Govern-
ment —, روز نامه نویس *rúz-
námah navís* ; وقایع نویس *vaká'i navís* ;
وقایع نگار *vaká'i nigár*.

Repose, *n.*, راحت *ráhat* ; آرام *árám*. Enjoying —, مطمئن *mutmain* ; *v.*, آرامیدن *árámi-
dan* ; آسودن *ásúdan*.

Reprehended, ملوم *malúm* (*s.*) ;
معاتب *mu'áteb* (*k.*).

Reprehensible, مقصر *mukas-
sar*.

Represent, *v.*, اظهار کردن *izhár
k.* ; *pa. p.*, معروض *mārúž*.

Necessary to be —, واجب *vájib ul 'arz*.

Representation, گزارش *guzá-
rish*. To make a —, غرض *arz k.*

Reprieve, مهلت *muhlat* (*d.*).

Reprimand, تاذیر *ta'zír* (*d.*).

Reprisal, قصاص *kisás*.

Reproach, *n.*, دشنام *dushnám* ;
عتاب *'itáb* (*d.*) ; طعن *ta'n* ;
ملامت *malám* ; ملامت *malá-
mat* (*k.*) ; *v.*, نکوهیدن *nikú-*

hídan ; *pr. p.*, تعتب *ta'attub* ;
تشنیع *tashnī* ;
نکوهش *nikúhish*.

Reprobate, مردود *mardúd*.

Reproof, سرزنش *sar-zanish*.

Reprover, لایم *láim*.

Reptile, حشرة *hashrat*, *pl.*

هوام *hasharát* ;
هوام *havámm*. Noxious —, هوام
*havámm i zarar-
rasán*.

Republic, جمهور *jamhúr*.

Repudiation, تطلیق *tutlík* (*k.*).

Repugnance, نفرت *nifrat*.

Repugnant, مخالف *mukhálif*.

Repulsed, منفی *manfí* ; مردود
mardúd ; مندفع *mundafí*.

Repulsion, رد *radd* (*k.*) ; دفع
daf (*k.*) ; مدافعت *mudá-
fúat*.

Repulsive, زشت *zisht*.

Reputable, محترم *muhtaram*.

Reputation, آبرو *ábrú* ; نیک
nik-namí ; ناموس *námús* ;
حرمة *hurmat*.

Repute (of good), نكو نام *nikú-
nám*.

Request, درخواست *dar-khást* ;
n., خواهش *kháhish* ; *v.*, در
خواستن *dar-khástan*.

Require, لازم داشتن *lázim dsh* ; خواستن *khástan* ; *pa. p.*, مطلوب *matlúb* ; مقتضى *muk-tazá*. Not —, نا خواست *ná khást* ; *pr. p.*, مستلزم *mustal-zim* ; مقتضى *mukhtazí*.

Requisite, در کار *dar-kár* ; طلبى * *talabí*, in *pl.*, لوازم *lavázim*.

Requisitions, مبالغيات *mubtaghayát*.

Requital, مجازات *mujázát* (*k.*).

Rescue, رها *rihá* (*d.*).

Research (deep), توغل *tavagh-ghul* ; غور رسی *ghaur-rasí*.

Resemblance, مشاكته *mushá-kalat* ; تمثيل *timsál* ; تشبيه *teshbíh*, *pl.* تشابه *tashábíh*.

Resemble, مانستن *mánistan* ; *pr. p.*, همانند *ham-mánand* ; متشابه *mushákíl* ; متشابه *mutashábíh*.

Resentment, خشم *khishm* (*n.*).

Reserve, برودت *barúdat*.

Reserved, برود *barúd* (*h.*).

Reservoir, حوض *hauz*.

Reside, ساكن بودن *sákin b.*

Residence, تمكّن *tamakkun* ; سكونت *búd-básh* بود باش *sukúnat*. A place of —, مرز بوم *marz-bum*.

Resident (political), باليوس *báliyús*.

Residue, بقیه *bakiyyeh*.

Resignation (official), رخصت *rukhsat* (*qr.*) ; (of mind), تسلیم *taslím*.

Resistance, مقاومت *mukávamat* (*k.*) ; مخالفت *mukhálafat* (*n.*).

Resolute, مستمر *mustamirr*.

Resolutions, تقالیب *takálíb*.

Resolve, *n.*, عزم *'azm* ; *pr. p.*, جازم *jázim* ; تصمیم *tasmím* (*k.*).

Resort, مأب *ma'áb*.

Resource, چاره *cháreh*.

Respect, احترام *ihtirám* (*k.*) ; تکریم *takrím* (*n.*) ; توقر *tuvak-kur* ; *pr. p.*, اعزاز *izáz* ; *pa. p.*, معتبر *mu'tabar*. Not —, بی اعتبار *bí-itebár*.

Respectful, متواضع *mutavází*.

Respecting, در باره *dar báreh*.

Respiration, تنفس *tanáffus*.

Respite, اھمال *ihmál* (*k.*).

Resplendent, رخشان *rakhshán*.

Respond, اجابت کردن *izábat k.*

Responsible for, ضامن *zámin* (*h.*).

Responsibility, التزام *iltizám*.

Rest, *v.*, آرامیدن *áramídan*; *n.*, (repose), *áramídan*; *n.*, راحت *ráhat*; (remainder), باقی *bákí*.
 Resting-place, آرامگاه *áram-gáh*; تکیه *takyeh-gáh*.
 Restitution, واپس *vá-pas*; استرداد *istirdád* (*k.*).
 Restive, سرکش *sar kesh*.
 Restless, بیقرار *bi-kal*; بیقرار *bí-ḡarár*.
 Restoration, اصلاح *isláh* (*k.*); (building), تعمیر *tá'mír* (*k.*).
 Restore, وادادن *vá d.*
 Restrain, *v.*, بازداشتن *báz dsh*; *pa. p.*, مکتبس *muhtabis*; *pr. p.*, احتباس *ihtibás*. — one's passion, اعتكاف *i'tikáf* (*n.*).
 Restraint, امتناع *imtiná'*; قيد *kaid*.
 Restriction, حصر *hasr* (*k.*).
 Restricted (to a certain time), موقت *muvaqqat*.
 Result, نتیجه *natíjah*, *pl.* نتایج *natáij*; انجام *anjám*.
 Resume, باز یافتن *báz yáftan*.
 Resurrection, رستخیز *rasta-khíz*; نشور *nushúr*; (the

day of), قیامت *rúz-i-ḡiyámat*.
 Resuscitation, احیا *ihyá* (*k.*).
 Retail, خرده *khurdah*; فروختن *furúkhthan*.
 Retain, نگاه داشتن *nigáh dsh*.
 Retaliation, قصاص *kisás* (*k.*); پاداش *pádásh* (*d.*).
 Retention, حبس *habs*.
 Retentive, حافظ *háfiz*.
 Retinue, کوبه *kaukabeh*; اتباع *atbá'*; خدم و حشم *khadam o hasham*.
 Retire, *v.*, باز کشتن *báz gashtan*. Permission to —, رخصت *rukhsat*; *pa. p.*, محتجب *muhtajib*; *pr. p.*, مدبر *mudbir*.
 Retirement, عزلت *'uzlat*; خلوت *khalvat*; (religious), گوشه *gúshah-nishín*.
 Retraction (of words), رد سخن *radd-i-sukhún* (*k.*).
 Retreat, قهقري *kahḡará* (*k.*); *v.*, پشت دادن *pusht d.*
 Retribution, سزا *sazá*; مكافات *mukáfát*.
 Retrospection, باز پس *báz-pas*.
 Return, *n.*, بازگشت *bázgasht*; رجاء *murája'at* (*k.*); رجاء

rija' (n.); رجوع *rujū'* (k.).
 The place of — مرجع *marjī'*; v., باز کشتن *báz gashtan*; برکشتن *bar-gash-tan*; pr. p., معاودت *mu'áva-dat*; اعاده *i'ádat*; pa. p., مسترد *mustaradd*.
 Reveal (a secret), فاش کردن *fásh k.*; (a religion), الهام کردن *ilhám k.*; pa. p., مکشوف *makshúf*; pr. p., (a secret), پرده بر انداز *pardah-bar andáz*.
 Revealer, معلن *mu'lin*; کشف *kashsháf*.
 Revel, ولیمه *valímah*.
 Revelation, تنزیل *tanzil*; وحی *vahí*.
 Revelry, عیش و عشرت *'ish o 'ishrat*.
 Revenge, انتقام *intikám* (k.); قصاص *kisás* (gr.).
 Revenue, مالیات *máliyát*; مالکداری *málguzárí*.
 Reverence, تعظیم *ta'zím* (k.); پا بوسی *pá búsí*.
 Reverie, خیال *khayál*.
 Reverse, عکس *'aks*.
 Review (troops), سان دادن *sán-d*.
 Reviling, سب *sabb* (k.).

Revision, تصحیح *tas-híh* (k.).
 Revive, زنده کشتن *zindah gash-tan*; pr. p., احیا *ihyá* (k.); منشیر *munshir*.
 Revocation, رد *radd*.
 Revolt, بغی *baghi* (k.); یاغیری *yághí garí* (k.).
 Revolution, گردش *gardish*; دور *daur*; دوره *daurah*. — of the heavens, دور چرخ *daur i chirkh*; (change), انقلاب *inkiláb*; اخلال *ikhtilál*.
 Revolving, دایر *dáir*; دوار *dav vár* (n.).
 Reward, اجر *ajr*; مزد *muzd*; اجرت *ujrat*.
 Rhetoric, نطق *nutq*. —al, —ian, منطقی *mantiqí*.
 Rheum, زکام *zukkám*.
 Rheumatism, باد *bád*.
 Rhinoceros, کرکدن *karkad-dan*.
 Rhubarb, ریوند *rívand*. China —, ریوند چینی *rívand i chiní*.
 Rhyme, قافیه *káfíyeh*.
 Rhythm, سجع *saj*.
 Rhythmical, مسجع *musajja'*.
 Rib, دنده *dandah*.
 Riband, قور *kaur*.

Rice, برنج *birinj*. — seller,
رزاز *razáz*.

Rich, دولت‌مند *daulat-mand*;
غنی *ghaníy*; توانگر *taván-
gar*; با نوا *bá-navá*. — men,
اغنیاء *aghiyá*.

Riches, مال و اموال *mál u am-
vál*; توانگری *ghaná*; *tavángarí*;
دول *daval*. Be-
longing to —, مالی *málíy*.

Rickety, لك *lak*.

Riddle, چیستان *chístán*; رمز
ramz.

Ride, v., سوار شدن *suvár sh.*,
سواره رفتن *suváreh r*.

Rider, سوار *suvár*; راکب
rákib.

Ridge, ثغر *sughr*, pl. ثغور
sughúr.

Ridicule, خه *khah*; ریشخند
rish-khand (k); تسخر *tas-
khar (n)*.

Ridiculing, مستهزی *mustahzí*
(n).

Ridiculous, مضحك *muzhik*;
مسخره *maskhareh (s)*.

Riding side by side, هم‌عنان
ham-inán. — coat, بارانی
bárání.

Rifle, تفنگ *tufang*. Long —,
شمال *shamkhál*.

Right (true), درست *durust*;
صائب *sáib*; سدید *sadíd*;
حق *hakḵ*, pl. حقوق *hukúk*.
— or wrong, *nolens volens*,
خواه مخواه *kháh makháh*;
حق نا حق *hakḵ ná hakḵ*;
(side), راست *rást*; میمنه
maimanah; یمین *yamín*.
To the — hand, یمیناً *yamí-
nan*.

Righteous, صالح *sálih*. —
men, صالحه *suláhá*. — ness,
صواب *saváb*.

Rigid, جامد *jámíd*. — ity,
سختی *sakhtí*.

Rigour, شدت *shiddat*.

Rim, لب *lab*.

Rind, پوست *púst*. — of a
poppy, یلغز *yalghaz*.

Ring, حلقه *halḵah*. Finger —,
انگشتی *angushtari*. —
dove, قمری *kunríy*; فاخته
fákhtah.

Ringlet, زلف *zulf*; طره *tur-
rah*; کیسو *gísú*; کلاه
kulúlah.

Ringworm, بهق *bahak*.

Riot, غوغا *ghaughá*.

Rioter, اوباش *aubásh*.
 Rip up, بر دریدن *bar darídan*.
 Ripe, رسیده *rasídah*.
 Ripen, پختن *pukhtan*.
 Ripeness, رسیدگی *rasídagí*.
 Rise, بر شدن *bar shudan*;
 خواستن *bar khástan*;
 خیزیدن *khízídan*.
 Rising (of the sun, &c.), طلوع *tulú*.
 Risk, *n.*, خطر *khatar*; *v.*, (one's life), سر باختن *sar-bákhtan*;
pr. p., (one's life), جانباژ *ján-báz*.
 Rissole, کوفته *kúftah*.
 Rite, طریقت *taríkat*.
 Rival, حریف *haríf*, *in pl.* اغیار *aghyár*.
 Rivalry, رقابت *raqábat*.
 River, رود *rúd*; نهر *nahr*.
 Large —, دریا *daryá*. Small —, جوی *júy*;
 جوی *júy*. Bed of a —, رود بار *rúd-bár*;
 رود خانه *rúd kháneh*.
 Rivet, پرچین *parchín* (*k.*).
 Rivulet, دریاچه *daryácheh*.
 Road, راه *ráh*; ره *rah*; سمت *samt*;
 طریق *tarik*, *pl.* طرق *turuk*;
 سبیل *sabil*; مسلک *maslik*. High —, ره کذر *rah*

rah guzar; شاهراه *sháh-ráh*;
 سر راه *sar i ráh*. Rugged —, شرفنج *sharfanj*. —
 guide, راه بر *ráh-bar*; بلد *balad*. — watch, کنر بان *guzar-bán*.
 Roan (horse), قزل *kizil*.
 Roar, غریدن *ghurídan*.
 Roaring, غرنده *gharendah*.
 •Roast, کباب *kabáb* (*k.*).
 Rob, دزدیدن *duzdídan*.
 Robber, دزد *duzd*. Highway —, راه زن *rah-zan*;
 سالوک *sálúk*; حرامی *harámíy*;
 قاطع *kazzák*; قزاق *kátí* ut *tarik*. —s'
 den, یتیم خانه *yatím khánah*.
 Robbery, دزدی *duzdí*; رهزنی *rahzaní*.
 Robe, کسوت *kísvat*.
 Robust, تنومند *tanúmand*; یلوك *yalúk*. — ness, تنومندی *tanúmandí*.
 Rock, صخره *sakhráh*.
 Rocket, تیر هوا *tír-i-havá*.
 Rocky, سنگی *sangí*.
 Rod, چوب *oháb*.
 Roo (deer) آهو *áhú*; (of fish), تخم ماهی *tukhm-i-máhi*.

Rogue, کربه مسکین *gurbah-i-miskin*; جو ولاغي *jo valághí*.

Roll, طومار *túmár*; لوله *lúlah*.

Rent —, طومار جمع, *tumár i jama'*.

Rolling, غاطان *ghaltán (k.)*.

— pin, وردانه *vardánah*.

Romance, امسانه *afsánah*.

Romp, بازی *bázi (k.)*.

Roof, بام *bám*; (ceiling), سقف *sakf*. High pitched —, خر, *khar-pushtah*. Arched —, طارم *táram*.

Rook, کلاغ *kallágh*. *

Room, اتاق *oták*. — on roof, باله خانه *bálá kháneh*; Pilared —, طالار, *tálár*.

Root, بیخ *bíkh*; اصل *asl*; pl. أصول *usúl*; بن *bun*. — and branch, سروشاخ *sar u shákh*; سرو بن *sar u bun*.

Rope, رسن *rasan*; ریمان *rís-mán*; طناب *tandáb*, or تنف *tenef*; حبل *habl*. — for strangling, خناق *khinák*. — for binding the load upon a beast of burden, شريط *sharít*. — with which the fore feet of a horse are tied, پا بند *pá-*

band. — dancer, دار بار *dár-bár*. — maker, رس کر *rasan-gar*; حبال *habbál*.

Rosary, تسبیح *subhah*; تسبیح *tasbih*.

Rose, گل *gul*; ورد *vard*. Wild white —, نرسن *nistrín*. — bud, همسود *hamsúd*. — garden, گلستان *gulistán*; گلشن *gulshan*. — tree, گلبون *gulbun*. — water, گلاب *guláb*. Conserve of —, گل کند *gul-kand*; گل شکر *gul-shakar*.

Rosin, سقز *sakíz*.

Rosy, وردی *vardí*. — cheeked, گل رخ *gul-rukh*.

Rot, پوسیدن *púsídan*.

Rotten, پوسیده *púsídáh*.

Rouge, غازه *gházah*.

Rough, درشت *durusht*; خشن *khushn*; وعر *va'r*; نا تراشیده *ná-taráshídah*.

Round, دور *gird*; مدور *mu-davver*; مستدیر *mustadír*. — about, گرداگرد *gird á gird*.

Rouse, v. t., بیدار کردن *bidár k.*; pr. p., بخت *ba's (n.)*.

Rout, انهزام *inhizám (k.)*; هزیمت *hazímat (n.)*.

Row (rank), *n.*, قطار *kitár*;

صف *saff*; سطر *satr*; *v.*, (a boat), پارو کشیدن *páru ksh.*

Royal, شاهانه *sháhánah*; سلطانی

sultání; شاهوار *sháh-vár*;

ملکی *malikí*; ملوکانه *mulú-*

kánah; خسروی *khusraví*.

— edict, طمغا or طمغه *tamghá*.

— entertainment, شیلان *shí-*

lán. — mandate, یاسا *yásá*;

یرلیغ *yarlıgh*.

Royalty, شاهی *shahí*; شاهى

sháhi.

Rub, مالیدن *málidan*; فرسودن

farsúdan.

Rubbed out, سوده *súdah*.

Rubbing, مالش *málish* (*k.*).

Rubbish, خاشاک *kháshák*;

خس و *khaláshah*;

خاشاک *khas u kháshák*;

خار *khár u khas*;

حطام *hutám*.

Ruby, لعل *la'l*; یاقوت *yakút*.

Rudder, دنبال *dumbál*.

Rude, بیعنایت *gustákh*;

بی‌عنایت *bī'ínáyat*, کاو زور *gáu-zúr*;

بی ادب *ná-muláym*;

بی‌ادب *bī-adab*. —ness, مردمی

ná-mardumí;

گستاخی *gus-*

tákhí.

Rue (herb), سداب *sudáb*.

Rueful, غمگین *ghamgín*.

Ruffian, اوباش *aubásh*.

Rug, فرش *farsh*.

Rugged, درشت *durusht*.

Ruin, خرابی *kharábi*;

ایمال *pái-mál*;

پامال *pámál*;

دمار *damár*.

Ruined, خراب *kharáb* (*k.*);

تباہ *tabáh*;

مخروب *makhrúb*.

بر باد *bar bád*.

Ruining, اذاعت *izá'at* (*k.*).

Rule (dominion), رانی

حکم *hukm-rání* (*k.*);

(custom) قواعد *ká'idah*, *pl.* قواعد

ka-vá'id;

طریقه *rasm*;

تاریقه *taríqah*;

ضابطه *zábitah*. By

one —, یکزده *yak-zadah*.

Ruler (for lines), مسطر *mastar*

(*k.*); خط کش *khatt-kesh*;

(sovereign), فرمان ده

farmán-

dih;

فرمان روا *farmán-ravá*.

Rules (usages), رسمیات

ras-

míyát;

سنن *sunan*.

Rumination, نشخوار

nish-khár

(*k.*).

Rumours, اراجیف

arájíf;

گفتگو *guftogú*.

Rump, سرین

surín.

Run, دویدن *dauidan*; تاختن *tákhtan*. — away (said of horses), رم کردن *ram k.*

Runaway, *n.*, فراری *farárí*.

Runner, دونده *davendah*.

Running, دو *dav*. — away (as a slave), اباق *ibák*. — over, لبریز *labriz*. — fast, دوان *daván*.

Rupce, روپیه *rúpiyah*.

Rupture, ruptured, دبه *dabah*; (hernia), فتق *fatq*.

Rural, روستائی *rustá-í*.

Ruse, حيله *hilat*; مكيدۀ *maki-dah*.

Rush (reed), بيزر *pizar*; (spring), هجوم *hujúm* (*k.*). — mat, بوريا *búriyá*.

Rust, زنگ *zang*.

Rustic, روستا زاده *rústá-zádah*.

Rusty, زنگ گرفته *zang girifteh*.

Rye, كنندم سيه *gandum i siyah*.

S.

Sabbath, سبت *sabt*.

Sable, سمور *sammúr*.

Sabre, شمشير *shamshír*.

Sack, *n.*, چوال *chuvál*; جوال *juvál*. — cloth, پلاس *palás*.

— making, جوال دوزی *juvál-dúzi*; *v.*, (a city), غارت کردن *ghárat k.*

Sacred, حرم *haram*; مقدس *mukaddas*. —ness, قدس *kuds*. — sites, معابد *ma-'ábid*.

Sacrifice, *n.*, قربان *kurbán* (*k.*); فدا *fidá* (*k.*); ذبيح *zabh* (*n.*); *v.*, بسمل کردن *bismíl kerdan*; *pa. p.*, ذبيح *zabih*; *pr. p.*, نحر *nahr*.

Sacrificer, ذابح *zábih*.

Sacrilegious, پليدانه *palidánah*.

Sad, دل تنك *dil-tang* (*s.*); دل كير *dil-gir* (*s.*); غمكين *gham-gín*.

Saddle, زين *zín* (*k.*); سرچ *sarj*. —bags, خرجين *khurjin*. —cloth, غاشيه *gháshiyeh*; زين پوش *zín-púsh*; برزغۀ *barazghah*. — straps, فتراك *fitrák*.

Saddled, مسرچ *musarraaj*.

Saddler, زين ساز *zín-sáz*; زين *zín-gár*.

Sadness, ملال *malál*; ملالت *malálat*; غم *gham*.

Safe, امين *amin*; ايمن *aíman*; سالم *sálim*.

Safer, safest, اسلم *aslam*.
 Safety, سلامت *salámat*; امان *amán*.
 Saffron, زعفران *za'farán*; نجوان *najván*. Wild —, لازه *lá-zhah*. — coloured, مزعفر *muza'far*.
 Sagacious, نکته دان *nuktahdán*; دانا *dáná*.
 Sagacity, فراست *firásat*; کیس *kais*; زیرکی *zírakí*; فطنیت *fitnat*.
 Sagapenna (medicinal herb), سگبین *sakbínaj*.
 Sage (herb), سالیه *sálbiyah*; (man), حکیم *hakim*.
 Sago, ساو دانه *sábú-dánah*.
 Sail, بادبان *bád-bán*; شرع *shirá'* (*ksh. z.*); جل *jall*, or *jull*.
 Sailor, ملاح *malláh*.
 Saint, ولی *valí*; پیر *pír*.
 Sake of, برای *az berái*. For the —, بواسطه *beváscteh*; من اجل *min ajl*; پاسخاطر *pás-khátir*.
 Salamander, سمندر *samandar*.
 Sal-ammoniac, نشادر *mushádir*; نوشادر *núshádir*.

Salary, مواجب *mavájib*; سالیانه *sáliyánah*; ادرار *idrár*; جامقیه *jámikíyeh*; جامگی *jámagí*.
 Sale, فروخت *farúkh*; فروش *farúsh*; بیع *bai*. — by auction, مزاد *muzád*.
 Salep (medicinal root), ثعلب *sa'leb* i *misrí*.
 Saline, نمکزار *namakzár*.
 Saliva, خیسو *khíyú*; آب دهن *áb i dahan*.
 Sallying forth, خروج *khurúj* (*k.*).
 Salmon, آزاد ماهی *ázád máhí*.
 Salt, نمک *namak*; (brackish), نمکدان *shúr*. — cellar, نمکدان *namak-dán*. — marsh, شورسان *shúristán*. — pan, نمکزار *namak-zár*. — works, خالری *khálari*.
 Salted, مالح *málih*; نمکین *namakín*.
 Saltpetre, شوره *shúrah*.
 Salubrious, صحت بخش *sihhat bakhsh*.
 Salubrity, عافیت *'áfiyat*.
 Salutary, سازگار *sáz-kár*.
 Salutation, سلام *salám* (*k.*); تحیه *tahíyat* (*k.*), *pl.* تحیات *tahíyát* (*k.*).
 Salvage (seam), درز *darz*.

Salvation, سلامت *salámat*.
 Salve, ضماد *zamád*.
 Salver, سینی *síní*
 Same, همین *hamín*; همان *hamán*; مثل *misl*.
 Sample, نمونه *namúnah*.
 Sanctified, مقدس *muḥaddas* (k.).
 Sanctifying, تقدیس *taḥdís* (n.).
 Sanction, اذن *izn* (d.).
 Sanctity, قدس *ḡuds*.
 Sanctuary (holy place), حرم *harím*. Place of —, بست *bust*.
 Sand, ريك *ríg*; رمل *raml*. — grouse, قطا *katá*.
 Sandal, نعلین *na'lin*. —wood, سادل *sandal*; صدل *sandal*; چندن *chandan*.
 Sanguinary, خونخوار *khún-khár*.
 Sanguine, متوقع *mutavakkí*.
 Sap, شیر *shirah*.
 Saphena vein, صافن *sáfin*.
 Sapper, بیلدار *bíldár*.
 Sapphire, یاقوت کبود *yákút i kabúd*.
 Sarcasm, طنز *tanz*; هجو *hajv*.
 Sarcastic, مستهزی *mustahzí*.

Sarcophagus, تابوت *tábút*.
 Satan, شیطان *shaitán*.
 Satiated, سیر *sír* (sh).
 Satiety, شبع *shab'*; سیری *sírí*.
 Satin, اطلس *atlas*.
 Satire, هجو *hajv* (k.).
 Satirist, حاجی *hájí*.
 Satisfaction, رضا مندی *rizá mandí*. Mutual —, راضی *tarázi*.
 Satisfied, راضی *rázi* (k.); موافق *muvaḡḡá* (n.). Soon —, سبک *sabuk-sír*.
 Satisfying the heart, دا نشین *dil-nishín*.
 Saturation, شبع *shab'*.
 Saturday, شنبه *shambeh*.
 Saturn, کیوان *kaiván*; زحل *zuhl*.
 Sauce, چاشنه *cháshnah*.
 Saucepan, ديك *díg*.
 Saucer, نالبیکی *nálbegí*.
 Saucy, گستاخ *gustákh*.
 Savage, جنگلی *jangali*.
 Save, v., نجات دادن *naját d.*; خلاص کردن *khilás k.*
 Saviour, نجات دهنده *niját dihandeh*.
 Savour, خوش ذائقه *khush-záíqah*.

Saw, *اراه arrah (ksh.)*; منشار *minshár*; يوسه *yúsah*. —
dust, رندش *randish*.

Saxifrage, قلت *kalt*.

Say, گفتن *guftan*.

Saying, قال *kál*; قول *kaul*.

Scab, گر *gar*.

Scabbard, غلاف *ghiláf*.

Scabby, کرکین *gargin*.

Scaffold, دار *dár*.

Scalding, سوزان *súzán*.

Scale, درجه *darajeh*. Fish-
—, پولك *púlak*. In ascend-
ing —, متصاعد *mutasá'id*.

Scales (weighing), ترازو *tará-
zú*; (dross), نخجده *nakhjad*;
خراشه *khuráshah*.

Scalp, شوات *shavát*.

Scalpel, مشرط *mishrat*.

Scandalize, بهتان *buktán*.

Scandalous, زون *zabún*.

Scanning (verse), تقطيع *tak'tí*
(*k*).

Scar, داغ *dágh*.

Scarce, کم *kam*.

Scarcely, با دقت *bá diq'kat*.

Scarcity, كرانى *garání*; قلة *killut*.

Scare-crow, نظار *nuttár*.

Scared, نغار *naffár*. To be —,
شمیدن *shamídan*; رمیدن *ra-
mídan*.

Scarlet, قرمز *kirmiz*.

Scarred, داغ دار *dágh-dár*.

Scatter, فشاندن *fishándan*;
پراکندن *afshándan*; پراگندن
parágandan; پا. پ., ریخته
rikhtah.

Scavenger, کاس *kannás*.

Scene, مجلس *majlis*.

Scent, بو *bú*.

Scented, بودار *bú-dár*.

Sceptic, شكاك *shakák*. —ism,
شبهه *shubheh*.

Scheme, اختراع *ikhtirá'*.

Schism, بدعت *bid'at*.

Schismatics, خوارج *khavárij*.

Scholar, تلمیذ *talmíz*, pl. نلامیذ
talámíz; تلامذه *talámizah*.

School, مكتب *maktab*; كتاب
kuttáb. —fellow, همسبق
ham-sabak; —master, استاد
ustád.

Sciatica, عرق النسا *'ir'k un nísá*.

Science, علم *'ilm*, pl. علوم
'ulúm; فن *fann*, pl. فنون
funún; دانش *dánish*.

Scientific, علمی *'ilmíy*.

Scimitar, شمشیر *shamshir*.
 Scissors, قیچی *kaichí*; مقراض *miqráz*.
 Scoff, استهزا *istihzá* (k.).
 Scold, طعن زدن *ta'an z*.
 Score (mark), بت *bat*.
 Scorn, نكوهش *nikúhish*. —ful
 مهن *mu'hín* (k.).
 Scorpion, عقرب *'akrab*.
 Scoundrel, پاچی *pájí*.
 Scourge, تازیانه *táziyánah* (z.).
 Scout, جاسوس *jásús*.
 Scrap, پرزه *purzuh*; خورده *khurdah*.
 Scrape, ستردن *suturdan*.
 Scratch, خراشیدن *kharáshidan*;
 خاریدن *kháridan*.
 Scream, داد و فریاد کردن *dád o faryád k*.
 Screen, پرده *pardah*. — of
 split bamboos, چق *chik*.
 Screw, پیچ *pích* (k.). —bolt,
 نرماده *narmádah*.
 Scribe, کاتب *kútib*; قلمزن *kalam-
 zan*.
 Scriptures, کتب مقدس *kutub i
 muqaddas*.
 Scrofula, خنازیر *khanázír*.
 Scrotum, فوطه *fútah*.

Scruple, شك *shakk* (*dsh.*).
 —ous وسواسی *vasvásí*.
 Scrutinizing, اکتناه *iktináh* (k.);
 تدقیق *tadkík*.
 Scrutiny, لحاظ *laház*.
 Scuffle, کشمکش *keshmakesh*.
 Scull, کله *kallah*.
 Sculptor, کالبد کر *kálbad-gar*;
 نقاش *naqqásh*.
 Scum, کف *kaf*.
 Seurf, سبوسه *sabúsah*.
 Scurrility, فحش *fuhsh*.
 Scurrilous, بد زبان *bad zabán*.
 Seurvy, جرب *jarab*.
 Scythe, دهره *dahrah*.
 Scythia, خطای *Khatáy*.
 Sea, دریا *daryá*; بحر *bahr*. Red
 —, بحر قلزم *Bahr i Kúlzum*,
 Circumambient —, (ocean).
 بحر محط *Bahr i Muhít*.
 Aegean —, بحر یونان *Bahr i Yúdn*. Caspian —,
 بحر خزر *Bahr i Khazr*.
 Mediterranean —, بحر سفید *Bahr i Sufíd*. The salt —,
 دریای شور *daryái shúr*. —
 shore, کنار دریا *yálúd*;
 کینار *kinár i daryá*.
 Seal, مهر *muhr* (k.); خاتم
khátam.

Sealed, مختوم *makhtúm* (k.);
مهر مهر *mamhúr* (s.).

Seal-engraver, مهر كن *muh-ran*.

Sealing-wax, لاک *lák*.

Seam, دوخت *dúkht*.

Seaman, جاشو *jáshú*.

Search, n., تلاش *talásh* (k.);
تکاپو *tagupú* (k.); تاکو *taká-pú*;
جوبا *tajassus*; نجسس *júyá*; v.,
پوئیدن *pú-idan*; جستن *justan*.

Searching, جویای *júyái*; جویان *júyan*.

Season, موسم *mausam*; فصل *fasl*. — of scarcity, تنگ سال *tang-sál*.

Seat, کرسی *kursi*; مقعد *mak'ad*;
نشین *nashíman*. — of empire,
دار السلطنت *dár us saltanat*.

Seceder, معتزل *mu'tazil*.

Secession, اعتزال *'itizál* (k.).

Second, ثانی *sání*; دوم *dúyum*;
دوم *duvum*; (of time), دقیقه *dakikah*. The — person,
مخاطب *mukhátib*.

Secondly, دیگرانه *digaránah*.

Secrecy, سریرت *sarírat*.

Secret, سر *sirr*; راز *ráz*; رمز *ramz*;
خفیه *khufyah*. In —, در خفیه *dar khufyah*.
Keeping a —, پرده پوش *pardah-púsh*.

Secretary, منشی *munshi*; میرزا *mirzá*,

Sect, مذهب *mazhab*, pl. مذاهب *mazáhib*;
فرقه *firkah*; امت *ummat*;
طائفه *táifuh*.

Section, فصل *fasl*, pl. فصول *fusúl*.

Secular, دنیوی *dunyaví*.

Secure, مسلم *musallam*; مامون *mámún* (s.).

Security (bail), کفیل *kafil*.
Taking —, تکفل *takafful* (k.);
(safety), امان *amán*.

Sedateness, وقار *vaqár*.

Sedative, مسکن *musakkin*.

Sediment, ته نشین *tah-nishín*;
راسب *kasáfat*; کسافت *rásib*.

Sedition, فتنه *fitnah*; فساد *fasád*.

Seditious, شور انگیز *shúr-angíz*;
فتنه انگیز *fitnah-angíz*.

Seduce, فرستن *farístan*; pr. p.,
مضل *muzill* (n.).

Seducer (of women), هتاك عرض *hiták i 'irz.*

Seduction, اضلال *izlál.*

Seductive, دلفريب *dilfirib.*

Sedulous, مقيد *mukayyid.*

See, نگاه كردن *didan*; نگاه *nigáh k*; *pr. p.*, مشاهده *musháhid.*

Seed, تخم *tukhm (k.)*; بزر *bizr*; بذر *bazr.* Carraway —, زيره رومي *zirah i Rúmí.* Cummin —, or aniseed, زره *zirah.* Mallow —, تودري *túdari.*

Seek, جوئيدن *jú'idan*; *pr. p.*, پويا *púyá*; پويان *púyán.*

Seeking enjoyment, كام جو *kám-jú.*

Seem, نمودن *namúdan.*

Seeming, ظاهر *záhir.* —ly, ظاهراً *záhíran.*

Segment, حصه *hissah.*

Seize, گرفتن *giriftan*; ستاندن *sitándan*; ربودن *rabúdan*; ربائيدن *rubáidan*; ربانيدن *rubánidan*; در ربودن *dar rabúdan.*

Seized, گرفتار *giriftár (k.)*.

Seizer, قابض *kábiz.*

Seizing, كير *gír*; منتزع *mun-tazi*; انتخاذ *ittikház (n.)*; اخذ *akhz (k.)*.

Seldom, کمتر *kamtar.*

Select, بر كردن *bar guzidan*; *pa. p.*, چيده *chídah*; مصطفی *mustafá*; *pr. p.*, منتقى *mun-takí.*

Selection, انتخاب *intikháb (k.)*.

Self, خود *khud.* — complacency, ابراح *ibráh.* — complacent, خود پسند *khud-pasand.* — conceit, پنداری *pindári*; خودی *khudí.* —, conceited, خود پرست *khud-parast.* — interested, خود غرض *khud-gharz.* — praise, خود آرا *khud-ará.* — restraint, احتباس *ihtibás.*

Selfish, خود خواه *khud-kháh.*

Sell, فروختن *farúkhtan.*

Seller, فروش *farúsh*; بائع *bá'i.* — of horse-provender, علاف *'alláf.* — of wood, خشاب *khashsháb.*

Semblance, مثال *misál.*

Semen, نطفه *nutfah.*

Semi, نیم *nim.*

Send, فرستادن *fristádan.* — away, روان كردن *raván k.*

روانه کردن *raváneh k.* — back,
 واپس فرستادن *vá-pas firis-
 tádan.* — into confinement,
 بند فرمودن *band farmúdan.*
 Senior, أكبر *akbar.*
 Senna, سنا *saná.*
 Sense (feeling), حس *hiss* ;
 حواس *haváss.* The five —s,
 حواس خمسہ *havássi khamsah.*
 Common —, حس مشترك *hiss i mushtarek.* The ex-
 ternal —s, مشاعر *mashá'ir.*
 — of smell, مشام *mashámm* ;
 شم *shamm.* Belonging to
 the —s, حسی *hissí.* —
 (meaning), معنی *ma'ná.*
 Senseless, بیخود *bí-khud* ; مخدر
mukhaddar.
 Sensible, با هوش *bá húsh* ;
 معقول *ma'kúl.*
 Sensitive, محس *muhiss.*
 Sensual, نفس پرور *nafas-parvar* ;
 نفسانی *nafsání.*
 Sensualist, شهوت پرست *shah-
 vat-porast.*
 Sensuality, نفسانیت *nafsáníyat* ;
 بوالهوسی *bú'lhavási.*
 Sentence (judicial), فتوی *fatvá* ;
 حکم *hukm (d.).*
 Sentiment, پندار *pindár.*

Sentinel, پاسبان *pás-bán* ; قراول
keráúl.
 Separate, علیحدہ *'alá-hiddah* ;
 جدا *jidá (s.).*
 Separated, متفرق *mutafarrak* ;
 مفصل *munfasil* ; مفروق *maf-
 rúk.* Being —, انفراق *in-
 firák (k.).*
 Separately, جدا جدا *judá-judá* ;
 واحداً *judágánah* ;
 افراداً *furádan.*
 Separating, مفارق *mufárik (n.).*
 Separation, تفریق *tafrík (k.).*
 فرقت *furkat* ; فراق *firák* ;
 مбайنت *mubáyanat* ; مفارقت *mufára-
 kat* ; جدائی *judái* ; افتراق
iftirák ; انفصال *infisál* ;
 تفرقه *tafríkah* ; تفرد *tafarrud*
(n.) ; تجرید *tajríd.*
 Separator, فاصل *fásil.*
 Sepulchre, گور *gúr* ; مرقد *mar-
 kad* ; مقبره *maḡbarah.*
 Sequel, نتیجه *natíjah.*
 Sequestration, ضبط *zabt (k.).*
 Seraglio, حرم سرا *haram-sará.*
 Sergeant, وکیل *vakíl.*
 Seriatim, موالیا *muvalíyá.*

Series, سلك *silk*; صف *saff*;
تسلسل *taráduf*; تسلسل
tasalsul.

Serious, موقر *muvaḵḵar*.

Sermon, خطبه *khutbah*; وعظ
váz.

Serpent, مار *már*.

Servant, بنده *bandah*; نوكر
naukar. Body —, خدمتگار
khidmat-gár; خدمتگذار *khid-*
mat-guzár; خادم *khádím*,
pl. خدام *khuddám*; ملازم
mulázim. Fellow —, همخدمت
ham-khidmat. Maid —, داه
dáh; كنيز *kaníz*. Menial
—, شاگرد پیشه *shágird*
píshah.

Service, خدمت *khidmat* (*k.*);
چاكري *chúkarí*; نوكرى *nau-*
karí; ملازمت *mulázamat*
(*k.*). Pressed —, سخره
sukhrah.

Servile, پست *past*.

Servility, دونی *dúní*.

Servitude, بندگی *bandagí*;
عبودیت *'ubúdiyet*.

Sesame, سمسم *simsim*.

Sessions, مقامات *mukámát*.

Set, *v.*, گذاشتن *guzáshtan*;

گذاردن *guzárdan*. — off on
the march, نهفت فرمودن
nahzat f.

Setting forth clearly, تصریح
tasrīh (*k.*). — at liberty,
اعتاق *'ták* (*d.*).

Settled, معین *mu'ayyin*.

Settlement, بندوبست *band u*
bast; انتظام *intizám*. A
— by instalment, قسطبندی
kast-bandí.

Seven, هفت *haft*; سبع *sab'*.
— hundred, هفتصد *haftsad*.

Seventh, هفتم *haftum*; سابع
sábi.

Seventeen, هفده *hofdah*.

Seventeenth, هفدهم *hafdahum*.

Seventieth, هفتادم *haftádum*.

Seventy, هفتاد *haftád*; سبعین
sab'ín.

Sever, بریدن *burídan*.

Several times, باری چند *bári*
chand.

Severe, درشت *durusht*; مبرح
mubarrīh; عنیف *'aníf*.

Severity, عنف *'unf*; درشتی
durushtí.

Sew, دوختن *dúkhtan*; آزدن
ázadan.

Sewer, آبریز *ábríz*.

Sewing, خیاطت *khiyátat*; رفو *rafú* (k.). — thread, حیطه *khaitah*.

Sex, جنس *jins*. The fair —, خوبان *khúbán*.

Sexual intercourse, مجامعه *mujáma'ah*.

Shackle, بند *band* (k.)

Shaddock, بتاوی *batávi*.

Shade (glass), لاله *lálah*.

Shadow, سایه *sáyah*; ظل *zill* (as ظل الله *zill Ullah*, the — of God; title given to the Shah).

Shady, سایه دار *sáyah dár*.

Shagreen, سغری *saghri*.

Shake off, تکانیدن *takánidan*.

Shaken, منفوض *manfúz* (sh).

Shaking, جنبان *jumbán*. — hands, مصافحه *musáfahah* (k.).

Shallow, پایاب *páyáb*.

Sham, بهانه *baháneh* (k.)

Shame, شرم *sharm*; هـنـومـند *hanú-mand*; حجلت *hijlat*; نا داشت *ná dásht*. —ful things, فواحش *fawáhish*.

Shameless, بی شرم *bí-sharm*.

Shape, شکل *shakl*; بیکر *paikar*.

Share, نصیبه *nasíbah*; حصه *hissah*, pl. حصص *hissas*; قسمت *kismat* (k.). The proprietor's share of the produce of the soil, مالکانه *málikánah*.

Shark, بنك *bambak*.

Sharp, تیز *tíz* (k.); برنده *buren-dah*; حاد *hádd*. —ness, تیزی *tízi*; حدت *hiddat*.

Shatter, پاره پاره کردن *párech párech k*.

Shave, v., استردن *usturdan*; ستردن *saturdan*.

Shavings, نشارت *nushárat*.

Shawl, شال *shál*. Cashmir —, شال ترمه *shál i termah*. Imitation Cashmir —, شال ترمه نما *shál i termah numá*. — merchant, سمسار *simsár*.

She, او *ú*.

Sheaf, دسته *dastah*.

Shears, کاز *káz*; مقراض *mik-ráz* (k.).

Sheath, نیام *niyám*; نیاب *ni-yáb*; غلاف *ghiláf* (k.).

Shed, v., ریختن *rikhtan*.

Shedding blood, هدر *hadr* (k.). — tears, اشکبار *ashk-bár*.

Sheep, گوسفند *gúsfand*. —
fold, آگل *ágil*. — skin,
(dressed), نری *narí*. —'s
trotters, كله پاچه *kallah-
páchah*.

Sheet, چادر *chádar*; ملافه *malá-
feh*; (of paper), ورق *varak*.

Shelf, رفوف *rafraf*; طاقچه *tak-
chek*.

Shell, صدف *sadaf*; (kowrie),
خرمهره *khar-muhrah*.

Shelter, پناه *panáh* (d.); پوش
púshish.

Shepherd, چوپان *chúbán*; چوپان
chúpán; شبان *shabán*, or
shubán.

Sherbet, شربت *sharbat*.

Shield, سپر *sipar*; یلب *yalab*.

Shin, ساق *sák*.

Shine, رخشیدن *rakhshídan*;
درخشیدن *dirakhshídan*;
تابیدن *tábidan*; درفشیدن
dirafshídan.

Shining, رخشان *rakhshán*;
درفشان *dirafshán*; تابان
tábán; درخشان *dirakhshán*;
منیر *dirakhshendah*; شارق
munír; لامعان *lama'án*; شاریک
shárik; ساطع *sátí*.

Ship, جهاز *jaház*; کشتی *keshtí*;

(small), سفینه *safínah*. —
wrecked, کشتی شکسته *kishtí-
shikastah* (sh.).

Shirt, پیراهن *piráhan*; قمیص
kamís.

Shiver, لرزیدن *larzidan*; *pr. p.*,
لرز *larzah*.

Shoal, پایاب *páyáb*.

Shock, جنبش *jumbish*.

Shocked, مضطرب *muztarib*.

Shoe, کفش *kafsh*; پاپوش
pá-púsh; پای پوش *pái-púsh*.

Horse —, نعل *na'l*. To —
(a horse), نعل بستن *na'l
bastan*, — maker, دوز کفش
kafsh-dúz.

Shoot (of plant), نهال *nihál*.
New —, نو دمیده *nau-damí-
dah*; *v.*, زدن *zudan*.

Shooting (archery), رمایت
rimáyet (k.). — stars, رجم
rujum.

Shop, دوکان *dúkán*; دکان *du-
kán*. Small —, دکانچه *du-
káncheh*. — keeper, دوکان
دار *dúkán-dár*. — keeping,
دوکانی *dúkání*.

Shore, کنار *kinár*; ساحل *sáhil*.

Short, کوتاه *kútáh* (k.); قصیر
kasir. In —, باجمله *bí'l-*

jumlaḥ; الجملة *fi'l jumlaḥ*; الغرض *algharẓ*; القصة *al-kissah*. — ened, مقصور *maḵ-súr* (k.). — ness, کوتاهی *kútáhi*.
 Shot (ball), گلوله *galúlah*.
 Small —, ساچمه *sáchmeh*.
 Shoulder, دوش *dúsh*. — blade, شانه *sháneh*; کتف *ka-tif*.
 Shout, آواز *áváz*; بانگ *báng* (z.); v., نعره زدن *ná'rah z*.
 Shovel, پارو *páru*; مسیحا *mas-hát*.
 Show, n., تماشا *tamáshá*; v., و نمودن *namúdan*; و نمودن *wá-n.*; فرمودن *fará n*.
 Showing, نما *namá*; نماینده *namá-yendah*. — respect, or attention, ملتفت *multafit* (sh.); احترام *ihtirám* (k.).
 Shower (rain), باران *bárán*.
 Shred, پاره *páreh*.
 Shrewd, چست *chust*. —ness, ذهن *zihn*.
 Shriek, فریاد *faryád* (k.).
 Shrill, تیر *tiz*.
 Shrimp, میگو *maigú*; جراد البحر *jarádu 'l bahr*.

Shrine, مزار *mazár*; قدمگاه *qadam gáh*.
 Shrink, or Shrivel, تنگ شدن *tang sh*.
 Shroud, کفن *kafan*.
 Shrub, بوته *bútah*.
 Shudder, هراسان *hirásán* (k.).
 Shunning, احتراز *ihtiráz* (k.); اجتناب *ijtináb* (k.).
 Shut, بستن *bastan*; مسدود کردن *masdúd k*.
 Shutting and opening, رتق و رتق *ratq u fatq*.
 Shutter, دریچه *darícheh*.
 Shuttle, ماکو *mákú*.
 Shy, v., رمیدن *ramídan*.
 Sick, بیمار *bímár* (sh.); ناخوش *ná khúsh* (sh.); مریض *maríz*; علیل *'alíl*. Attendant on the —, رنجور دار *ranjúr-dár*.
 Sickle, داس *dás*; منجل *minjal*.
 Sickness, سقم *sukm*, or ساقام *sakam*; سقام *sakím*.
 Side, طرف *taraf*, pl. اطراف *atráf*; پهلو *jánib*; جانب *pahlú*; صوب *saub*; سو *sú*; پره *súy*; کنار *kinár*; سوی *parrah*. Both —s, طرفین *tarafain*. — of a mountain

کچه *káchah*. One — یکسو *yaksú*. Every — هر سو *har-sú*. Back — دبر *dubr*.
 Siege, محاصره *muhásarah*.
 Sieve, کربال *gírbál*; غربال *ghir-bál*; پرویز *parvîzan*; منخل *minkhal*. Large — for sifting gravel, &c., خك بيز *khák-biz*.
 Sift, بیختن *bíkhthan*.
 Sigh, دریغ *darígh*; دود دل *dúd i dil*.
 Sight, باصره *básirah*; نظر *na-zar*; بصارت *basárat*; بصیرت *basírat*; رویت *rúyat*. Clear — ed, صاحب نظر *sáhib-nazar*.
 Sign, n., نشان *nishán*; کنایه *kináyah*; علامه *'alámat*, pl. علامات *'alámát*; v., (a name), امضاء داشتن *imzá dáshtan*; pa. p., رقم زده *raḡam zadah*.
 Signal, غمز *ghamz*; اشاره *ishá-rah* (k).
 Signature, دستخط *dast-khatt*; دستخط *das-khatt*; امضاء *imzá* (k). Royal —, دستخط خاص *daskhatt i kháss*; طغرا *tughrá*.
 Signet, خاتم *khátim*.
 Signification, فحوی *fahvú*; معنی

ma'ni (dsh.); مضمون *maz-mún*.
 Signified, مشار *mushár*.
 Signifying, مشعر *mush'ir*.
 Silence, سکوت *sukút*; صمت *samt*.
 Silent, خاموش *khámúsh* (k); صامت *sákit* (k); ساکت *sámit*. To be —, دم دارکشیدن *dam dár ksh*; خاموشیدن *khámúshídan*. Very —, سکیت *sikkít*. — مان, ساکوت *sákút*.
 Silk, ابریشم *abrísham*; ابریشم *ábrishum*; حریر *harír*. Raw —, خز *khaz*. — stuff, اورمک *úrnek*. Painted Chinese —, پرنیان *parniyán*. — worm, دود الحریر *dúd ul harír*; دیوا *dívah*.
 Silliness, ابلهی *ablahí*.
 Silly, بیمعنی *bí ma'ni*.
 Silver, نقره *núḡrah*. Bad —, سیم سیاه *sím i siyah*. Made of —, نقرئی *núḡraí*.
 Silvery, سیمین *simín*.
 Similar, مثل *misl*; مطابق *mutábik*.
 Similitude, مشابهت *mushábahat*; مثال *misál*.

Simmering, نیم بجوش *nīm jūsh* (k.).

Simple, بسیط *basīt*.

Simpleton, ساده دل *sādah-dīl*.

Simplicity, سادگی *sādagī*.

Simulation, تجاهل *tajāhul*.

Simultaneity, مقارنت *muká-ranat*.

Simultaneous, مقارن *mukárin*.

Sin, گناه *gunáh* (k.); تقصیر *taksír* (k.); اثم *ism*, pl. *ásám*; خطاء *khatá'*, pl. *khatáyá*.

Since, زانکه *zánkih*.

Sincere, مخلص *mukhlis*; نصیح *ikhlásmand*; اخلاصمند *nasih*. — friend, خلص *khils*. — friendship, خلات *khi-lálat*. —ly, مخلصانه *mukhlisánah*.

Sincerity, صداقت *saddáqat*; اخلاص *ikhlás*; خلوص *khulús*; مباحث *mabáhat*.

Sine, جیب *jīb*.

Sinew, پی *pay*; عصب *asab*.

Sinful, نا صواب *ná-saváb*. —ness, گناه کاری *gunáh kárí*.

Sing, v., سریدن *sarídan*; سرودن *surúdan*; سرائیدن *sarú'idan*.

Singe, v., سوختن *súkhtan*.

Singer, مغنی *mughanní* (fem. *mughanniyah*); قوال *qavvál*.

Singing, خنیا *khunyá*; سراینده *saráyandah*; مترنم *mutaran-nim*. — in time with one another, هم آواز *ham-áváz*.

Single, فرد *fard*; فرید *faríd*; وحده *vahdahu*; یکتا *yaktá*; یکلو *yaklú*.

Singular, مفرد *mufrad*.

Singularity, یگانگی *yagánagí*.

Sink, v., غرق کردن *ghark k*.

Sinless, بیگناه *bígunáh*; معصوم *ma'súm*.

Sinner, گناهکار *gunahgár*; بزه کار *gunáh-gár*; گناهکار *bazah-kár*; روسیاه *rú-siyáh*; سیاه کار *tar-dáman*; سیاه کاری *siyah-kár*; عاصی *ási*.

Sip, نوشیدن *núshídan*.

Sir! اغا *aghá*; صاحب *sáhib*.

Sirius, شعری *shí'rá*.

Sirup, شیره *shírah*.

Sister, خواهر *kháher*; همشیره *ham-shírah*; پاجی *bájí*.

Sit, نشستن *nishastan*. To cause to — on, بر نشاندن *bar nishándan*.

Sitting, قاعد *ká'id*; جالس *jális*.

— at the same table, همسفره
ham-sufrah.

Site, جا *já*.

Situated, واقع *váki* (*sh.*).

Situation, وضع *vaz*.

Six شش *shash*; ست *sitt*; سته
sittah. — hundred, شصده
shash-sad.

Sixteen, شانزده *shánzdah*.

Sixteenth, شانزدهم *shánzda-*
hum.

Sixth, ششم *shashum*; سادس
sádis. — part of a dram,
&c., دانق *dának*; دانك
dának.

Sixtieth, شصتم *shastum*.

Sixty, شصت *shast*; ستين *sittín*.

Size, مقدار *mikdár*; اندازه
an-dázeh.

Skein, پيچك *píchak*.

Skeleton, تشريح *tashríh*.

Sketch, مسوده *musavvadah*;
خاكه *khákah*.

Skewer, سيخچه *síkhchah*.

Skiff, قايق *káik*.

Skilful, حاذق *háziq*; پر كار
pur-kár; كار اهل *alil*; كار
kár-ágáh; قابل *kábil*; كار
شناس *kár-shinás*.

Skill, استعداد *isti'dád*; قابليت
kábiliyat.

Skilled in the law, متشرع *mu-*
tasharri. — in genealogy,
نسابت *nassábat*. — in war,
جنگ آزموده *jang ázmúdah*.

Skim, كف گرفتن *kaf gr*.

Skimmer, كفكبر *kaf-gír*.

Skin, پوست *púst*; جلد *jild*,
pl. جلود *julúd*. — for
water or milk, مشك *mashk*;
خيك *khík*; خي *khi*.

Skirt, دامن *dáman*; دامن
dámán; ذيل *zail*.

Skull, كاسه سر *kásah i sar*,
كحف *kíhif*; جمجمه *jumjumah*.
— cap, عرقيچين *'arak chin*.

Sky, آسمان *ásmán*; فلك *falak*;
سما *samá*. — light, تابدان
tábdán; روشنندان *raushan-*
dán.

Slab, تخته *takhtah*.

Slain, مقتول *maqtúl*.

Slaking (thirst), تسكين *taskín*
(*d.*).

Slander, غمازی *ghammázi*;
بهتان *buhtán* (*bs.*); نميمه
námimah.

Slanderer, نميم *namim*; مفتري
muftarí.

Slap, سيلي *síli* (z.); لثم *latm*.

Slaughter, قتل *katl* (k.); قتال *kitál*. Place of —, مقتل *maktal*.

Slaughtered, مذبح *mazbúh*. Half —, نیم بسمل *ním-bis-mil*.

Slave, بنده *bandah*, pl. بندگان *bandagán*; عبد *'abd*, pl. عبيد *'abíd*; غلام *ghulám*. Purchased —, مملوك *mam-lúk*. Female —, جارية *jári-yet*. — born in the house, خانه زاد *khánah-zád*.

Slavery, رقيه *rikkiyat*.

Slay, کشتن *kushtan*.

Sledge-hammer, چاکوچ *chá-kúch*; جاکوچ *jákúj*.

Sleep, n., خواب *kháb*; نوم *naum*; منام *munám*; هجوع *hujú*. First —, سر خواب *sar-kháb*; v., خوابیدن *khá-bídan*; خواب کردن *kháb k*. To go to sleep, رفتن خواب *kháb r*.

Sleepy, خوابناك *kháb-nák*; خواب آلود *kháb álúdah*.

Sleeper (great), بسیار خسب *bis-yár-khasp*.

Sleeplessness, بی خوابی *bí-khábí*; سهر *sahar*.

Sleeve, آستین *ástín*.

Sleight of hand, شعبده *shu'b-dah*.

Slender, نازك *názuk*.

Slice, تراسه *tirásheh*.

Slime, لجن *lajan*.

Sliminess, لعاب *lu'áb*.

Sling, فلاخن *falákhan*.

Slinger, کلوخ انداز *kulúkh-andáz*; سنك انداز *sang-andáz*.

Slip, n., زل *zall*, pl. زلات *zallát*; v., لیزیدن *lízídan*; لغزیدن *laghzídan*.

Slipping, لغزان *laghzán*.

Slipper, پایوش *pá-púsh*. —s worn over the boots, خاركش *khár-kesh*.

Slippery place, مزلقه *mazlakah*; مزلات *mazallát*.

Slit, چاك *chák* (k.).

Sloe, الوجده *álúcheh*.

Slope, شیب *shíb*.

Sloth, کاهلی *káhili*. —ful, کاهل *káhil*.

Slow, دیر *dír*; دیرنگ *dirang*.

—ly, یواش *yavásh*. —ness, کسالت *kasálat*; آهستگی *áhistagi*.

Sluice gate, آبگیره *ábگیرah*.
 Slumber, *v.*, غنودن *ghunúdan*.
 Slut, پلشت *pilisht*.
 Sly, حيله باز *híleh báz*.
 Smack (of the fingers), زنجیر *zinjír* (*k.*).
 Small, کوچک *kúchik*; خورد *khurd*;
 صغیر *saghír*; یسر *yasír*.
 Smaller, or Smallest, اصغر *as-ghar*.
 Smallness, خردی *khurdí*; خوردی *khúrdí*;
 صغارت *saghárat*.
 Small-pox, جدري *jadaríy*; چچک *chichak*;
 چیچک *chíchak*.
 Small, or ape-nosed, ذلف *zulf*.
 Smash, خورد کردن *khúrd k.*
 Smear, اندودن *andúdan*.
 Smell, *n.*, بو *bú*; بوی *búy*;
 بوئیدن *shámmah*; *v.*, بوئیدن *bú-ídan*. — *ing*, استشام *istishám* (*k.*);
 مستنشی *mustanshí* (*h.*).
 Smile, تبسم *tabassum* (*k.*);
 ابتسام *ibtisám* (*n.*).
 Smith, آهنگر *áhangar*.
 Smoke, دود *dúd* (*ksh.*); دخان *dukhán*.
 Smooth, مسطح *musattah*; هون *haun*. — *ing*, نخت *naht* (*k.*).

Smother, خفه *khuffah* (*k. sh.*).
 Snail, خانه بدوش *khánah ba-dúsh*.
 Snake, مار *már*; افعی *af'á*.
 — bitten, مار کزیده *már-gazídah*. — catcher, مارگیر *már-gír*.
 Snap asunder, کسیدن *guslídán*;
 کسلانیدن *guslánídan*. — off, بر کسیدن *bar guslídán*. — the fingers, بر
 فشاندن *bar fishándan*.
 Snare, دام *dám* (*an.*).
 Snatch, بر کسلانیدن *bar guslánídan*.
 Sneeze, عطسه زدن *'atsah z.*;
 خفیدن *khafídan*. — *ing*,
 عطس *'ats*; (of animals),
 کداس *kudás*.
 Snore, خراخرا زدن *khurákhhar z.*
 — *ing*, خراخرا *lharkhará*.
 Snout, پوز *púz*.
 Snow, برف *barf*; *v.*, برف باریدن
barf báridán.
 Snuff, انفیه *anfíyeh*. Medi-
 cinal —, سعوٹ *sa'út*. —
 the candle, کرفتن *chirágh-giriftan*.
 Snuffers, کلگیر *gul-gír*.
 So, چنین *chanín*; چنان *chanán*

And so on and so forth, *هلم* *hallumma jarran*. So
and so, *زیت کیت* *zait-kait*.
Soak, *آغشَن* *ághushtan*.
Soap, *صابون* *sábún*.
Sob, *n.*, *گریه* *geryeh* (*k.*); *v.*,
سکلیدن *saglıdan*.
Sober; *نا مست* *ná mast*. Be-
coming —, *صو* *sahv* (*k.*).
Society, *صحبت* *suhbat*; *محابت*
sahábat; *مصاحبت* *musáha-*
bat; *رفاقت* *rifákat*; *همراهی*
ham-ráhi.
Sock, *جرابه* *jurábah*; *پاتابه* *pá-*
tábah.
Socket (of the eye), *چشمخانه*
chashm-khánah.
Soda, *نطرون* *natrún*.
Sodomite, *لوطی* *lutíy*,
Sodomy, *بچه بازی* *bacheh bázi*.
Soft, *s.*, *نرم* *narm*; *ناعم*
náim; *نسود* *nasúd*.
Softening, *ملین* *mulaiyin* (*k.*).
Softly, *نرم نرم* *narm narm*;
آهسته *áhístah*.
Softness, *ملایمه* *muláiyamat*;
نرمی *narmí*.
Soil, *n.*, *خاک* *khák*; *v.*, *آلودن*
álúdan. —ed, *نچس* *tanaj-*
jus.

Sojourn, *اقامت* *ikámat* (*k.*).
Solace, *سلوت* *salvat*.
Sold, *فروخته* *farúkhtah*; *مبیع*
mabí.
Solder, *قلع* *kal*; *v.*, *جوش خوردن*
júsh khurdan.
Soldier, *سار باز* *sárbáz*; *سپاهی*
sipáhi; *لشکری* *lashkarí*.
Fellow —, *همچک* *ham-jang*.
—ship, *سپاهکری* *sipáhgarí*.
Sole (of the feet), *کف پا* *kaffí*
pá; (alone), *تنها* *tanhá*;
(fish), *کوشک* *kaushak*.
Solemn, *محترم* *muhtaram*.
Solemnity, *هیبت* *haibát*.
Solicitation, *الهام* *ilháh* (*k.*);
التماس *iltimás* (*k.*).
Solicitude, *پروا* *parvá*.
Solid, *یکپاره* *yak-párah*; *ملد*
suld; *مخشو* *mahshúv*. —ity,
رصانت *rasánat*.
Solitary, *مفرد* *mufarrad*; *مجرد*
mujarrad.
Solitariness, *یکانیت* *yagáníyet*.
Solitude, *تنهایی* *tanhái*; *وحدت*
vahdat; *تجرد* *tajarrud*.
Solstice (Summer), *راس السرطان*
rás us saratán. (Winter),
راس الجدی *rás ul jidy*.

Solution (of question), حل *hall* (k.) ; (in water, etc.), کداخته *gudákhtah*.

Solvent, گدازنده *gudázendah*.

Some, بعضی *ba'zî* ; قدری *qadrî* ; چند *chand*.

Somebody, شخصی *shakhsî* ; هیکس *hich-kas* ; یکی *yakî*.

Something, چیزی *chízî*.

Sometime, چندگاه *chandgáh*.

Sometimes, گاه گاه *gáh-gáh* ; أحياناً *ahyánan*.

Somewhat, برخ *barkh* ; برخی *barkhî* ; يك چند *qadrî* ; yak-chand.

Somersault, پشتك *pushtak* (z.).

Somnolent, نغاس *na'ás*.

Son, پسر *pisar* ; فرزند *farzand* ; ولد *valad* ; ابن *ibn*, pl. بنى *benî* ; in comp., زاده *zádeh* ; (as, — of a Bey, بکزاده *beg-zádah*). — in-law, داماد *dámád*. —'s son, نبیره *nabírah* ; نبیر *nabír*. Daughter's —, سبط *sabt*.

Song, نوا *navá* ; نغمه *nagh-mah* ; غناء *ghinád*.

Sonnet, غزل *ghazal*.

Soon, زود *zúd*. As — as,

همانکه *hamán-gáh* ; همانکه *hamángah*.

Soot, دوده *dúdah*.

Soothing, تعاليل *ta'líl*.

Soothsayer, فال كو *fál-gú* ; كاهن *káhin* ; رمال *rammál*.

Soothsaying, كهانت *kahánat*.

Sorcerer, ساحر *súher*.

Sorcery, جادو *jádú*.

Sordid (men), ليام *liyám* ; طمعكار *tama'kár*.

Sore, قرچه *qarhat* ; زخم *zakhm* ; ریش *rish*.

Sorrel, حماص *humáz* ; ترشك *turshek*. Wild —, ترشه *turshah*.

Sorrow, افسوس *afsús* (kh.) ; عموم *ghamm* (kh.), pl. غم *ghumúm* ; دل نكرانى *dil-nigarání*.

Sorrowful, or Sorry, غمكين *gham-gín* ; ناخن بدنجان *ná-khun ba-dandán* ; اندوهكين *andúhgin* ; سوگوار *súg-vár*.

Sort, صنف *sinf*, pl. صنوف *sunúf* ; جنس *jins*, pl. اجناس *ajnáś* ; قسم *kism*, pl. اقسام *aksám* ; نوع *nau*, pl. انواع *anvá*. Of various رنگارنگ *rang-á-rang*.

Soul, روح *rúh* ; جان *ján* ; نفس *nafus*, pl. نفوس *nufús* ; روان *raván*. Captivating the —, جانرنا *ján-rubá*.

Sound, صدا *sadá* (*k.*) ; موت *saut* ; آواز *áváz* ; نشدت *nish-dat*.

Soup, شوربا *shurbá* ; آبگوشت *ábguisht*.

Sour, ترش *tursh* ; حمض *hamz*. — cherry, آلو بالو *álú bálú*.

Source, مصدر *masdar* ; اصل *asl*.

South, جنوب *janúb*.

Southern, جنوبی *janúbí*.

Souvenir, یادگار *yádgár*.

Sovereign, پادشاه *pádsháh* ; شاه *sháh*. — sway, رانی *mulk-rání*.

Sovereignty, داوری *dávarí* ; جهاندارى *daráí* ; جهاندارى *jahán-daráí*.

Sow (pig), خوک *mádeh khúg*.

Sow, v., کاشتن *káshtan* ; کاریدن *káridan* ; کشتن *kishtan*.

Sower, زارع *zári*.

Sown (field or seed), مزروع *mazru'*.

Space, حوز *hauz* ; فسحت *fus-*

hat ; عرصه *'arsah* ; (of time), برهه *burhat*.

Spacious, باسط *básit* ; وسیع *vasi'*.

Spade, بیل *bíl* ; کلد *kaland*, or *kuland*.

Spain, اندلوس *Andalús*.

Span, شر *shibr* ; بلست *bilist*.

Spare, a., لاغر *lághir*.

Spark, پرکاله *parkálah* ; شراره *sharáreh*, pl. شارار *sharár* ; شر *sharar*.

Sparkling, تابان *tábán*.

Sparrow, کجشک *kunjishk*. — hawk, قراغوش *qaraghúsh* ; باشه *báshah*.

Spasm, تشنج *tashannuj*.

Spavin, قرقوش *qarkúsh*.

Spawn, اشپل *ishpul*.

Speak, حرف زدن *guftan* ; harf z. زبان کشادن *zabán-kushádan*. — obscenely, افساریدن *afsáridan*. — elegantly, تعبیر کردن *tahbír k.*

Speaker, گوینده *gúyandah*, متکلم *káil* ; muta *kallim*.

Spear, نیزه *nízah* ; حربه *harbah* ; روم *rumh*. — head, منان *sinán* ; پیکان *paikán*.

Special, مخصوص *makhsús*. More or most —, اخص *akhass*.
 Specially, مخصوصاً *makhsúsan*.
 Specialty, اختصاص *ikhhtisás*.
 Species, اجناس *ajnáś*; نوع *nau*.
 Specific, نوعی *nau'í*.
 Specifying, تعیین *ta'yín k*.
 Specimen, نمونه *namúnah*.
 Specious, وجیه *vajih*. — ness, تصنع *tasannu*.
 Speck, ذره *zarreh*.
 Speckled, لکه دار *lakkeh dár*.
 Spectacle, تماشا *tamáshá*; نظاره *nazárah*. Looking at a —, نظارگی *nazzáragí*.
 Spectacles, عینک *'ainak*.
 Spectator, تماشای *bíná*; تماشائی *tamáshái*, pl. حضار *huzzár*; نظارگان *nazzáragán*.
 Spectre, خیال *khiyál*.
 Speculation, معامله *mu'ámaleh* (*k*).
 Speech, تکلم *takallum* (*k*); کوپای *takrír* (*k*).; گویائی *gúyái*; نطق *nutk*; گفتار *kalám*; گفتار *guftár*. Inconsiderate —, زائر *laghv*. Idle —, زائر *zházh*. Incoherent —, طامات

támát. --less, بی‌زیان *lí-zabán*.
 Speed, زودی *zúdí*; جلدی *jaldí*.
 Full —, جلو ریز *jalav-ríz*.
 Spell, n., امسون *afsun*.
 Spelling, املا *imlá* (*k*).
 Spend, خرج کردن *kharj k*.
 Spent, مصروف *masrúf*.
 Spew, قی کردن *kai k*.
 Sphere, چرخ *charkh*; مرکز *markaz*; گردون *gardún*.
 Spice, ادویه *advijeh*.
 Spider, عنکبوت *'ankabút* —s web, عنکبوت *par-dah-i-'ankabút*.
 Spike, میخ *mikh*.
 Spikenard (Indian), سادج *sá-dij*; سنبل الطیب *sumbul ut tib*.
 Spill, ریختن *rikhtan*.
 Spilt, منشق *munshakk*.
 Spin, رشتن *rishtan*.
 Spinage, اسفاناج *isfánáj*; شومین *shúmin*.
 Spindle, درک *dúk*. — case, دوکدان *dúk-dán*.
 Spine, عصص *'us'us*.
 Spinner, ریسنده *risandeh*.
 Spinning-wheel, چرخه *char-kheh*.

Spirit, روح *rúh*; بال *bál*. — of God (Jesus Christ), روح الله *rúh Ulláh*. Faithful—(Gabriel), روح الامين *rúh ul amín*. Vegetable —, روح نباتي *rúh i nabátí*. Animal—, روح حیوانی *rúh i haiwání*. —less, بیحییت *bí-hamíyet*; بیغیرت *bí-ghairat*. — of wine, عرق *'arak*. Extra strong —, عرق سه آتشی *'arak i sih átishí*.

Spiritual, روحانی *nafasí*; روحانی *rúhání*. — guide, پیر طریقت *pír i taríkat*.

Spit, *n.*, سینه *sikh*; *v.*, سلف *suluf* انداختن *andákhtan*.

Spite, کینه *kínah*. —ful, شریر *sharir*.

Spittle, ريق *rik*; آب دهن *áb-i-daham*; تف *tuff* (z.); بزاق *buzák*.

Spleen, طحال *tihál*; سپرز *su-purz*.

Splendid, کر جلوه *jilvah-gar*; لامع *lámí*.

Splendour, فروغ *furúgh*; لامع *lamí*; آب اشراق *ishrák*; درخش *durukhsh*; جلوه *jilvah*; رونق *raunak*.

Splice, وصل *vasl* (k.).

Splint (bandaging), جمیره *jabíreh*; (of horse), قرقوش *karkúsh*.

Split, *v.*, شکافتن *shikáftan*; *pa. p.*, منفق *munfatik*; منفطر *munkharik*; *pr. p.*, فلق *fúlik*; خارق *khárik*.

Spoil, تاراج *táráj*; چپو *chapau* (k.); غنیمه *ghanímat* (k.), *pl.* غنائم *ghandim*.

Spoiling, اساد *ifsád* (k.); مغل *mukhill*; مفسد *mufsid* (n.).

Spoilt, معیوب *ma'yúb*.

Spoke (of wheel), دیره *dírah*.

Sponge, ابر *abr*; (parasite), طفیل *tufeil*.

Sponsor, زمین *zamín*; کامل *káfil*.

Spoon, قاشق *káshuk*; (large), چمچه *chamechah*; چمچ *chám-cham*.

Sport, بازی *bází*; بازیچه *bází-cheh*; لهو و لعب *lahv o la'b*.

Sportsman, شکارچی *shikár-chí*.

Spot, لکه *lakkah*.

Spotted, داغی *dághí*.

Spousal, عروسی *'arúsí*.

Spout, نالو دان *náv-dán*; میزاب *mízáb*.

Sprain, *n.*, پیچش *píchesh* (*kh.*).

Spread, گستردن *gustardan*; *pa. p.*, مافروش *mabsút*; مفروش *mafrúsh* (*k.*); سرکشاده *sar-kushádah*.

Spring (season), بهار *bahár*; ربیع *rabí*; (of steel), کمان *kamán*; فنر *funar*; (water), چشمه *cheshmeh*. Early — rain, وسمی *vasmíy*; *v.*, جهیدن *jihídan*.

Springing upon, بر جستگی *bar jastagi*.

Sprinkle, پاشیدن *páshídan*.

Sprinkling, پاش *pásh* (*k.*); رش *rash*.

Sprout, غصن *ghusn*.

Sprung up (newly), رستخیز *rustakhíz*.

Spur, مهمیز *mihmíz* (*x.*).

Spurious, قاب *kalb*.

Sput, فش *fish* (*k.*).

Spy, خبرگیر *khavar-gír*; زبان جاسوس *zabán-gír*. — glass, دوربین *dúr bín*. —ing, خبرگیری *khavar-gírí* (*k.*); تجسس *tajassus* (*n.*); جاسوسی *jásúsí*.

Squabble, شلوك *shulúk* (*k.*).

Squadron, دسته *dastah*.

Squalid, پلشت *pilisht*.

Squalor, قشف *kashf*.

Squander, اسراف کردن *isráf k.*

Square, چار گوشه *chár-gúshah*; مربع *murabba'*. — root, جذر *jazr*.

Squeeze, امشاردن *afshárdan*; فشردن *afshurdan*; فشردن *fashurdan*; بر فشاندن *bar fshándan*.

Squib, مهتاب *mahtáb*.

Squills, اسقیل *askail*.

Squinting, احوال *ahvál* (*k.*); لوح *lúch* (*k.*).

Squirrel, موش بران *músh parrán*; موش پرده *músh parandah*. Grey —, سنجاب *sinjáb*.

Stability, ثبات *sabát*; قرار *karár* (*gr.*).

Stable, طویلہ *tavílah*; آخور *ákhur*; اصطبل or اسطبل *istabl*.

Stack, توده *túdah*.

Staff, عما *'asá*; چوب *chúb*.

Stage, منزل *manzil*, *pl.* منازل *manázil*.

Stagnant, نا روان *ná-raván*.

Stain, آلودن *álúdan*; *pr. p.*,
خضیب *latkh*; *pa. p.*,
khazīb.

Stairs, پله *pillah*; درجه *darajeh*.

Stake, چوب *chúb*. Impaling
خازوق *súli*; سولی —,
kházúk.

Stale, مانده *mándah*; شبانه
shabánah.

Stalk, شاخه *shákhah*.

Stall (cattle), آخر *ákhur*.
Thumb —, شست *shast*.

Stallion, نریان *naryán*.

Stammer, زبان کوفتن *zabán-
kúftan*. —er, الکن *alkan*.
—ing, تعثر *ta'assur* (*k.*);
لکن *lakan*; لکنت *laknat*.

Stamp, *v.*, (a document), سچل
کردن *sijil k.* Official —, *n.*,
تمغا *tamghá*; مهر *muhr*.
—ed (a document), مسچل
musajjal.

Staunch, *v.*, موقوف کردن *mau-
kúf k.*

Stand, *v.*, استادن *istádan*;
ایستادن *ístádan*; سندان *sitá-
dan*. —, *n.*, (for a lamp),
چراغدان *chiragh-dán*.

Standard, رایت *ráyat*, *pl.*
رایات *ráyát*; لواء *liwá'*, *pl.*

الویه *alviyeh*; علم دار *'alam
dár*; نشان *nishán*. — bearer,
'alam bardár.

Standing, قیام *káim*; قائم *ka-
yám*.

Stanza, بیت *bait*.

Staple, ریزه *rízah*.

Star, ستاره *sitárah*; نجم *najm*, *pl.*,
نجم *nujúm*; کواکب *kaukab*,
pl., اختر *kavákib*; اکثر *akhtar*, *in pl.* فندق سیم *funduk
i sím*. Fixed —, ثابت *sábi-
tah*. Morning —, شب آهک
shab-áhang. Two stars near
the pole, فرقدان *farkádán*.

Starch, ناشسته *nasháshtah*.

Stare, وانگرسستن *vá-nigris-
tan*.

Starling, سارک *súrak*.

Starting (on a journey), ارتحال
irtihál (*k.*); نقل مکان *nakl i
makán* (*k.*).

Startle, ترسانیدن *tarsánídan*.

Starvation, فامه *fákah*; گرسنگی
gurisnagi (*ksh.*).

State (condition), حال *hál*;
ماهیت *kaifiyet*; کیفیت
máhiyet; چهره *chihrah*
i hál. Proper —, بحال *ba-
hál*. — of facts, رویداد

rúydád; (empire), دولت *daulat*; (degree), شان *shán*.
 Stated time, میقات *mikát*.
 Statement, توضیح *tauzih*; توضیح *tauzih*.
 Statesman, مدبر *mudabbir*.
 Station, موقف *maukif*, pl. مواقف *mavákif*; جایگاه *jáy-gáh*; مکان *makán*; موضع *mauza*.
 Stationary, ساکن *sákin*.
 Statuary, بت تراش *but tarásh*.
 Statue, صورت *súrat*.
 Stature, قامت *kádd*; قد *ká-mat*.
 Statute, قاعده *ká'idah*.
 Stay, ماندن *mándan*. — behind, واماندن *wá-mándan*.
 Steady, ثابت قدم *sábit-kadam*; استوار *ustuvár*.
 Steal, دزدیدن *duzdídan*; دزدی *duzdí k.* کردن
 Steam, بخار *bukhár*. — ship, واپور *vápúr*.
 Steed, مرکب *markab*.
 Steel, فولاد *fúlád*; پولاد *púlád*.
 Steep, شرف *zharf*; سرا بالا *sará-bálá*. — acclivity, گریو *girivah*.
 Steer, v., راندن *rándan*,

Stem (of a hookah), نایچه *nái-chah*.
 Stench, بد بو *bad bú*.
 Step, گام *gám*; قدم *kadam* (z.); پاید *páyah*; درجه *darajah*, pl. درجات *daraját*; مدارج *madárij*; خطوة *khat-vat*. — daughter, ربیبه *ra-bíbah*. — father, راب *ráb*. — mother, رابه *rábeh*. — son, ربیب *rabíb*.
 Stercorare, ریدن *rídan*.
 Sterile, عقیم *'akím*; شوره *shú-rah*.
 Sterling, صادق *sádik*.
 Stern, متعصب *muta'abbis*. —ness, درشتی *durushtí*.
 Stew, قورمه *kavurmah*.
 Steward, ناظر *názir*. — ship, نظارت *nazárat*.
 Stick, چوبدستی *chúb-dastí*.
 Drum —, چوبك *chúbak*; v., چسپیدن *chaspidán*.
 Sticky, چسپناك *chaspnák*.
 Stiff, سخت *sakht* (k.). — necked, یاغی *yághí*. —ness, سختی *sakhtí*.
 Stifle, خفه شدن *khuffah shudan* (or k.).

Stigma, عيب 'aib.

Still, a., ساكت *sákit* (k.);

خاموش *khámúsh* (k.);

(already), تا هنوز *tá hanúz*;

(for spirits), انبىق *ambik*.

—ness, خاموشى *khámúshí*.

Stimulation, تحريك *tahrík* (k.).

Sting, نيش *nísh* (z.); (of a

scorpion, &c.), لسع *las'*;

ابر *abr*.

Stingy, بخيل *bakhíl*. —ness,

طمع *tama'*.

Stink, n., كند *gand*; v.,

كندیدن *gandidan*; pr. p.,

کنده *gandah*.

Stipend, جامقيه *jámikíyeh*;

جامگى *jámagí*; وظيفه *vazí-*

fah.

Stipulated, مشروط *mashrút*.

Stipulation, قيود *kuyúd* (k.);

شرط *shart* (bs.).

Stir up, برهم زدن *bar ham z.*

Stirring up strife, محـرب

muhrib (n.).

Stirrup (a), ركب *rikáb*.

Stitch, دوختن *dúkhtan*.

Stitching together, لـفـق *lafk*

(n.); تلفيق *talfík* (k.).

Stock (capital), مايه *máyah*;

دست مايه *sar-máyah*;

dast-máyah. — of gun,

قنداغ *kundúgh*.

Stocking, جراب *juráb*.

Stocks, كنده *kundah*.

Stolen (goods), بلكه *balgah*.

Stomach, شكـم *shikam*; معدة

mídah.

Stone, سنك *sang*; حجر *hajar*,

pl. حجار *hijár*. A large

—, خرسنگ *kharsang*. Ring

—, فص *fuss*; نكـين *nigín*.

— for a sling, ملـنـج *mal-*

chakh. Date —, وچى

vakhchí. Bezoar —, پادزهر

pád-zahr. Fruit —, خستو

khastú. Blood —, شادنه

shádnah. Hard —, سنك خارا

sang i khárá. Mill —, سنك

sang-ásyá. A small

piece of —, سنك خرده *sang-*

khurdah. — in the bladder,

حصاة *hesát*; سنك مثانه *sang i*

masánah.

Stoning to death, سنك سار

sang-sár (k.); رجم *rajm*

(k.).

Stony (heavy), سنگى *sangí* —

country, سنكستان *sangistán*.

— place, سنك لـاخ *sang-*

lák.

Stool, کرسی *kursí*.
 Stoop, خم شدن *kham sh*.
 Stop! وا ایست *vá íst; v.*,
 ایستادن *ístádan*.
 Store, ذخیره *zakhírah, pl.* ذخایر
zakháir; مایه *máyah*. —
 house, خانه *khizánah*.
 Stork, حاجی لک *laklak*; حاجی لك
háji lak-lak.
 Storm, طوفان *túfán*.
 Storming, هجوم *hujúm (a)*.
 Story, قصه *kissah*; حکایت *hi-*
káyat. — teller, قصه گو
kissah-gú; قصه خوان *kissah-*
khán. Idle —, خرافه *khurá-*
feh, pl. خرافات *khuráfát*.
 Relating a —, محاکات *muhá-*
kát (n.). — (of a house), طبق
tabak. Lower —, طبقه پائین
tabakah i páin. Upper —,
 بالا *tabakah i bálá*.
 Stout, جسیم *jasim*.
 Stove, دیگدان *gulkhan*; کلخن
díg-dán.
 Straight, راست *rást (k.)*; مستقیم
mustakím; سهی *sahí*.
 Straightened, مقوم *mukavvam*.
 — in means, تنگ روزی *tang-*
rúzi.

Strain, پالودن *pálúdan*.
 Strainer, صافی *sáfí*.
 Strait, تنگ *tang*.
 Strange, عجیب *'ajab* عجیب
'ajíb.
 Strangeness, نا محرمیت *ná-*
mahramíyet.
 Stranger, بیگانه *bigánah*; نازل
nazíl; نا محرم *ná-*
mahram.
 Strangle, طناب انداختن *tanáf*
(tenef) andákhtan; خفه کردن
khuffeh k.
 Strangler, خناق *khannák*.
 Strangling, دغر *daghr*.
 Strangulation, خبه *khabah*; خفگی
khaffagi.
 Strangury, برمیو *barmiyú*.
 Strap, دوال *duvál*.
 Stratagem, حيله *hilah*; كول
gúl.
 Straw, کاه *káh*; صمان *samán*,
 in pl. کاهریز *káh-ríz*.
 Strawberry, قوت فرنگی *tút-i-*
farangi.
 Straying, ضال *záll (n.)*.
 Strayed away, دور اماده *dúr*
uftádah; گم راه *gum ráh*
(sh.).

Stream, جو *jú* ; آب *áb*. Dried-up —, خشك رودی *khushk-rúdí*. A pure limpid. —, سلسال *salsál*.

Street, کوی *kúy* ; کوچه *kúchah* ; مشرع *mashra'*.

Strength, قوت *kúvat* ; زور *zúr* ; اسواری *zúr-mandi* ; زور مندی *ustuvári* ; نیرو *nirú* ; سر *sar-panjogí* ; تقویة *taqvíyet*.

Strengthened, مشید *mushai-yad* ; مقوی *mukavvá* ; مؤید *mu'aiyad*.

Strengthening, موثق *músik*.

Strenuous, جداً *jiddan*. —ly, بشدت *besiddat*.

Stretch, کشیدن *keshídan*.

Strew, ریختن *rikhtan*.

Stricken (in years), پیر سال *pír-sál*.

Strict search, جست و جو *just u jú*.

Stricture, ملامت *malámat*.

Stride, قدم *kadam* (z.).

Strife, ستیز *sitíz* ; ستیزه *sítízah* ; یارغو *yárgnú*.

Strike, زدن *zadan* ; یاختن *yákh-tan* ; ضرب کردن *zarb k*. To

— together, برهم زدن *bar-ham z*.

Striker, زننده *zanendah* ; فارب *zárib*.

String, ریسمان *rismán*. — of the drawers, ازاربند *izár-band*. Bow —, زه *zeh* ; وتر *vatar*.

Strip, پارچه *párchah*.

Stripe, خط *khatt*.

Striped (garment), مخطط *mu-khattat*.

Stripped, سلب *sálb* ; لخت *lukht*.

Strive, کوشیدن *kúshídan*.

Striving, مجهد *mujhid* (n.); مجتهد *mujtahid*. — to please, دل جو *dil-jú*.

Stroke, n., شاق *shalk* ; داو *dáv*.

Stroll, گردش *gardesh* (k.).

Strong, سخت *sakht* ; قوی *kavváy* ; مضبوط *mazbút* ; استوار *ustuvár* ; سخت پی *sakht-pai* ; زورمند *zúr-mand*. A — fort, رزن *razín* ; رصین *rasín* ; حصین *hasín*.

Strongly prohibiting, مناع *manná*.

Structure, بنیه *bunyah*.

Struggle, چالش *chálish* (n.).
 Strumpet, کعبه *kahbeh*; لوند *lavand*; جنده *jindeh*.
 Stubble, کاهبان *káh-bán*.
 Stubborn, متعمر *mutamarrid*.
 Stucco, گچ *gach*.
 Stud (metal), گل *gul*.
 Studded with jewels, مرصع *mur-rassa'*.
 Student, طالب العلم *tálíb ul'ilm*,
pl. متعلم *tulabá*; متعلم *muta-*
'allim; شاکرد *shágird*.
 Study, درست *dirásat*; v.,
 درس خواندن *dars khándan*.
 Stuff (cloth), قماش *kumásh*.
 — and non-sense! این پشم *in pashm íst*; v.,
 آغندن *aghándan*; طپاندن *apándan*;
 آگندن *ágandan*.
 Stuffed (with feathers), پر آکنده *pr. ágandah-par*.
 Stuffing (of a pillow, &c.),
 حشو *hashv*; انبارش *ambárish*.
 Stumbling, افتان *uftán* (k.).
 Stump, تنه *tanah*.
 Stunned, بیهوش *bí-húsh* (k.).
 Stupefied, مدهوش *madhúsh*
 (g.).

Stupid, نا فهم *ná-fahm*; بیوقوف *bí-vukúf*;
 احمق *ahmak*; سفیه *safih*.
 Stupidity, بلاهت *baláhat*;
 احمقی *ahmakí*; سفاهت *safá-*
hat; حمق *humk*.
 Stupor, غش *ghash*.
 Surgeon, مرسین *marsín*.
 Stutter, لکنت کردن *luknat k*.
 Stutterer, ها کره *hákrak*; ها کله *háklak*.
 Sty (eye), سنده سلامی *sindah salámí*.
 Style, عبارت *'ibárat*. Attentive
 to — عبارت سنج *'ibárat-*
sanj.
 Styptic, عفس *'afis*; زخمک *zu-*
mukhk.
 Suavity, لطف *lutf*.
 Subaltern, زیر دست *zír-dast*.
 Subdue, غلبه کردن *ghalabeh k*;
pa. p., مقهور *mak-húr*; منفتح *munfatih*;
 مسخر *musakh-*
khar; *pr. p.* تسخیر *tashkír*
 (n.); قاهر *káhir*.
 Subject, رعیت *ra'iyat*, *pl.* رعایا *ru'áyá*. — (matter), ضمن
 zamn; باره *bárah*. — of
 disputation, مبحث *mabhas*

— to palpitation, خفقانی *chafakání*.
 Subjected, محكوم *mahkúm*.
 Subjection, انقياد *inkiyád*.
 Sublime, سامی *sámí* ; عالی *álí*.
 Sublimity, رفعت *'ulúv* ; علو *rif'at*.
 Submission, اطاعت *itá'at* ;
 خضوع *khuzú* ; منقاد *minkád*.
 Submissive, مخفوض *mukhfúz*.
 Submit, مطيع شدن *muti' sh.* ;
 سپردن *sipar andákhtan* ;
 سر فرو آوردن *sar farau-
 áverdan*.
 Subordinate, زیر دست *zír
 dast*.
 Subscribe, زیر نوشتن *zír navish-
 tan*.
 Subsequently, من بعد *min
 ba'ad*.
 Subserviency, اجتهال *ibtihál*.
 Subservient, متعلق *muta'al-
 lak*.
 Subsist, زیستن *zístan*.
 Subsistence, رزق *rízq* ; برک و نوا *barg u navá*. Means of —,
 برک و نوا *sar u barg*.
 Substance, کنه *kunh* ; جوهر *jauhar*.
 Substantial, جسم *jasím*.

Substantialness, مادیت *máddi-
 yat*.
 Substantially, الحقیقی *al-hakq*.
 Substantive, اسم *ism*.
 Substitute, بدل *badal (k.)* ;
 بدلا *badlá*.
 Substitution, تعویض *ta'víz (n.)* ;
 تبدل *tabdíl (k.)*.
 Subterfuge, فریب *faríb*.
 Subtile, چست *chust*.
 Subtilty, باریکی *bárikí* ; نکته *nukta*, in pl. رقائق *raqáik* ;
 دقائق *daqáik*. — of genius,
 خرد *khurdah-bíní*.
 Subtraction, منها *minhá (k.)*.
 Suburbs, گرد شهر *gird i shahr* ;
 حوالی شهر *haválí e shehr*.
 Success, انجاح *injáh (y.)* ; نجاح *najáh* ;
 نجاح *najáh* ; نجم *nujh (y.)*.
 Successful, نایب *najih* ; کامیاب *kámyáb (sh.)*.
 Succession, میراث *mírás (y.)* ;
 مرادفات *murádafat (n.)* ;
 توالی *tanásul* ; متواتر *ta-
 vátur*.
 Successive, متعاقب *muta'áqib* ;
 متوالی *mutarádif* ; متوالی *mutaváli*.
 Successively, متواتر *mutavátir* ;
 پی در پی *pai dar pai* ;

- بی هم *pai á pai*; پیا پی *pai-ham*.
 Successor, خالف *khálif*; خلف *khalf*.
 Succour, غیاث *ghiyás*; امداد *imdád (k.)*.
 Succulent, آبدار *ábdár*.
 Such, همچو *hamchú*; چنان *chunán*. — as, چنانچه *chunánchih*. — as that, آنچنان *ánchunán*. — a one, فلان *fulán*.
 Suck, مکیدن *makídan*.
 Suckle, *v.*, سیر دادن *shír d.*
 Suckling a child, مراضع *mu-ráza'at (n.)*; مرزع *murzi*.
 A —, *n.*, شیر خوار کی *shír-khárágí*; رضاع *rezá'*.
 Sudden death, مرگ مفاجات *marg i mufáját*.
 Suddenly, یكایك *yakáyak*; ناگاه *ná-gáh*; بیکبار *ba-yek-bár*; نا گرفت *ná-gahán*; ناگیرفت *ná-girift*.
 Suddenness, مفاجات *mufáját*.
 Suet, پیه *píh*.
 Suffer, *v.*, زحمت کشیدن *zahmat ksh*.
 Suffering, زحمت *zahmat*; درد *dard*.

- Sufficiency, كفاية *kifáyat*; اکتفاء *iktifá*.
 Sufficient, بس *bas*; بسنده *ba-sendah*; مقنع *káfí*; کافی *makná*.
 Suffocation, خفه *khafah (k. sh.)*; غصه *ghussah*; خفگی *khafagí*.
 Suffocating, خنق *khanik*.
 Sugar (candied), قند *kand*; (moist), سکر *sukkar*; شکر *shakar*. — cane, نبات سکر *nabát i sukkar*; فی شکر *nui shakkar*. — plantation, شکرستان *shakaristán*.
 Suggestion, اشاره *isháreh (k.)*.
 Evil —, وسوسه *vasvasah, pl. vasávis*.
 Suit, *v.*, شایستن *sháyistan*; *n.*, (for judgment), دعوا *da'vá*.
 Bringing a — before a judge, محاکمت *muhákamat*.
 Suitability, مناسبت *munásabat*.
 Suitable, بواجبی *bavájibi*; شایسته *sháyistuh*; در خور *dar-khur*.
 Suite, خدم و حشم *khadam o hasham*.
 Suitor, شاکي *shákí*.
 Sullen, عبوس *'abús*.
 Sully, آلودن *álúdan*.

Sulphur, کبریت *kibrít*; کوکرد *gaugird*.
 Sultan, سلطان *sultán*, pl. سلاطین *salátín*.
 Sum (of money), مبلغ *mablagh*.
 — total, خیره *khábírah*; جمله *jamlah*. Principal —, زر *zar i asal*.
 Summarily, سخن کوتاه *sukhan-kotáh*; مجملاً *majmalan*.
 Summary, مجمل *majmal*.
 Summer, تابستان *tábistán*; صیف *saiif*.
 Summit, سر *sar*; ذروه *zurvah*.
 Summon, طلبیدن *talabídan*; احضار نمودن *ihzár n*.
 Summons, طلب نامه *talab-námah*.
 Sumptuous, فاخر *fákhír*.
 Sun, آفتاب *áftáb*; (poetic or obsolete), شمس *shems*; خورشید *khurshíd*; هور *húr*; چشمه هور *chashmah i húr*; نیر *naiyar*; یوسف روز *yúsuf i rúz*; قبه هورخش *húrahsh*; قباس زرین *kubbah i zarrín*; کباب نان زرین *kubás i nán i zarín*.
 The Order of the Lion and the —, نشان شیر خورشید *nishán i shír khurshíd*.

Sunday, یکشنبه *yak-shambah*; احد *yawm ul ahad*.
 Sundry, بعضی *bá'zí*.
 Sunflower, شتریا *shutur-pá*. آفتاب گردان *áftáb-gardán*.
 Sunk, مستغرق *mustaghrak*.
 Sunnite, سنی *sunni*.
 Sunrise, طلوع آفتاب *tulú' i áftáb*.
 Sunset, غروب *ghurúb*; غروب آفتاب *ghurúb i áftáb*.
 Sun-worshipper, پرست آفتاب *áftáb-parast*.
 Superabundance, استفاضه *isti-fúzah*.
 Superabundant, افزون *afzún*.
 Superb, معظم *mu'azzam*.
 Supercilious, متبرور *maghrúr*.
 —ness, تکبر *takabbur*.
 Supererogatory (prayers), نافله *náfilah*.
 Superficial, ظاهر *záhir*.
 Superficies, بساط *basát*.
 Superfluity, افراط *ifrát*.
 Superfluous, فاضل *fázil*.
 Superintendence, نظارت *na-zárat (k)*.
 Superintendent, داروغه *dáru' ghah*; ناظر *názir*. — of the police, شهنه *shahnah*.

Superior, اعظم *a'zam*; زیرین *zabarin*; مسلط *fáik*; فایق *musallat*; مرجع *murajjah*; فوقانی *faukání*.

Superiority, غلبه *ghalabat*; دست برد *pishí*; پیشی *dast burd*.

Superlative, افضل *afzal*.

Superseded, منسوخ *mansúkh* (*k. sh.*).

Superstition, وسواس *vasvás*.

Superstitious, وسواسی *vasvásí*.

Supper, شام *shám*.

Supping, تعشی *ta'ashshí* (*n.*).

Supple, نرم *narm*.

Supplement, تتمه *tatimmah*, ضمیمه *zamimah*, pl. ضامم *zamám*.

Suppliant, عارض *'ariz*.

Supplicate, یشتن *yashtan*; القاس کردن *iltimás k.*

Supplication, نیاز *niyáz k.*; استدعاء *'arz* (*k.*); *istid'á* (*n.*); ابتهال *ibtihál*; تضرع *tazarru'*; ملتمس *mul-tamis n.*; لاف *lávah*.

Support, ² *n.*, پشتی *pushtí*; *v.*, تحمل کردن *tahammul k.*

Supported, مستظهر *mustazhar*.

Supporter, مدد کار *zahír*; *madad-gár*.

Supporting, متحمل *mutaham-mil*; اعتقاد *'itizád* (*n.*).

Suppose, پنداشتن *pindáshtan*; (for example), مثلاً *ma-salan*.

Supposition, قیاس *kiyás* (*k.*).
On —, بر تقدیر *bar taqdír*.

Suppression, تسکین *taskín* (*k.*).

Suppuration, چرک *chirk* (*k.*).

Supreme, اعلیٰ *a'lá*.

Surcingle, زبر تنك *zabar-tang*.

Sure, یقین *yakin*.

Surety (bail), ضامن *zámin*.
Becoming —, متکمل *muta kaffl*.

Suretiship, ضامنی *záminí*.

Surface, صفحه *safhah*; سطح *sath*, pl. سطوح *sutúh*. — of the earth, عرصه زمین *'arsah i zamín*.

Surfeit, سیری *síri*.

Surge, *v.*, موج زدن *mauj-z*.

Surgeon, جراح *jarráh*.

Surgery, or Surgical, جراحی *jarráhi*.

Surmise, قیاس *kiyás* (*k.*).

Surname, لقب *laḡab*.

Surnamed, ملقب *mulāḡḡab*.

Surpass, سبق بردن *sabḡ burdan*.

Surplus, صرفه *sarfah* ; افزونی *afzúní*.

Surprise, تعجب *ta'ajjub* (n.) ; حیرت *hairat* (k.).

Surprised, متعجب *muta'ajjib* (sh. h.).

Surrender, تسلیم *taslím* k.

Surround, گرد کردن *gird-k.* ; پا. p., محاط *muhát* ; pr. p., احاطه *ihátah* (k.) ; محیط *muhít* ; طائف *táif*.

Surveillance (under), نظر بند *nazar-band*.

Survey, مساحت *masáhat* (k.).

Suspect, شبهه کردن *shubheh* k.

Suspected, متهم *muttaham*.

Suspecting, متوهم *mutavahhim*.

Suspend, آویختن (بر *bar*) *ávíḡhtan* ; در آویختن *dar avíḡhtan*.

Suspended, به دار *bardár* ; معلق *mu'alloḡ*.

Suspense, تعویق *ta'vík*.

Suspension, آویزش *ávízish* ; تعلیق *ta'lík*.

Suspicion, گمان *gumán* ; ظنه *zinnah* ; شائبه *sháibah* ; توهم *tavahhum* ; اتهام *ithám*.

Suspicious, ظنی *zanní* ; ظان *zánn* ; وهام *vahhám*.

Sustain, برداشتن *bar dáshtan*.

Sustenance, طعام *ta'ám*.

Swaddling clothes, قـمـاط *kamát*.

Swallow, n., پرستک *piristuk*, vulg., پر سـتـو *piristú*.
Mountain —, وطواط *vatvát* ; v., بلعیدن *ba'ídan*.

Swallowing, بلع *ba' (k.)* ; سرط *sarat*.

Swamp, خلاب *hhaláb*.

Swan, قو *kú*.

Swarm, انـوه *ambúh*.

Swarthy, گندم کون *gandum-gún*.

Sway, حکمرانی *hukmráni*.

Swear, یمین کردن *yamin k.* ; سوگند *kasam kh.* ; قسم خوردن *saugand kh.*

Sweat, عرق *khúy* ; عرق *'arak* (k.).

Sweating, متعرق *muta'arrik*.

Sweep (to), رفتن *ruftan* ; روبیدن *rúbídan*.

Sweeper, خاکروب *khák-rúb* ;
 کناس *kannás*.
 Sweet, شیرین *shírín* (*k.*) ; حلو
hulúv ; نوشین *núshín* ; با مزه
bá-mazah ; عذب 'azb ; طاب
táb. — smile, شکر خنده
shakar-khandah.
 Sweetheart, دل آزار *dil-ázár* ;
 جانان *jánán*.
 Sweetmeat, شیرینی *shíríní* ;
 باتشه *batáshah* ; حلوا' *halvá*'.
 Sweetness, شیرینی *shíríní* ;
 عذوبت 'uzúbat ; حلاوت *halá-*
vat.
 Swell, آماسیدن *ámásídan*.
 Swelling, آماس *ámas*.
 Swerved, معدول *ma'dúl* (*k.*).
 Swerving, عدول 'adúl (*k.*).
 Swift, تیزرو *tíz-rav* ; تند
tund. — as the wind (a
 horse), بادپا *bád-pá*. —
 footed, ساک پا *sabuk-pá*. —
 paced, چابکخرام *chábuk-*
khirám. — winged, پر
sabuk-par.
 Swifter, or Swiftest, اسرع *ásra*'.
 Swiftness, تندى *tundí*.
 Swim, شنا کردن *shíná k.* ;
 شنو *shinau k.*

Swimmer, سنار *shínávar*.
 Swimming, *n.*, شناوری *shíná-*
verí.
 Swindle, دادن فریب *firib d.*
 Swindler, غدار *ghaddár* ;
 فریبنده *firibandeh*.
 Swine, خوک *khúg*.
 Swing, *n.*, سرند *sirind* ; هلاجین
halájin ; هلوچین *halújin* ;
v., آویختن *ávíktan*.
 Switch, قمچی *kamchí*.
 Swoon, غش *ghash* ; بیهوش
bíhúsh (*sh.*).
 Sword, شمشیر *shamshír* ; سیف
saiif ; تیغ *tígh*. Small —,
 نیمچه *ním-chah* ; (poetical),
 حسام *hisám* ; صمصام *samsám* ;
 نصل *nasl*.
 Sword-belt, حایل *himáyil*.
 Swordsman, سیاف *saiyáf*.
 Sycamore, چنار *chinár*.
 Sycophancy, چاپلوسی *chápłúsí*.
 Sycophant, طفیل *tofail*.
 Syllable, هجا *hijá*.
 Syllogism, قیاس *kiyás*.
 Symbol, علامت *'alámat* (*b.*).
 Symmetry, تناسب *tandsub*.
 Sympathizing, همدرد *ham-dard*
 (*b.*).

Sympathy, دردمندی *dard-mandí*.

Synonymous, هم معنی *ham-ma'ní*.

Syntax, نحی *nahv*.

Syphilis, کوفت *kúft*.

Syphon, انبوب *ambúb*.

Syrian, شامی *shámí*; سریانی *suriyání*.

Syringe, حقنه *huknah*.

Syrup, شیره *shíruh*.

System, ضابطه *zábiteh*.

Systematic, مرتب *mutorattib*.

T.

Table, میز *míz*.

Tablecloth, سفره *sufrah*.

Table-decker, سفره چی *sufrah-chí*.

Tablet, تختی *takhtí*.

Taciturn, خاموش *khámúsh*.
—ity, صمت *samt*.

Tail, دم *dum*; ذنب *zanab*; دنبال *dumbál*. The fat of a sheep's —, دنده *dumbah*. Having a —, دمدار *dum-dár*.

Tailor, درزی *darzí*; خیاط *khay-yát*.

Tainted, بوسیده *púsídeh*.

Take, گرفتن *giriftan*; ستیدن *sitídan*; ستدن *sitadan*. — up, بر گرفتن *bar giriftan*. — away, برداشتن *bar dáshtan*. — a siesta, چارت زدن *chárt z*. — care! خبر دار! *khabar dár*.

Taking, اخذ *akhz* (k.). — legal possession of, تصاحب *tasáhub* (n.).

Talc, طلق *talk*.

Tale, قصه *kissah*, pl. قصص *kisas*; حکایت *hikáyat*; نقل *naql*; داستان *dastán*; داستان *dástán*.

Talent, ذهن *zihn*.

Talisman, طلسم *tilsam*, pl. تالاسم *talásim*.

Talk, v., حرف زدن *harf z*; گفتگو *guftan*; گفتگو *guftogú* (k.); مقال *makál*.

Talker, سخن گو *sukhan gú*. Idle —, بطل *battál*; بوالفضول *bu'lfuzúl*.

Tall, بلند *buland*; دراز *diráz*. — of nature, دراز قد *daráz-kadd*.

Tallow, پیه *pîh*.
 Talons, چنگال *changâl*.
 Tamarind, تمر هندی *tamar i hindî*.
 Tamarisk-tree, کز تره *tarfâ*; *gaz*; بان *bân*.
 Tambourine, طنبور *tambûr*; *khanjarî*; دف *daf*.
 Tame, رام *râm* (k.); داجن *dâjin*.
 Tank, حوض *hawz*; دریاچه *dar-yâcheh*.
 Tanned, مدبول *madbûl* (k.).
 Tanning, دباغت *dibâghat*.
 Tape, بافته *bâfteh*.
 Taper, شمع *sham'*.
 Tapestry, فرش *farsh*.
 Tar, قیر *kîr*.
 Tarantula, رتیل *rutail*.
 Tardy, وقاف *vakkâf*.
 Tares, کاکلک *kâkulak*.
 Target, هدف *hadaf*.
 Tarnish, تیره کردن *tîrah k.*
 Tarragon, ترخون *tarkhûn*.
 Tatar, تاتار *Tâtâr*; یوزبک *Yûz-beg*; بتتر *Tatar*.
 Tartarian, تتری *tatari*.
 Task, شغل *shughl*.
 Tassel, منگه *mangulak*.

Taste, v., چشیدن *chashîdan*; —
 n., مزه *mazah* (gr.); دوق
zauk; چاشنی *châshnî*.
 Tasting, ذائق *zâik*; طعم *ta'm*
 (k.); مذاق *muzâk*. The
 sense of —, ذایقه *zâikah*.
 Tasteless, بی نمک *bi-namak*;
 بيمزه *bî-mazah*.
 Taster, بگول *bakâval*.
 Tattered (garments), خلقان
khulkân.
 Tattooing, وشم *vashm* (k.);
 خال *khâl* (k.).
 Taunt, طعن زدن *ta'neh z.* One
 who —s, طاعن *tâ'in*; *pa. p.*,
 مطعون *mat'ûn*. —ing, نزع
nazgh (k).
 Tavern, میخانه *mai-kedah*;
 ماخور *mâkhur*; خمخانه *khum-khânah*;
 خماره *khammârah*;
 خرابات *kharâbât*.
 Tax, باج *bâj*; خراج *kharâj*;
 وصیعت *vazîat*.
 Taxation, تسعیر *tasîr*.
 Taxgather, باجدار *bâj-dâr*.
 Tea, چای *châi*. — pot, قوری
kûrî.
 Teach, آموختن *âmûkhtan*; در
 آموختن *dar âmûkhtan*;

درس دادن - گفتن - خواندن
dars d., gf., or khândan.
 Teacher, استاد *ústád*; استاد
ustád; آموزگار *ámúzgár*;
 معلم *mu'allim.*
 Teak-tree, ساج *sáj.*
 Tear, *n.*, اشك *ashk*; سرشك
sirishk; دموع *dam'*, *pl.* دموع
dumú. —ful, آبديوه *áb-*
didah; داعم *dámi'.*
 Tear, *v.*, دریدن *daridan*; كستن
gusistan; كسيختن *gusikhtan.*
 — up, بر كندن *bar kandan*;
pr. p., اختراق *ikhতিরák (k.)*;
 انتزاع *intizá' (n.)*.
 Tease, *v.*, آزار كردن *ázár k.*
 Teat, سر پستان *sar-i-*
pistán.
 Technical, مصطلح *mustalih.* —
 terms, اصطلاحات *isti-*
láhát.
 Tedious, مفصل *mufasssal.* —
 ness, تفصيل *tafsíl.*
 Teeth, اسنان *asnán*; زرس *zars,*
pl. اضراس *azrás.* — of a
 saw, دندان *dandánah.*
 Telegram, تلگرافنامه *talgeráf-*
námeh.
 Telegraph, تلگراف *talgeráf.*
 —ist, تلگرافچی *talgeráfchí.*

Telescope, دوربين *dúr bín.*
 Tell, خبر كردن, دادن *guftan*;
khavar d., or k.
 Tell-tale, نام *nammán.*
 Temerity, جسارت *jasárat.*
 Temper, طبع *khúy*; طبع
tab'.
 Temperament, سيرت *sirat*;
 مزاج *mizáj.*
 Temperate, معتدل *mutadil.*
 Temperature, گرمی *garmí.*
 Tempest, تندباد *tund-bád*;
 طوفان *túfán.*
 Temple, هيكل *haikal.* — of
 Jerusalem, هوك *húkh.* —
 of Mecca, مكعبه *ka'bah*;
 (brow), جبين *jabin*; شقيه
shakíkah.
 Temporal, زمانی *zamání*; هنگامي
hangámi.
 Tempt, اغوا كردن *ighvá k.*
 Temptation, ابتلاء *ibtílá (n.)*.
 Tempter, مغوي *fátin*; مغوي
mughví.
 Ten, ده *dah*; عشر *'ashar.* —
 or twenty, ده بست *dah-*
bíst,
 Tenacity, چسبیدگی *chaspi-*
dagi.

Tenant, دار اجاره *ijáreh dár.*

Tendency, ميل *mail.*

Tender, ملايم *muláyim*; مناعم *muná'im*. —ness, ملايمت *muláyimat.*

Tending (the sick), تيمار *tímár (k.).*

Tendon, عصب *'asab.*

Tenet, عقيدة *'akidah.*

Tense, حالت *hálat.*

Tent, چادر *khaimah*; خيمه *chádír*. Small —, سراجيه *sarácheh*; سرايچه *saráycheh*. A — pitched without a pole, بيچوبا *bí-chúbá*. Royal —, خركاه *khargáh*. To pitch a —, زدن *khaimah z.* — maker, خيام *khayyám*. — peg, ميخ *míkh.*

Tenth, دهم *dahum*. A — part, عاشر *'áshir*; عشير *'ashír.*

Tepid, ملول *malúl.*

Term, *n.*, مدت *muddat*; *v.*, مسهي نمودن *musammá n.*

Terminate, تمام كردن *tá-mám k.*

Terminated, متناهي *mutanáhi.*

Termination, اتمام *atmám (rs.).*

Terrace (roof), بام *bám.*

Terrestrial, ارضي *arzí.*

Terrible, هولناك *haul-nák*, مرهوب *marhúb*; هایل *háil.*

Terrify, ترسانیدن *tarsánidan*; رمانیدن *ramánidan*; *pa. p.*, مخوف *mar'úb*; مرعوب *mu-khavvaf*; متوحش *mutavuh-hish*; *pr. p.*, موحش *múhish*; منفرد *munfir.*

Territory, بلاد *belád.*

Terror, ترس *tars*; رعب *ra'b*; بیم *bím*; هراسه *hirásah*; هراس *hirús.*

Test, عيار *'iyár (k.)*; امتحان *imtihán (n.).*

Testament, وصيت *vasíyat*. Old —, تورات *taurát*. New —, انجيل *anjíl.*

Testator, موصي *muvasbí.*

Testicle, خصية *khusyat*; *in dual.*, خصيتان *khusyatáni*; خايه *kháyah.*

Testimony, شهادت *shahádat (d.)*; گواهي *gaváhi (d.).*

Testing, تجرب *tajrib (n.).*

Text, متن *matn*; آيت *áyat.*

Texture, نسج *nasīj*.

Than, از *az*.

Thank God, شکر ایزد *shukr i izad*; شکر خدا *shukr i khudá*. — you, لطف شما *lutf-i-shumá ziyád*.

Thauked, مشكور *mashkúr*.

Thanking, شاکر *shákir (h.)*.

Thanks, شکر *shukr*.

Thanksgiving, سپاس *sipás*.

That, آن *án* (gen. pron. *ún*).

From —, زان *zán*. — very, همون *hamún*.

Thatch, پوش *púsh*.

Thaw, یخاب *yakháb (sh.)*.

Theatre, تماشاگاه *tamásha-gáh*.

Theft, دزدی *duzdi*; سرقة *sarkat*; مسارت *musá-rakat*.

Them, their, ایشان *íshán*; شان *-shán*.

Then, آنکه *ángah*; پس *pas*.

Thence, از آنجا *az ánjá*.

Theology, حکمت الاهی *hikmat i iláhi*.

Theory, علم *ilm* قیاس *kíyás*.

There, آنجا *ánjá*; هناك *hunák*.

Therefore, لهذا *liházá*; از آن *az án* فلها *az án sabab*; لهذا *faliházá*.

Thermometer, درجه *darajeh*.

These, اینان *ínán*; اینها *ínhá*.

They, ایشان *íshán*; آنها *ánhá*.

Thick, کلفت *kuluft*; فلیط *ghalíz*; بلما *balma*; هکفت *hunguft*; ستر *sitabr*.

Thickness, کلفتی *kuluftí*; ستبری *zakhámat*; غلظت *ghalzat*, or *sitabri*; حجم *hajm*.

Thief, دزد *duzd*; سارق *sárik*.

Thigh, ران *rán*.

Thimble, انگشتانه *angushtánah*; — rig, حقه بازی *hukkah bází*; — rigger, حقه باز *hukkah-báz*.

Thin, باریک *bárik*; نازک *názuk*; رقیق *rakik*; رکیک *rakik*; رق *rakk*.

Thing, چیز *chíz*; شی *shai*, pl. اسباب *ashyá*, in pl. اسباب *asbab*. — given in charge, حوالات *haválát*.

Think, اندیشیدن *andishídan*; سکالیدن *pindáshtan*; سکالیدن *sikálidan*, or *sigálidan*; انگاشتن *angáshtan*.

Thinking, حدس *hads (k.)*; فکر *fikr (k.)*.

Thinness, باریکی *bárikí*.

Third, سوم *sivum* ; سیوم *siyum*.
 The — (an arbitrator), ثالث *sális*. A — part, نلت *suls*.
 Thirdly, سیومین *siyumin*.
 Thirst, تشنگی *tishnagi* ; عطش *'atsh*.
 Thirsty, تشنه *tishnah* ; عطشان *'atshán* ; ظامی *zámi*.
 Thirteen, سیزده *sízdah*.
 Thirteenth, سیزدهم *sízdahum*.
 Thirtieth, سییم *siyum*.
 Thirty, سی *sí*.
 This, این *ín*. In —, درین *darín*.
 Thistle, شوك *shauk*.
 Thong, تسمه *tasmah*.
 Thorn, خار *khár* ; شوك *shauk*.
 Hedge of —, خاربست *khár-bast*.
 Thorny, خار دار *khár-dár*.
 Thorough, تام *támm*.
 Thoroughbred, اصیل *asíl*.
 Thoroughfare, راه *ráh*.
 Those, آنها *ánhá* ; آنان *ánán*.
 Thou, تو *tú*.
 Though, اگرچه *agarcheh*.
 Thought, تفکر *tafakkur* (*k.*) ;
 هواجس *havájis* ; فکر *fíkr* ;
 سیکال *sikál*, or *sigál*, in pl.
 ظنون *zunún*.

Thoughtful, متفکر *mutafakkir* ;
 اندیشانک *andishanák*.
 Thousand, هزار *hazár*. Ten —,
 تمن *tuman*, or تومان *túmán*.
 Thrash, مالش کردن *málsh k.*
 Thrashing-floor, خرمن گاه *khirman gáh*.
 Thread, رشته *rishtah* ; تار *tár* ;
 نخ *nakh* ; کلاه *kalávah*.
 Raw —, کلابه *kalábah*.
 Brahminical or Guebre's —,
 زنار *zunnár*. A — upon
 which pearls, &c., are strung,
 سمط *símt*.
 Threat, تهدید *tahdíd* (*k.*) ; وعید
va'id.
 Threaten, ترسانیدن *tarsánidan* ;
 pr. p., تحذیر *tahzír*.
 Three, سه *sih* ; ثلاث *salás*. —
 hundred, سیصد *sihsad*. —
 sixes (a throw at dice), سه
 شش *sih-shash*.
 Threshold, آستان *ástán* ; عتبة
'atabah.
 Throat, گلو *gulú* ; حلق *halk*.
 To have a sore —, گلو گرفتن
gulú gr.
 Throb, حرکت *harakat* (*k.*).
 Throne, سریر *sarír* ; تخت

takht ; مسند *masnad* ; اریکه
arikah ; اورنگ *aurang*.
 Throng, جماعت *jamā'at*.
 Throttled, خفه *khaffah* (k.).
 Through, از میان *az miyán*.
 Throw, انداختن *andákhtan* ;
 افکندن *afgandan* ; فکندن
fikandan. — down, در پای
 آوردن *zi pái dar a*.
 Thrush, سار *sár*.
 Thrust, زدن *zadan*.
 Thumb, شست *shast* ; اسهام
ibham.
 Thunder, رعد *ra'd* ; تندر *tun-*
dar. It —s, رعد صدا میکند
ra'd sadá mí kunad ; v.,
 غریدن *ghuridan*.
 Thursday, پنبه شنبه *panj-*
shambah.
 Thus, همچنین *hamchunín* ; کذا
kazá.
 Thyme, اپار *ipár*.
 Tick (cattle), که *kanah*.
 Tickling, نشکیم *nishkunj* ; قلقلی
kilkili (k.).
 Tide (ebb), جزر *jazr* ; فرو آمدن
farau ámadan i daryá ;
 (flow), مد *madd* ; بالا آمدن دریا
bálá ámadan i daryá.

Tidings, اخبار *akhbár*. Glad
 —, خوش خبر, *khush-khabar* ;
 مژده *muzhdah*.
 Tie, ربط *rabt* ; عقد *'akd* (k.).
 Marriage —, عقد نکاح *'akd*
i nikah. To — down, فرو
 بستن *farú bastan*.
 Tied, منعقد *muna'kid* (sh.) ;
 tongue —, زبان بریده *zabán-*
buridah.
 Tiger, پلنگ *palang* ; ببر *babr*.
 Tight, تنگ *tang* (ksh.).
 Tightness, جای تنگ *tang-jái* ;
 ضیق *zaik*.
 Tigris, دجله *Dijlah*, or *Dajlah*.
 Tile, کاشی *káshí*.
 Till, تا *tá* ; —v., (ground), زرع
 کردن *zar' k*.
 Tillage, زراعت *zirá'at*.
 Timber, چوب *chúb* ; هیزم
heizum.
 Time, وقت *gáh* ; گاه *gáh* ;
vaqt, pl. اوقات *aukát* ; هنگام
hangám ; زمان *zamán* ; زمانه
zamánah ; روزگار *rúz-gár* ;
 نوبت *hín* ; (turn), حین
naubat. Space of —, مدت
muddat. Every —, هر بار
har bár. — stated for pay-
 ment, عهده بندی *'uhdah*

bandí. At the same —, *ham-vakt*. This —, *imbár*. Appointed — (death), *ajal*; موءجل *mu'ajjal*. One —, دفعه *daf'ah*; يك دفع *yek daf'ah*. Convenient —, سر وقت *sar i vakt*. Life —, عمر *umr*; حين حيات *hin i haiyát*, in pl. ايام *aiyám*; ازمان *azmán*; آوان *áván*; دوران *azminah*; زمينه *daurán*; دفعات *dafa'át*. Hundred —s as much, صد چندان *sad chandán*. To beat —, خنيدن *khumbídan*.
Time-server, زماندساز *zamánah-sáz*.
Timid, ترسنده *tarsendah*; خايف *kháif*; هيدان *haidán*; رمنده *ramendah*; رمان *ramán*; خاشي *khashí*; خاشي *kháshí*.
Timidity, وحشه *vahshat*.
Tin, ارزين *arzin*. A — حلي *halabí*. Made of —, قلعي *kal'iy*.
Tincture, رز *raz*.
Tinder, قو *kú*.
Tinge, رنگ *rang* (k. z.).

Tinged, مصبغ *musabbagh*.
Tip, سر *sar*. — of the ear, نرمة گوش *narmah i gúsh*. — of a pen, خامه ناخن *nákhun i khámah*. — of the finger, سرانگشت *sar-angusht*; سر دست *sar-dast*. — of the tongue, سر زبان *sar i zabán*.
Tipsy, مست *mast*.
Tired, خسته *khasteh* (k. sh.); ستوه *sutúh*; ملول *malúl* (sh.); فرومانده *mubtalá* (sh.); فرامانده *farú-mándah*.
Tithe, عشر *'ushr*; ده يك *dah yek*.
Title, لقب *lakab*, pl. القاب *alkáb*; خطاب *khitáb*. — page, عنوان *'anván*.
To, تا *ba*; الى *ilá*; (until), تا *tá*. — him, بوي *ba vai*; بدو *badú*.
Toad, قرياغه *kurpághah*.
Toadstool, قارچ *karch*.
Tobacco, توتون *tútun*, for *kaliyán*; تنباكو *tam-bákú*.
To-day, امروز *imrúz*.
Toe, انگشت *angusht*.
Together, باهم *báham*; هم

- baham*; بهم دیگر *báham*
digar; (all at once), یکقلم
yak-kalam.
 Toil, زحمت *zahmat*.
 Toilet, زینت *zínat*.
 Token, علامت *'alámat*.
 Tolerant, صبور *sabúr*.
 Toleration, اجازت *ijázat* (*d.*).
 Toll, *v.*, زدن *zadan*.
 Tomb, قبر *kabr*, *pl.* قبور *kubúr*;
 مزار *mizár*; تربت *turbat*.
 To-morrow, فردا *fardú*. The
 day after —, پس فردا *pas*
fardá.
 Tongs, کاز *gáz*; کلبتان *kal-*
batán.
 Tongue, زبان *zabán*; لسان
lisán. — tied, خفاجل *khu-*
fájíl.
 Too, (also) ایضاً *aizan*. —
 much زیاد *ziyád*.
 Tool, آلت *álat*, *pl.* آلات *álát*;
 دस्त افراز *dast-afraz*.
 Tooth, دندان *dandán*. Canine
 —, سنک دندان *sag-dandán*.
 — pick, خلال *khilál*.
 Top, سر *sar*; قله *kùllah*; بالا
bálá; اوج *auj*, — of the
 head, تارک *tárak*.
 Topaz, زبرجد *zabarjad*.

- Topsy-turvy, زیر و بالا *zír u*
bálá; زیر و زبر *zír u zabar*;
 تار و مار *sar-nigún*; سرنگون
tár u már; ته و بالا *tah u*
bálá.
 Torch, مشعل *mash'al*. Small
 —, مشعله *mash'alah*. —
 bearer, مشعلچی *mash'alchí*.
 Torment, عذاب *'azáb* (*k.*).
 —ing, اعذاب *'záb* (*k.*);
 تعذیب *ta'zíb* (*n.*).
 Tormentor, ظالم *zálim*; خلق آزار
khalk ázar.
 Torn, دریده *daridah*; پاره
páreh; فرسوده *farsúdah*.
 — out, منقلع *munkala'*.
 Torpid, سست *sust*.
 Torpor, خدر *khadar*.
 Torrent, سیل *sail*; سیلاب
sailáb.
 Torrid, حار *hárr*.
 Tortoise, سنک پشت *sang*
pusht.
 Torture, شکنجه *shikanjeh* (*k.d.*).
 Total, جمله *jumleh*.
 Totality, جملگی *jumlagí*.
 Totally, سر بسر *sar-ba-sar*;
 سر تا سر *sar tá pá*; سر تا
sar tá sar.
 Totter, طپیدن *tapídan*.

Tottering (pace), فراخیز *ferá-khiz*.

Touch, لمس *lams*; مس *mass* (k.); *pr. p.*, لامس *lámis*; مساس *misás*. — hole, كداره *gudárah*. — stone, محك *mahakk*. — wood, وريت *variya*; پیفه *pífah*.

Tough, سخت *sakht* (s.).

Tour, سير *sair* (k.).

Tow, *n.*, کنف *kanaf*; *v.*, (drag), کشیدن *kashídan*.

Towards, سوی *súy*; سمت *samt*; طرف *taraf*.

Turned, معطوف *ma'túf*.

Towel, دستمال *dastmál*; بشكير *bashgír*.

Tower, برج *burj*, *pl.* بروج *burúj*; قبة *kubbeh*, *pl.* قباب *kibáb*.

Town, شهر *shahr*; قصبه *kasbah*.

Toy, *n.*, بازیچه *bázicheh*; *v.*, غنجیدن *ghanjídán*.

Traces (vestiges), آثار *ásár*.

Track, نشان *nishán*; (path), جاده *jádeh*.

Tracts, مفاص *sifáh*; اقطار *aktár*.

Trade, *n.*, تجارت *tijárat*; بازار *bázar-gání*; سودا *sauda*; كسب *kasb*; حرفه *hurfat*; *v.*, معامله کردن *mu'ámalah k.*

Trader, كار و باری *kár u bárí*.

Tradition, روایت *riváyat*; (oral), سماعی *samá'iy*; (of the Prophet), حدیث *hadís*.

Traditional, نقلی *naqlí*.

Traducement, بهتان *buhtán* (bs.).

Traffic, عبور و مرور *'ubúr o murúr*; معامله *mu'ámeleh* (k.).

Tragedy, مرثیه *marsiyah*.

Tragic, مغموم *maghmúm*.

Trail, سراغ *surágh*.

Train, حشم *hashm*. — of artillery, توپخانه *topkhánah*.

Trained (by the hand), دست آموز *dast-ámúz*.

Trained (horse), سوغانی *sava-ghání* (gr.).

Training, to go into (a horse), روغن گرفتن *raughan gr*.

Traitor, غادر *ghádir*; بد عهد *bad-'ahd*.

Trample on, پایمال کردن *pái-mál k.*

Trance, غش *ghash*.

Tranquil, آسوده *ásudah* (k.); آرام *aram* (d.).

Tranquility, استراحت *istiráhat* امن *farágh i bál*; ساکینه *sakinah*.

Transaction (business), کار و بار *kár o bár*; (doing), اجرا *ijrá (k.)*.
 Transcript, or Transfer, نقل *naql (k.)*.
 Transfix, سفتن *saftan*.
 Transformation, مسخ *maskh*.
 Transformed, متغیر *muta-ghayyir*.
 Transgression, تجاوز *tajávuz (k.)*.
 Transgressing, مجاوز *mujáviz (k.)*.
 Transgressor, متجاوز *mutajáviz*.
 Transitory, فنا پذیر *faná-pazir*; زایل *záil*; فانی *fání*.
 Translation, ترجمه *tarjumah (k.)*.
 Translator, مترجم *mutarjim*; ترجمان *tarjumán*.
 Transmigration, تناسخ *taná-sukh*.
 Transmitting, بلاغ *balágh (n.)*; انفاذ *infáz (dsh.)*.
 Transmutation, تبدیل *tabdil (k.)*.
 Transparent, شفاف *shaffáf*.
 Transoxania, ما وراء النهر *Má vará an nahr*.
 Transport, نقل *naql (k.)*.

Transportation, تبعد *tab'id*.
 Transposition, Transubstantiation, تبدیل *tabdil (k.)*.
 Trap, دام *dám (an.)*.
 Travail, درد زی *dard-i-zi*.
 Travel, راه بردن *ráh buridan*; در نوردن *safar k.*; در نوردن *dar navardan*. Foreign —, *n.*, سیاحت *siyáhat (k.)*; غربت *ghurbat*.
 Traveller, مسافر *musáfir*; راه رو *ráh-ro*; راهبان *ráhbán*; سیاح *saiyáh*; رونده *ravendah*; راهور *rah-var*; سالک *sálik*; راه رو *rah-ro*; سافر *sáfir*; راهی *ráhi*; (poetical), جهان *jahán*; جهان کرد *jahán-navard*; جهانگرد *jahán-gard*; ابن السبیل *ibn us sabil*. — by sea, دریا *daryá*; دریا نورد *daryá-navard*. Fellow —, همتک *ham-tag*; همرو *ham-ro*; همراه *ham-rah*; همراه *ham-ráh*.
 Travelling, مسیر *masir (k.)*; سایر *siyáhat (k.)*; سایر *sáir*.
 Tray, سینی *sini*; خوان *khán*; خوانچه *tablah*. Small —, خوانچه *khánchah*. Cover of a —,

پوش *khán-púsh*. — of
 a pair of scales, *کفه*
kaffah.
 Treacherous, *دغلی* *daghali*;
 خاین *kháin*.
 Treachery, *غدر* *ghadr*.
 Treacle, *نوشدارو* *núshdárú*.
 Treason, *خیانت* *khiyánat*.
 Treasure, *کنج* *ganj*; *کنجور*
ganjvar; *کنز* *kanz*, *pl.*
کنوز *kunúz*. Buried —,
دفینه *dafínah*, *pl.* *دفائن* *da-*
fáin.
 Treasurer, *دار خزینه* *khazínah*
dár; *خازن* *kházín*; *خزانیچی*
khezánchí.
 Treasury, *خزینہ* *khazínah*;
خزانہ *khizánah*; *کنجینہ* *gan-*
jínah. Imperial or public
 —, *خزانہ عامرہ* *khizánah i*
'ámirah.
 Treatise, *رسالہ* *risálah*.
 Treatment (medical), *مدارات*
mudávát (*n.*).
 Treaty, *صلح نامہ* *sulh-námah*;
پیمانہ *'akd-námah*; *پیمان*
paímán; *قولنامہ* *kaul-námah*.
 Tree, *درخت* *dirakht*; *شجر*
shajár. Young —, *نو نہال*
nau-nihál. Box —, *شمشاد*
shamshád.

Trefoil, *ہلدور* *halandúr*.
 Tremble, *لرزیدن* *larzidan*.
 Trembling, *زلزل* *zalázil*.
 Tremour, *زلزال* *zalzál*; *لرزہ*
larzah; *رعشہ* *ra'shah*.
 Trench, *خندق* *khandak*.
 Trencher, *خوابچہ* *kháncheh*.
 Trepidation, *بیم* *bím*; *باک* *bák*.
 Trespass, *تعدی* *ta'addí*.
 Tresses, *کیس* *gis*.
 Trial, *امتحان* *imtihán* (*k.*);
ابتلاء *ibtílá* (*n.*); *ابلاء* *iblá*
(k.); *تجویز* *tajvîz*.
 Triangle, *سہ کوشہ* *sih-gúshah*.
 Triangular, *مثلث* *musallas*.
 Tribe, *قبیلہ* *kabílah*, *pl.* *قبایل*
kabáil. Nomade —, *ایل* *íl*,
pl. *ایلات* *ílát*; *قوم* *kaum*;
طایفہ *táifeh*.
 Tribunal, *دیوان* *diván*; *محکمہ*
mahkamah. — of justice,
دارالقضاء *dar ul kazá*.
 Tributary, *خراج گذار* *kharáj-*
guzár; *باج گذار* *báj-guzár*.
 Tribute, *خراج* *kharáj*;
سا *sá*; *اخراجات* *ikhráját*.
 Trick, *بازو* *bázi*; *مکر* *makr*;
توطیہ *tautí-*
yeh; *شید* *shaid*.
 Trickery, *تسویل* *tasvít*.

Trickle, چکیدن *chakidan*.
 Trifle, ژاز خای *zházh-kháy*;
 مزجات *mazaját*; بوج *púch*,
in pl. خردوات khurdavát; v.,
 در باختن *dar-bákhtan*.
 Trigger, ماشه *másheh*.
 Triliteral, ثلاثی *sulási*.
 Trimming, سجا *sajáf*.
 Trinity, ثالث *sálús*.
 Trip up, پا لغزیدن *pá lagh-*
zidan.
 Tripe, شکنیه *shikambah*.
 Triple, مثلث *musallas*.
 Tripod, سه پا *seh pá*.
 Triumph, ظفر *zafar (y)*.
 Triumphaut, غالبانه *gháli-*
bánah; مظفر *muzuffar*.
 Trivet, سبا *sipá*.
 Troop, فوج *fauj*, pl. افواج
afváj; فریق *farík*; جوق
jauk.
 Troops, جنود *junúd*; جیش *jaish*.
 Trooper, سوار *souvár*; دواسپه
dú-aspah.
 Tropics, گرمسیر *garmsír*.
 Trot, لکه *lukkah (z)*?
 Trouble, رنج *ranjah*; ازی
azá; تکلیف *taklíf*; کلفت
kulfat; آزار *ázár (k)*; احتلال

ikhhtilál; v., آزدن *ázardan*.
 To give —, زحمت دادن
zahmat d. To take —,
 زحمت کشیدن *zahmat ksh*.
 Troubler, ممدع *musaddi*;
 متکلف *mutakallif*.
 Trough, ناوه *náveh*.
 Trouseau, جهاز *jaház*.
 Trout, قزل آلا *kizil álá*.
 Trowel, ماله *málah*; برز *burz*.
 Trowsers, شلوار *shalvár*; پاجامه
pá-jámah. Ladies' — for
 out-door wear, چاپچور *cháh-*
chúr.
 Truce, متارکه *mutárakeh*.
 Truculent, جبار *jabbár*.
 True, راست *rást*; صحیح *sahih*;
 صدیق *siddík*; حقانی *hakkáni*.
 More or most —, اصح *asahh*.
 Truly, بدرستی *bá-durustí*;
 محققانه *muhakkiqánah*.
 Trumpet, کرنا *karná (z)*;
 بوق *búk (z)*; سورنا *súrná*;
 شیپور *súrnáy (z)*; سورنای
shaipúr; بوری *búrí*; ناقور
nákúr; گاردم *gáu-dqm*.
 Trunk (elephant's), خرطوم
khartúm; (of a tree), تنه
tanah.

Trust (in), اعتماد *ītimād* (k.);
اعتقاد *ītikād* (k.); (to),
سپرد *sipurd* (k.); ذمه *zim-*
mah. — in God, توکل *ta-*
vakkul (k.). In —, ودیعه
vadī'at.

Trusted (fit to be), سپردنی
sipurdanī.

Trusting (in God), متوکل *mu-*
tavakkil.

Trustworthy, معتمد *mu'tamad*.

Trusty, موتمن *mu'taman*. —
friends, ثقات *sikāt*.

Truth, حق *haqq*; صدق *sidq*;
هستو *hastú*; حقانیت *haqqá-*
nīyet. In —, برحق *bar*
haqq; حقاً *haqqān*; فی الحقیقه
fi'l haqīkat. Addicted to
the —, حق پرست *haqq*
parast. Addiction to —,
حق پرستی *haqq-parastī*.
Seeking —, حق جو *haqq-jú*.

Truthful, صادق *sádik*; راست
سخن *rást-sukhan*; راست گو
rást-gú. — ness, تحقیق
tahkik.

Try, آزمودن *su'í k*; سعی کردن
ázmúdan; عیار گرفتن
gr.; *pa. p.*, مجرب *mujarrab*.

Tub, سطل *satl*.

Tube, نیچه *naichah*; ناو *náv*.

Tubercle, آماس *ámás*.

Tuberose, گل مریم *gul i mar-*
yám.

Tuesday, سه شنبه *sih shambah*.

Tuition, تعلیم *ta'lim* (d.).

Tulip, لاله *lálah*.

Tumble, غلطیدن *ghaltidan*.

Tumbler (glass), معلق زن
mu'allak-zan; استکان
istán.

Tumour, ورم *varam*.

Tumult, هرج *harj*; غلغل
ghul-
ghul; دغدغه *daghdaghah*;
شولوق *dár u gir*; و گیر
shúlúk; شلتاق *shilták*;
خرخشه *kharkhishah*.

Tumultuous, کیر
هنکامه *han-*
gámah-gír.

Tune, آواز *áváz*.

Tunic, قباچه *kabácheh*; چرخا
chúkhá.

Turban, دستار *dastár*; عمامه
'amámah.

Turbid, مکدر *mukaddar*.
—ness, کدورت *kudúrat*;
کدر *kadar*; نکدر
kaddur.

Turbulence, فساد *fisád*.

Turbulent, لجاج *tajúj*.

Turk, ترك *Turk*; (Ottoman), عثمانلو 'Osmanlú or 'Osmanlí.

Turkey (bird), فیل مرغ *fil-murgh*; (country), روم *Rúm*.

Turkish, ترکی *Turkí*.

Turmeric, زرد چوب *zard-chúb*; هرد *hurd*.

Turn, *v. i.*, گردیدن *gardídan*; *v. t.*, گردانیدن *gardánídan*.

— away, تافتن *táftan*; (spin), چرخ زدن *charkh-z*.

Turned (on a lathe), منخرط *munkharit (sh.)*; مخروط *makh-rút*. — back, منصرف *mun-sarif*. — towards, منعطف *mun'atif*.

Turning, گردان *gardán (k.)*.

Art of —, خراطت *kharátat*; خراط *khart*. — lathe, خراد *kharád*.

Turner, خراط *kharrát*; خرادی *kharádí*.

Turnip, شلغم *shalgham*; سلجم *saljam*.

Turnscrew, آچار *áchár*; پیچ *pích*.

Turpitude, شنیعت *shaní'at*.

Turquoise, فیروزه *firúzah*.

Turret, مناره *minárah*; کنکره *kangurah*.

Turtle, کاسه پشت *kásah pusht*.

— dove, یمام *yamám*; قمری *kumrí*.

Tuck, دندان *dandán*.

Tutor, آخوند *ákhún*; اخوند *ákhund*; ادیب *adib*; اتالیق *atálík*.

Tutty, توتیا *tútiyá*.

Tweezers, موچینه *mú-chinah*; خار چینه *khár-chinah*.

Twelfth, دوازدهم *duvázdahum*.

Twelve, دوازده *duvázdah*.

Twentieth, بستم *bistum*.

Twenty, بیست *bíst*; عشرين *'ishrín*.

Twice, دو تا *dú-tá*; دو چند *dú-chand*.

Twig, شاخچه *shákhchah*.

Twilight, هوا کرک و میش *havá i gurg o mish*; (morning), صبح کاذب *subh i kázib*.

Twin, توأم *tav'am*, *in dual*, همزاد *tav'amán*; همزاد *ham-zád*.

Twine, *v.*, تافتن *táftan*.

Twinge, درد *dard*.

Twinkling (of an eye), طرفه *tarfat ul 'ain*.

Twist, *n.*, پیچ *pích*; *v.*, پیچیدن *píchídan*; تافتن *táftan*;

- تنیدن *bar táftan* ; بر تافتن *tanidan* ; ریستن *rīstan* ; رسیدن *rīsīdan* ; پیختن *pīkh-tan* ; نوردن *navardan*.
- Twisted, تافته *táftah* ; مفتل *muftall* ; مقتول *maftúl*.
- Two, دو *do* ; اثنان *isnání*. — or three, دوسه *do-seh*. —s, دوگان *dú-gán*. — faced, دوروی *do-rúí*.
- Tyrannical, ظلم *zalúm* ; جائر *jáir*.
- Tyranny, ظلم *zulm* ; دراز دستی *diráz-dastí* ; دسست درازی *dast-dirází* ; ظلمیت *zulmí-yet* ; جور *tatávul* ; تطاول *jaur* ; حیف *haif*.
- Tyrant, ظالم *zálim* ; ظلم پیشه *zulm-píshah* ; ستم کار *sitam-kár* ; جور پیشه *jaur-píshah*.

U.

- Udder, پستان *pistán*.
- Ugliness, زشتی *zishti*.
- Ugly, زشت *zisht* ; نغام *na-ghám* ; ستیزه رو *sitízah-rú*. — fellow, نا فرخته *ná-far-hikhtah*.

- Ulcer, چیان *chabán* ; قرح *kurh*, *pl.* قروح *kurúh*.
- Ultimately, عاقبت الامر *'ákibat ul amr*.
- Umbrage, خفت *kiffat*.
- Umbrella, چتر *chatr*.
- Umpire, حکم *hakam*.
- Un- (in comp.), بی *ná*, بی *bí*.
- Unable, ناتوان *nátaván*.
- Unacceptable, نا مقبول *ná-makbúl*.
- Unacquainted (with the roads), نا بلد *ná-balad*.
- Unaided, نا مساعد *ná-musá'id* ;
- Unanimity, يك جهتی *yak jihatí*.
- Unanimous, یکدل *yak-dil* ; یکروی *yak-rúí* ; همدل *ham-dil* ; همساز *ham-sáz*. —ly, یکزیان *yak-zabán*.
- Unappropriate, نا مخصوص *ná-makhsús*.
- Unattainable, نا میسر *ná-muyassar* ; نا یاب *ná-yáb*.
- Unbecoming, نا شایسته *ná-sháyistah* ; نشاید *nasháyad*.
- Unbeliever, کافر *káfir*.
- Unblemished, بیداغ *bí dagh*.
- Uncalled, نا طلب *ná-talab*.

Uncertainty, شك و شبهه *shakh o shubheh*.

Uncivil, بی ادب *bí-adab*.

Uncle (paternal), عم *'amm* ;
عمو *'ammú* ; (maternal), خال
khál ; خالو *khálú*.

Unclean, نجس *najis*.

Uncleanness, رجس *rijs*.

Uncommon, شاذ *sházz*.

Unconcerned, بی غم *bí-ghamm*.

Unconnected, نا مربوط *ná-marbút*

Unconscious, بیخود *bíkhud*.

Uncovered, منکشف *munkashif*.

Uncultivated, بایر *báir*.

Undeniable, بیدریغ *bí-dirigh*.

Under, زیر *zir* ; فرود *farúd* ;
منقوب *taht*. — mined, منقوب
manqúb (*sh.*).

Understand, فهمیدن *fahmídan*.

Understanding, فهم *fahm* ;
تفهم *húsh* ; هنگ *hang* ; تفهم
tafahhum ; تعقل *ta'akkul* ;
مدرکه *madrikah*. Good —,
مصافات *musáfát*.

Understood, مفهوم *mafhum* ;
ذهن نشین *zahan-nishin*.

Undertaking, عزم *'azm* (*k.*) ;
کار *kar* (*k.*) ; متعهد *muta-*
'ahhid (*k.*).

Undeserving, نا مستحق *ná-mustahik*.

Undesirable, نا مرغوب *ná-marghúb*.

Undetermined, نکره *nukrah*.

Undiminished, نا کاسته *ná-kástah*.

Undo, وا کردن *vá k.*

Undress, جامه بیرون کردن
jámeh birún k.

Undulation, اهتزاز *ihtizáz* (*k.*).

Uneasiness, آزردهگی *ázardagi* ;
دقت *dikkat*.

Uneasy, بیقرار *bí-karár*. To
be —, آشفته *áshuftan*.

Unemployed, بیکار *bí-kár*.
Being —, تعطیل *ta'attul*
(*sh.*).

Unencumbered, سبکبار *sabúk-bár*

Unfeigned (friendship), خلا ملا
khalá-malá.

Unfit, نا شایسته *ná-sháyistah* ;
نا قابل *ná-ahl* ; نا قابل
ná-kábil. — for business,
هیچکاره *hích-karah*.

Unfortunate, بخت کم *kam-bakht* ;
شوریده بخت *shúridah-bakht* ;
حوادث زده *havádis-zarah* ;
بخت بر کشته *bakht-*

bar-gashtah ; شور بخت *shúr-bakht* ; نا مبارك *ná-mubárak* ; مصیبت زده *masibat zadah* ; منحوس *nahús* ; منحوس *man-hús* ; سیه روز *siyah-rúz* ; میشوم *maishúm* ; تیره بخت *tírah-bakht* ; تیره روز کار *tírah rúzgár* ; بد روز کار *bad-rúzgár*.

Ungathered, نا چیده *ná-chidah*.

Ungrateful, نا سپاس *ná-sipás* ;

نمک حرام *bí-vafú* ; بیسوا *namak-harám* ; کافر نعمت *káfir i nímat* ; نان کور *nán-kúr* ; حق نا شناس *hakḡ ná shinás*.

Unguent, ادهان *adhán*.

Unhappy, غمگین *ghamgín*.

Unhealthy, نا کواره *ná guváreh*.

Uniform (soldier's) رخت نظام *rakht-i-nizám* ; — with مطابقت *mutábakat*.

Uninformed, بی خبر *bí-khabar*.

Unintentionally, عارضاً *árizan*.

Union, اتفاق *ittifák* ; اتحاد *ittihád* ; امتزاج *imtizáj*.

Unique, یکتای *yaktái* ; یتیم *yatím*.

Units, وحدان *vuhdán* ; آحاد *áhád*.

Unitarianism, توحید *tauhíd*.

Unite, پیوستن *paivastan*.

United, متفق *muttafiḡ (k.)* ; مجتمع *muttahid (sh.)* ; متحد *mujtuma'* ; شامل *shámil*.

Unity, وحدانیت *vahdáníyet* ; احدیت *ahadíyat*.

Universal, عمیم *'amím* ; اجمعین *ajma'in*.

Universality, جامعیت *jámi-'íyet*.

Universally, علی *kullíy* ; کلی *'ala 'l itlák* ; فاطباً *kátiban*.

Unjust, ناحق *ná-hakḡ* ; بی بیداد *bí-insáf* ; انصاف *dád*.

Unkind, بیمرور *bí-muruvvat* ; بد مهر *bí-'ináyet* ; بیعنایت *bud-mihr*.

Unknown, ما معلوم *ná-ma'lúm* ; مجهول *majhúl*.

Unlawful, حرام *harám*.

Unlearned, امی *ummí*.

Unleavened, فطیری *fatírí*.

Unless, مگر *gar-nah* ; مگر *magar* ; الا *illa*.

Unlével, نا هموار *ná-hamvár*.

Unlimited, غیر منتهای *ghair muntahái*.

Unlucky, بدبخت *bad-bakkt* ;
 شوم *shúm*. Being —, نحوست *nuhúsat*.
 Unmarried, عذب *'azab*.
 Unmask, *v.*, حجاب بر داشتن *hijáb bar dsh*.
 Unmeaning, بیمعی *bí-ma'ni*.
 Unnecessary, غیر لازم *ghair lázem*.
 Unpaid, مفت *muft*.
 Unpierced, نا سفته *ná-suftah*.
 Unpleasant, نا پسند *ná pasand*.
 Unprincipled, براه *bí-ráh*.
 Unprofitable, بی حاصل *bí-hásil*.
 Unpunctuality, بیوقت *bí-vakt*.
 Unripe, نا رسیده *ná-ras* ;
ná-rasidah. — corn, خوید *khavíd*.
 Unseen, نا دیده *ná-didah*.
 Unsheathe, آهیکتن *áhikhtan*.
 Unsheathed (a sword), مسلول *maslúl*.
 Unskilful, خام کار *khám-kár*.
 Unsound, نا چاق *ná-chák*.
 Unsuccessful, خایب *kháib* ;
 بد فرجام *bad-farjám*.
 Unsuitable, نا مناسب *ná mu-násib*.

Until, حتی *hattá* ; تا *tá*.
 Untimely, بیگاه *bí-gúh* ;
 بیوقت *bí-vakt* ; هنگام *bí-hangám*.
 Untravelled, راه نبرده *ráh na-burdah*.
 Untried, نا آزموده *ná-ázmúdah*.
 Untrue, or Untruth, دروغ *du-rúgh* (*gf.*).
 Unwary, غافل *gháfíl*.
 Unwashed, نا شسته *ná-shustah*.
 Unwelcome, نا مطلوب *ná matlúb*.
 Unwholesome, نا كوار *ná-gavár* ;
 وخیم *vakhím*.
 Unwilling, نا خواه *ná-kháh*.
 Unwise, بی دانش *bí-dánish* ;
 نا بخرد *ná-bakhirad*.
 Unworthy, نا سزا *ná-sazá*.
 Up, بالا *bálá*.
 Upon, بر *bar* ; روی *ruy*. —
 the whole, الغرض *al-gharz* ;
 الحاصل *al-hásil*.
 Upper, زبرین *zabarín*. To get
 the — hand, گرفتن *bálá-gr*. —
 chamber, بالا *bálá-khánah*.
 Upright (steady), قایم *káim* ;
 (in character), حق گذار *hakḡ-*

guzár ; راست نما *rást-numá*.
 —ness, راستی *rástí*.
 Uproar, غوغا *ghaughá*.
 Upset, وارونه *várúnah (k.)*.
 Upside-down, سر زیر *sar-zír (k.)*.
 Urbanity, ادب *adab*.
 Urgency, تقاضی *takázi* ; ضرورت *zarúrat (k.)* ; تحريك *tahrik (k.)*.
 Urine, بول *baul (k.)* ; پیشاب *písháb (k.)* ; شاشه *sháshah (k.)*. —bladder, كميز دان *kumíz-dán* ; مثانه *masánah*.
 Urinometer, قاروره *kárúrah*.
 Urn (tea), سماوار *samávár*.
 Us, مارا *márá*.
 Usage, دستور *dastúr* ; رایج *ráij*, in pl. مراسم *marásim*.
 Use, n., فایده *fáideh* ; مصرف *musraf*. To be of —, بكار *bakár ámadan*. To —, صرف کردن *tasarruf k.*
 Useful, كار آمدنی *kár-ámadaní* ; مفید *mufíd* ; ورنان *varnán*.
 Useless, نا كار *ná-kárah* ; بی *bí* ; فائده *bí-fáidah* ; نا بكار *ná-bakár* ; نا بنوا *ná-binavá*.
 Rendering —, تعطیل *ta'tíl (k.)*.

Usual, معمول *ma'múl*.
 Usually, عموماً *'umúman*.
 Usurer, ربا خور *ribá-khur* ; سود خور *súd-khur*.
 Usurpation, غصب *ghasb*.
 Usurper, غاصب *ghásib*.
 Usury, ربا *ribá*.
 Utensil, ظرف *zarf*.
 Uterine, شکمی *shikmí*.
 Utility, انتفاع *intifá'* ; فایده *fáideh*.
 Utmost, غایت *gháyat*. To the —, حتى الوسع *hattá 'l vas'*.
 Utter, فرو خواندن *farú-khándan*.
 Utterance, تلفظ *talaffuz*.
 Utterly, بالكل *bilkull*.
 Uvula, كنج *kanj*.

V.

Vacancy, خلا *khalá'*.
 Vacant, خالی *khálí (k.)*.
 Vacation, تعطیل *ta'tíl*.
 Vaccination, كوبي آبله *ábilah kúbí (k.)*.
 Vacuity, خلو *khalú*.
 Vagrancy, هرزه كردی *harzah-gardí*.
 Vagrant, هنجام *hanjám*.

Vain, بیهوده *baihúdah*; عبث *'abs*; هوا پرست *yávah*; باطل *havá-parast*; in —, باطل *bátíl*; بطل *battál* (sh.). — promise, برات برشاخ آهو *barát bar shákh i áhú*.

Valiant, دلاور *dilávar*; بهادر *bahádúr*; قویم *kavím*.

Valid, درست *durust*.

Valley, دره *darreh*; جلعه *jul-ghah*, in pl. بقاع *biká'*.

Valour, شجاعت *shajá'at*; غیرت *ghairat*.

Valuable, قیمتی *kaimatíy*; ثمین *samín*.

Valuation, ارزش *arzish*.

Value, قیمت *kaimat* (k.); ماهیت *máhiyet*; قدر *kadar*; ارز *arz*; ارج *arj*.

Valve, غطا *ghitá*.

Vanguard, قراول *karául*; طلیعه *talí'at*.

Vanish, غایب شدن *gháib sh*.

Vanity, زیاده سری *ziyáadah-sarí*; بطالت *batálat*.

Vanquish, فتح کردن *fath k.*; ظفر یافتن *zafar y*.

'vanquisher, منصور *mansúr*.

our, تاف *taf*; بخار *bukhár*.

Variation, تفاوت *tafávvut* (dsh.).

Variegated, بو قلمون *bu-kalamún*.

Variety, اختلاف *ikhhtiláf*.

Various, گونا گون *gún á gún* متلون *mutalavvin*.

Varnish, روغن *raughan* (z.).

Vast, وسیع *vasí*.

Vault, کعبه *kubbah*; گنبد *gumbaz*.

Vaunting, مفاخرت *mufákharat* (k.).

Veal, گوشت کوساله *gúsht-i-gausáleh*.

Vegetable, رستی *rustani*; نباتی *nabáti*.

Vegetation, نما *namá*.

Vehemence, تندى *tundí*; هیجان *haiyaján*; شدة *shid-dat*.

Vehement, شدید *shadíid*.

Veil, رو بند *rú band*; برده *pardah*; حجاب *hijáb*; نقاب *nikáb*; ستر *sitr*; سبج *sajf*; برقع *burqa'* (z.).

Veiled, محجوب *mahjúb*.

Vein, عرق *'irk*, رگ *rag*, عروق *'urúk*. Cephalic —,

قيفال *kífál*. Jugular —,
 حبل الوريد *habl ul varíd*.
 Vellum, رق *rikk*.
 Velvet, مخمل *makhmal*.
 Venerable, or Venerated, مكرم
mukarram (dsh.).
 Veneration, احترام *ihtirám (k.)*.
 Venereal (disease), آتَشَك
átishak; سوزنك *súzanek*.
 Vengeance, انتقام *intikám*; كينه
kínah.
 Venom, زهر *zahr*; سم *samm*;
 ذئفان *zi'fán*. Bezoar anti-
 dote against —, زهر دارو
zahr-dárú.
 Venomous, زهر دار *zahr-dár*;
 زهر ناك *zahr-nák*.
 Ventilator (of a house), باد كير
bád gír.
 Venus (planet), ناهيد *náhiid*;
 زهره *zuhrah*.
 Veracity, صدق *sidk*; صداقت
sedákát.
 Verb, فعل *fé'el*.
 Verbal, قولی *kaulí*; زبانی *za-
bání*.
 Verbatim, لفظ بلفظ *lafz be lafz*.
 Verbose, مفصل *mufassal*.
 Verdant, سرسبز *sar-sabz*; مخضر
mukhazzar.

Verdict, حكم *hukm (k.)*.
 Verdigris, زنجار *zinjár*.
 Verdure, سبزه *sabzah*.
 Verified, متحقق *mutahakkak
(sh.)*. Anything —, ما صدق
má sudik.
 Verifying, متحقق *mutahakkik
(k.)*; تصدیق *tasdik (k.)*;
 محقق *muhakkik (n.)*; مصدق
musaddik.
 Vermilion, زنجرف *zinjarf*.
 Vermin, جانورك *jánvarak*.
 Vernal, بهاری *bahári*; رباعي
rib'iy.
 Versatile, سلك پا *sabuk pá*.
 Verse, بيت *bait*, pl. ابیات
abyát; آیت *áyat*. — of the
 Korán, pl. آیات *áyát*. In
 —, نظم *nazm*.
 Versified, منظومه *manzúmah*.
 Vertebrate, ذوالفقار *zú'l fakár*.
 Vertical, قائم *káim*.
 Vertigo, كیج *gij*.
 Very, خیلی *khailí*; بسیار
bisýár.
 Vessel (ship), مركب *markab*;
 (vase), ظرف *zarf*; آنا *iná*.
 Glazed —, مرطبان *martabán*.
 Earthenware —, لولین *lúlin*;
 خزف *khazf*. — for holding

water, آبدان *ábdán*. — for measuring, میکیال *mikyál*.
 Vest, ارخاق *arkhaluk*; خفتان *khuftán*.
 Vestibule, دالان *dálán*.
 Vestige, اثر *asar*, pl. آثار *ásár*; قطاف *kataf*.
 Vex, هنجیدن *hanjidan*. —ing, متصدع *mutasaddi* (k.). To be —ed, رنجیدن *ranjidan*.
 Vexation, اذی *azá* (d.); دق *dikk*; تصدیع *tasdi* (n.); هنجار *hanjár*; سر دردی *sar-dardi*.
 Vexatious, ماعب *matáib*.
 Viands, اطعمه *a'imah*; خوراکی *khúráki*.
 Vibration, تکان *takán* (k.).
 Vices, خائث *khábáis*; معایب *ma'áib*; عیوب *shaná'i*; عیوب *'uyúb*; in the sing. عیب *'aib*; نقیصت *nakísat*. Carpenters. —, گره *gírah*.
 Viceroy, فرمانفرما *farmán farmá*; نایب مناب *náib munáb*. — of Egypt, خدیوی *Khidivi*.
 Viceroyalty, وکالت *vikálat*.
 Vicinity, جوار *javár*; تجاور *tajávur*.

Vicious, بی پیر *bi-pír*; معیوب *ma'yúb*; فاسد *fásid*.
 Vicissitudes, صوارف *savárif*, انقلابات *inķilábát*.
 Victorious, مظافر *muzáfir*; منصور *mansúr*; فیروز *firúz*; مظفر *muzfir*. Being —, تغالب *taghálub* (sh.).
 Victim, فدیه *fidyah*.
 Victor, غالب *ghálib*.
 Victory, فتح *fath* (y. k.), pl. فتوح *futúh*; فتوحات *futúhát*; ظفر *zafar* (y.); فوز *fauz*.
 Victuals, خورش *khurish*; خوردنی *khúrdaní*.
 Videlicet, یعنی *ya'ni*.
 View, چشم انداز *cheshm andáz*. In —, پیشدید *pish-díd*.
 Vigilance, انتباه *intibáh*; بیداری *bídári*; حزم *hazm*.
 Vigilant, آگاه *ígáh*; سبک خیز *sabuk-khíz*.
 Vigorous, چاق *chák*; توانا *taváná*.
 Vigour, قوت *kuvvat*.
 Vile, زبون *zabún*; لیم *liyam*.
 Vileness, ابتذال *ibtizál*; خساست *khasúsat*.
 Village, ده *dih*; روستا *rústá*; قریه *karyah*, pl. قری *kurá*.

Of the same —, همقره *ham-kiryah*. The chief of a —, دیهان *dihbân*.
 Villager, دهاتی *dihátí*; دهقان *dihkân*.
 Villain, شفاک *shafak*; بد ذات *bad zát*.
 Vindication, حمایت *himáyat* (*k*).
 Vindictive, کینه کش *kinah kesh*.
 Vine, تاک *ták*; درخت انکور *dirakht-i-angúr*.
 Vinegar, سرکه *sirkah*; خل *khall*.
 Vineyard, باغ مو *bágh i mau*; آبسال *ábsál*; رز *raz*.
 Vintage, قطف *katáf*, or *kitáf*.
 Vintner, می فروش *mai-farúsh*.
 Violating, مفترع *muftarí* (*k*.); نقض *nakz* (*k*.).
 Violence, زور آوری *zúr-ávarí*; اشتداد *ishtidád*; جفا *jafá*; جور *jaur*.
 Violent, شدید *shadíd*; شداد *shidád*. —ly, بزور *bizúr*.
 Violet, بنفشه *benafshah*? خیاری *khayávi*.
 Violin, کامانچه *kamáncheh*.
 Viper, افعی *af'í*.

Virgin, بکر *bíker*; دختر *dukhtar*; باکرو *bákirah*; دوشیزه *dúshízah*.
 Virginity, بکارت *bakárat*; دوشیزگی *dúshízagí*.
 Virgo; سنبله *sumbulat*.
 Virile, مردانه *mardánêh*. Semen —, منی *miná*.
 Virility, رجولیت *rujúlíyet*; باه *báh*.
 Virtue, فضل *fazl*, *pl.* افصال *afzál*; منقبت *manqabat*; فضیلت *fazílat*, *pl.* فضایل *fazáíl*; هنر *hunar*, in *pl.* محاسن *mahásin*.
 Virtuous, هنر پیشه *hunar-píshah*.
 Virulence, شدت *shiddat*.
 Virulent, شدید *shadíd*.
 Virus, ریم *rím*.
 Visage, رو *ru*.
 Visible, نمودار *namúddár*; بدید *padíd*; پیدا *paidá*.
 Visibly, ظاهراً *záhíran*.
 Vision, خیال *khiyál*.
 Visionary, محال اندیش *mahál-andísh*; خیال پرست *khayál-porast*.
 Visit, زیارت *ziyarat* (*k*.); لقاء *liká*. To come on a —,

'tashríf a. To go on a —, تشریف بردن *tashríf burdan*.
 Visiting, منافی *mutalakki* (n.).
 Visitor, زائر *záir*.
 Visual, بصیره *basírah*.
 Vitality, زندگی *zindagi*.
 Vitiated, معیوب *ma'yúb* (s.).
 Vitriol, زاج *zāj*; زاك *zág*.
 Blue —, زاج كبود *zāj i kabúd*. Green —, زاج سبز *zāj i sabz*. Water of —, زاج آب *zāj-áb*.
 Vituperation, فحش *fuhs̄h* (d.).
 Vivid, منیر *munír*.
 Vizier, وزیر *vazír*, pl. وزرا *vuzará'*.
 Vocabulary, لغت *loghat*.
 Vocal, صوتی *sautí*.
 Vocation, حرفت *hirfat*.
 Voice, آواز *áváz*. Having a sweet —, خوش آواز *khush-áváz*; خوش خوان *khush-khán*.
 Void, خالی *khálí* (s.).
 Volley, شلیک *shalík* (k.).
 Volume, جلد *jild*, in pl. مصاحف *masáhif*; دفاتر *dafátir*.
 Voluntarily, خود بخود *khud ba khud*.

Voluptuary, عیاش *'ayyásh*.
 Voluptuous, تن پرور *tan-parvar*.
 Vomit, v., هراشیدن *haráshidan*; n., هراش *harásh*.
 Vomiting, قي *kai* (k.).
 Voracious, آكل *akúl*.
 Voucher, ضامن *zámin*.
 Vow, نذر *nazr* (k.); شرط *shart* (n.); یمین *yamín*.
 Vowel (short), حرکت *harakat*; (long), حرف علت *harf-i-'illat*. — points, اعراب *i'ráb*.
 Voyage, سفر *safor* (k.).
 Voyager, سافر *sáfir*.
 Vulgar, عامه *'ámmaḥ*. The —, عوام الناس *'avvám un nás*.
 Vulture, نسر *nasr*; کرکس *kar-gas*.

W.

Wadding (for gun), كهنه *kuhnah*.
 Wading, غور *ghaur* (k.).
 Wafer, كرده *girdah*.
 Wager, شرط *shart* (k. bs.).

Wages, اجرت *ujrat*; موجب *mavájib*; دست مزد *dast-muzd*.

Waggon, عرابه *'arábeh*.

Wailing, ناله *náleh (k.)*; شیون *shaivan (k.)*.

Waist, کمر *kamar*; میان *miyán*.

Wait, ماندن *mándan*; منتظر *muntazir h.*

Waiter (at baths), دلاک *dallák*.

Waiting, انتظار *intizár (ksh.)*; رقابت *rakábat*.

Wakefulness, بیداری *bídárí*.

Waking, بیدار *bídár (k. sh.)*.

Walk, *v.*, راه رفتن *ráh-raftan*; (gracefully), جمیدن *chamídan*; خرامیدن *khará-mídan*.

Walking, سیر *sair (k.)*; گردش *gardesh (k.)*; رفتار *raftár*; (jauntily), بختر *tabakhtur*.

Wall, حائط *háit*; دیوار *dívár*; چدار *jidár*; (rampart), سور *súr*. City —, شهر بند *shahr-band*. High outer —, شه دیوار *shah-dívár*. — of a tent, قنات *kanát*.

Wallet, بقیچه *bukchah*; انبان *ambán*; خورچین *khurchín*.

Dervish's —, کشکول *kashkúl*.

Walnut, گردو *girdú*; گردگان *gurdagán*; چار منغز *chár-maghz*; جوز رومی *jauz rúmí*.

Wand, عصا *'asá*.

Wander, وا رفتن *vá-raftan*; گشت کردن *gasht k.*

Wandering, سیار *saiyár*.

Wanderer, آواره *avárah (g.)*. State of —, آوارگی *ává-ragí*.

Want (wish), *v.*, خواستن *khástan*; *n.* (necessity), حاجت *hájat (dsh)*, *pl.* حاجات *háját*; احتیاج *ihtiyáj (n.)*; قلت *killat*.

Wanting, معیل *mu'íl*; ونکول *vankúl*; کم *kam*; (petitioner), خواستگار *khástgár*.

Wanton, شوخ *shúkh*.

War, جنگ *jang (a. k.)*; حرب *harb*, *pl.* حروب *hurúb*; پرخاش *purkhásh*; رزم *razm*; محاربة *muhárabat*; وغا *vighá*; هیجاء *haijá*. Holy —, جهاد *jihád*; (raid), غزا *ghazá*.

Making —, غزو *ghazu (k.)*.

Warder, سرایدار *saráy-dár*.

Wardrobe, صندوقخانه *sandúk-khánah*; توشک خانه *túshak-khánah*; جامه خانه *jámah-khánah*.

Wards (of a key), نژ *nazh*.

Warehouse, انبار *ambár*.

Warlike, جنگی *jāngi*; نبرده *naburdah*.

Warm, گرم *garm* (s.); تفته *taftah*. Being —, ابت *abt*. To —, تفیدن *tafidan*. To grow —, تفسیدن *tafsidan*.

Warmth, تفت *taft*; حرارت *harárat*.

Warn, v., خبر دادن *khavar d*. One who warns, نذیر *nazir*.

Warning, نذارت *nazárat* (k.).

Warp, پود *púd*. — and woof, تار و پود *tár u púd*.

Warrant, v., ضمانت کردن *zamánat k*.

Warrior, مبارز *mubáriz*; محارب *muhárib*; (for religion), مجاهد *mujáhid*; غازی *gházi*.

Wart, نولول *sú'lúl*, pl. نالیل *sa'álil*; زکیل *zigíl*.

Wash, v., شستن *shustan*; شویدن *shúidan*; pa. p., غسل *maghsúl*; pr. p., غسل *ghust* (k.); شستگی *shustagi*. — and cleansing, شست و شو

shust u shú (k.). A place for — (especially of dead bodies), مغسل *maghsal*.

Wasp, زنبور *zambúr*. — nest, زنبورخانه *zambúr-khánah*.

Waste, تلف *talaf* (k.); اتلاف *itláf* (n.).

Wasting, تضييع *tazyi'* (k.).

Watch (time piece), ساعت *sá'at*. The — is fast, ساعت *sá'at* تند کار می کند *sá'at tund-kár mí kunad*. The — is too slow, ساعت کند کار می کند *sá'at kund-kár mí kunad*. To wind up a —, ساعت را کوك *sá'at-rá kúk k*. — maker, ساعت ساز *sá'at-sáz*. The first — of the night, عشا *'ashá*. Keeping —, پاسبانی *pás-báni*.

Watching, مترصد *mutarassid*; حراست *hirúsat*; رسید *rasid*; گرد آوری *gird-ávári*.

Watchman پاس *pás*; (in a vineyard), هرکش *harkush*. Head —, سر پاس *sar-pás*; دید بان *did-bán*. Night —, عسس *'asas*; رقیب *raqíb*, pl. رقباء *ru kabá'*.

Watchword, اسم شب *ism-i-shab*.

Water, آب *áb*; ماء *má*. The — of immortality, آب حیات *áb haiyát*; ماء الحياة *má ul haiyát*. Shallow —, تنك آب *tang-áb*. Deep —, غرقاب *ghark-áb*. Limpid —, زلال *zulál*. Polluted —, منجلاب *manjaláb*. To make —, شاشیدن *sháshídan*. — carrier, سقا آبکش *áb kesh*; سقا *sakká*. — course, آبراه *áb-rah*. — fall, آبشار *ábshár*. — fowl, مرغابی *murgh-ábí*. — lily, نیلوفر *nílúfar*. — melon, هندوانه *hinduvánah*. — skin, قربه *kirbah*; مشك *mashk*. — supply, سقايت *sakáyet*. — wagtail, سرچیه *sarícheh*. — wheel, دولاب *duláb*; دوایب *daválíb*.

•Watering-place, منهل *minhall*, *pl.* مناهل *mandáhil*; موارد *muvárid*.

Watery, آبی *ábí*; مائی *mái*.

Wave, موج *mauj*; خیزاب *khíz-áb*.

Waving, نواس *navvás* (*k.*); تكان *tukán* (*d.*).

Wax, موم *múm*; شمع *sham*.

Sealing —, لال *lák*. — chandler, شمعاع *shammá*. — cloth, موم جامه *múm-jámah*.

Waxen, مومی *múmi*.

Way, راه *ráh*; سلوك *sulúk*; وتیره *vatirah*; سبیل *sabíl*, *pl.* سبل *subul*; سمت *samt*, *pl.* مسالك *sumút*, *in pl.* مسالك *masálik*. High —, شهره *shah-ráh*; شارع *sirát*; شاری *shári*; منهج *minhaj*. A long —, خیلی راه *kheilí ráh*. By one —, یکره *yak-rah*. By — of, از روی *az rú i*. To find the —, رهبردن *rah-burdan*.

We, ما *má*.

Weak, ضعیف *za'if* Most —, اضعف *az'af*; فاتر *fátir*; واهی *váhi*. — in understanding, سخیف *sakhíf*. — in the loins (a horse), کمری *kamaríy*. — with age or infirmity, هار *hár*.

Weakening the animal spirits, جان کاه *ján-káh*.

Weakness, ضعف *zu'f*; خذلان *khizlán*; وهن *vahn*; کلال

- kalál* ; عجز *rekákat* ; رکاکت
'*ajz*.
Wealth, مال *daulat* ; دولت
mál, *pl.* اموال *amvâl* ; مالیت
máliyet ; ثروت *sarvat*.
Wealthy, تونکر *máldár* ; مالدار
tavangar ; دولت‌مند *daulat-*
mand.
Weaned, فطیم *fatim*.
Weaning, فطام *fitám* (*k.*).
Weapon, اسلحه *saláh*, *pl.* سلاح
aslihah.
Wear (clothes), پوشیدن *púshí-*
dan ; (out), سودن *súdan*.
Wearing, مویار *múyár*. — out
the life, فرسا *ján-farsá*.
Wearied out, v., بجان آمدن
baján ámadan.
Weary, خسته *khasteh*.
Weasel, راسو *rású*.
Weather, آب و هوا *áb o havá*.
— cock, باد نما *bád-numá*.
Weave, بافتن *báftan* ; *pr. p.*,
نیس *nasj* (*k.*).
Weaver, جولاه *báfendah* ; جولاہ
júláh ; نساچ *nussáj*. — of
mats, بوریاباف *búriyábáf*.
—'s shop, هف *haf*.
Web, تاقه *tákeh* ; ثوب *saub*.
Wedding, عروسی *'arúsi*.
Wedge, چوب شکاف *fánah* ; فانه

- میخ شکاف *chúb-shigáf* ;
míkh i shikáf.
Wednesday, چهار شنبه *chehár-*
shambah.
Weed, خس *khas*.
Week, هفته *haftah*.
Weep, گریستن *giristan* ; کریستن
giristan ; نار افشاندن *nár-*
afshándan.
Weeping, گریان *giryán* ; گریه
giryah ; نیاچ *niyáh*.
Weevil, سوفته *súftah*.
Weigh, سنجیدن *sanjidan* ; سختن
sakhtan ; *pa. p.*, موزون
mauzún.
Weight, وزن *vazn* (*k.*), *pl.*
اوزان *auzán* ; سنج *sanjah*.
Make —, پاسنک *pásang*. Of
the same —, همسنک *ham-*
sang.
Weighty, وزین *vazín* ; کران
girán ; سنگین *sangín*.
Welcome, اهلاً و سهلاً *ahlan va*
sahlan. To be —, خوش
آمدن *khush ámadan*.
Weld, کوften *kúftan*.
Welfare, خیریت *khairiyat* ;
بهبود *bih-búd*.
Well (good), خوب *khúb* ; نپها
fabihá ; خوشا *khushá*. Very

—, خیلی خوب *khailí khúb.*
 — born, اصل *asíl.* — dis-
 posed, خوش طبع *khush-tab'.*
 — wisher, هوا خواه *havá-
 kháh;* نگو خواه *nikú-kháh.*
 — (pit), چاه *chah;* بئر *bî'r.*
 — at Mecca, زمزم *zenzem.*
 — digger, چاه کن *cháh-kan.*

Wen, غده *ghuddah.*

West, مغرب *maghrib.*

Westerly, غربی *gharbíy.*

Western, معربی *maghribí.*

Wet, تر *tar (s. sh.);* نم *nam*
(s. sh.).

Wetness, رطوبت *rutúbat.*

Whale, وال *vál.*

What, چه *chih.* — is it?
 چیست *chíst.* — will you
 take, چه چیز میل می دارید
chíz meyl mí daríd.

Whatever, آنچه *ánchih;* هر چه
har-chih. — is at hand, ما
 حاضر *má hazar.*

Whatsoever, هرآنچه *haránchih.*

Wheat, گندم *gandum;* حنطه
hintah.

Wheel, چرخه *charkhah.* Water
 —, دولاب *dúl-áb.*

Whelp, بچه *bacheh.*

When, کی *kai* — and where-
 fore, چون و چرا *chún u cherá.*
 — (relative), چو *chu;* چون
chun; وقتیکه *vaktíkeh.*

Whenever, هرگاه *har gáh.*

Whence! از کجا *az kujá.*

Where? کجا *kujá.* — (relat.),
 جاییکه *jáíkeh.*

Wherefore, چرا *cherá.*

Whether - or, یا - یا *yá - yá.*

Whetstone, فسان *fasán.*

Whey, پنیر آب *panír ab;* ماء
 اللبن *má ul jibn.*

Which? کدام *kudám.* —
 (relat.), چه *chek;* که *keh.*

While, وقتیکه *vaktíkeh;* ما دام
má dām.

Whip, تازیانه *táziyanah;* مچپی
kamchí.

Whirlpool, گرداب *girdáb;* شار
shár; ورطه *vartah.*

Whirl-wind, گرد باد *gird-bád.*

Whiskers, بروت *burút;* سبلت
sabalat.

Whisper, نجوی گفتن *najvá*
guftan.

Whisperer, واشی *váshí.*

Whistle, v., هشتیدن *hashtidan.*

Whistling, صفیر *safír (s.).*

White, سفید *safíd*; ابيض *abyaz*; يلق *baizá*; يلاغ *yalak*. Anything —, يلاغ *yalágh*. — or gray horse, خنك *khing*. — wine, آب زر *áb i zar*.

Whiteness, بياض *baiyáz*.

Whitlow, ناخن پال *nákhun-pál*.

Who, كه *kih*. — is it? كيست *kíst* = كه است

Whoever, هر كه *harkeh*.

Whosoever, هرانكه *haránkih*,

Whole, تمام *tamám*; كل *kull*; همه *hammah*; مجموع *majmú*. On the —, في الجملة *fil-jumlah*.

Wholesome, خوش كوار *khush-guvár*; نقيع *nají*; نمير *namír*.

Wholly, بالكل *bil-kull*.

Whore, قجه *qahbeh*; لوند *la-vand*; جنده *jindah*.

Whoremonger, زنا كار *zená kár*.

Whose? مال كه *mál-i-kih*.

Why, چرا *cherá*; چراي *biráyi* *chih*; بچه *ba chih*.

Wick, فتيله *fatilah*; پليته *palítah*.

Wicked, بد *bad*; شرير *sharír*;

مكار *munkár*; خيث *khabis*; ردي *radíy*; تباه *tabáh*.

Wickedness, بدى *badí*; خبائت *khábásat*; شر *sharr*.

Wide, پهنا *pahná*; فراخ *farákh*; عريض *aríz*; گشاد *gushád*.

Widow, بيوه *bívah*.

Widower, ارمل *armal*.

Width, پهن *pahn*; عرض *arz*.

Wife, زن *zan*; زوجه *zaujah*; اهليه *ahliyah*. Temporary —, ميغه *mut'ah*; منكوچه *sígheh*. Lawful —, منكوچه *mankúhah*. —'s brother, خسر پوره *khusar-púrah*. Disreputable —, زنجبه *zan-i-kahbah*.

Wild, بياباني *biyábáni*; برى *barri*; صكرامى *dashti*; ساهردى *sahrái*; منابد *muta'abbid*; خود رو *khud-rau*.

Wilderness, بيابان *biyábán*.

Wile, گول *gúl* (z.); حيله *híleh*.

Wilful, خود سر *khud sar*. —ly, عمدأ *'amdan*.

Will, خواهش *kháhesh*; مراد *murád*; وصيت *vasiyat* (k).

Willing, خواهان *kháhán*. —
or unwilling, کام نا کام *kám-ná-kám*. —ly, طوعاً *tau'an*.
Willow, بید *bid*. Musk —,
بید مشک *bid-i-mushk*.
Weeping —, بید مجنون *bid i majnún*.
Wily, غدار *ghaddár*.
Win (at play), بردن *burdan*.
Wince, رمیدن *ramídan*.
Wind, n., باد *bád*. To break
—, کوزیدن *gúzidan*. Whirl
—, دیو باد *dív-bád*. Fair —,
شرطه *shurtah*. Cold boister-
cus —, صرصر *sarsar*. Hot
pestilential —, سوم *samúm*.
Blustering —, ناشه *náshi-
rah*. South —, نعامی *nu-
'ámí*. Long —ed, دراز نفسی
daráz-nafasí.
Wind, v., تافتن *táftan*.
Winding-sheet, کفن *kafan*.
Windlass, منجیق *manjaník*.
Windmill, آسیا باد *ásyá-bád*.
Window, پنجره *panjareh*; دریچه
darícheh; روزن *rauzañ*. Sash
—, اربی *urusí*.
Windpipe, حنجره *hanjarah*;
مری *marí*.
Windy, بادی *bádí*.

Wine, شراب *sharáh*; (poeti-
cal), می *mai*; باده *bádah*
khamr; نبید *nabíz*;
راح *ráh*. Red —, سبزه
sahbá'; یاقوت روان *yákút i
raván*. — boiled down to
a third, سبکی *síkí*. —
coloured, میگون *mai-gún*.
— bottle, چارپر *chárpar*.
Wing, پر *par*; بال *bál*; کنف
kanaf; بازو *bázú*; (of army),
جناح *janáh*, pl. اجنحه *ajni-
hah*. —ed, فروند *farvend*.
Wink, کرشمه *kirishmah*; چشمق
cheshmaq (z.).
Winnow, هید *haid*; v., افشندن
afshandan.
Winter, زمستان *zamistán*;
سرما *sarmá*.
Wintry, سرما'ی *sarmái*.
Wipe, روبدن *rúbídan*; پاک
کردن *pák k.*; pa. p., ممسوح
mamsúh; pr. p., مسح *mas-h*;
تمییز *tamyíz* (k.).
Wire, تار *tár*; سیم *sim* (s.).
— drawer, تارکش *tárkesh*.
Wisdom, حکمت *hikmat*;
خردمندی *khiradmandí*; خرد
khirad; دانشوری *dánish-
vari*; فرزانه *dánái'*;

farzán ; فرزانیکی *farzánagí* ;
 بخردی *ba khirdí*. Practising
 —, خرد مشرب *khirad-mash-*
rab ; خرد پیشه *khirad-*
píshah.
 Wise, دانشوار *húshyár* ; دانشور
dánishvar ; علیم *'alím* ;
 خردمند *dánishmand* ; دانشمند
khiradmand ; حازم *házin*.
 —ly, خردمندانه *khiradman-*
dánah.
 Wish, خواهش *kháhesh (k.)* ;
 خواست *khást* ; تمنا *tamanná* ;
 منیت *munyat* ; آرزو *arzú*
(n.) ; v., خواستن *khástan* ;
 pr. p., متمنی *mutamanní* ;
 خواه *kháh* ; راغب *rághib*.
 Wisher, خواهنده *kháhendah*.
 Well —, خیر خواه *khair-*
kháh ; دولت خواه *daulat-*
kháh ; نیک خواه *nik-kháh*.
 Wit (joke), ظرافت *zaráfat* ;
 (person), بزله کو or بذله کو
bazlah-gú.
 Wits, عقل *'akl*.
 Witch, ساحره *sáhirah*.
 Witchcraft, سحر *sihr*.
 With, با *ba* ; بی *bi* ; ب *bá* ;
 از *az (lit. from)* ; مع *ma'*.
 — him, باوی *bá-vai*. —

whom? باكه *bákih*. To
 do —, to agree —, در
 ساختن *dar sákhtan*.
 Withdraw, کنار رفتن *kenár r*.
 Wither, پژمردن *pazhmurdan* ;
 پوسیدن *púsídan*. —ed,
 پژمرده *pazhmán* ; پژ-
 murdah ; امسرده *afsurdah* ;
 یابس *yabis*.
 Withers, حارك *hárik*.
 Withhold, باز داشتن *báz dsh*.
 Within, اندرون *andarún* ; درون
darún ; داخل *dákhil* ; توی *tuí*.
 Without (exterior), بیرون
bírún ; (less), بدون *bídún* ;
 بی *bí* ; غیر *ghair* ; بلا *bilá* ;
 — ceremony, بی تکلف *bí-*
takalluf. — delay, بیدرنك
bí-dirang. — deceit, بیغل
bí-ghill u ghashsh. —
 deliberation, بی تدبیر *bí-*
tadbir. — discernment, بی
 تمیز *bí-tamíz*. — doubt,
 بی گمان *bí-gumán*. — limit,
 بی حد *bí-hadd*. — measure,
 بی اندازه *bí-andázah*. —
 provisions, بی توشه *bí-túshah*.
 — remedy, بیدرمان *bí-dur-*
mán. — trouble, بی آزار
bí-ázár.

Witness, شاهد *sháhid* ; شهيد *shahíd*, pl. اشهاد *ash-hád* ; شواهد *shaváhid* ; شهود *shuhúd*. To bear —, شهادت *shahádat* بردن *burdan*.

Witticisms, لطیفه *latifeh* ; نکات *nukát*.

Witty, ظریف *zuríf*.

Woe, غم *gham*. —ful, غمناك *ghamnák*.

Wolf, گرگ *gurg* ; ذئب *zi'b*.

Woman, زن *zan* ; ضعیف *za'ifeh*, in pl. نسوت *nisvat* ; نسوان *nisván*. — in childbed, زجه *zajah* ; زجه *zachah*. Pregnant —, حلی *hablá* ; زن بار *zan i bár-dár*. Free —, عجز *hurrah*. Old —, عجوز *'ajúz*. Wanton —, یار باز *yár-báz*. Tire —, مشاطه *mashsháta*. Married —, ناکم *nákih* ; نکاحی *ni-káhi*. Modest —, مستوره *mastúrah*. Women's attire, زانه *rakht i zanánah*. Addicted to women, زندوست *zan-dúst*.

Womanly, زنانه *zanánah*.

Womb, رحم *rahim* ; زهدان *zihdán*.

Wonder, تعجب *ta'ajjub* (k.). Causing —, تعجیب *ta'jib* (n.); عجب *'ajab* (m.), pl. عجائب *'ajáib* ; غریبه *gharibah*, pl. شگرف *gharáib* ; شگرف *shigarf* ; طرفه *turfah*.

Wonderful, عجب *'ajab* ; عجیب *'ajib* ; رائق *ráik* ; بدیع *badí*. — thing, بر العجب *bu'l'ajab*.

Wood, چوب *chúb*. Fire —, هیزم *haizum* ; هیمة *haimah* ; (forest), جنگل *jangal*. Fragrant aloes —, عود *'úd*. —ed country, مشجر *mush-ajjar*.

Woodcock, زیرک *zirak*.

Wooden, چوبین *chúbín*.

Woodman, کس هیزم *haizum kesh*.

Wool, پشم *pashm* ; صوف *súf*.

Woollen, پشمینه *pashmínah*.

Word, سخن *sukhan* (gf.) ; کلمه *kalimah* ; لفظ *lafz*. — and deed, قول و فعل *kaul u fíl* ; (gossip), قال *kál* ; قیل *kíl u kál*.

Work, کار *kár* (k.) ; کار و بار *kár o bár* ; عمل *'amal* (k.), pl. اعمال *a'mál*. Collected works of an author, کلیات

- kullíyát.* Good —, ماثبات *masúbát*; مبرات *mabar-rát.*
- Workman, کاریگر *hárígar.*
- Workshop, کارخانه *kár-khánah.*
- World, جهان *jahán*; دنیا *dunyá*; روزگار *'álam*; کیتی *rúz-gár*; کیهان *kihán*; گیتی *gítí.* This — (house of transience), دار الفنا *dár ul faná*; سپنجی سرای *sipanjí saráy*; (land of delusion), سرابستان *sarábistán*; (mansion of darkness), ظلمت کده *zulmat-kedah.* Belonging to this —, دنیوی *dunyaví.* The inhabited quarter of the —, ربع مسکون *rab' i maskún.*
- Worldly, دهری *'álamíy*; عالمی *dahríy.*
- Worm, کرم *kirm.* Glow —, شب چراغ *shab-chirágh*; کرم شب تاب *kirm i shabtáb.*
- Ship —, زیو *zív.* Silk —, کرم پیله *kirm i píláh.* — wood, درمنه *dirmanah.*
- Worn out, مندرس *mundaris*; مسحوق *mas-húq*; نیم کار *ním-*

- kár*; (hollowed —), ناخر *ná-khir.*
- Worse, بدتر *bad-tar*; بتر *bat-tar*; اشتر *asharr.*
- Worship, عبادت *'ibádat (k.)*; پابوس *parastish (k.)*; پابوس *pá-bús.* A place for —, پرستیدن *ma'bad*; *v.*, پرستیدن *parastidan.*
- Worshipper, پرستنده *parastendah*; عابد *'ábid*; معبد *mu-'abbid.* — of fire, کبر *gabr*; in comp., پرست *parast*, as, — of wealth, مالپرست *mál-parast.*
- Worst, بدترین *badtarín.*
- Worth, قیمت *kaimat (dsh.).* To be —, ارزیدن *arazīdan.*
- Worthless, ناقص *nákiz*; ناکس *ná-kas*; نا مستحسن *ná-mus-tahsín*; ناکاره *nakárah.*
- Worthy, سزاوار *láik*; لایق *sazú-vár*; شایگان *sháigan*; شایان *sháyán*; فرزام *farzám*; فراخ خور *ferákh-khur.* To be —, سزایدن *sazáidan*; زیدن *sazídan*; شاییدن *sháyídan.*
- Would that! کاش *kāsh.*
- Wound, زخم *zakhm (z. kh.)*; جرح *jarh*; ریش *rish*;

- جراحت *jiráhat*. To —,
خستن *khashtan*.
Wounded, مجروح *majrúh*;
زخم خورده *zakhm-khurdah*;
زخم *zakhm-dár*; زخم
زده *zakhm-zadah*; زخمی
zakhmí.
Woven, بفت *baft*; بافته *báf-
tah*; منسوج *mansúj*.
Wrangler, جادل *jádíl*.
Wrangling, جدال *jidál*.
Wrath, غیظ *ghaiz*.
Wreck, تباہی *tabáhi* (*k.*).
Wrench off, بر کسانیدن *bar
guslánídan*.
Wrestler, کشتی گیر *kushtí-
gír*; پهلوان *pahlaván*.
Wrestling, کشتی *kushtí* (*gr.*);
مصرعة *musara'at* (*k.*).
Wretched, غمگین *ghamgín*.
— ness, دلنگینی *dil-
tangí*.
Wrinkle, چین *chín*.
Wrinkled, چرچین *pur chín*
(*sh.*).
Wrist, رسیغ *rusgh*; معصم
mí sam.
Write, نوشتن *navishtan*; رقم
زدن *raḡam z.* — with a

- nice appreciation of the
beauties of the language,
داد سخن دادن *dád i sukhan
dádán*.
Writer, نویسنده *navisandah*;
محرر *muharrir*; کاتب *kátib*;
راقم *rákim*; دبیر *dabír*.
Writhing, تقلب *taḡallub*
(*k.*).
Writing, تحریر *tahrír* (*n.*);
نوشتہ *navishtah*, pl. نوشتجات
navishtaját; کتابت *kitáb-
bat*; رقم *raḡam* (*z.*); نکارش
nigárish; ترقیم *tarkím* (*n.*);
خوش رقم *raḡím*. Fine —, خوش
خط *khush-khatt*. Error in
—, تصحیف *tas-híf*. Pre-
scribed form of —, رسم الخط
rasm ul khatt. Committed
to —, رقم پذیر *raḡam
pazír*.
Written, مکتوب *maktúb*;
مرقوم *markúm*.
Wrong, نا راست *ná ríst*;
ناحق *ná haḡḡ*; نادرست *ná-
durust*.
Wrought, بفت *baft*.
Wry, کج *kej*.

Y

Yard (of house), حیاط *hayát* ;
(measure), ذرع *zár*.

Yarn, کلابه *kalábah*.

Yawn, یازیدن *yázidan* ; فاذیدن *fázhidan*. —ing, یازش *yázish* (k.) ; غمیار *ghum-yár*.

Year, سال *sál*. Solar —, شمسی سال *sál i shamsíy*. Lunar —, سال قمری *sál i kamariy* ; سنه *sannah*, pl. سنین *sanín* ; سنوات *sanavát* ; سنون *sunún*. A few —s, سالیان *sáli chand* ; سالیان *sáliyán*. The — before last, پراسال *parásál*. Last —, پارسال *pár-sál*. This —, امسال *imsál*. One — old, یکساله *yak-sálah*.

Yearly, سالانه *súlánah*.

Yearning, رقت *rikkat* (dsh.).

Yeast, مایه *máye*h.

Yell, بانك *báng* (z.).

Yellow, زرد *zard* ; اسفر *asfar*.

Yellowish, زرد فام *zard-fám*.

Yellowness, زردی *zardí* ; صفرت *sufrat*.

Yew, کاج *káj*.

Yes, بلی *bali* ; آری *ári* ; نعم *na'am*. — and no, لا و نعم *lá wa na'am*.

Yesterday, دیروز *dí-rúz*. The day before —, پری روز *parí-rúz*.

Yesternight, دیشب *díshab*.

Yet, هنوز *hanúz* ; اما *ammá*.

Yezd, یزد *Y-zd* ; (surnamed, دارالعبادة *dár ul 'ibádat*).

Yoke (oxen), جوغ *jugh* ; یوغ *yugh*.

Yolk, زرده *zardah*.

You, شما *shumá*, pl. of pl. شمايان *shumáyán*.

Young, جوان *javán*. Quite —, نو جوان *nau-javán*. The — of man or any animal, بچه *bachah*.

Your, مال شما *mál i shumá*.

Youth, جوان *javán* ; شاب *shább* ; برنا *barná*, or burná.

Beardless —, امرد *amrad*.

Promising —, جوان بخت *javán bakht*.

Youthful, نو خاسته *nau-khástah*. —ness, جوانی *ja-vání* ; شاب *shebáb*.

Z

Zeal, غيـرت *ghairat*; شوق *shauk*.

Zealot, زاهد *záhid*.

Zealous, سرگرم *sar-garm*.

Zedoary, جدوار *jadvár*.

Zenith, اوج *auj*.

Zendavesta, follower of the, زند خوان *Zend-khán*.

Zephyr, باد صبا *bád i sebá*; صبا *sabá*, نسيم *nasim*, pl. نسائم *nasáim*.

Zero, صفر *sifr*.

Zest, ذوق *zauk*.

Zinc, روح *rúh*.

Zodiac, منطقة البروج *mantika ul burúj*.

Zone, منطق *mintak*. The seven zones, i.e. the whole world, هفت اقلـم *haft iklím*; هفت كشور *haft kishvar*.

Zoological Gardens, باغ وحش *bágh-i-vuhúsh*.

Zoology, حيوانات *haivánát*.

Zoroaster, زردشت *Zardusht*.

FINIS.

LONDON:

PRINTED BY WILLIAM CLOWES AND SONS, LIMITED,

DUKE STREET, STAMFORD STREET, S E , AND GREAT WINDMILL STREET W

FROM KEGAN PAUL & CO.'S LIST

THE QUATRAINS OF OMAR KHAYYÁM. The Persian Text with an English Verse Translation. By E. H. WHINFIELD, M.A., late Bengal Civil Service. Post 8vo, 10s. 6d.

Translation only. *Dryden Library*. Pott 8vo, cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. net; velvet calf, 3s. net.

THE SHÁHNÁMA OF FIRDAUSÍ. The Great Persian Epic. English Translation. By EDMOND WARNER, B.A., and A. G. WARNER, M.A. Vols. I.-VI. Post 8vo, each 10s. 6d.

THE VAZIR OF LANKURAN. A Persian Play. By W. H. HAGGARD and G. LE STRANGE. With a Grammatical Introduction, Translation, Notes, and Vocabulary. Crown 8vo, 10s. 6d.

ESSAYS ON THE SACRED LANGUAGE, WRITINGS, AND RELIGION OF THE PARSIS. By MARTIN HAUG, Ph.D. Fourth Edition. Edited and Enlarged by Dr. E. W. WEST. Post 8vo, 16s.

ESSAY ON THE PAHLAVI LANGUAGE. By the same. Medium 8vo, 3s. 6d. net.

MASNAVI I MA'NAVI: The Spiritual Couplets of Maulána Jalálu'd-Din Muhammad Rúmí. (The Book of the Masnavi.) Translated and Abridged by E. H. WHINFIELD, M.A. Second Edition. Post 8vo, 7s. 6d.

ABRIDGED GRAMMAR OF THE LANGUAGES OF THE CUNEIFORM INSCRIPTIONS (Sumero-Akkadian, Assyro-Babylonian, Vannic, Medic, and Old Persian). By GEORGE BERTIN, M.R.A.S. Crown 8vo, 5s.

THE BIBLE-STUDENT'S HANDBOOK OF ASSYRIOLOGY. By Rev. F. C. NORTON. With an Introduction by Prof. SAYCE. Second Edition. Revised throughout. With 9 Plates and a Map. Crown 8vo, 3s. 6d. net.

AN OLD ZAND-PAHLAVI GLOSSARY. Edited in the Original Characters, with a Transliteration in Roman Letters, an English Translation and Index. By DESTUR HOSHENGJI. Revised, with Notes and Introduction by MARTIN HAUG, Ph.D. Medium 8vo, paper cover, 15s. net.

AN OLD PAHLAVI-PAZAND GLOSSARY. Edited by the same, with an Introductory Essay on the Pahlavi Language by M. HAUG, Ph.D. Medium 8vo, paper cover, 28s. net.

BOOK OF ARDA VIRAF. Pahlavi Text prepared by DESTUR HOSHANGJI. With English Translation and Introduction, and an Appendix containing the Texts and Translations of the Gosht-i-Fryar and Hadokht-Nask. By MARTIN HAUG, Ph.D. Medium 8vo, 25s. net.

— **GLOSSARY AND INDEX** to above, with Notes on Pahlavi Grammar, etc. By E. W. WEST, Ph.D., and M. HAUG, Ph.D. Medium 8vo, 15s. net.

KEGAN PAUL, TRENCH, TRUBNER & CO., LTD.

